

Dr. EGIDIJ:

Nedeljsko branje

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

TRETJE KNJIGE ŠESTI ZVEZEK.

CENA 4 Lire.

EDITORE: DR. ANDREA PAVLICA — GORIZIA.
TIPOGRAFIA CONSORZIALE — TRIESTE.

+82065

82065

M 5/1948

NIHIL OBSTAT.

Goritiae, die 2. Decembris 1938.

Prof. Dr. Joannes Tul,
censor eccles.

No. 4002/38

IMPRIMATUR

Ab Ordinariatu archiepiscopali

Goritiae, die 6. Decembris 1938.

† Carolus, archiepiscopus.

Edeninsedemdeseto Branje.

ZA DVAJSETO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Dvornik, o katerem govori *današnji sv. evangelij*, ni imel žive vere v Kristusa, ker ni veroval, da Kriktus lahko z besedo ozdravi njegovega sina, ampak je prosil, naj bi Kristus prišel kakor zdravnik v njegovo hišo in sina ozdravil. Zato ga je Jezus pogrjal z besedami: «Ako ne vidite čudežev in znamenj, ne verujete!» Ker pa dvornik ni odnehal proseč: Gospod, pojdi dolu, preden moj sin umrje, mu reče Jezus: «Idi, tvoj sin živi!» In ko je dvornik šel proti domu, so mu hlapci povedali, da je sin ozdravel ob uri, ko mu je Jezus rekel navedene besede. Še-le sedaj je trdno veroval on in vsa njegova družina.

*

*

*

2. Temu dvorniku, ki je bil sicer dober, pa ni imel trdne in žive vere, so podobni mnogi kristjani, ki živé, kakor bi dobro ne verovali. Njih vera se pokaže le, kadar jih Bog tepe in takrat bi radi imeli hitro čudeže in znamenja. Prav mnogo jih je, ki so glede vere slabši ko ta dvornik. Le pogledjte mnoge katoličane, kako živijo! V cerkev ne hodijo, sv. za-

kramentov ne prejemljejo, molitev ne opravljajo, če jih pa vprašate, kakšne vere so, vam odgovore, da so katoliške vere. Svojo krščansko dolžnost opravijo kvečjemu na smrtni postelji, ko bi radi čudež videli, da bi jih kdo ozdravil. Še hujši so drugi, ki nečistujejo, prešuštvujejo, govorijo nespodobnosti, pijančujejo in preklinjajo, a se vendar-le imenujejo katoličane in bi radi ob času Božjega obiska videli čudeže in znamenja. Tako živijo posvetnjaki, ki so le po imenu kristjani. Ali ni to žalostno? Ali ni tako življenje sramotno?

Zato nas opominja *v današnjem sv. berilu* sv. Pavel, da moramo oprezno hoditi, ker je svet poln skušnjav, ne kakor nespametni posvetnjaki, nečistniki in prešuštniki, ampak kakor pametni. Kliče nam: Odkupljajte čas, t. j. skrbite, da boste obračali kratki čas, ki vam je odmerjen v življenju, za dobra dela in za sv. čednosti, ker dnevi, v katerih živimo, so hudi in polni slabih zgledov. Ne bodite neumni, da bi čas zapravljali z neumnimi veselici, ampak umejte, kaj je volja Božja. Nikar se ne polnite z vinom, ker v pijanosti je nečistost; polnite se raji s svetim Duhom, z duhom čistosti, ljubezni, ponižnosti, potrpežljivosti in pokorščine. Ne govorite in ne prepevajte grdi in nesramnih reči, ampak pojte svete in duhovne pesmi, s katerimi častimo in hvalimo Boga. Bodite pokorni staršem in predstojnikom zavoljo Kristusa, ki je bil pokoren do smrti. Zahvaljujte se za vse dobrote v srcu in v besedi Bogu, ki nam je vsem dober Oče.

*

*

*

3. Zgled najlepšega krščanskega življenja je bila sv. Ivana Frančiška Fremiot. Le-ta se je po očetovi volji poročila z baronom šantalskim, ki jej je bil pa na lovu po nesreči hudo obstreljen, da je kmalu umrl. Po smrti svojega moža je prišla z otroci na grad svojega tasta, ki je bil hud in čmeren človek. Zraven tega je pa imel še hudobno hišno, ki jo je hudo nadlegovala, zmerjala in zasmehovala. Ona pa je vse potrpežljivo prenašala, skrbela za dobro vzgojo otrok in pomagala ubogim in bolnim. Ko so otroci odrastli, je stopila v red, ki ga je sama ustanvila s pomočjo sv. Frančiška Saleškega in ki se imenuje red *Marijinega obiskovanja*. Ona je bila prva prednica v samostanu in je vse žive dni natančno izpolnjevala samostanska pravila, ki jih je bil sestavil sv. Frančišek Saleški. Še več! Naredila je obljubo, ki je najtežja mej vsemi obljubami, t. j. da bo vselej storila le-to, kar bo spoznala za najboljše. Po tej svoji obljubi ni delala tega, kar je spoznala za dobro, ampak to, kar je spoznala za najboljše, čeprav je bilo najtežavniše. Najbolj so ji bili pri srcu siromaki in bolniki. Čeprav grofinja, je hodila po mestnih ulicah, iskala uboge siromake, katerim je stregla s svojimi rokami in jim nosila jedi in pijače. Ustanovila je 75 samostanov in živela do smrti sveto. Ko je umrla, je videl sv. Vincencij Pavelski njeno dušo svetlo ko zvezdo, ki se je dvigala v nebesa, kjer se je utopila v neizmer- nem morju neskončne in večne sreče.

Posnemajmo ta visoki zgled! Tako bomo oprezno hodili, kakor pravi sv. Pavel, ne kakor nespo- metni posvetnjaki, nečistniki in prešuštniki, ampak kakor pametni. Odkupljajmo čas, kakor ga je od-

kupovala sv. Frančiška, ki ga je skušala porabiti za najboljša dela.

Ko so sv. Severijana mučili in je vojaški poveljnik Lizija vpil nanj: «Ali ne veš, da si ti le navaden vojak in jaz tvoj poveljnik? Kdo te je naučil tako prosto odgovarjati?» Sv. Severijan je odgovoril: «To prostost mi daje krščanska vera, kajti jaz služim takemu Bogu, ki me uči zaničevati vse, ki so brezbožni in hudobni in prezirati vse, ki ne živijo po postavi. Ti mi očitaš, da sem le navaden vojak, toda spoznaj moje plemstvo v Kristusu, ki me je s svojo krvjo prerodil in mi dal plemstvo, ki je večje, ko plemstvo vseh kraljev in mi je dal moč, ki je večja ko moč vseh poveljnikov. Zato govorim s teboj prosto kakor s sužnjem, ker imam upanje v Kristusa, ki nas uči, da moramo vse veselje v življenju zaničevati ko blato na cesti. Nikar torej ne misli, da se bojim tvoje prevzetnosti. Kristus je moja bramba in moja podpora.»

*

* *

4. Premislimo besede, katere je govoril sv. Severijan, ki ga praznujemo dne 9. sept. Rekel je, da mu je dal Kristus večje plemstvo, kakor je plemstvo vseh kraljev? Ali je to res? To je prav resnično, kajti vsak človek postane pri sv. krstu in pri drugih zakramenth otrok Božji in to je več ko vsa čast in vse plemstvo tega sveta.

Pri sv. obhajilu prejemamo telo in kri Kristusa in ta kri je bolj plemenita ko kri kraljev in cesarjev.

Pri sv. zakramentih postanemo tempelj sv. Duha. V telesu pravičnega človeka prebiva sam sv. Duh, ki nas razsvetljuje in vodi. To je več ko vsa čast tega sveta.

Zato pravi sv. Peter (I, 2, 9) o prvih kristjanih: «Vi ste izvoljeni rod, vi ste kraljevo duhovstvo, sveto ljudstvo, izredno ljudstvo, ki je poklicano, da časti visokost tistega, ki vas je poklical iz teme k svoji čudapolni luči.»

Čast pravega kristjana je torej visoka, t. j. višja nego kraljevska čast. Čuvajmo si to čast s svetim in pravičnim življenjem, da dosežemo kdaj dediščino otrok Božjih.

*

* *

5. Poživimo v sebi sv. vero in ravnajmo se natančno po njej, da ne bomo katoličani le po imenu, ampak po delovanju in življenju. Dajajmo vselej hvalo za vse Bogu in Očetu v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa.

*

* *

*

*

*

*

*

*

6. «Veliko znamenje se je prikazalo na nebu: Žena s soncem obdana in luna pod njenimi nogami in na njeni glavi krona iz dvanajstih zvezd, (Razodetje 12, 1).»

To veliko znamenje je postavljeno v zgled človeškemu rodu, da se vanje ozirajo vsi ljudje in po njem uravnavajo svoje življenje. Obračajmo vsak

dan oči v to veliko znamenje in obžalujmo svoje grehe, ki nas oddaljujejo od tega znamenja. To znamenje nas spominja naših dolžnosti, kako moramo žveti in delovati na tem svetu, da se izognemo vsem pogubam in srečno dospemo do časti otrok Božjih, kakor smo namenjeni.

Sv. Pavel nam kliče v pismu do Efežanov (5, 15): «Glejte, kako bi oprezno hodili, ne kakor nespametni, ampak kakor pametni, odkupujte čas, zakaj dnevi so hudi. Ne bodite nespametni, ampak umevajte, kaj je volja Božja. In ne opivajte se z vinom, v čemer je razbrzdanost, temveč bodite napolnjeni s svetim Duhom in govorite mej seboj v psalmih in duhovnih pesmih pojoč in prepevajoč Gospodu v svojih srcih, zahvaljujoč vedno za vse Boga in Očeta v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa. Bodite eden drugemu podložni v strahu Kristusovem.»

Vse te lepe opomine bo izpolnjeval in bo sveto in čisto živel, kdor se bo stanovitno vsak dan oziral v veliko znamenje na nebu, ki je Marija Devica. Doseči je ne bo mogel popolnoma, a bližal se mu bo in bo na koncu dosegel veliko popolnost. Marija je sonce od sonca. Marijino brezmadežno srce je bilo čudovito podobno presv. Srcu Jezusovemu. Kdor časti presv. Srce Jezusovo in posnema Marijino Srce, bo v kratkem času dosegel svetniško popolnost, kakor je sam Jezus obljubil sv. Margariti Alacoque: «Duše, ki bodo goreče častile moje Srce, bodo v kratkem dosegle veliko popolnost.» To je osma obljuba, ki jo je dal Jezus sv. Margariti Alacoque. Ta obljuba velja tudi o brezmadežnem srcu Marijinem, ki je bilo čudovito podobno Jezusovemu srcu — sonce od sonca. Kdor si hoče v kratkem

pridobiti krščansko popolnost, naj časti presv. Srce Jezusovo in naj posnema ž njim združeno in njemu podobno brezmadežno srce Marijino.

7. «Glejte pred vsem, kako bi oprezno hodili!» Skrbno se moramo ogibati greha, če hočemo kdaj biti popolni in se vsaj nekoliko približati brezmadežnemu srcu Marijinemu in najsv. Srcu Jezusovemu. Iz svojih src moramo izriti ves plevel grešnih navad, kakor mora skrben vrtnar stanovitno zatirati v svojih gredicah plevel, če si hoče ohraniti lepo cvetje. Lepo cvetje v vrtu naše duše so dobra dela in svete čednosti, ki ne morejo rasti, če skrbno ne zatiramo grešnih navad. To delo moramo opravljati neprestano in vztrajno, ker raste plevel naglo in brstno, da v kratkem vse preraste in zaduši.

Proti temu plevelu, ki nas najbolj oddaljuje od Jezusovega najsv. Srca in od brezmadežnega srca Marijinega, nam je Kristus dal gotovo sredstvo, ko je rekel sv. Margariti: «Duše, ki bodo goreče častile moje Srce, bodo v kratkem dosegle veliko popolnost!»

8. Kdor začne častiti najsv. Srce Jezusovo in posnemati brezmadežno srce Marijino, postane v kratkem tema srcema podoben. To je tudi namen češčenja najsv. Srca Jezusovega. Postati moramo po zgledu najsv. Srca dobri in usmiljeni, potrpežljivi, ponižni, dobrotljivi, čisti, dobrohotni, prijazni i. t. d.

Kristus nam kliče: «Učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz srca ponižen.»

Jezus zahteva, da se moramo od Njegovega Srca *učiti*. To učenje mora biti pridno in resno, da res postanemo Njemu podobni. Sv. Pavel nam kliče (Rim. 13, 14): «Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa in ne strezite mesu v poželenju.» V pismu do Filipljanov pravi (2, 5): «To mislite mej seboj, kar Kristus Jezus.» To učenje in spoznavanje Srca Jezusovega nas v kratkem privede do velike popolnosti, ker nas naredi podobne Jezusu, Njegovemu Srcu in Srcu Marijinemu v mišljenju, v željah, v dobrih delih in v svetih čednostih.

*

*

*

9. Popolnost lahko primerjamo gori, kamor potujemo. Ko dosežemo vrh, smo vsestranski popolni. Na tem vrhu je vse le ljubezen Božja in ljubezen do bližnjega, kajti popolnost obstoji v ljubezni Božji.

Zato pravimo, da najlažje dosežemo ta vrh, ako častimo najsv. Srce Jezusovo, ki je sama ljubezen; kakor je Jezus rekel sv. Margariti, ko jej je pokazal svoje Srce: «Poglej to srce, ki si ni ničesar prizaneslo in se popolnoma uničilo za ljudi, v zameno pa dobiva samo nehvaležnost.» Ob drugi priliki jej je rekel, ko jej je pokazal svoje srce: «Poglej vice moje ljubezni. V teh vicah se moraš očistiti v čistilni dobi svojega pozemeljskega življenja. Tako ti bom dal sposobnost, da boš imela v mojem srcu čisto stanovanje in da se boš na koncu združila in izpremenila.»

V Srcu Jezusovem je moč, je milost, ki nas na hiter način dovede do vrhunca popolnosti, do vrhunca sreče, veselja in blaženosti, kolikor je mogoče že na tem svetu. Milost Srca Jezusovega nam daje veselje do molitve in do presv. evharistije in to sta dva studenca našega dušnega napredka, ki nas naglo dovedeta do vrhunca popolnosti.

10. Vsak človek je dolžan hrepeneti po popolnosti. Zato hodimo namreč k sv. spovedi in k sv. obhajilu, da se poboljšamo in da zadostimo za grehe prejšnjega življenja, kajti vedeti moramo, da ne more nihče iti v nebeško kraljestvo, ki ima še madeže, bodisi tudi najmanjše, na sebi. Vse se mora očistiti, bodisi z lepim in spokornim življenjem na tem svetu ali pa potem v vica. Poslušajmo opomine sv. Pavla v današnjem sv. berilu, da dosežemo popolnost in se ognemo čistilnemu ognju v vica.

Koliko so se trudili svetniki in svetnice Božje, da so dosegli popolnost že na tem svetu! Ni potrebno, da bi mi vse to delali, kar so delali nekateri svetniki in puščavniki, kajti ti so hrepeneli po najvišji stopinji.

Beremo o sv. Alešu, ki ga praznujemo dne 17. julija, da je zapustil starše in mlado ženo Sabino takoj po poroki. Odložil je svojo bogato obleko, oblekel siromašno in šel v mesto Edeso v Palestino, kjer je živel kot siromak. Ko je že prvo noč zapustil ženo, jej je rekel te-le besede: »Poglej, draga žena, kako gorijo sveče pred nama, pa bodo kmalu zgo-

rele in ugasle. Tako je z vsem posvetnim veseljem. Čeprav smo sedaj lepi, mladi, gosposki, bogati, močni in silni, bo vendar-le vse kmalu končalo, ker je vse minljivo. Zategadelj moramo hrepeneti po večnem veselju, ki je v nebesih in ki ga Bog daje njim, ki ga ljubijo. Zato pa moramo Boga hvaliti, za dušo skrbeti in čisto in sveto živeti.»

Ko so drugi dan starši izvedeli, kaj je sin Aleš storil, so bili žalostni in so poslali hlapce za njim. Hlapci so prišli tudi v Edeso. Tam so srečali siromaka Aleša, pa ga niso spoznali, ker se je bil silno zmedlal in posušil, on pa je brž spoznal hlapce svojega očeta in jih je prosil miloščine, ki so mu jo tudi dali. Ko so prišli hlapci domov, so povedali, da niso našli nobenega sledu o Alešu. Mati je jokala in govorila: «Nikoli več ne bom vesela, če ne najdem svojega sina!»

Ko so pa v mestu Edesi spoznali njegovo svetost, je Aleš po sedmih letih zapustil mesto, ker se je bal ljudske hvale. Vzel je romarsko palico in se vrnil spet v Rim.

Ko je prišel v Rim, je šel v očetovo hišo, kjer ga starši in žena niso spoznali. Ko je stopil pred očeta, ga je prosil, naj mu da majhno stanovanje zavoljo sina Aleša, ki ga je zgubil. Oče mu je dal stanovanje pod stopnicami. Sv. Aleš je z veseljem sprejel ta siromašni prostorček, kjer je vsak dan Boga hvalil. Hlapec mu je nosil jedi. Tu je moral tudi veliko trpeti, ker so ga hlapci zaničevali in celo z vodo oblivali. Starši in žena so ga večkrat popraševali, če je morda videl Aleša. Aleš je odgovarjal: «Aleša poznam dobro, saj je z menoj prosil miloščino. Bil je romar ko jaz in je veliko trpel.»

Dvaindvajset let je tam pod stopnicami neprestano molil in Boga hvalil, se postil, bedel in prenašal zasramovanje in zasmehovanje.

Ko je umiral, je prosil hlapca, ki mu je stregel, naj mu prinese pero in papir. Nato je popisal vse svoje življenje in zlasti, kako se je po navdihu božjem od žene ločil, kako je stradal in trpel v Edesi in drugod. Prosil je v pismu očeta in mater, naj njegovo dediščino posvetijo Bogu. Ko je oče po njegovi sv. smrti prebral pismo, je padel na mrliča in bridko jokal: «O moj ljubi otrok, zakaj nisi hotel svojega očeta in svoje matere nikdar potolažiti... Ves čas sem upal, da te bom še živega videl, a vidim te sedaj mrtvega.» Tudi mati je sedaj pritekla, in se bridko jokala, da je bilo vse ljudstvo do solz ganjeno. Tako je bridko jokala tudi njegova žena Sabina, ki se je ves čas svojega življenja spominjala nauka, ki ga ji je dal Aleš tisto noč ob slovesu in se po njem ravnala.

Sv. Aleš je dosegel veliko, ko se je vsem ugodnostim prostovoljno odpovedal in dolgo vrsto let prenašal največje siromaštvo in zaničevanje. Lahko bi bil živel brez greha v največjem bogastvu in v časti, pa je prostovoljno postal siromak in se vsemu veselju tega sveta prostovoljno odpovedal, da je dosegel popolnost in večno zveličanje. To je pred Bogom najvišja popolnost, če se kdo odpove tudi dovoljenemu uživanju in veselju.

Kako pa je z nami v tem oziru? Mi se grešnemu veselju nočemo včasih odpovedati, kaj še dovoljenemu?! Zato smo pa daleč od popolnosti, katero bo Gospod ob smrtni uri od nas zahteval. Ker se vsak dan bolj bližamo smrtni uri, bi morali vsak dan narediti korak naprej do popolnosti. Navadno pa se

vedno istih grehov spovedujemo, ali pa celo nazadujemo.

Sklenimo danes, da se hočemo ogibati vsemu grešnemu veselju tega sveta, tudi takim rečem, o katerih samo dvomimo, ali so dovoljene ali niso dovoljene, pa da se hočemo vsaj včasih odpovedati tudi dovoljenim rečem, kar je pred Bogom še večja zasluga. Le na ta način dosežemo srečno smrt in srečno večnost.

Bili so nekoč romarji pred papežem Pijem Devetim. Neki mož se je takrat drznil stopiti pred papeža s prošnjo, naj bi ga izpovedal. Papež je bil ljubezniv in je takoj uslišal njegovo prošnjo. Povabil ga je v drugo sobo in ga izpovedal. Ko mu je naložil pokoro, je rekel izpovedanec: «Sv. Oče, te pokore ne bom mogel opraviti.» Sv. Oče odgovori: «Dobro, dati hočem drugo pokoro.» Nato je sv. Oče vstal, vzel v roke škatlo, jo odprl in potegnil vun zlat prstan in je rekel: «Ta prstan ti dam za pokoro. Vsak dan si ga moraš ogledati in brati na njem dve črki: M. M. Prva se bere: *Memento* druga pa: *Mori*, kar pomenja: *Spominjaj se, da boš umrl*. Izpovedanec je prejel dragoceni prstanček in vsak dan opravil naloženo pokoro: Ogledal si je vsak dan prstanček in bral: *Memento mori*! Ta edina misel ga je polagoma vsega prevladala, da se je poboljšal in dosegel popolnost in srečno zadnjo uro.

Človek mora biti vedno pripravljen na smrt, ker ne vemo ne ure ne dneva. Bilo je meseca aprila l. 1912., ko je nova angleška ladja Titanic, ki je bila največja na celem svetu, vozila z Angleškega v Ameriko. Na njej je bilo tri tisoč potnikov vseh stanov. Imeli so na brodu tudi godbo in plesišče

za kratek čas. Nenadoma je ta velikanska ladja zadela ob gorō ledu, ki se je na severu odtrgala in plula po oceanu proti jugu. Led je ladjo presekāl. Ladja se je takoj nagnila in se začela potapljati. Nastal je strašen krik in obupno tekanje. Vse ljudstvo je teklo na tisto stran, ki je še molela nad vodo. V čolniče ali šalupe se je rešilo le okolu dvesto žensk in otrok. V eni uri se je ladja popolnoma potopila in ž njo je utonilo okolu tritisoč ljudi, mej njimi tudi vse moštvo in poveljstvo na ladji in ž njimi tudi en duhovnik, ki se je vozil v Ameriko.

Ta nezgoda je takrat s strahom navdala ves svet in nas uči, da moramo biti vedno pripravljeni na suhem in na morju. Pametni človek ne odlaša z izpreobrnitvijo. Treba je, da se čuvamo greha in da se s pokoro očistimo vseh madežev in vseh zasluženih kazni za grehe.

Sv. Gertruda, ki jo praznujemo dne 16. nov., je že od svojega petega leta, ko je bila še otrok, zvesto služila Jezusu. Napredovala je od dne do dne in je v kratkem dosegla vrhunec popolnosti. Jezusa je tako ljubila, da jej je razodel, da mu je njeno srce prijetno prebivališče. O tej svetnici trdi životopis, da je bolj umrla od ljubezni do Jezusa ko od bolezni.

Dne 17. marca pa praznujemo še drugo sv. Gertrudo, ki je bila Francozinja in je imela pri starših tako lepo vzgojo, da ni njenega uma nikoli oskrnila slaba misel in njenega srca nikoli nobena slaba želja. Ko je dorastla, je obračala nase želje in upe najbolj plemenitih mladeničev po deželi. Nekega dne napravi njen oče veliko gostijo, h kateri pride sin nekega vojvode, ki bi bil rad zasnubil njegovo hčerko Gertrudo. Ko so bili pri mizi vsi veseli, po-

II.

kliče oče Gertrudo v sobo in tu jej predstavijo snubača in jo vprašajo, ali jej je ta snubač všeč. Gertruda je zažarela od rudečice in je sramežljivo odgovorila: «Jaz sem si ženina že izvolila. Njegova večna lepota je vir lepote vseh stvari, njegovo bogastvo je neizmerno, pred Njegovim obličjem padajo angeli trepetaje in ga v velikem strahu molijo.» Vsi gostje so kar ostrmeli nad tem pogumnim odgovorom premladega dekleta, ki je v tisti dobi pokazala takoj junaško in odločno odpoved. Dosegla je vrhunec popolnosti v dobi, ko so druga dekleta navadno najbolj navezana na ta svet. Postala je nevesta Jezusovega najsv. Srca, ko sklepajo druga dekleta posvetne zveze.

*

*

*

11. Vsi ti zgledi kažejo, kako veliko skrb so imeli svetniki in svetnice Božje za krščansko popolnost. Ni potrebno, da bi mi prav take pokore delali in tako velika dela opravljali, dovolj je, da se skrbno čuvamo greha in da opravljamo vsa zapovedana dobra dela. Vse to pa bomo na lahek način opravljali, ako goreče častimo presv. Srce Jezusovo in ž njim združno brezmadežno Srce Marijino, kakor je rekel Jezus sv. Margariti Alacoque: «Duše, ki bodo goreče častile moje Srce, bodo v kratkem dosegle veliko popolnost.» Kdor časti presveto Srce Jezusovo in posnema brezmadežno Srce Marijino, izpolnjuje hkratu vse lepe opomine, ki nam jih daje sv. Pavel v današnjem sv. berilu, t. j.

postane moder in umen, poln sv. Duha, ponižen in vnet za čast Božjo in večno zveličanje.

*
* *
* *
* *

12. Sv. Pavel nam daje v današnjem berilu (Efež. 5) razne opomine in nauke, kako naj živimo, da se bo lahko reklo, da smo pametni, modri in pravični. Oglejmo si nekoliko bolj natanko te zlate besede.

*
* *

13. *«Glejte, da oprezno hodite, ne kakor neumni, ampak kakor pametni!»* To je prvi zlati opomin sv. Pavla. Živeti moramo pametno, t. j. imeti pred očmi namen večnega življenja, ogibati se vsega, kar bi nas utegnilo, odvracati od tega namena. Človek ne sme živeti kakor žival, ki nima pameti.

V tem oziru nam je življenje sv. Andreja Avelinskega, ki ga praznujemo dne 10. nov., v lep zgled. Že kot dijak je varno hodil in se skrbno ogibal zapeljivcev. Hoteli so sicer tudi njega zavesti v slabo življenje, pa se je znal dobro ogibati. Da bi za vselej zabranil vsako nečistost in nesramnost, je še kot dijak naredil obljubo večnega devištva.

Ko je končal šole, je bil posvečen za duhovnika in je kasneje vstopil v teatinski red.

*
* *

14. Sv. Pavel pravi dalje: «*Dnevi so hudi, odkupljajte čas!*» Naši časi so res hudi. Zapeljivosti in hudobije ne manjka. Bodimo oprezni in glejmo s kom hodimo, kaj se pogovarjamo in kaj delamo. Ne zapravljajmo časa z neumnostmi, ampak odkupljajmo ga, ker čas je dragocen. Čas moramo drago odkupovati kakor najbolj dragoceno reč. Če hoče imeti kdo zlato uro, jo mora drago plačati. Še bolj dragocen nam mora biti čas. Kdor noče, da bi čas bil zanj izgubljen, naj ga drago plačuje z dobrimi deli, zlasti z molitvijo in s sv. čednostmi. Čas je silno dragocena reč. Mislite si duše, ki so v peklju, ki so se nagloma in neprevidoma ločile s tega sveta. Zdaj se tolčejo po glavi: O mi nesrečni! Zakaj se nismo prej pripravili? O ko bi bili imeli le eno minuto časa za pripravo, da bi se bili resno pokesali, pa bi ne bili prišli v večno pogubo. Ena sama minuta in mor-da celo ena sekunda bi bila za te ljudi več vredna ko cel svet. Iz tega lahko razvidimo, kako dragocen je čas, če je ena minuta ali celo ena sekunda več ko cel svet. Zato pa glejmo, da ne bomo časa trčili in izgubljali. Naj ne bo trenotka, v katerem ne bi kaj dobrega storili za večnost.

Tudi v tem nam je sv. Andrej Avelinski prekrasen zgled. Imenovali so ga «trinoga časa». Bil je velik sovražnik lenobe in ni bil niti za trenotek brez koristnega dela. Glede urnika je bil sila natančen. V teatinskem redu so molili duhovske molitve, katerim pravimo: Matutin, po polunoči. Sv. Andrej Avelinski je bil prvi vsako noč na svojem mestu in je čakal druge. Nekoč je bil bolan, pa je po noči bedel, da bi drugi patri ne zamudili. Ko je bila ura za matutin, ni bilo slišati zvonjenja. Brat, kateri je imel nalogo, da bi zvonil in patre zbudil, je bil

zaspal. Tedaj je začel sv. Andrej v svoji celici na ves glas vpiti. Patri so se zbudili in so pritekli v njegovo celico, ker so menili, da mu je slabo. Sv. Andrej pa jim je rekel, da je brat gotovo zaspal, ker ni zvonil. Klical je na pomoč, ker ne more trpeti, da bi se čas, ki je namenjen za molitev in v slavo Božjo, zapravljal za počitek in za druge namene.

Imel je navado, katere se je strogo držal, da je vsak dan opravljal ob svoji uri rožni venec in druge molitve v čast Mariji. Če so ga opravila zadržala, da ni mogel teh molitev opraviti, se je sam sebe kaznoval, da je opustil kosilo ali večerjo in takrat opravil to, česar ni mogel prej.

O njem lahko rečemo, da ni izgubil niti trenutka časa. Če mu je kdo prigovarjal, naj nekoliko počiva, je odgovarjal navadno: V nebesa, v nebesa! Delal je pridno prav do svoje smrti.

Takih zgledov sicer ne moremo mi doseči, a potruditi se moramo vsi, da ga vsaj nekoliko posnemamo v pridnosti.

Sv. apostol Pavel nam kliče: *«Kdor ne dela, naj tudi ne je!»* To velja za vse ljudi. Kruh, ki ga jemo, je namočen v potu drugih ljudi. Zato pa je popolnoma pravično, da pridno delamo. To bi bil *velik* greh, če bi le jedli in lenobo pasli. Te lenobe bi se morali spovedati. Vsem ljudem veljajo besede: Kdor ne dela, naj tudi ne je! Tudi bogati, ki ne potrebujejo dela, ki imajo kruha v obilici, morajo vendar delati in biti z delom drugim koristni, ker ni dovoljeno brez dela jesti.

Blaženi Egidij, ki ga praznujemo dne 23. aprila, ni hotel jesti kruha, ki bi ga ne zaslužil s svojim delom. Če je bil dež in ni mogel delati zunaj, se

je ponudil za to ali ono hišno delo, da si je le zaslužil košček potrebnega kruha.

Rekel je nekdo: O ko bi jaz mogel iti spet v šolo — jaz bi tako pazljivo vse poslušal, se tako pridno učil in čedno spisoval naloge, da bi hotel biti prvi. Toda to govorjenje je bilo prepozno, ker takrat, ko je hodil v šolo, je z lenobo in pohajanjem zapravljajal dragoceni čas!

*

*

*

15. Sv. Pavel pravi dalje: «*Ne bodite neumni, ampak umejte, kaj je volja Božja!*» So ljudje, ki se za voljo božjo nič ne menijo, ki hočejo le po svoji voljici živeti, dobre volje biti in svojemu telesu streči. Take imenujemo neumneže in po pravici, ker njih konec je poguba. Takim kliče sv. Pavel: «*Umejte, kaj je volja božja!*» Volja Božja je, da na tem svetu pravično in pošteno živimo in to je za nas boljše ko ves svet. Če bi ti kdo ponujal cele mernike zlata in srebra in tudi cel svet, na drugi strani pa voljo božjo — pusti ves svet in sezi po volji božji. Volja božja je nad vse. Kdor voljo božjo izpolnjuje, je zadovoljen in srečen.

*

*

*

16. Nadaljnji opomin je: «*Nikar se ne opivajte z vinom, v čemer je nečistost!*» Ta opomin zadeva tiste, ki črez mero jedò in pijò, se neprestano z vinom zalivajo, svoje telo morijo in dušo pogubljaajo. Nezmerno uživanje vina vnema nečistost.

To uči izkušnja, kajti zapeljivec kupuje vina, kadar želi nedolžno dušo spraviti v pogubo.

Dalje pravi sv. Pavel: *«Ne opivajte se z vinom, ampak bodite napolnjeni s sv. Duhom!»* Ko prejme človek milost Božjo, postane tempelj sv. Duha. Sv. Duh jo napolni s svojim veličastvom, kakor napolni cerkev, ko jo posvetijo. To se zgodi vsakikrat, ko dobi človek odpust grehov in milost božjo.

*

*

*

17. *«Govorite»*, pravi dalje sv. Pavel, *«govorite mej seboj v psalmih, slavospevih in duhovnih pesmih, pojoč in prepevajoč Gospodu v svojih srcih.»*

Ta opomin je za vse čase prav primeren. Namesto o božjih rečeh se ljudje kaj radi pogovarjajo o slabih, pohujšljivih in nečistih rečeh. Nekateri nimajo drugega v ustih ko slabe in grde besede, ki mladino pohujšujejo.

Namesto lepih in pobožnih pesmi slišimo večkrat neumne in pohujšljive pesmi.

Namesto slavospevov in duhovnega petja, slišimo prav mnogokrat kletvine.

*

*

*

18. Zadnji opomin: *«Bodimo eden drugemu podložni v strahu Kristusovem!»*

Kako je tudi ta opomin potreben za naš čas, uči izkušnja, kajti drugega ni mej nami ko prepir, nevoščljivost, upornost, vojska i. t. d.

Bodimo torej modri v mislih, besedah in v dejanju, ogibajmo se greha in glejmo na konec, t. j. na zveličanje svoje duše.

Sv. Lavrenciju Justinijan, ki ga praznujemo dne 5. sept., se je prikazala, kakor sam pripoveduje, modrost v podobi častitljive device. Njeno obličje je bilo svitlo kot sonce. Devica ga nagovori: «Zakaj se daješ motiti posvetnim rečem, zakaj jim daješ svoje srce, zakaj iščeš le pri njih veselja? Le jaz imam, česar si želiš, le pri meni najdeš miru in pravega veselja!» Mladenič reče: «Kdo si ti, bitje nebeško?» Devica odgovori: «Jaz sem božja modrost, hčerka nebeškega Očeta. Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.» Tako je rekla in izginila. Mladenič pa je začel hrepeneti po modrosti in svetosti. Postal je svetnik.

Stara pravljica se glasi: Kralj v Sirakuzah je hodil nekoč po semnju pregledujoč blago, ki so ga prodajali. Tu zagleda moža, ki se zelo modro drži, pa blaga ni bilo videti pri njem. Kralj ga vpraša: «Kaj imaš pa ti na prodaj?» Mož odgovori: «Modrost!» Kralj reče: «Koliko velja?» Mož reče: «Tisoč zlatih!» Kralj odgovori: «Predraga je sicer, a jo hočem vendar-le kupiti!» Tako reče in mu odšteje denar. Mož pa mu izroči majhen papirček, na katerem je bilo zapisano: «Kar storiš, stori prav in glej na konec!» Kralju se zdé te besede predrage. Od tistega dne pa je neprestano in o vseh priložnostih ponavljal besede: «Kar storiš, stori prav in glej na konec.» Kmalu potem so sovražniki kraljevi podkupili brivca, naj bi mu o prvi priložnosti vrat prerezal in ga umoril. Ko je prišel nato brivec prvičkrat k njemu, se kralj usede kakor po navadi na stol. Brivec nabrusi dobro britev in že dvigne roko,

da bi kralju prerezal vrat. Preden pa je brivec potegnil britev, izgovori kralj poluglasno besede: «Kar storiš, stori prav in glej na konec!» Ko sliši brivec te besede, se tako prestraši, da odmakne roko, s katero je hotel pravkar prerezati kralju vrat, poklekne pred kralja in mu trepetaje razodene, v kaj so ga bili sovražniki podkupili.

Tako so te modre besede kralju rešile življenje. Spoznal je takrat, da jih ni bil plačal predrago.

Nikar ne zabimo tudi mi teh besedi, ki so rešile kralju vrat in življenje in ki bodo tudi nam rešile večno življenje: Kar storiš, stori prav in glej na konec!

Delaj vse prav in moli Vsemogočnega v ponižnosti, da ti da milost, da umeš njegovo sveto voljo in jo zvesto izpolnjuješ do srečnega in večnega konca.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

19. «Umevajte, kaj je volja božja» — kliče sv. Pavel. Sv. Pavel ne pravi, da se moramo zanašati le na voljo božjo brez dela in truda, ampak, da moramo najprej umeti, kaj je volja božja in kaj ni volja božja in z vsemi močmi delati to, kar spoznamo, da je res volja božja. Trud ni prijeten, pa če je volja božja, se ne smemo ustrašiti nobenega truda in nobene žrtve, da le ustrezemo volji božji.

*

*

*

20. Ko bi se voditelji katoliške cerkve zanašali le na voljo božjo in bi govorili: «Če je volja božja, se bo krščanska vera že sama širila» in bi nič ne storiti v ta namen, bi nas Bog prav gotovo kaznoval. To pa se ne godi. Katoliška cerkev pošilja v paganske kraje misijonarje in misijonarke, ki se tam žrtvujejo, v katoliških krajih pa pridno nabiramo denar in druga sredstva za sv. misijone in prdno molimo, da bi se sv. vera povsod utrjevala. Bog blagoslavlja to naše delo, kakor je razvidno iz misijonskih poročil.

Ko bi kmet na pomlad počival in govoril: «Kaj bi se trudil in mučil, saj se bo zgodila volja božja», bi to bilo krivo, kajti volja božja je, da si v potu svojega obraza služimo vsakdanjega kruha. Na jesen bi tak ne pridelal nič in bi ne zaslužil usmiljenja, češ: «Bog mu ni dal. Zgodila se je volja božja, da ni nič pridelal.»

To je le en način krivega umevanja božje volje. V tem slučaju je opomin sv. Pavla popolnoma na mestu, t. j. da se moramo potruditi, da umejemo voljo božjo: Umevajte, kaj je volja božja!

Drug zgled: V tvoji družini leži človek, ki je na smrt bolan, ti pa odlašáš in odlašáš iz usmiljenja, da mu ne svetuješ, naj sprejme sv. zakramente za umirajoče. Tudi drugim sorodnikom in znancem ki ga hodijo obiskovat, priporočáš, naj mu o tem ne govorijo, ker bi ga to silno žalostilo. Praviš: «Če je volja božja, bomo že to na koncu poskrbeli.» Morda praviš celo: Poskrbeli bomo za sv. poslednje olje, ko bo izgubil zavest.»

To je napačno umetje volje božje, kajti volja božja zahteva v tem slučaju, da moramo vse ozire odložiti, tudi če je to bolniku nevšečno in neprijetno in poskrbeti na vsak način, da se bolnik dobro pripravi na smrt in na sodbo, kajti njegovo večno zveličanje je v nevarnosti.

Opomin sv. Pavla je popolnoma na mestu: Potrudite se, da umejete voljo božjo! Kdor ne stori tega, kar zahteva volja božja, bodisi iz boječnosti bodisi iz usmiljenja do umirajočega, je strahopetnež in v tem slučaju največji škodljivec siromaka, ki je na smrtni postelji.

Kolikokrat imajo duhovniki sitnosti radi tega. Namesto da bi vse hkratu opravili, morajo se večkrat vračati in mnogokrat zastonj. Nevedneži govorijo: «Le sv. olja ne, ker bi se bolnik prestrašil.» Taki ne vedo, da je sv. olje Jezusov zakrament, ki je človeku v telesno in dušno zdravje. Včasih se zgodi celo, da umrje bolnik brez vsakega zakramenta, kar mu je lahko v večno pogubo, če umrje v smrtnem grehu.

Bil je kralj, pravi pripovedka, ki je napravil svojim prijateljem veliko večerjo. Med gostovanjem vstopi v sobo mladenič, ki prinese kralju skrivnostno pismo. Kralj pa se ni zmenil za pismo, ker je hotel nemoteno gostovati in se veseliti. Rekel je: «Pismo naj počaka do jutri. Sedaj ni nobene sile.» Tisto noč pa je nastala proti kralju zarota in ker kralj ni bil pripravljen, so zarotniki vdrli v kraljevo palačo in kralja umorili. Drugi dan, ko je bil kralj že mrtev, so odprli pismo, v katerem mu je zvest prijatelj naznanil, naj bo pripravljen, kajti njegovi nasprotniki pripravljajo proti njemu zaroto. Ko bi

bil zvečer odprl pismo, bi se bil lahko pripravil in sovražnike odgnal, ker je pa odlašal, je izgubil življenje.

Kolikokrat se ta zgodbica ponavlja na drug način. Mašnik pride in prinese bolniku pismo iz nebes, a bolnik oziroma družina je odkloni. Po noči pride zarotnik, t. j. smrt in prinese bolniku pogubo. Zvečer bi si bil lahko še rešil življenje, drugi dan je bilo že prepozno. Pismo, katero mu je pisal sam Jezus, je odklonil, izgubil je morda prav vsled tega večno življenje, kar je za vsakega človeka neizmerna in neskončna nesreča.

Umejte, kaj je volja božja! Voljo božjo moramo izpolniti, čeprav bi nam to bilo težko. Volja božja ne sme biti zapečateno pismo. To pismo treba takoj odpreti; je dobro umeti in potem natančno izpolniti.

Ko si klican na sodnijo, kjer bo treba pričati morda proti tvojemu najboljšemu prijatelju, ne smeš poslušati skušnjave, ki te moti, da bi pričal neresnično in nepravično, ampak moraš umeti voljo božjo, ki zahteva od tebe *resničnost* in *pravičnost*. Pravičnost in resničnost je več ko usmiljenje do prijatelja. Treba je vse dobro premisliti in umeti, preden kaj izrečeš s prisego. Zato kliče sv. Pavel: Umejte, kaj je volja božja! Preden greš kaj pričat, posvetuj se z modrimi in vestnimi ljudmi, da ne narediš sebi ali bližnjemu po nepotrebnem krivice, kar bi ne bila volja božja.

Prav večkrat se zgodi, da imaš s kom znanje, ki ni po volji božji. Vest ti pravi, da opusti to znanje. Dolžnost tvoja je, da to prav gotovo storiš, čeprav bi to bilo zate in za drugo osebo bridko. Če

tega ne storiš, boš prav gotovo nezadovoljen in nesrečen in ne boš imel nobene pravice govoriti: *Volja božja je bila taka*. Ne volja božja, ampak tvoja volja in tvoj greh je bil tak.

* * * * *

21. Da pa umejemo voljo božjo, moramo moliti in prositi za razsvit. Bog da vsakemu dovolj milosti, da lahko spozna voljo božjo, bodisi da razsvetli tvojo pamet in da vzbudi tvojo vest, bodisi da ti pošlje modrega in vestnega človeka, ki te poduči in spravi na božjo pot. O tem ni nobenega dvoma, pač pa se večkrat zgodi, da lahkomišljeno zadržimo glas božji, ko se oglasi v naši vesti. Naš napuh, lakomnost, nečistost, nevoščljivost, jeza in lenoba — to je, kar nasprotuje božjemu glasu, ki nas kliče in opominja. Treba je, da se pogumno premagujemo, kakor so se premagovali v vsakdanjih rečeh svetniki in svetnice božje. Sv. Terezija Deteta Jezusa je ponavljala: Premaguj se, premaguj se, premaguj se! Premagovala se je v vsakdanjih rečeh, delih in opravkih, da lahko rečemo, da je bilo njeno življenje počasno vsakdanje mučeništvo.

* * *

22. Naj vam navedem zgled sv. Evfrozine, ki jo praznujemo dne 11. februarja. (1) Nje oče je bil

1) Opomba. Pripovedka o sv. Evfrozini je iz davnih časov. Svetnica je živela koncem četrtega in v začetku petega stoletja po Kr. Ljudstvo je v teku stoletij marsikaj dodalo. Le jedro te pripovedke je resnično in zgodovinsko.

sila bogat gospod v Aleksandriji. Imel pa je edino hčerko Evfrozino, ki jo je zelo ljubil. Tudi ona je bila srčno vdana svojemu očetu. Ko je bila hčerka Evfrozina stara 18 let, jo je oče spremil k opatu bližnjega samostana, kamor je večkrat zahajal. Ko sta prišla k opatu, reče oče: «Častiti oče, molite zanj, ker hočem, da se poroči.» Opat jo blagoslovi in oče in hčerka ostaneta v samostanu tri dni. Hčerka je v tem času občudovala sveto in angelsko življenje pobožnih menihov, pa je vzdihnila: «O blagor ljudem, ki živijo na zemlji kot angeli in dosežejo po smrti večno življenje.» Njeno srce se je kar vnelo za sveto in deviško življenje. Nato je z očetom odšla domov.

Ob letu je prišel k očetu samostanski brat, ki ga je poslal opat, da bi ju povabil v samostan. Očeta pa ni bilo doma. Hčerka reče samostanskemu bratu: «Če hoče kdo vstopiti v samostan, ali ga opat rad sprejme?» Brat reče: «Prav rad.» Hčerka: «Jaz bi tudi srčno rada vstopila v samostan, toda oče me hoče dati možu, česar pa ne maram.» Brat jo poduči in jej svetuje, naj le vztraja v deviškem stanu in naj se popolnoma posveti Zveličarju. Pove jej tudi, kako naj to stori. Dekle je dobila pogum in se je srčno veselila njegovih dobrih svetov. Posvetovala pa se je še z drugim. Rekla je: «Kaj mi je storiti? Oče je bogat in me hoče dati možu. Jaz pa bi srčno rada bila v deviškem stanu. Kaj naj storim?» Menih reče: «Kdor se ne odpove očetu, materi, bratom itd., ne more biti Kristusov učenec. Beži torej od doma, kajti očetovo premoženje najde lahko druge dediče.» Dekle odgovori: «Zaupam v Boga, da mi ohrani devištvo in mi pomore, da bom živela *po njegovi volji*.»

Od tega dne je dekle mislilo le, kako bi stopilo v samosan in izpolnilo *voljo božjo*, čeprav bi s tem razžalostilo očeta. Rekla je sama pri sebi: Če grem v ženski samostan, me oče gotovo poišče, odvede domov in prisili, da se poročim. Nato se je oblekla v moško obleko in ušla od doma in se celo noč skrivala. Drugi dan je šla kot moški oblečena v samostan, kjer je niso spoznali in je opata prosila, naj bi smela vstopiti, kar jej je bilo tudi privoljeno. Dosegla je tudi, da je smela vedno ostati v celici, da se ni udeleževala skupnih molitev in skupnega obeda. Nihče pa ni vedel, da je ženska. V celici je neprestano molila in se pokorila. Njeni svetosti so se vsi čudili.

Oče pa je bil žalosten, ko je zvedel, da mu je hčerka ušla. Jokal je: «Gorje meni, dobra hčerka, luč mojih oči, tolažba mojega življenja! Kdo mi jo je vzel? Kdo ima mojo zlato hčerko? O Bog, pomagaj mi, da jo spet najdem, preden umrjem in da izvem, kaj se je ž njo zgodilo!» Prav tako je jokal tudi ženin in njegov oče. Iskali so jo po vsej Aleksandriji in okolici, po vseh ženskih samostanih, pa vse zastonj. V tej žalosti se je oče zatekel tudi k opatu tistega samostana, kjer je bila kot moški oblečena njegova hčerka in je prosil, naj molijo, da bi mogel spet najti svojo ljubljeno hčerko. Opat je pozval tudi vse menihe, naj molijo v ta namen. Bilo je pa vse zastonj, kajti hčerka Evfrozina je goreče molila po noči in po dnevu, da bi je nihče ne izdal. Opat je rekel očetu: «Dragi prijatelj! Vedi, da se tvoji hčerki ne more nič zgoditi, kar bi ne bilo volja božja. Ne obupuj radi te kazni, ki ti jo je Bog poslal. Bog tepe, kogar ljubi.» Te besede so očeta potolažile. Pomnožil je molitve, pa tudi do-

bra dela in začel dajati obilno miloščino, da bi mogel spet najti zlato in ljubljeno hčerko.

Za nekoliko časa je oče spet prišel k opatu v samostan. Prosil ga je sveta in pomoči, ker ni mogel prenašati žalosti, ki ga je gnala radi hčerke v obup. Opat mu reče: «Ali bi se hotel posvetovati s svetim menihom, ki je prišel k nam, pa živi ločeno od nas v svoji celici, kjer neprestano moli, se posti in bedi cele noči.» Opat ni vedel, da je ta menih njegova hčerka. Ko je oče v to privolil, ga peljejo v celico. Hčerka ga je takoj spoznala, on pa je ni mogel spoznati, ker se je močno izpremenila in je imela kapuco na glavi, katero je potisnila globoko na obraz.

Oče jej razloži svojo neizmerno žalost radi izgube predrage hčerke. Hčerki so se udrle solze po obrazu, pa mu je rekla: «Boga moramo bolj ljubiti ko svoje otroke... Veruj mi, da Bog ne zaničuje tvoje molitve. Ko bi se hčerki slabo godilo, bi ti Bog prav gotovo razodel. ...Prosil sem Boga, naj ti da potrpežljivosti v trpljenju in naj podeli tebi in hčerki, kar je zate najbolje. Želel sem videti te, govoriti s teboj in te tolažiti, ker so mi pravili, kako žaluješ za svojo hčerko.»

Ko je oče šel od nje, so solze zalile njene oči, ker je videla, kako oče trpi zavoljo nje. Njene besede so ga zelo potolažile. Rekel je opatu, da so ga besede svetega meniha tako razveselile, kakor da bi bil našel svojo hčer...

Ko je bila hčerka 38 let v celici, je obolela. Bog je hotel poklicati k sebi zvesto služabnico, ki je živela kot angel v svetem devištvu, neprestano molila, se postila in večkrat cele noči bedela. Prav takrat je prišel njen žalostni oče v samostan k opatu in je

prosil, naj bi mu dovolili stopiti spet pred svetega meniha. To mu je bilo dovoljeno. Ko pa je stopil v celico, je videl, da je bolniku slabo. Poljubil ga je in se razjokal: «O gorje meni! Tvoje besede so me tolažile, ker si mi obljubil, da bom našel svojo hčerko in jo spet videl. Do sedaj se to ni še zgodilo. Če tebe izgubim, kdo naj me potem še tolaži... Osem-intrideset let je že, kar prosim Boga po noči in po dnevu, da bi jo mogel najti, pa nisem mogel izvedeti, kje da je. Kaj naj še upam?... Moje srce trpi velike bolečine.»

Sveti menih, t. j. njegova hčerka, pa mu reče: «Zakaj se toliko žalostiš?... Bog je mogočen, njemu je vse mogoče. Nehaj žalovati! Spomni se očaka Jakoba, ki je izgubil sina Jožefa. Mislil je, da je mrtov, pa ga je spet našel in bil vesel. Prosim te pa sedaj, bodi tri dni pri meni in ne hodi od mene nikamor.

Po treh dneh reče oče: «Danes je že tretji dan, kar sem pri tebi.» Oče je namreč upal, da jej bo sam Bog kaj razodel o izgubljeni hčerki.

Hčerka Evfrosina pa je tretji dan spoznala, da se jej bliža smrt. Tedaj reče očetu: «Bog je sedaj vse moje želje izpolnil. Dobro sem se bojevala do konca, ne po svojih močeh, ampak po božji milosti. Sedaj mi je pripravljena krona pravičnosti. Oče, nikar se več ne žalostite radi svoje hčerke, kajti jaz sem vaša hčerka in vi ste moj oče.» Potegnila je kapuco z glave in rekla: «Sedaj si me spet našel, kakor sem ti obljubila, toda nikomur ne pravi tega in ne dovoli, da bi me mrtvo drugi preoblekli in umili. To stori sam.» Ko je te besede izrekla, se je njena duša ločila od telesa in zletela v večno veselje.

Ko je oče te besede slišal in videl mrtvo hčerko, ki se je 38 let skrivala v tej celici, se pokorila in molila, *da bi izpolnila voljo božjo*, je padel od prevelike žalosti na tla in bil kakor mrtev.

Ko je kmalu na to vstopil v celico redovni brat, ki je stregel bolnici, se je prestrašil. Videl je Evfrozino mrtvo na postelji, očeta pa ležečega na tleh brez zavesti. Vzel je hladno vodo, zmočil očetu glavo in ga dvignil pokoncu. Nato mu je rekel: «Gospod, kaj se je zgodilo?» Oče pa je jokal: «Pustite me, naj umrjem, ker dočakal sem velike reči.» Potem je vstal in se vrغل z obrazom na mrtvo hčerko ter jokal: «Gorje meni! O preljuba hčerka, povej, zakaj se nisi razodela prej, da bi bil jaz s teboj živel. Povej mi, zakaj si hotela biti skrita? Razode ni, kako si umrla in kako si prišla v večno veselje?»

Zraven je pritekel še opat in ko je slišal o Evfrozini resnico, je zaklical: «O Evfrozina, nevesta Jezusa Kristusa, ti sveta in časti vredna hčerka, ne zabi nas svojih siromašnih bratov! Prosi Boga, naj bi prišli tudi mi kdaj v nebeški raj, kjer naj bi se udeležili slave božje in slave vseh ljubih svetnikov.»

Prihiteli so tudi vsi drugi redovniki k mrliču in so hvalili Boga, ki je dal milost šibki ženski osebi, da je tako sveto živela in toliko dobrega storila.

Neki redovni brat, ki ni imel enega očesa, je truplo poljubil in takoj dobil spet oko. Ta čudež so videli vsi, ki so bili navzočni in so hvalili Boga, ki je tako povelical Evfrozino. Pokopali so jo z največjimi častmi in največjimi slovestnostimi.

Žalostni oče pa je daroval vse svoje premoženje cerkvi in je potem tudi sam stopil v samostan,

kjer mu je bila odkazana celica, v kateri je živel in umrla njegova ljubljena hčerka. Živel je še deset let v samostanu pobožno in sveto in umrl v duhu svetosti. Njegovo truplo so položili v grob zraven hčerke Evfrozine.

*

*

*

23. V tej pripovedki je zlato jedro, t. j. zlat nauk za vse ljudi. Ko je sv. Evfrozina umela voljo božjo, se ni oplašila nobene težave, nobene zapreke, nobene sramote in nobenega trpljenja, da je dosegla svoj namen. Osemintrideset let je vztrajno služila Bogu, da je zveličala svojo dušo. Žrtvovala je sebe in premoženje, da je izpolnila voljo božjo, ki jo je z gotovostjo umela.

Tudi o sv. Tereziji Deteta Jezusa beremo, da je že v zgodnji mladosti naredila trden sklep, da ne bo nikdar nasprotovala *volji božji*, ko jo bo z gotovostjo umela.

*

*

*

24. Sklenimo tudi mi, da se ne bomo nikdar ustavljali temu, kar bi z gotovostjo spoznali, da je *volja božja*. Volja božja je za nas najbolja, čeprav bi tega sedaj ne spoznali. Zato nas je Kristus učil moliti: «Zgodi se volja tvoja, kakor v nebesih, tako na zemlji», in v vrtu Getsemani je molil: «Oče nebeški, vzemi ta kelih od mene, vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti hočeš.»

*

*

*

*

*

*

*

*

*

25. Kraljevi uradnik, o katerem govori današnji sv. evangelij, je prosil Jezusa veliko reč, ko mu je rekel, naj bi prišel in ozdravil njegovega sina, ki je začel umirati. Pri Bogu je namreč vse mogoče, naj bo reč majhna ali velika, da le prav molimo. To dokazuje današnji sv. evangelij.

*

* *

26. Kristus je povedal svoj čas dve krasni pri-
liki: Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skri-
temu v njivi. Ko ga človek najde, ga skrije in od
veselja nad njim gre in proda vse, kar ima in kupi
tisto njivo. — In spet je nebeško kraljestvo podob-
no kupcu, ki išče dobrih biserov. Ko najde drag
biser, gre in proda vse, kar ima, in ga kupi.

Po razlagi sv. Gregorja smemo ta zaklad v njivi
in ta dragoceni biser imenovati *molitev*. Molitev je
neizmeren zaklad, je dragocen biser. Kdor ljubi mo-
litev, ima lahko vse, ker z molitvijo lahko vse do-
sežemo. Tako beremo v evangeliju sv. Janeza (16):
«Prosíte in boste dobili.» Sv. Luka (11) pravi: «Pro-
site in se vam bo dalo. Vsak, kdor prosi, prejme.»
Tudi v spisih Starega zakona beremo ta nauk: «Kličí
me na pomoč v stiskah in jaz te bom rešil (Psalm
49).» — «Še preden me boš na pomoč zaklical, te
bom uslišal, preden boš začel govoriti, te bom čul
(Izaja 65).»

Iz teh Božjih besedi je razvidno, kako velik
zaklad in kako dragocen biser je *molitev*. Z mo-
litvijo lahko vse dosežemo za dušo in za telo, v
bolezni in nesreči, zase in za druge.

To dokazuje tudi današnji sv. evangelij. Jezus je prišel v galilejsko mesto Kana, kjer je bil vodo izpremenil v vino. Tja je prišel neki kr. uradnik, ki je imel v Kafarnaum-u na smrt bolnega sina. Ko je ta slišal, da je prišel Jezus v Kano, je šel k Njemu in ga mlo prosil, naj bi šel v Kafarnaum in ozdravil umirajočega sina. Jezus mu je tedaj rekel: «Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.» Kr. uradnik ponovi prošnjo: «Gospod, pojdi, preden moj sin umrje.» Jezus mu sedaj reče: «Pojdi, tvoj sin živi!» Ta človek je storil po besedi, katero mu je Jezus rekel in je šel. Ko je pa še bil na poti proti domu, mu pridejo hlapci naproti, ki mu povedò, da njegov sin živi. Tedaj jih vpraša po uri, o kateri mu je bilo bolje in mu povedò: Včeraj ob sedmi uri ga je popustila mrzlica. Oče je tedaj spoznal, da je bilo tisto uro, ko mu je Jezus rekel: Tvoj sin živi! In je veroval on in vsa njegova družina.

Iz tega dogodka spoznamo, kako mogočna je molitev, pa tudi, kako nam je moliti, da dosežemo, česar prosimo. Ali je kr. uradnik prav molil? Jezus ga je sicer uslišal, pa ga tudi nekoliko pokaral, ker ni prav molil. Ta kr. uradnik ni imel še prave vere in pravega zaupanja v Jezusa, zato ga je Jezus opomnil: «Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.»

*

*

*

27. Iz sv. evangelija je razvidno, da je molitev vsemogočna. Naj bo stvar še tako velika, jo z molitvijo lahko dosežemo. Če je ne dosežemo, smo krivi sami, ker ne molimo prav. Zato je pa zelo

važno vprašanje, kako nam je moliti, da prav gotovo dosežemo.

Kraljevi uradnik je prosil Jezusa prav pohlevno, zelo zbrano in premišljeno. Tako zbrano in pohlevno moramo tudi mi v duhu stopati pred milega Jezusa ali pred prestol Božji. Nagaja nam večkrat misel: Bog ne sliši, Bog je daleč! To pa ni resnično. Bog je pri nas, kakor je bil zraven kr. uradnika, o katerem beremo v današnjem sv. evangeliju. Ako tedaj česa potrebuješ bodisi za dušo, bodisi za telo ali za družino ali za svoje posestvo, misli si, da stojiš prav pred Jezusom ali pred Božjim prestolom in prosi pohlevno in zbrano, ker je to prvi pogoj, če hočeš biti uslišan.

Kr. uradnik ni imel prav trdne vere in trdnega zaupanja v Jezusa, zato ga je Jezus nekoliko pokaral: «Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.» Ko molimo in prosimo moramo imeti trdno vero in trdno zaupanje, da nam Jezus lahko vse da, ker je vsemogočen. Nobena reč ni tako velika, da bi ti je Bog ne mogel dati.

Kr. uradnik pa se ni dal odpraviti od Jezusa. Prosil je prvič in ko ga je Jezus pokaral, je prosil drugič, dokler ni Jezusa preprosil. Tako moramo tudi mi *vztrajno* prositi, dokler ne prejmemo.

Če hočemo biti gotovo uslišani, moramo moliti za take reči, ki so nam res koristne. Prav večkrat prosimo reči, ki so nam škodljive. Mi smo nevedni otroci in ne vemo, kaj nam je koristno in kaj nam je škodljivo. V takih slučajih ravna Bog z nami, kakor ravna mati, ki noče dati otroku v roke ostrega noža, da bi se ne poškodoval.

V životopisu sv. Tomaža, škofa kanterburškega, čitamo to-le dogodbico: Na njegov grob je prišel

bolnik, ki je milo prosil in molil, naj bi mu Bog podelil ljubo zdravje po zaslugah svetega Tomaža. Bog je uslišal njegovo molitev. Pri tej priči popusti bolezen bolnika. Zdrav in vesel se vrne na svoj dom. Drugi dan gre v cerkev, ker je bil praznik in posluša pridigo. V pridigi je slišal nauk, da je treba k vsaki prošnji in molitvi na koncu dostaviti te-le besede: Gospod, dodeli mi to ali ono, če je Tvoja volja in če je meni v korist in v zveličanje. Takoj se spomni, da sam tega ni storil. Tekel je spet na grob sv. Tomaža, pokleknil in tako-le molil: «Gospod, prosim, da se nad menoj izpolni Tvoja volja. Ako bi moje zdravje ne bilo po Tvoji volji in ne v mojo korist, sprejemem iz srca spet bolezen. Pri tej priči se mu spet povrne stara bolezen.

Ko so prišli Izraelci v sinajsko puščavo, niso dobili pitne vode. Godrnjali so torej zoper Mozesu. Gospod pa je rekel Mozesu: «Vzemi palico in udari po skali in pritekla bo iz nje voda.» Na Božjo besedo je Mozes z zaupanjem udaril po skali in pritekla je hladna voda, da so se vsi napili in da so napojili tudi živino. In spet niso imeli vode, ko so bili v drugem kraju v puščavi. Ljudstvo je znova godrnjalo proti Mozesu. Bog mu ukaže spet, naj udari po skali. Mozes vzame palico, zbere ljudstvo pred skalo in vzdigne roko. Takrat pa ni imel pravega zaupanja. Mislil si je: «Ali bom mogel takim puntarjem pritrkati vode iz skale?» Udaril je po skali, pa voda ni pritekla. Voda je pritekla še-le na drugi udarec. Radi tega nezaupanja je Bog kaznoval Mozesu in Arona in jima rekel: «Ker mi nista verovala, ne bosta spremljala ljudstva v deželo, katero jim bom dal.»

Sv. apostol Jakob (1) opominja, naj prosimo z zaupanjem brez vsakega pomišljanja: «Prosi z zaupanjem brez vsakega pomišljanja, zakaj kdor se pomišlja, je enak morskim valovom, ki jih veter goni in meče sem ter tja.

V dneh preroka Elija (3. Kralj. 18) ni bilo dežja tri leta in šest mesecev. Vse se je posušilo. Živina je crkala, ker ni imela kaj jesti in kaj piti. Na prošnjo preroka Elije pa se je prikazala iz morja majhna meglica, ko človeška stopinja. Kmalu pa je od te meglice otemnelo celo nebo in velik dež se je ulil na suho zemljo.

Ti zgledi dokazujejo, da vse lahko dosežemo, če prav in z zaupanjem molimo, ker je Bog vsemo-gočen in je v Bogu tudi molitev vsemo-gočna. Jezus je rekel: «Resnično povem vam, ako imate vero, kakor gorčično zrnce in porečete gori: «Postavi se od tod tja» in se bo prestavila in nič vam ne bo nemogoče.»

Ako vse pogoje izpolnimo, imamo v rokah mo-gočno orodje, s katerim lahko vse dosežemo, lahko tudi goro prenesemo, kakor je sv. Gregor, čudodel-nik, z molitvijo v resnici goro premaknil.

Molitev je naš največji zaklad, ki je skrit v njivi našega srca. Kdor ima ta zaklad, dá rad vse od sebe, da si le ta zaklad ohrani. Molitev je dragocen biser. Kdor najde ta biser, dá rad vse od sebe, da si le ta biser pridobi.

Vsemogočen je Bog, vsemo-gočna je molitev, če prav prosimo. Imejmo zaupanje v Boga, imejmo zaupanje v molitev, kajti v molitvi je Bog.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

28. Kraljevi uradnik, o katerem je govor v našnjem sv. evangeliju, je moral biti visoka oseba, najbrže poglavar galilejske dežele, kajti sv. Jeronim ga imenuje kraljevega dvornika. Prosil je Jezusa, naj bi prišel v njegovo hišo in ozdravil njegovega sina. Jezus pa ni hotel iti v njegovo hišo, ampak je samo rekel: «Pojdi, tvoj sin živi!»

Ob drugi priliki je stotnik v Kafarnaum-u poslal k Jezusu moške, ki naj bi ga prosili, naj pride in naj ozdravi njegovega hlapca. Takrat se je Jezus takoj odpravil in šel proti stotnikovemu domu. K temu hlapcu je Jezus hotel takoj iti, dočim ni hotel iti k sinu kraljevega dvornika. Kakor razlagajo sv. očetje, nam je Kristus hotel dati prelep zgled. Jezus ni gledal na bogastvo in čast, ampak na ponižno srce. Kako vse drugače nastopamo mi, ki se radi uklanjamo bogatim in visokim osebam, siromakov pa nič ne štejemo in jih preziramo. Tako ni delal Jezus. On je bil brž pripravljen obiskati siromašnega hlapca stotnikovega. Ko ni bil več daleč od hiše, je poslal k njemu stotnik prijateljev, ki naj mu rečejo: Gospod, ne trudi se; nisem namreč vreden, da prideš pod mojo streho. Zavoljo tega se tudi nisem vrednega štel, da bi prišel k tebi; temveč reci le z besdo in moj hlapec bo ozdravljen. Zakaj tudi jaz sem človek, pod oblast postavljen in imam vojake pod seboj in rečem temu: Pojdi! in gre in drugemu: Pridi! in pride in svojemu hlapcu: Stori to! in stori. Ko je pa Jezus to slišal, se je začudil ter se ozrl in rekel množicam, ki so šle za njim: «Resnično, povem vam, še v Izraelu nisem našel tako velike vere. Ko so pa prišli domov ti, ki so bili poslani, so našli hlapca, ki je bil bolan, že zdravega. (Luk. 7.)»

Prav tako se je Jezus približal mrliču, ki so ga nesli k pogrebu iz mesta Naim, se je doteknil par in rekel mrtvemu mladeniču: Mladenič, rečem ti, vstani. In mrlič je vstal in ga je dal njegovi materi vdovi, ker se mu je vdova mati v srcu smilila.

Lahko bi navedli še druge zgleda, ki pričajo, da je Jezus s siromaki rad hodil, siromakom pomagal, trpeče tolažil in siromakom sv. evangelij oznanjeval.

Sv. Janez Krstnik je poslal dva izmed svojih učencev k Jezusu, ki naj ga vprašata: «Ali si ti, kateri ima priti, ali naj drugega čakamo?» In Jezus je odgovoril ter jima rekel: «Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in videla: Slepí izpregledujejo, hromi hodijo, gobavi se očiščujejo, gluhi preslišujejo, mrtvi vstajajo in ubogim se evangelij oznanjuje. In blagor mu, kdor se nad menoj ne pohujšuje (Mat. 11).»

*

*

*

29. Tudi iz sv. Pisma Starega zakona spoznamo, da je Vsemogočni branitelj in zaščitnik siromakov, sirot in vdov. V psalmu 67. beremo: «Pojte Bogu, prepevajte hvalo njegovemu imenu... Radujte se pred njegovim obličjem, ki je oče sirot in sodnik ali branitelj vdov.» V psalmu 145. beremo: «Blagor njemu, kateremu pomočnik je Bog... ki je naredil nebo in zemljo, morje in vse, kar je v njih, ki brani resnico vekomaj, ki dela pravico njim, ki trpe krivico in daje lačnim jed. Gospod rešuje jetnike, Gospod razsvitljuje slepe, Gospod vzdiguje potrte, Gospod

ljubi pravične, Gospod čuva ptuje, sprejema sirote in vdove, pota grešnikov pa pokončuje.

Ko je bil Jezus v hiši sv. Mateja pri jedi, se je prigodilo, da je prišlo veliko cestinarjev in grešnikov, ki so sedli z Jezusom in z njegovimi učenci k jedi. Ko so pa farizeji to videli, so rekli njegovim učencem: Zakaj je vaš učenik s cestninarji in grešniki? Ko je pa Jezus to slišal, je rekel: «Ni treba zdravnika zdravim, ampak bolnim. Pojdite pa in učite se, kaj je to: Usmiljenje hočem in ne daritve (Mat. 9).»

Jezus vabi k sebi vse, ki so trudni in obteženi: «Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas poživim. Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz srca ponižen in boste pokoj našli svojim dušam (Mat. 11).»

*

*

*

30. Jezus nam je dal prelep zgled, kako moramo hoditi s ponižnimi, ubogimi, sirotami, kako moramo oznanjevati sv. evangelij ubogim in kako moramo ubogim pomagati. To je znamenje, da smo na pravi poti, po kateri je hodil Jezus, naš Zveličar. Krščanska ljubezen in dobrodelnost je duša, ki oživlja krščansko cerkev. Kjer ni krščanske ljubezni in krščanske dobrodelnosti, je le mrtva črka, ki mori in ubiva krščansko pravičnost. Kjer je pa krščanska ljubezen in krščanska dobrodelnost, tam je prava krščanska pravičnost, je pravi napredek in navdušenje, tam je večno zveličanje.

*

*

*

*

*

31. Krščanska pravičnost, (1) obstoji v tem, da se s pomočjo milosti Božje ogibljemo hudemu in delamo dobro, kakor nas uči sv. vera. Le tisti je krščansko pravičen, ki živi, kakor uči krščanska vera, kajti so tudi drugi lahko pravični vsak po svoje, n. pr. pagani, judje i. t. d. Ko govorimo pa o vzvišeni krščanski pravičnosti, imamo v mislih višjo stopnjo pravičnosti, ne navadne, ki jo imajo tudi pagani.

Za krščansko pravičnost se zahteva živa vera v Jezusa Kr. Ta je podlaga za lepo, sveto, pravično in pošteno krščansko življenje. To je samo ob sebi umljivo, kajti delati dobro se pravi delati z upanjem, da bomo dobili večno plačilo, da bomo od mrtvih vstali i. t. d. Kako bomo pa delali dobro z upanjem, da bomo od mrtvih vstali, ako ne verujemo v Boga in v Jezusa Kristusa, ki nam je to obljubil in ki je sam tudi prvi od mrtvih vstal?

Pred vsem se torej za lepo in krščansko življenje zahteva vera v Zveličarja. Zato moramo večkrat premišljevati čudeže, ki jih je Kristus delal, in njegovo častitljivo vstajenje. Danes smo brali v *evangeliju* o kraljevem uradniku in o njegovi družini, ki niso mogli verovati, dokler ni Kristus ozdravil sina, ki je bil začel umirati. Kristus je kraljevemu uradniku le rekel: «Idi, tvoj sin živi.» Ko je pa šel domov, so mu hlapci naproti prišli in so mu povedali, da je sin ozdravel. Tedaj jih je vprašal o uri, o kateri se mu je izboljšalo. In so mu rekli: Včeraj ob sedmi uri ga je mrzlica pustila. Oče je tedaj spoznal, da je bilo tisto uro, v kateri mu je

(1) Opomba. - Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od štv. 754 dalje!

Jezus rekel: Idi, tvoj sin živi. In sv. *evangelij* dostavlja: «In je veroval on in vsa njegova družina.» Ta družina je bila od tistega dne krščanska, ker je verovala v Kristusa.

Sv. Pavel nas opominja v današnjem berilu, kako moramo oprezno hoditi, ako se hočemo zveličati, kajti dnevi so hudi. V pismu do Rimljanov (10) pravi:

«Vsak, kdor kliče v pomoč ime Gospodovo, bo zveličan.»

Ta nauk je zelo važen, ker je od njega odvisno naše zveličanje, kakor nas uči apostol: Vsak, kdor ime Gospodovo v pomoč kliče, bo zveličan.

Kaj se pravi ime Gospodovo v pomoč klicati? Kristus je rekel: «Ne tisti, ki poreče samo: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo!» Kako se to vjemlje? Ali nasprotuje apostol Kristusu? Ali nas uči Kristus tako, apostol pa drugače? Kaj pomenijo apostolove besede: Vsak, kdor Gospoda na pomoč kliče, bo zveličan?

Te besede pomenijo da bo zveličan, kdor z živo vero in zaupanjem in z gorečo ljubeznijo Boga na pomoč kliče. Bogat je Gospod in se ni treba bati, da nam ne bo mogel dati, kar je obljubil, a od naše strani mora biti živa vera, trdno upanje in goreča ljubezen ali z drugimi besedami: Kriščanska pravičnost.

To je apostolski nauk! Ta nauk so oznanjevali vsi apostoli. Za ta nauk je tisoč in tisoč mučenikov umrlo. Ne tisti, ki bo samo rekel: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak, kdor bo izpolnjeval voljo nebeškega Očeta ali z drugimi besedami: Kdor bo pravično živel. Za dosego nebeškega kraljestva se zahteva krščanska pravičnost.

Obudimo tedaj, kristjani, pred vsem to živo vero v Zveličarja. To je podlaga za pravično, sveto krščansko življenje.

*

*

*

32. Vedeti pa moramo, da je krščansko, pravično življenje mogoče le s pomočjo milosti Božje (Jan. 15).

Kristus je rekel: «Jaz sem trta, vi ste mladike... Kakor mladika ne more roditi sadu sama ob sebi, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako v meni ne ostanete. Jaz sem trta, vi ste mladike: Kdor ostane v meni in jaz v njem, rodi veliko sadu, ker brez mene ne more nič storiti. Ako kdo v meni ne ostane, bo zavržen, kakor mladika, in bo usehla in jo bodo pobrali in v ogenj vrgli, da zgori (Jan. 15).»

Brez milosti Božje ne moremo opraviti nobenega nadnaravnega dobrega dela in brez posebne pomoči Božje ne more človek vztrajati v pravičnosti. To je nauk katoliške cerkve. Človek je vsled izvirnega greha tako nagnen k slabemu, da ga mora Božja milost vedno podpirati, da ne pade. Zato moramo Boga prositi in moliti, naj nam da potrebne milosti: «Čujte in molite, da ne padete v skušnjava. Duh je sicer voljan, meso pa je slabo (Mat. 26, 41).» Sveta cerkev vam priporoča zlasti molitev sv. rožnega venca, ki ga je, kakor se pripoveduje, sama Marija Devica učila in priporočila sv. Dominiku kot najboljše orožje proti krivim veram in proti grehu. V tej molitvi ponavljamo petkrat Čast bodi Očetu in 50 krat Zdrava Marija, zraven pa dostav-

ljamo največje skrivnosti iz življenja, trpljenja in smrti Jezusa Kristusa. To molitev molite če le mogoče vsak dan z drugimi, da boste imeli blagoslov Božji, zlasti pri vzgajanju svojih otrok. Vse dobro vam bo došlo po tej molitvi. Razbrzdanost, divjaštvo, nepokorščina, ponočevanje — vse bo izginilo iz družin, ako uvedete molitev sv. rožnega venca. Zavaladalo bo lepo krščansko življenje, o katerem govori tudi sv. Pavel *v današnjem sv. berilu*, ko nam kliče: Bratje, glejte, kako bi varno hodili, ne kakor nespametni, ampak kakor pametni in odkupljajte čas, t. j. skrbite, da boste vsako priložnost porabili za dobra dela, ker dnevi so hudi. Ne bodite torej neumni, ampak umejte kaj je volja Božja, da jo natančno izpolnite. Nikar se ne opivajte z vinom, ker v pijanosti je nečistost, temveč polnite se s sv. Duhom, t. j. glejte, da bo sv. Duh v vas. Govorite med seboj v psalmih, hvalnih in duhovnih pesmih in pojte in prepevajte Gospodu v svojih srcih, t. j. nikar ne prepevajte neumnih in ničemurnih pesmi, ampak le svete in hvalne pesmi. Dajajte vselej hvalo za vse Bogu in Očetu v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, t. j. bodite hvaležni Bogu za vse obilne dobrote, ki vam jih izkazuje. Bodite podložni eden drugemu, t. j. bodite pokorni tistim, ki so nad vami, kakor morajo biti vam pokorni tisti, ki so pod vami.»

To so prelepi nauki sv. Pavla *v današnjem sv. berilu*. Izpolnujmo jih s pomočjo milosti Božje, da bo mej nami lepo, pravično krščansko življenje. Brzdajmo se, da ne bomo delali nečasti katoliškemu imenu, s katerim se ponašamo. Preklinjevanja, nečistovanja in pijančevanja ne bodi mej nami, ampak hvala Božja, veselje v sv. Duhu, prepevanje sv. pe-

smi in pokorščina. To je krščanska pravičnost, ki ima zagotovljeno večno življenje.

*

*

*

33. V dvanajstem in trinajstem stoletju po Kristusu so bili hudi časi, zlasti na Francoskem, kjer so razsajali proti katoliški cerkvi krivoverci Albigenzi in Valdenzi. Te zelo strastne krivoverce je premagal sv. Dominik s svojim uboštvom in s pomočjo Marije Device. Ne da se popisati, koliko zaničevanja in preganjanja je trpel sv. Dominik pri teh krivovercih. Pljuvali so mu v obraz, metali blato vanj, privezovali mu na plašč šopke slame in ga zmerjali, da je norč i. t. d. V tej sili mu je prišla na pomoč *Ona*, ki je bila od nekdaj mogočna pomočnica kristjanom. Sv. Dominik se je zatekel k Njej in jo prosil pomoči. Ko je bil v veliki pobožnosti zamaknen v molitev, se mu prikaže nebeška kraljica, ga napolni s tolažbo in pogumom in mu naroči, naj vsepovsod uči molitev sv. rožnega venca. In res! Ko je začel ljudi učiti sv. rožni venec, so se začele cerkve polniti in ljudje izpreobračati k pravi veri. Zgodovinarji trdijo, da je sv. Dominik po tej molitvi izpreobrnil nad 100.000 krivovercev, ki so prej strastno napadali cerkev in duhovščino.

Tudi sv. Bernardiko je sama Devica Marija naučila, kako treba moliti sv. rožni venec. Molila ga je potem s tako ljubeznijo, da so se ljudje izpreobračali, ko so jo gledali, kako ga je molila. Neka redovnica piše, da izvira vsa njena pobožnost do Marije od trenutka, ko je videla sv. Bernardiko, molečo sv. rožni venec.

Časi, v katerih je živel sv. Dominik, so prav podobni našemu času. Tudi v našem času je nevera, hudobija in razuzdanost strašno razširjena. Te nevere in hudobije ni mogoče premagati s človeško močjo. Zato je potrebno, da se zatečemo tudi mi k Mariji in da vzamemo v roke orožje, t. j. rožni venec.

Izkušnja uči, da pada človek od časa do časa v greh. Po sv. spovedi smo goreči par dni, pa se spet povrne stari človek. Tako je tudi v družinah. Od časa do časa nastane nemir in prepir, pa je spet nekoliko časa dobro, dokler po določenem času spet ne nastane nevšečnost in nevihta. Zgodovina nas uči, da se tudi vse človeštvo od časa do časa, t. j. po tristo in štiristo letih razburi in spozabi. Tako je bilo n. pr. prvo stoletje po Kr. krvavo, ker je bilo nad 100.000 kristjanov umorjenih. Potem se je človeštvo umirilo, ko je sprejelo sv. krst in postalo krščansko. Toda tristo in štiristo let pozneje je nastala spet velika zmešnjava radi krivih ver, ki so nastajale v raznih deželah, zlasti radi arijanov, ki so učili, da Kristus ni bil pravi Bog. V četrtem, petem in šestem stoletju je bila tudi še druga zmešnjava, t. j. preseljevanje narodov. Potem je bil spet mir tristo ali štiristo let. V osmem in devetem stoletju se je človeštvo spet hudo pomotilo in vsa vzhodna cerkev je odpadla od katoliške. Tristo ali štiristo let kasneje, t. j. ob času sv. Frančiška in sv. Dominika so nastali spet hudi časi. Takrat je Marija naučila sv. Dominika sv. rožni venec, ki naj bi bil pripravno orožje zoper krive vere. Tako se je tudi zgodilo, toda tristo ali štiristo let pozneje se je človeški rod v 16. stoletju hudo razburil, ko je Luter začel oznanjevati krivo vero. Zmešnjave so

IV.

bile takrat po celem svetu. Komaj so se pa ljudje nekoliko umirili, nastala je tristo ali štiristo let pozneje velikanska zmešnjava ob francoski revoluciji in sedaj ob svetovni vojski. Vse te zmešnjave in revolucije pa nastopajo vsled tega, ker ljudje nočejo izpolnjevati Kristusovega nauka, ampak hočejo v svoji prevzetnosti biti bolj modri kakor Bog. To je bilo v vseh stoletjih in je tudi dandanes. Hudo-bija je dandanes tako narastla, kakor v 16. stoletju, ko se je bil Luter uprl proti cerkvi.

Vrnimo es torej h Kristusu, k njegovemu nauku, k lepemu krščanskemu življenju. To pa je brez molitve nemogoče.

Sv. Stanislav je na smrtni postelji držal v roki sv. rožni venec. Tovariš ga je vprašal: «Zakaj držiš v roki sv. rožni venec, saj ga ne moreš moliti?» Sv. Stanislav reče: «Saj je to rožni venec Marije Device. Če ga le gledam, mi je v tolažbo. Včasih ga tudi poljubim in namočim s svojimi solzami.»

Sv. Alojzij ni bil v 6 mesecih svojega noviciata toliko časa raztresen, kolikor se potrebuje, da se zmoli angelovo češčenje. Tako je sam povedal svojim predstojnikom.

Molitev sv. rožnega venca, ki vam jo cerkev nad vse priporoča, je preprosta, otroška molitev. Prav zato pa ugaja Bogu in prečisti Devici, kajti Bog hoče, da bodimo preprosti otroci. Ko je Kristus hodil po Kafarnaumu, so nekateri podili otroke v stran, toda Kristus je rekel: Pustite otročiče k meni priti. In je vzel otroka k sebi in je rekel: Resnično, resnično, povem vam, ako ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Ker je sv. rožni venec preprosta in otroška molitev, postane

človek, ki ga moli, sam otrok in dobi ž njim 1. roštvo večnega življenja.

Sveti duhovnik Janez Bosco, ki je ustanovil salezijanski red, je po vseh svojih zavodih uvedel molitev sv. rožnega venca. Nekega dne je prišel k njemu v zavod gospod, ki je bil njegov prijatelj. Ko sta se pogovarjala o zavodu, reče ta gospod: «Vse mi ugaja, ampak preveč je tistega klepetanja z rožnim vencem. Rožni venec bi morali omejiti.» Duhovnik Bosco pa je odgovoril: «Tega ne storim. Rajši vse, ko to, rajši žrtvujem tudi vaše prijateljstvo nego bi žrtvoval in odpravil sv. rožni venec.

*

*

*

34. Primimo tedaj za orožje, ki nam ga je dala sama Marija po sv. Dominiku in pridno molimo sv. rožni venec, da dosežemo spet lepe in mirne čase na tem svetu in da si z dobrimi deli in lepim krščanskim življenjem zaslužimo zveličanje svoje duše in častitljivo vstajenje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

35. Dobra dela in svete čednosti so odrastlemu človeku za zveličanje potrebne. Vsak odrasel človek se mora na koncu izkazati pred večnim sodnikom, ki razsodi, ali so dela in čednosti zadostno

izpričevalo, zadostna svedočba, ki daje pravico za vstop v večno kraljestvo.

* *

36. To je verska resnica! Nihče se ne more zveličati, kdor je odrastel in nima dobrih del. Sv. tridentinski zbor zahteva zlasti ta-le dobra dela: Dejanje vere, upanja, ljubezni, pokoro za grehe, prejem sv. krsta ali vsaj željo prejeti sv. krst, trden sklep poboljšati se in strah Božji.

To so pa le poglavitna dobra dela, iz katerih izvirajo vsa druga, duhovna in telesna. Dobrih del je brez števila in človek ima vsak dan brez števila priložnosti storiti kaj dobrega, kar je več ali manj za zveličanje potrebno.

Sv. Pavel opisuje lepo življenje, ki je potrebno za zveličanje tako-le: «Glejte, kako bi varno hodili, ne kakor nespametni, ampak kakor pametni. Odkupujte čas, t. j. bodite pridni v dobrih delih, zakaj dnevi so hudi. Zatorej ne bodite nespametni, ampak umevajte, kaj je volja Božja. Ne opivajte se z vinom, v čemer je razburjenost, temveč bodite napolnjeni s svetim Duhom (t. j. z ljubeznijo Božjo) in govorite med seboj v psalmih, slavospevih in duhovnih pesmih, pojoč in prepevajoč Gospodu v svojih srcih, zahvaljujoč za vse Boga Očeta v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa. Bodite eden drugemu podložni v strahu Kristusovem.» S temi besedami je na drug način prav to povedano, kar zahteva od kristjanov sv. tridentinski cerkveni zbor: vero, upanje, ljubezen, željo vse storiti, kar je Je-

zus zapovedal, pokoro, če smo grešili, trden sklep poboljšati se, strah Božji i. t. d.

*

* *

37. V teh opominih sv. Pavla je glavni opomin: Umevajte, kaj je volja Božja. Ta opomin obsega vse druge opomine. Kdor umeje voljo Božjo in jo izpolnjuje, je popoln človek in sme po pravici pričakovati večnega življenja. Te besede: Umevajte, kaj je volja Božja, se dajo tudi povedati s temi-le besedami: Bodimo potrpežljivi in izpolnujmo v potrpežljivosti zapovedi Božje. Na ta način je potrpežljivost tista čednost, ki vzdržuje vse druge čednosti in dobra dela. Naj bo delo še tako dobro in naj bo čednost še tako vzvišena, če ni združena s potrpežljivostjo, ne ugaja ne Bogu ne ljudem. Lahko rečemo, da potrpežljivost vzdržuje vsa dobra dela in vse sv. čednosti. Zato moli sv. Cerkev na oljčno nedeljo: O Bog, podeli nam svedočbo Kristusove potrpežljivosti, da postanemo deležni tudi njegovega vstajenja. Da je kdo še tako goreč v ljubezni do Boga in do bližnjega, da je še tako ponižen in pobožen, da je še tako čist in sramežljiv, če nima sv. potrpežljivosti Kristusove, mu vse to malo pomaga.

Ko je sv. Frančišek Asiški razpošiljal svoje učence na vse štiri strani sveta, jim je dal lepe opomine, pa ni pozabil jih opominjati k sv. potrpežljivosti, ker je vedel, da človek brez potrpežljivosti ne opravi nič. Zato jim je rekel: «Bodite potrpežljivi v bridkostih... Bodite močni, preljudi moji in veselite se v Gospodu. Nikar se ne žalostite, da vas

je malo in da ste preprosti, kajti Gospod mi je razodel, da vas bo silno namnožil in da se boste z Njegovim blagoslovom povsod razširili.»

Sv. Frančišek ni hotel nobene reči storiti po svoji volji, ampak se je o vsem prej posvetoval z Bogom ali s predstojniki. Tudi v vsakdanjih rečeh je rajši poslušal druge, čeprav so bili morda le hlapci, ko svoji voljo.

Umevajmo torej tudi mi, kaj je volja Božja. Bodimo resnično potrpežljivi in ponižni in nikar se ne ravnamo po svoji volji, ampak po volji Božji in po volji namestnikov Božjih na zemlji.

Sv. Frančišek je imel učenca, ki se je imenoval Juniper. Ta je postal tako ponižen in potrpežljiv, kakor sam sv. Frančišek. Sv. Frančišek ga je vzljubil in ga postavljajl drugim za zgled. Večkrat je o kom rekel: Ta je dober redovnik, ker zaničuje sebe in svet kakor Juniper. Nekoč je nekdo začel brata Juniperja zmerjati in ga zaničevati. Le-ta pa je potrpežljivo poslušal. Ko je oni nehal zmerjati, je brat Juniper odprl svoj žep in rekel zmerjavcu: «Dragi prijatelj, prosim te, le vrži še nekoliko psokv v moj žep, kajti te psokve so zame dragi biseri.»

*

*

*

*

*

*

*

*

*

38. Umevajmo, kaj je volja božja! Bodimo resnično potrpežljivi in ponižni in nikar se ne ravnamo po svoji volji, ampak po volji božji in po volji namestnikov božjih na zemlji.

Po nauku sv. očetov je krščanska potrpežljivost čednost, ki daje vsem dobrim delom in čednostim moč in veljavo. Sv. Ciprijan pravi: »Potrpežljivost brzda jezo in jezik... vzdržuje mir, omejuje moč bogatih oseb, lajša bedo siromakom, čuva deviškemu stanu sveto brezmadežnost in čistost, zakonskemu stanu pa nerazdružljivo ljubezen; nas dela ponižne v srečnih dneh, močne v nesrečah, krotke nasproti ljudem, ki nam delajo krivice in nas sramotijo... nas uči, da moramo grešnikom hitro odpustiti, če pa sami grešimo, da moramo veliko moliti; premaguje skušnjave, prenaša preganjanje, spopolnjuje trpljenje in mučeništvo, utrjuje podlago naše vere; dviga rast našega upanja in nas vodi, da se obdržimo na potu Kristusovem, ko stopamo po sledu njegovega trpljenja. Potrpežljivost nas dela stanovitne otroke Božje, ko posnemljemo potrpežljivost nebeškega Očeta.»

Iz teh besedi je razvidno, da je potrpežljivost krščanska čednost, ki daje vsem drugim dobrim delom in sv. čednostim pravo veljavo in vzdržuje naše življenje na krščanski višini. Kjer ni potrpežljivosti, ni pravega krščanskega življenja.

Če hoče kdo vedeti, ali je njegova svetost in pobožnost dobra, naj se vpraša, ali je njegova potrpežljivost kaj vredna; če nima prave potrpežljivosti, je to gotovo znamenje, da je tudi njegova pobožnost in svetost plitva.

Potrpežljivost je glavno izkazilo ali glavna svedočba, glavna listina, ki jo bo zahteval nebeški ključar pri vstopu v nebeško kraljestvo.

Kako se boš izkazal takrat, če sedaj za vsako malenkost razsajaš in preklinjaš, če si kakor lev in tiger v svoji družini?

*

*

*

*

39. Prigodilo se je nekoč, da je Jezus poslal učence v samarijsko mesto, da bi mu pripravili prebivališče. In ga niso sprejeli. Ko sta pa učenca Janez in Jakob to videla, sta v veliki naglosti rekla Gospodu: «Gospod, hočeš, naj rečeva, da naj ogenj pride z neba in naj te Samarijane pokonča?» Jezus pa se je obrnil k njima in ju posvaril z besedami: «Ne vesta, katerega duha sta, t. j. vidva mislita, da vaju duh Božji naganja, pa vaju goni le duh nepotrpežljivosti in maščevanja. Sin človekov ni prišel duš pogubljal, ampak reševat.» Tako je sam Jezus podučil svoje učence, da morajo biti potrpežljivi. Z nepotrpežljivostjo vse poderemo in po-teptamo.

Sv. Frančišek Saleški se mej svetniki navaja ko potrpežljiv in pohleven človek. Ta potrpežljivost in pohlevnost pa ni bila prirojena po starših, kajti po naravi je bil nagel in razburljiv. Sklenil pa je že v mladosti, da noče nikdar v jezi odgovarjati ali sploh kaj storiti. V tem se je uril, kakor sam pripoveduje, dvajset let. Na ta način je postal po velikem premagovanju tako potrpežljiv in pohleven, da je v jezi vedno molčal, tudi če ga je največji hudobnež zmerjal in psoval. Čakal je z odgovorom ali s kaznijo toliko časa, dokler se mu ni jeza popolnoma polegla. Ko je čutil, da se mu je jeza po-

polnoma, plegla in je bil popolnoma miren, je začel z ljubeznijo opominjati in grajati.

Kar se je posrečilo sv. Frančišku Saleškemu po dvajsetletni trdi vaji, se malokomu posreči. Navadno se mi vsi jezimo in potem vselej obžalujemo, tudi ko mislimo, da je naša jeza bila opravičena. Potrudimo se, da bomo vsaj malo krotili svojo jezo, kajti drugače ne bomo imeli ob sodbi nič pokazati in nas ne bodo sprejeli v večno kraljestvo.

*

* *

40. Nobeno delo, nobena čednost, niti začetno mučeništvo, če kdo misli dati življenje za Kristusa ali za sveto vero, nam ne more pomagati, ako nimamo vztrajne potrpežljivosti. V tretjem stoletju po Kristusu je bilo v mestu Anciri v Mali Aziji strašno preganjanje Kristusovih vernikov. Takrat je pretrpel strašno mučeništvo sv. Teodat, ki so ga najprej z železnimi žebli razmesarili, potem s kamenom razbili mu zobrne in izbili mu zobe. Mučili so še na druge načine, toda sveti mučenik je pogumno odgovarjal paganskemu sodniku: »Ti se ne moreš ničesar izmisliti, kar bi bilo močnejše ko moč Gospoda Jezusa Kristusa.« Nazadnje so mu z mečem odsekali glavo.

Tako potrpežljiv, pogumen in vztrajen do konca je bil sv. Teodat. Ob istem času je trpel tudi neki kristjan, ki se je imenoval Viktor. V začetku je bil pogumen in vztrajen, toda proti koncu je omagal in prosil, naj prenehajo, češ, da bo še enkrat govoril s sodnikom. Na pol mrtvega so prenesli v ječo, toda v ječi je kmalu na to umrl. Kaj je mislil govoriti

s sodnikom, ni znano. Nekateri mislijo, da je hotel zatajiti sveto vero ali Kristusa, da bi se rešil strašnega trpljenja. Radi te negotovosti ga Cerkev ni proglasila za mučenika in svetnika. Ob istem času so ujeli tudi kristjana, ki se je imenoval Polihronij. Tudi ta je kazal v začetku hrabrost in vztrajnost, a ko so mu zapretili s smrtjo, se je ustrašil, odstopil od sv. vere in zatajil Kristusa.

Vsi ti zgledi dokazujejo, da daje le potrpežljivost in vztrajnost do konca popolnost našim dobrim delom in sv. čednostim.

*

* *

41. Potrpežljivost je tisto dokazilo, svedočba ali listina, po kateri bo zlasti prašal nebeški ključar, preden bomo prestopili prag večnega kraljestva. Naj se nihče ne moti misleč, da se bo zveličal brez trpljenja in brez potrpežljivosti. Kristus je potrpežljivo trpel, svetniki in svetnice Božje so trpeli in potrpežljivo prenašali vse pokore, ki jim jih je Bog pošiljal, prav tako moramo tudi mi potrpežljivo prenašati vse trpljenje pozemeljskega življenja. Sv. Peter pravi: «Kristus je za nas trpel in nam zgled zapustil, da hodimo po njegovih stopinjah!» Sv. Jakob nas opominja (5, 7): «Potrpežljivi bodite, bratje, do prihoda Gospodovega. Glejte, kmet čaka dragocenega sadu iz zemlje in voljno trpi, dokler ne prejme zemlja zgodnjega in poznega dežja. Tudi vi tedaj bodite potrpežljivi... ker prihod Gospodov se bliža... Sodnik stoji pred vratmi!... V zgled... potrpežljivosti vzemite preroke, ki so go-

vorili v imenu Gospodovem. Glejte, imenujemo jih srečne, ker so veliko potrpeali...»

Srečni tudi mi, če bomo ob prihodu Gospodovem imeli v rokah dokazilo Kristusove potrpežljivosti, ki bo dokazovalo, da smo dragoceni čas svojega življenja pridno obračali za dobra dela, ki dajejo pravico za vstop v večno kraljestvo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

42. Naš čas se sme po pravici imenovati čas ljudskih športov. Vsa mladina, pa tudi odrastli, so zamišljeni v športe in so navdušeni za to. Kaj pa je to: šport? Beseda šport je angleška in pomenja v našem jeziku zabavo, t. j. zabavo z lovom, z jahanjem, plavanjem, in tekanjem, zabavo z zleti po gorah in planinah itd. Ta šport ali po naše: te zabave ne smejo zajemati celega človeka, da bi ne mogel več resno misliti na zveličanje svoje duše in na pokoro za grehe. Šport ne sme izključevati sv. maše, pridige, krščanskega nauka, sv. zakramentov itd. Prav je, da človek misli tudi na zdravo telo, ampak glavna reč je večno zveličanje, katero moramo na vsak način doseči. Zabava ne sme biti glavna reč. Pozabiti ne smemo nikdar, da moramo pred vsem skrbeti za zveličanje svoje duše in zlasti za pokoro za storjene grehe. Pripraviti se moramo na račun, ki ga bomo morali dati večnemu Sodniku za zapravljeni čas.

Proti športom, ki jemljejo človeku čas, da se ne more udeležiti sv. maše, pridige, krščanskega

nauka in sv. zakramentov, so škofje že večkrat povzdignili glas. Ne bodimo nespametni, da bi zane-marjali, kar je glavna reč za vsakega človeka. Kristus, apostoli in svetniki so nas drugače učili.

«Odkupujte čas!» kliče sv. Pavel v pismu do Efežanov. Dovolj časa smo porabili za greh in za grešno življenje, sedaj je čas, da začnemo to popravljati in odkupovati.

Najboljši kup dobimo izgubljeni čas s češčenjem presv. Srca Jezusovega, kakor je Jezus sam razodel sv. Margariti Alacoque v šesti obljubi: *«Grešniki bodo našli v presv. Srcu vir in neizmerno morje usmiljenja.»* To Srce moramo prositi prave spokornosti in milosti za smrtno uro in zlasti za sodnji dan. Naši grehi zahtevajo neizmerne kazni in nihče bi se ne mogel zveličati, ko bi usmiljenost Jezusovega Srca ne bila neskončna.

Dobro je, da gledamo tudi na zdravje svojega telesa, toda pred vsem moramo gledati na zveličanje svoje duše in na pokoro za storjene grehe.

*

*

*

43. Sv. Janez Krstnik je opominjal učence (Mat. 3, 2): «Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo...» In Jezus je govoril: «Gorje tebi, Korozejn, gorje tebi, Betsajda, zakaj ako bi se bili v Tiru in Sidonu godili čudeži, kateri so se pri vas godili, bi se bili že zdavna pokorili v ostrem oblačilu in v pepelu. Povem vam pa: Tiru in Sidonu bo laže sodnji dan, kakor vam. In ti, Kafarnaum, ali se boš do neba povzdigoval? V pekel te bodo pahnili; zakaj ako bi se bili v Sodomi godili čudeži,

kateri so se v tebi godili, bi bila še do današnjega dne ostala. Pa povem vam tudi: Sodovski zemlji bo laže sodnji dan, kakor tebi (Mat. 11, 21.)» In ko je Jezus razpošiljal apostole v misijone, jim je izrečno naročal, naj oznanjujejo ljudem pokoro. Sv. Mark, evangelist, izrečno dostavlja: «Šli so in oznanjevali, naj ljudje delajo pokoro (Mark 6, 12).»

*

*

*

44. Sv. Peter se je bil hudo pregrešil, ko je Jezusa trikrat zatajil na dvorišču velikega duhovna. Ko ga je tretjikrat zatajil, so Gospoda peljali na dvorišče in tu je ugledal Petra. Ta pogled Jezusov je Petra tako presunil, da je brž tekel vun in se milo zjokal. Ustno izročilo pravi, da se je tudi pozneje vsakikrat milo zjokal, ko je slišal petelinovo petje. Tako se je srčno kesal in delal celo življenje pokoro, ki je bila Jezusu všeč, da mu je vse odpustil. Na koncu je svoje življenje žrtvoval za Jezusa. Tako je sv. Peter odkupil čas z resnično pokoro, s katero si je zaslužil večno slavo.

Ko premišljujemo pokoro sv. Petra, pomislimo nekoliko, kolikokrat smo tudi mi zatajili Jezusa z besedo in z dejanjem. Recimo: «O Srce Jezusovo, prosimo Te resnične spokornosti. Bodi nam milostljivo ob smrtni uri in zlasti na sodnji dan!

Kar je pretil Jezus mestom Korazajnu, Betzajdi in Kafarnaumu, velja tudi nam. Kolikokrat smo bili mi še slabši ko prebivavci teh mest, ker nismo po-

slušali božje besede in svoje vesti, ki nam je očitala, da ne delamo prav.

* *

45. Ko je po vstajenju Gospodovem govoril sv. Peter na prvi binkoštni praznik zbranemu judovskemu ljudstvu in mu je povedal, da je Jezus, katerega so po krivem obsodili v smrt in ga križali, častitljivo od mrtvih vstal, je ljudstvo preplašeno in skesano reklo Petru in apostolom: «Kaj nam je storiti, možje bratje?» Peter pa jim je rekel: «Spokorite se in dajte se krstiti sleherni izmed vas v imenu Jezusa Kristusa v odpust svojih grehov in boste prejeli sv. Duha... Rešite se tega hudobnega rodu (Dej. Ap. 2, 37 itd.)»

Sv. Peter je tudi pred velikim judovskim zborom rekel te-le besede: «Bog naših očakov je obudil Jezusa, ki ste ga vi na les obesili in križali. Tega je Bog poglavarja in Zveličarja povišal, da dá pokoro Izraelu in odpust grehov (Dej. Ap. 5, 30).»

Sv. vera nas uči, da niso le Judje in veliki duhovni judovski križali Jezusa, ampak da so ga križali in umorili naši grehi in grehi vseh ljudi. Recimo: O Srce Jezusovo, prosimo Te resnične spokornosti. Bodi nam milostljivo ob smrtni uri in zlasti na sodnji dan. Srce Jezusovo, sprava za naše grehe, usmili se nas! Srce Jezusovo, upanje v Tebi umirajočih, usmili se nas!

* *

46. V sv. evangeliju imamo zgled velike grešnice, katero je sam Kristus izpreobrnil. Farizej Simon je povabil Jezusa, naj bi prišel v njegovo hišo in pri njem jedel. In je prišel v hišo farizejevo in je sedel k jedi. In glej, žena v mestu, ki je bila očitna grešnica, je prinesla alabastrovo posodo dragega mazila in je stopila k njegovim nogam ter mu jih začela s solzami močiti in jih z lasmi svoje glave brisati. Nato je začela noge poljubovati ter jih z mazilom maziliti.

Ta očitna grešnica je bila, kakor mnogi razlagajo, Marija Magdalena, sestra sv. Marte in sv. Lazarja.

Ta zgled nas uči, kako ljuba je Bogu pokora, kesanje in zadoščevanje za storjene grehe in koliko si človek lahko pridobi, ako dobro odkuplja čas in ga rabi za večnost. Velika grešnica je postala ljubljenska božja in velika svetnica. Ustno izročilo pravi, da se je Marija Magdalena po vnebohodu Gospodovem s sestro Marto, bratom Lazarjem in tovarišico Marcelo na prečuden način rešila na Francosko. Sovražniki so jih namreč pograbili in deli v čoln brez jader in vesel. Veter jih je zaganjal po sredozemskem morju sem ter tja ter jih na koncu srečno pripeljal do francoskega brega, kjer je sedaj mesto Marsilija. Sv. Lazar je tam postal škof; sv. Marta pa je s svojo svetostjo v Marsiliji in okolici mnoge izpreobrnila, je združila žene in ž njimi v samostanu sveto živela in sveto umrla; sv. spokornica Marija Magdalena se je umaknila v votlino visoke gore, kjer je živela trideset let daleč od ljudi v sladkosti goreče ljubezni do Jezusa in Marije. Pokora jej je bila presladka, ker se je zavedala, da je veliko grešila in da jej je Jezus vse

grehe odpustil. Zavedala se je, da ni dovolj kesanje, da treba tudi *pokoro* delati s potrpežljivim prenašanjem trpljenja, ki nam ga Bog pošilja in s prostovoljnim odpovedovanjem raznih ugodnosti, ki bi si jih lahko privoščili.

Če smo posnemali kdaj sv. Marijo Magdaleno v grešnosti, posnemajmo jo tudi v spokornosti. Recimo: O Srce Jezusovo, prosimo Te resnične spokornosti, Bodi nam milostljivo ob smrtni uri, zlasti pa na sodnji dan.

* *

47. Imamo svetnike, ki so po sto let spokorno živeli, bridko obžalovali in objokovali nespameti svoje mladosti, da so popolnoma zadostili božji pravičnosti in svetosti; imamo pa pogumne mučenike, ki so v trenutku z mučeniško smrtjo dosegli odpust vseh grehov in tudi vseh kazni, da se jih ogenj v vicah ni doteknil.

Sv. Janez puščavnik, ki ga praznujemo dne 27. marca, je živel v puščavi v Egiptu nad petdeset let. Na visoki gori je našel skalo, pa si je ob tej skali sezidal celico z enim samim oknom. Tu je bival in delal petdeset let. Jedel je samo enkrat na dan, namreč zvečer. Od strogega posta ni odstopil niti, ko mu je bilo 90 let. Govoril je: «Človeku je mogoče le z velikim trudom doseči kraljestvo božje, kajti ozka so vrata in ozka je pot, ki vodi v življenje in le malo jih je, ki jo najdejo. Zato se moramo na tem svetu odpovedati *kratkemu* počitku, če hočemo doseči *večni* počitek. Če si pa kaj dobrega storil in te skušnjava slavohlepnosti napada, ogi-

baj se ljudi, kajti družba je večkrat tudi popolne ljudi pogubila.»

Ta zgled nam kaže, kako so bili ti puščavniki in sveti možje leta in leta v dobrem stanovitni, kako so leta in leta zadoščevali za male grehe, ki so jih storili v mladosti. Ali smo mi morda bolji ko oni, da se prav nič ne potrudimo, da bi pokoro delali in s pokoro zadostili za grehe? Prosimo presveto Srce: O srce Jezusovo, daj nam resnično spokornost. Bodi nam milostljivo ob zadnji uri, zlasti pa na sodnji dan.

*

*

*

48. O sv. Anselmu, ki ga praznujemo dne 21. aprila, ki je bil redovnik in potem prvi škof v Angliji, pravi životopis, da je strogo živel, čeprav je imel že od mladosti lepo življenje. K počitku je hodil navadno po polnoči, včasih pa je prebedel tudi cele noči. Z velikimi posti in s trudapolnim življenjem je odkupljal dragoceni čas, da bi se rešil vseh grehov in vseh kazni za grehe. Petindvajset let pred smrtjo je bil skoraj vedno bolan. Napačala ga je mrzlica. Izgubil je spanje in dobri tek za vse jedi. Vse pa je prenašal vdano v voljo božjo.

Poleg vsega tega prištevamo tega svetega redovnika in škofa mej največje katoliške učenjake. On nas uči glede naše pokore za grehe tako-le: Z grehom razžali človek čast božjo. Če se hoče torej popolnoma spraviti z Bogom, ni dovolj, da se kesa in da naredi trden sklep, da se bo poboljšal, ampak mora za žalitev tudi plačati kazen, kakor bi ne bilo dovolj, ko bi kdo koga ranil, če bi mu skušal

le ozdraviti rano, ampak bi moral tudi plačati odškodnino za trpljenje, ki ga je ranjenec moral prestat. Ker je pa žalitev božje časti neskončna, vprašamo, kako naj človek plača? To je človeku samemu nemogoče plačati, čeprav bi celo večnost gorel v ognju v strašnih mukah. To more plačati sam Bog! Zato je Bog poslal svojega edinorojenega Sina na svet, ki je s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo na križu plačal naše neskončne dolgove in nam zaslужil vse milosti, ki jih potrebujemo za življenje. Tako je postal človek *po milosti* Jezusa Kristusa vsemogočen, da lahko plača in poravna neskončne dolgove, ki se je ž njimi zadolžil pri Bogu. Po milosti Jezusa Kr. premoremo vse: izbrišemo grehe, izbrišemo večno kazen in zadostimo na lahek način tudi vsem časnim kaznim. Plačati pa mora vsakdo s pomočjo milosti Jezusa Kristusa. Naša spokorna dela nimajo sama na sebi zadostne veljave, ampak po milosti Jezusa Kristusa, ki nas je naredil otroke božje, imajo nadnaravno moč, da lahko zadostimo neskončni pravici božji.

Dokler človek živi, si lahko s pomočjo milosti božje pomaga, po smrti si sam ne more nič več pomagati. Človek je podoben žitu. Dokler je žito v zemlji, raste: Sad se mu od dneva do dneva debeli in zori. Ko je požanjejo, ne more več rasti in zoreti. Požeto žito se le osuši, se omlati in očisti ter zmelje, da se iz moke naredi kruh, ki se speče v ognju. Tako je s človekom. Dokler živi, si lahko s pomočjo milosti božje marsikaj pridobi za večno kraljestvo. Ko ga smrtna kosa pokosi, si sam ne more več pomagati. Zasluge, ki si jih je v življenju pridobil, ostanejo; kar pa je v življenju zamudil, ne more več popraviti. Zamujenega in zapravljenega

časa, ne more več odkupiti. V vicah je le ogenj za kazen, ki jo je zaslužil z grehi in z lahkomišljenostjo. Dušam v vicah morejo pomagati le drugi z dobrimi deli in zlasti z daritvijo sv. maše vsled občestva svetnikov. Zato je vsakemu svetovati, naj se v življenju pridno poslužuje milosti božje in naj z dobrimi deli odkupuje zlati čas, ki ga je zapravil z lahkomišljenostjo in naj polagoma zadostuje velikim kaznim, ki ga čakajo za grehe. Kdo se nas bo spominjal po smrti, če sedaj sami za to ne poskrbimo?

Iz vsega tega premišljevanja je razvidno, da je vsa moč naše pokore za storjene grehe do cela odvisna od ljubezni in milosti Jezusove do nas in da je naše večno zveličanje popolnoma odvisno od presvete Srca Jezusovega, ki se je žrtvovalo na križu za nas. Ni je druge pomoči, če hočemo res odkupiti z grehi zapravljeni čas, ko presveto Srce Jezusovo. Le s tem zlatim denarjem si moremo odkupiti zapravljeni čas in si ž njim pridobiti odpust grehov in kazni ter večno zveličanje. Pokleknimo torej in molimo: Srce Jezusovo, sprava za naše grehe, usmili se nas! Srce Jezusovo, zveličanje v Tebe upajočih, usmili se nas! Srce Jezusovo, upanje v Tebi umirajočih, usmili se nas!

Dvainsedemdeseto Branje

ZA EDENINDVAJSETO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Hlapec, o katerem govori *današnji sv. evangelij* je ravnal po satansko. Njegov gospod mu je odpustil deset tisoč talentov, on pa ni hotel odpustiti svojemu sohlapcu sto denarjev, ampak ga je vrgel v ječo, dokler ne bi dolga poplačal. To je bilo res hudičevo delo. Hudič ga je premotil, da je to storil. Ko je njegov gospod to slišal, se je razsrdil in ga oddal trinogom, dokler ne bi poplačal vsega dolga. Tako ga je zadela pravična kazen. Vsakdo mora hvaliti gospoda, da je prav storil, kajti hudobija tistega hlapca proti sohlapcu je bila velika in neodpustljiva.

*

*

*

2. Gospod Jezus Kristus pa je dostavil tej pri-
liki te-le besede: «Tako bo tudi moj nebeški Oče
vam storil, ako ne odpustite svojemu bratu iz srca.»
Glejmo tedaj, da nas satan ne bo zavedel k takim
hudobijam proti našim bratom, ker prišli bomo pred
sodnji stol, kjer bomo morali dati račun. Satan nas
naganja k sovraštvu, nevoščljivosti in neusmiljeno-
sti. Božja zapoved pa je, da moramo bližnjega lju-
biti ko sami sebe. Kdor te Gospodove zapovedi

o ljubezni do bližnjega ne izpolnjuje, ni pravi učenec Njegov, ni pravi kristjan. Njegovo zveličanje je v veliki negotovosti. Ako ne bo odpuščal svojim sobratom in imel ž njimi usmiljenje, ga bo Gospod dal trinogom, dokler ne bo poplačal zadnjega vinarja. Ustavljajmo se torej hudobnemu duhu!

*

*

*

3. Zato nam kliče sv. Pavel v *današnjem sv. berilu*: Bratje, oblecite orožje Božje, da boste mogli obstati pred zalezovanjem hudičevim! Tisti hudobni hlapec ni obstal pred zalezovanjem hudičevim. Dal se je zavesti k hudičevemu dejanju. Sv. Pavel nam svetuje, da vzemimo orožje, da se bomo mogli braniti proti hudobnemu duhu, ki leta okrog in išče, koga bi požrl. *Prvo*, ker nam svetuje, je, da bodimo opasani in oblečeni z *resnico in pravico*, t. j. spoznajmo, da nas je vse Bog ustvaril in Sin Božji odrešil, da smo torej bratje mej seboj, ki se moramo ljubiti in si drug drugemu odpuščati, ker drugače nas bo Bog ostro sodil in kaznoval, dokler ne bomo poplačali zadnjega vinarja. Potegujmo se vedno za resnico in pravico. *Drugo*, kar nam priporoča, je, da moramo biti obuti za *oznanjevanje evangelija miru*, t. j. svoje noge moramo rabiti le, da povsod oznanjujemo in razširjamo mir, ljubezen, spravo in odpuščanje, ne zdražbe, sovraštva in maščevanja. Koliko poti, koliko truda napravijo nekateri, da svojega bližnjega premagajo, poteptajo in se mu zmaščujejo, kar je satansko delo. *Tretje*, kar nam svetuje, je, da imejmo v *roki škit vere*, t. j. vere ne smemo imeti le v srcu in na jeziku, ampak v roki,

v dejanju, da pomagamo bližnjemu, zlasti ubogim in sirotam, da dobro delamo tudi tistim, ki nam slabo delajo in nas sovražijo in da vsem odpuščamo, ker to je prava katoliška vera. *Četrto* orožje, ki nam ga svetuje sv. Pavel, je čelada zveličanja, ali milosti Božje, ker brez milosti Božje ne moremo uiti zalezovanju hudičevemu. Te čelade se hudobni duh boji. *Peto* orožje je meč duha, t. j. Božja beseda, ki nas uči ljubezni, krotkosti, ponižnosti, potrpežljivosti i. t. d. in ne meč od železa ali od jekla!

Oborožimo se tedaj proti hudobnemu duhu, da nas ne bo mogel zavajati k maščevanju, sovraštvu in neusmiljenosti, kakor hlapca iz današnjega sv. evangelija. Odpuščajmo svojim bratom iz srca, da bo nebeški Oče tudi nam odpustil.

*

*

*

4. Dne 20. februarja praznujemo god sv. Vilfrika, ki je bil dušni pastir v Helesbergu. V njegovem životopisu se bere to-le: Živel je takrat hudobnež, ki se je bil podpisal hudobnemu duhu, ker je upal dobiti po njem denarja. Od takrat ga je hudobni duh imel kakor vklenjenega. Tega hudobneža je začela sicer grizti vest, a pomagati si ni znal in ni mogel, ker ga je bil hudobni duh trdno zamrežil. Ves žalosten sklene iti k svetemu Vilfriku, da bi se spovedal in spokoril. Pred Helesbergom pa je bila voda, čez katero je imel iti. Ko je prišel na most, ga hudobni duh zagradi in vrže v vodo. Tam v vodi je stal kakor priklenjen in se ni mogel giniti. Sv. Vilfriku pa je bilo to v prikazni naznanjeno,

zato je poslal k mostu duhovnika s križem in blagoslovljeno vodo, ki je tega priklenjenca odrešil. Ko je potem prišel k sv. Vilfriku, se je skesano spovedal in začel novo življenje.

Takih ljudi, ki jih ima hudobni duh priklenjene v vodi hudobije, je dandanes mnogo, kakor nas izkušnja uči. Naj jih opominjamo, kolikor hočemo, naj jih prepričujemo, naj jih prosimo — hudobni duh jih ustavlja — jih drži vklenjene, da se ne morejo poboljšati, da ne morejo odstopiti od hudobije.

Ko je prišel Jezus v deželo Gerazenov, mu je naproti prišel človek z nečistim duhom. Tega je hudobni duh tako premetaval, da ga tudi z verigami ni mogel nihče zvezati. Bil je namreč večkrat z železjem in verigami zvezan, pa je verige raztrgal in železje razdrobil in nihče ga ni mogel ukrotiti. Vpil je na ves glas in se s temenom tolkel. Iz tega popolnoma obsedenega človeka je Jezus hudobnega duha izgnal in ga tako rešil.

Glejte, kako drži včasih hudobni duh človeka popolnoma v oblasti. Tak človek dela le hudobna dela in ne pomaga mu nobena dobra beseda. Včasih se moramo res čuditi, kako je mogoče, da je kdo tako trdovraten in hudoben, da doprinaša dela, ki vpijejo v nebesa za maščevanje.

*

*

*

5. Primimo torej za pravo orožje, da se ubramo hudobnemu duhu, primimo za škit vere in meč duha, da zatremo v sebi gada hudobije in tr-

dosrčnosti, ako hočemo, da bodo drugi nam dobrote in usmiljenje izkazovali.

6. Kristus je rekel: «S kakršno merico boste vi drugim merili, s takšno bodo drugi vam.» Prav to nam potrjuje tudi *današnji sv. evangelij*. Hlapec, o katerem pripoveduje sv. evangelij, ni imel usmiljenja s svojim sohlapcem. Sohlapec mu je bil dolžan samo malo svoto sto denarjev, on sam pa je bil dolžan gospodarju deset tisoč talentov, katere pa mu je gospodar iz usmiljenja odpustil. Ta hlapec pa ni imel nobenega usmiljenja do svojega sohlapca, ampak ga je začel daviti zahtevajoč: Plačaj, kar si dolžan! Tedaj je sohlapec padel predenj in ga milo prosil: «Potrpi z menoj in vse ti bom povrnil.» Hlapec pa ni hotel, ampak je šel in ga vrgel v ječo, dokler ne bi plačal dolga. Ko so pa videli drugi hlapci, kaj se je zgodilo, so bili silno žalostni ter so šli in povedali svojemu gospodu vse, kar se je zgodilo. Tedaj je gospodar poklical malopridnega hlapca in mu rekel: «Hudobni hlapec! Ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil, ali nisi bil torej tudi ti dolžan usmiliti se svojega sohlapca, kakor sem se tudi jaz tebe usmilil?» In gospodar se je razsrdil in ga izdal trinogom, dokler ne bi poplačal vsega dolga. In Kristus je dostavil tej priliki te-le besede: «Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz srca!»

Ta nauk, da bo nebeški Oče prav tako meril nam, kakor mi merimo bližnjemu, se ponavlja na mnogih mestih sv. Pisma. Da bi te resnice nikdar ne pozabili, jo ponavljamo vsak dan v Oče naš-u: «Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.» Usmiljeni moramo biti, čeprav bi včasih imeli pravico kaj zahtevati!

Neki krivoverec-luteran je sklenil, da hoče umoriti nekega vojvodo, ki je bil zelo pobožen in goreč zagovornik katoliške vere. Njegov hudobni naklep pa je bil izdan in naznanjen vojvodi. Tedaj pokliče vojvoda luterana k sebi in mu reče: «Povej mi, ali sem ti storil kdaj krivico?» Luteran odgovori: «Ne, niste mi storili!» «Kaj pa te je zavedlo v toliko hudobijo, ki si jo mislil storiti?» Luteran reče: «Hotel sem služiti svoji veri!» «Če je pa tako», odgovori pobožni vojvoda, «in ti tvoja vera veleva umor in pobjo, moram povedati, da moja vera veleva odpuščati. Pojdi tedaj, jaz ti iz srca odpuštim.»

Ali ni bil ta vojvoda blaga duša, ki je znala tako lepo odpustiti? Iz takega usmiljenega srca puhti kot najprijetnejša dišava kvišku molitev Očenaš-a: Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.

*

*

*

7. Radi torej odpuščajmo drug drugemu sleherno razžalitev, saj imamo premnogo nagibov, ki nas naganjajo k odpuščanju. Če maščevanja ali kazni ne zahteva čast Božja ali zveličanje naše ali zve-

ličanje bližnjega ali nujna potreba — bodimo usmiljeni in prizanesljivi!

Zveličar je rekel: «Ljubite svoje sovražnike, delajte dobro njim, ki vas sovražijo, molite zanje, ki vas žalijo in preganjajo.» Na drugem mestu beremo Kristusove besede: «Odpuščajte in se vam bo odpustilo!» In na drugem mestu: «Ako odpuščate ljudem njih grehe, bo tudi vam vaš Oče v nebesih odpustil vaše grehe (Mat. 6, 14).» Tudi v sv. Pismu Stare zaveze beremo:

Odpusti, ko ti stori bližnji škodo,
tako se ti odvežejo grehi, ko boš prosil.
Človek vzdrzuje jezo nad človekom,
hoče pa imeti od Boga pomoči!
S sebi enakim nima usmiljenja,
prosi pa milosti za svoje grehe!
Človek je meso in vzdrzuje jezo,
a hoče imeti od Boga zanesljivosti.
Kdo naj mu izprosi milosti za grehe? (Sirah 28).

Posebno močen nagib, ki nas naganja k odpuščanju, je misel na smrt in sodbo. Kdor misli na smrt, ki nam je vsem prav blizu, bo vsem rad odpustil. Zato pravi sv. Pismo Starega zakona:

Spominjaj se konca in nehaj sovražiti,
trohljivost in smrt te čaka po naredbi! (Sirah 28).

Najmočnejši nagib k odpuščanju pa je zgled našega Gospoda Jezusa Kr. Nikogar niso toliko preganjali ko Njega, nikomur se ni taka krivica dogodila ko Njemu — a vse je potrpežljivo prenašal. Če hočemo postati usmiljeni in potrpežljivi, moramo

premišljevali Jezusovo trpljenje in smrt. Sv. Frančišek Sal. je kaj rad premišljeval trpljenje Kristusovo. Zato pa je nekoč rekel svojemu sovražniku: «Če mi tudi eno oko iztakneš, te bom z drugim očesom gledal s prav tako ljubeznijo, kakor bi bil ti moj najljubši prijatelj.

Svetniki pravijo, da je ljubezen do nasprotnikov in sovražnikov najbolj gotovo znamenje, da se bomo zveličali. Bog je že tako uredil, da ima vsak človek žalitelje in nasprotnike. Vsak človek se mora v tem preizkusiti. Ako radi in takoj odpuščamo, imamo lahko trdno upanje, da je Gospod tudi nam odpustil: *«Odpusti nam naše dolgé, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.»* Na smrtni postelji ne bomo imeli nobene večje tolažbe, ko to, da smo bili večkrat razžaljeni, pa da smo vselej vse odpustili. Kakor je v človeškem telesu oko najlepša stvar, je v življenju najlepša čednost ljubezen do žaliteljev in nasprotnikov. Kdor te čednosti nima, nima nobene čednosti, ker so vse druge čednosti brez te čednosti, prazne in Bogu neprijetne. Sonce naj torej nikoli ne zajde nad našo jezo in maščevalnostjo.

Neki sveti škof je poklical k sebi vsakega, ki je imel sovraštvo in maščevalnost do koga in mu je rekel: «Ali želiš, da ti Bog odpusti greh?» Odgovor je bil: «Kako da ne?» Škof mu je dejal: «Vidim, da ne! Kajti vsak dan moliš: «Odpusti nam naše dolgé, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!» Ti moliš v resnici tako-le: «O Bog, nikar mi ne odpusti mojih dolgov, t. j. grehov, kakor tudi jaz ne odpuščam svojim dolžnikom.»

Posnemajmo tudi mi zgled križanega Zveličarja, da nas premišljevanje tega presvetega zgleda na-

vdahne z enako ljubeznijo do nasprotnikov in žaliteljev. Kdor v potrpežljivosti in ponižnosti ljubi tudi svoje žalitelje in nasprotnike, je popoln in bo dal na koncu večnemu Kralju prav lahek odgovor in račun.

*
* *
* *
* * *

8. «Nebeško kraljestvo je podobno kralju, kateri je hotel poračunati s svojimi hlapci.» Ta kralj, o katerem je tu govor, je nebeški Oče, hlapci pa smo mi. Kar je storil ta kralj s svojimi hlapci, bo storil Bog z nami. Bog bo terjal račun o vsem našem življenju in delovanju na tem svetu. Dati bomo morali oster in natančen račun o vseh mislih, željah, besedah in o vseh dejanjih.

Kdor pa hoče dobro delati račune, se mora učiti in uriti ter biti pozoren, ker si drugače lahko napravi veliko škodo. Kakor se moramo uriti v računih za posvetne reči, prav tako se moramo uriti tudi v računih za dušne reči, ako hočemo kdaj pred sodnim stolom napraviti dober račun. Milijonar preštevava svoje milijone in računa, koliko je temu posodil, koliko onemu in je vedno v skrbeh, da bi se ne uštel.

Račun, katerega bomo morali položiti pred sodnim stolom, ne bo odločil morda samo za en tisoč, tudi ne za milijon, ampak *za celo večnost*. Zato pa se moramo posebno vaditi v tem računstvu, da ne bomo takrat pogrešili.

*
* *

9. Mali računar, ki hodi v šolo, vzame vsak dan tablico v roke, se usede in piše številke, potem pa skrbno sešteva, odšteva, množi in deli, kakor se glasi naloga.

Kupec in trgovec se istotako usede na večer in prešteva in sešteva, koliko je nakupil, koliko razprodal in koliko je bilo dobička.

Tako delajmo tudi v duhovnem oziru! Vsak večer preštejmo, kaj smo storili po dnevu dobrega, kaj smo storili slabega, kaj smo opustili dobrega.

Pred vsem preudari misli, ki si jih imel. Včasih slišimo: Misli se lahko karkoli, prepovedana so le slaba dejanja. To pa ne velja pred Bogom. Bog je gospodar tudi naših misli in naših src in pred Njim so misli in srca očita.

Potem preštej svoje želje. Naše želje bi morale biti vedno obrnene k Bogu. Kam si jih obračal?

Preštej besede! Kakor se drevo spozna po sadu, se človek spozna po jeziku. Ako je srce dobro, bo tudi jezik dobro govoril, ako pa je srce slabo, se bo tudi jezik le za slabo gibal. Spomnimo se vseh besedi in preudarimo jih, zakaj Kristus je rekel: «Resnično, resnično, povem vam, da bodo morali ljudje na sodnji dan račun dati za vsako nepotrebno besedo, ki jo izgovorijo.»

Preštej vsa svoja dela, ki si jih opravljal po dnevu! Kaj si delal, kod si hodil, kako si bil pri sv. maši, pri sv. zakramentih? Kakšen je bil tvoj namen, ko si to ali ono dobro delo opravljal? Ali nisi morda gledal, da bi te ljudje hvalili? Če si delal z namenom, da bi te ljudje hvalili, vedi, da si prejel svoje plačilo in nimaš ničesar več upati od Boga. Taka dela so mrtva in nas ne bodo zago-varjala pred sodnim stolom.

Preštej vse dobro in pretehtaj! Če zmagajo dobra dela, bodi vesel, ker ni vse drugo na svetu nič. Ostala ti bodo na koncu le dobra dela.

Imel je človek tri prijatelje, ki so mu bili dragi in ki se je nanje zanašal. Prigodilo pa se je — pravi pripovedka — da je bil ta človek po krivem zatožen. Tedaj reče svojim trem prijateljem: Prosim vas, idite z menoj pred sodnika, ker zatožili so me po krivem. Prvi prijatelj, ki ga je najbolj ljubil in cenil, mu reče: Danes nimam časa, ne morem. Drugi, ki se je nanj tudi zanašal, gre ž njim do vrat, a ko pride tja, se zboji sodnika in zbeži. Tretji prijatelj, ki se je pa nanj najmanj zanašal, gre ž njim pred sodnika in priča, da je zatoženec nedolžen. Sodnik res spozna, da je nedolžen in ga oprosti.

Troje prijateljev ima vsak človek. Prvi prijatelj, na katerega se človek najbolj zanaša, je bogastvo, denar in posvetna čast. Drugi prijatelj so naši znanci, ki se ž njimi kratkočasimo in veselimo. Tretji prijatelj, ki se pa nanj malo zanašamo, so naša dobra dela. Prišel bo čas, ko bomo morali iti pred sodni stol. Želeli si bomo takrat, da bi nam prijatelji kaj pomagali in nas zagovarjali. Prvi prijatelj — bogastvo, denar in posvetna čast — nas bo najprej zapustil. Drugi prijatelji — naši znanci in častivci bodo šli z nami samo do vrat, do groba. Le tretji prijatelj, t. j. naša dobra dela pojdejo z nami pred večnega sodnika in blagor nam, če bomo imeli dosti dobrih del, ker vsako dobro delo bo ena priča, ki bo pričala, da smo nedolžni.

Preštevajmo torej skrbno in pogostoma dobra dela, zakaj le dobra dela so naša prava čast, naše pravo bogastvo, ki nam ga nihče ne more vzeti.

Ko bi pa pri preštevanju našli, da ste več slabega storili ko dobrega, mnogo več grešili in žalili Boga, sklenite roke in objokujte svoje nespametno življenje in začnite novo življenje, da račune spet uredite.

*

*

*

10. Ko je računar svoje račune sklenil, reče: Hvala Bogu! Še enkrat hočem vse pregledati, da se prepričam, je-li sem vse dobro zračunal.

Tako moramo delati tudi v duhovnem oziru. Poskušati moramo na koncu tedna ali meseca ali leta, ali so naši računi pravi, ali smo vse prešteli ali se nismo morda kaj pomotili ali nismo morda slabih del računali za dobra dela ali dobrih del za slaba.

Gorje nam na koncu, ko bi se od tedna do tedna, od meseca do meseca, od leta do leta motili v važnih rečeh, misleč da smo dobro delali, pa smo le slabo delali. Prišel boš pred sodni stol in boš začel naštevati dobra dela, toda sodnik ti bo odmetaval, ker niso bila dobra, ampak slaba dela. Rekli bomo: Saj smo radi molili. Sodnik bo odgovoril: Molili ste le z jezikom in ne s srcem in molili ste, da so vas drugi videli. Rekli bomo: Saj smo dajali radi miloščino! Sodnik bo odgovoril: Miloščino ste dajali, da bi vas ljudje hvalili in častili. Rekli bomo: Saj smo se postili! Postili ste se, pa niste lačnih nasitovali in žejnih napajali, nagih oblačili in popotnikov sprejemali pod streho.

Ko bo sodnik odmetaval naša dobra dela, se bomo bali, da ne bodo morda slaba dela prema-

gala dobrih. Takrat bo strah in trepet. Mislil si, da si gotov, a takrat boš videl, kako težko je priti v nebeško kraljestvo.

Sedaj je čas, da svoje račune uredimo in popravimo. Bodi dober in natančen računar, ker drugače se ti lahko zgodi, da zgubiš večno življenje.

*

*

*

11. Mali računar uredi in čedno prepíše svoje račune ter jih nese svojemu učitelju, da jih pregleda in potrdi oziroma popravi.

Kakor mali računar, moramo delati tudi mi. Tudi mi smo dolžni svoje račune pokazati duhovnemu učitelju *vsaj* enkrat v letu. Ko smo si izprašali vest, moramo se izkazati Kristusovemu namestniku. Pred spovednikom morajo biti računi jasni in čisti. Spovednik nam bo povedal, kaj je prav in kaj ni prav. Tako bomo gotovi, da se nismo pomotili in bomo pripravljeni ob smrtni uri dati račun tudi večnemu Sodniku.

*

*

*

12. Glavna reč je, da smo z računi vsak čas pripravljeni. Uradniku, ki bi ga našli, da ima račune v neredu, bi se slabo godilo. Tako moramo tudi mi biti vedno pripravljeni, kajti smrt je kakor tat. Ko bomo najmanj mislili, bo stopila pred nas in takoj bomo morali dati Gospodu račun. Takrat bo strah in trepet. V tistem trenutku bomo želeli: O da bi hotel Gospod le nekoliko počakati in od-

nesti, da bi mogli še račune urediti. Toda vse za-
stonj, kajti smrt je neizprosna.

Znana je prilika o deseterih devicah, ki so ča-
kale po noči ženina. Pet jih je bilo modrih, ki so
dobro preračunile, koliko olja je treba za svetiljke,
pet pa jih je bilo neumnih, ki niso o tem nič mi-
slile. O polunoči se je zaslišalo vpitje: Ženin gre, že-
nin gre, vstanite hitro! Ko so pa naglo vstale, je na-
stala zmešnjava. Neumne device niso poskrbele za
olje. Zato so jokaje prosile svoje tovarišice: Po-
sodite nam olja, ker nam svetiljke ugašajo. Pametne
device pa so rekle: Pojdite si kupit, ker drugače
bi olja tudi nam ne bilo dovolj. Šle so sedaj naglo
kupovat, a bilo je vse prekasno. Ženin je prišel in
stopil v ženitvanjsko sobo. Nato so se vrata za-
tvorila. Kmalu potem so prisopihale tudi neumne
device in jokaje trkale in klicale: Gospod, gospod,
odpri nam! Gospod pa je odgovoril: Resnično, jaz
vas ne poznam!

Učimo se iz te prilike, da moramo biti vedno
pripravljeni, da nas Gospod ne najde nepripravljene.

*

*

*

13. Neki oče je imel navado, da je vsak večer
izpraševal svoje tri otroke: Kaj ste po dnevu do-
brega storili? Rekel je, da se najbolj s slastjo ve-
čerja, kadar smo po dnevu kaj dobrega storili in
da se najbolj sladko spi, kadar nas hvali dobra vest.

«Kaj ste torej dobrega storili?» vpraša dobri
oče. Prva se oglasi mala hčerka in reče: «Jaz sem
dala svoj košček kruha ubogi deklici, ki je šla davi
lačna mimo nas v šolo.» Oče jo lepo pohvali.

Drugi se oglasi mali sinček: «Ko sem šel davi v šolo, sem videl vrata na sosedov zelnik odprta in svinje v škodi. Hitro sem jih izgnal in vrata zaprl. Oče pohvali lepo tudi njega. Potem reče drugemu sinu: «Kaj si pa ti dobrega storil?» Sin molči, potem pa odgovori počasi: «Oče, saj ste rekli, da se sami ne smemo hvaliti, ker Bog pozna naša dobra dela.» Oče odgovori: «Res je tako, pa meni le povej, naj slišita tudi bratec in sestra, kaj si lepega storil.» Dobri deček reče: «Ko sem šel davi iz šole, lotil se me je sosedov Tonče in me je pretepel. Takrat se pripelje nekdo mimo in zapodi Tončeta potepuha. Ta skoči naglo čez plot ter si nogo zvine. Nič več ni mogel nanjo stopiti in je silno — kričal. Jaz pa sem se ga usmilil, četudi me je prej tepel, sem ga vzdignil in nesel počasi domov.»

Oče je vse tri lepo pohvalil, zadnjega pa najbolj: «To je najlepše delo, namreč sovražnike ljubit in jim pomagati.»

Pripovedka pravi, da so tisti večer otroci z očetom s slastjo večerjali in potem tudi sladko spali.

*

*

*

14. Preštevajmo torej vsak večer svoja dobra dela in primerjajmo jih s slabimi deli, ki smo jih morda storili. Na koncu tedna, meseca in leta preglejmo svoje račune in pokažimo jih Kristusovemu namestniku. Tako bomo vsak čas pripravljeni in ko bi nas smrt zadela neprevidoma, bomo lahko brez

trepeta in zmešnjave dali račun svojemu Bogu in Stvarniku.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

15. Prilika o neusmiljenem hlapcu v današnjem sv. evangeliju je vsestranski podučna.

Kdo je kralj, ki je hotel delati račun s svojimi hlapci? Ta kralj je vsemogočni Bog, ki je ustvaril nebo in zemljo in vse stvari na zemlji in v nebesih. Njegovi hlapci so angeli in ljudje. Razmerje mej Bogom in med nami je kakor med kraljem in njegovimi hlapci. Vsi ljudje — bogati in ubogi — so njegovi hlapci. Naj se tedaj prevzetni ne obnaša kakor gospod, kajti gospod je Bog; naj nihče ne zaničuje drugih, ker smo vsi prav za prav le siromašni in zadolženi hlapci.

*

*

*

16. Ko je hotel kralj delati račun s svojimi hlapci, pripeljejo mu hlapca, ki je bil dolžan deset tisoč talentov. Deset tisoč talentov je velikanska svota, v našem denarju do štirideset milijonov lir, kar bi težko kdo mogel poplačati, bodi še tako bogat.

Kaj pomenja ta dolg? Ta dolg pomenja greh, ki je neskončna žalitev Božja, ki bi je s svojimi močmi ne mogli nikdar poravnati ali izbrisati, ako bi nam neskončno usmiljeni Bog sam ne odpustil.

Ko bi dali tudi štirideset milijonov, ne bi mogli grešnega dolga poplačati.

Kaj je storil z nami neskončno usmiljeni Bog? Ker bi mu ne bili mogli na noben način poplačati, je poslal svojega Sina Jezusa Kristusa na svet, ki je za nas plačal na križu s svojo smrtjo. Po Jezusu Kristusu je vse odpuščeno, ako le sami hočemo. Kristus nam je zapustil zakrament sv. pokore, v katerem se odpuščajo vsi grehi, majhni in veliki.

Iz tega je razvidno, da je greh strašno hudo. Imeti dolg, ki bi znašal štirideset milijonov, je veliko hudo, a še večje hudo je greh. Greh je neskončen dolg, ki bi ga ne mogli nikdar poravnati s svojimi močmi. Tudi najmanjši greh je tako velik dolg, da ga more izbrisati le neskončno usmiljenje Božje.

Iz tega je tudi razvidno, kako nespameten je človek, ki si z grehom nakopava neskončen dolg pred Bogom. Vse drugo hudo: bolezen, siromaštvo, vojska, lakot in tudi sama smrt ni tako veliko hudo kakor en sam smrtni greh. Zato bi pametnemu človeku moralo biti pravilo: Rajši smrt ko greh.

Cesar Valens je nekoč naganjal sv. škofa Bazilija, naj bi storil, kar se ni zlagalo z njegovo škofovsko častjo. Sv. Bazilij pa se je temu moško ustavil. Pokličejo ga pred sodni stol in mu zapretilo, da mu vzamejo vse posestvo, da ga zapodijo iz dežele ali celo usmrtijo, ako ne stori po cesarjevem ukazu. Sv. Bazilij pa je neustrašno odgovoril: «Plašite me raji s čim drugim, kajti tega se jaz prav nič ne bojim. Ko moram izpolnjevati svoje dolžnosti, imam Boga pred očmi in vse drugo zaničujem. Ogenj, meč, divje zveri — vse to je meni le v veselje. Plašite me in pretite mi s čimur-koli, nič me ne more ostrašiti.» Sodnik mu da dva dni odloga,

da se premisli, toda sv. Bazilij mu odgovori: «To je vse zastonj, jaz bom jutri tak, kakršen sem danes.»

Tako govorijo značajni ljudje. Njih značajnost bodi nam lep zgled!

*

*

*

17. Padel je tedaj hlapec pred kralja in ga prosil milosti! Kralj se ga je usmilil in mu takoj odpustil ves ogromni dolg. Kako dobro je to délo hlapcu, ki je bil spet na čistem!

Prav tako dobro dé grešniku, ko se pri sv. zakramentih očisti velikanskih dolgov, ki jih je imel nasproti Bogu.

*

*

*

18. Današnji sv. evangelij dokazuje, kako usmiljen je Bog in kako neusmiljeni so ljudje. Bog nam odpušča neizmerne dolgove, mi pa ne moremo niti malenkosti odpustiti svojemu bližnjemu. Ravnanje tega hlapca je bilo gotovo grdo in ostudno, pa še bolj grdo in ostudno je naše ravnanje, ko zahtevamo, naj nam Bog odpusti neskončne velike svote, dočim sami nočemo niti majhnih svot odpustiti.

Ali se ne pohujšujemo po pravici, ko vidimo, da hodijo nekateri pogostoma k sv. zakramentom, doma pa delajo zdražbo, sovraštvo, kreg, vojsko in slabo ravnaajo s svojimi sobrati, hlapci in služabnicami? Nad takim ravnanjem se pohujšujemo, kakor so se

ljudje pohujševali nad neusmiljenim hlapcem, o katerem govori današnji sv. evangelij.

*

*

*

19. Kristus je rekel: S kakršno mero bomo mi drugim merili, s tako bodo drugi nam! To nam bodi pravilo. Vse treba odpustiti, ako hočemo, da bodo drugi nam odpuščali.

Sv. Peter je bil nagel in je v naglosti odsekal celo uho hlapcu velikega duhovna — Malhu. Gotovo je le radi te svoje nagle jeze vprašal Jezusa za svet: «Gospod, kolikokrat bo grešil moj brat proti meni in naj mu odpustim? Ali do sedemkrat?» Judovski učenci so učili, da se mora sovražniku odpustiti enkrat ali dvakrat, kvečjemu trikrat. Sv. Peter je dobro poznal Jezusovo dobro in usmiljeno srce, zato je to število nekoliko zvišal in rekel: Gospod, ali do sedemkrat? Toda Jezus mu tudi tega števila ni potrdil, ampak je odločno rekel: Ne rečem ti do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedem, t. j. vedno.

Če hočemo biti torej Kristusovi učenci, moramo radi odpuščati in nele dvakrat ali trikrat, ampak sedemdesetkrat sedem, t. j. vedno.

*

*

*

20. Hudobnega in neusmiljenega hlapca so njegovi sohlapci zatožili gospodarju-kralju. Kralj se je razsrdil ter takoj poklical neusmiljenega hlapca pred se in rekel: Hudobni hlapec, ves dolg sem ti

odpuštil, ker si me prosil; ali nisi bil torej tudi ti dolžan usmiliti se svojega sohlapca, kakor sem se jaz tebe usmilil? In njegov gospodar se je razsrdil in ga izdal trinogom, dokler ne bi poplačal vsega dolga. In Kristus dostavlja k tej priliki še: «Tako bo tudi nebeški Oče vam storil, ako ne odpuščate vsakteri svojemu bratu iz svojih src.»

Žalostni konec neusmiljenega hlapca naj preudarijo vsi, ki so mu v tej ali drugi reči podobni. Boga ne more nihče oslepariti, pa tudi ne uiti njegovi kazni in njegovemu maščevanju. Če prej ne, prišli bomo v pest vsemogočnemu Bogu na sodni dan. Takrat bodo tožili nedolžni tiste, ki so jim delali krivice in se bodo postavljali proti njim, ki niso drugim iz srca odpuščali. Ostri glas večnega sodnika jih bo pretresel: «Malopridni hlapec, ves dolg sem ti odpuštil, ker si me prosil, ali nisi bil torej tudi ti dolžan usmiliti se svojega tovariša, kakor sem se jaz tebe usmilil?»

In razsrdil se bo Gospod ter jih izročil rabeljem t. j. hudobnim duhovom, dokler ne bodo poplačali do zadnjega vinarja.

Takrat se bodo izpolnile besede Kristusove: «Tako bo tudi moj nebeški Oče storil vam, ako ne boste vsakteri odpuščali svojemu bratu iz srca.»

* * *

21. Kristus poudarja v današnjem sv. evangeliju usmiljenje in ljubezen do bližnjega. Po besedah samega Jezusa Kristusa je usmiljenje in ljubezen do

bližnjega znamenje naše pravičnosti in zveličanja. Kristus je odgovoril na vprašanje farizejevo: Katera je največja zapoved? tako: «Ljubi svojega Boga i. t. d. To je največja in prva zapoved, druga pa tej enaka je: Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe. V teh dveh zapovedih je vsa postava in so vsi preroki (Mat. 12, 40).» Jezus Kristus je hotel reči, da kdor ima krščansko ljubezen, je pravičen in svet, ker izpolnjuje vse zapovedi.

Tako učijo vsi katoliški učenjaki, da je namreč krščanska ljubezen tako tesno zvezana s posvečujočo milostjo Božjo, da kdor ima krščansko ljubezen, ima tudi posvečujočo milost Božjo in kdor ima milost Božjo, ima tudi krščansko ljubezen.

Katoliški učenjaki učijo tudi, da izvirajo iz krščanske ljubezni vse druge čednosti. Kdor nima ljubezni, nima tudi drugih čednosti.

Resnica je tudi, da je krščanska ljubezen ena in nedeljiva. Kdor ljubi Boga resnično, ljubi tudi svojega bližnjega. Svojega bližnjega ljubiti se pravi, ljubiti ga *zavoljo Boga*. Kako je torej mogoče ljubiti Boga, a sovražiti svojega bližnjega, ali kako je mogoče ljubiti svojega bližnjega zavoljo Boga, a ne ljubiti Boga? Ako se ti torej kdo dobrika, dela poklone in zagotavlja ljubezen, a veš o njem, da ne ljubi Boga, ne verjemi mu, ker je hinavec. Rekel je nekdo: Vsi zakoni, ki se ne sklenejo v Bogu, so nesrečni. To potrjuje izkušnja in marsikdo obžaluje in objokuje svoj korak, a prepozno.

*

*

*

22. Kakor je krščanska ljubezen na sploh gotovo znamenje posvečujoče milosti Božje, je istotako krščansko usmiljenje in krščanska ljubezen do bližnjega tudi sama, zase gotovo znamenje posvečujoče milosti Božje. Ljubezen je namreč nedeljiva, t. j. kdor ima krščansko ljubezen do bližnjega, ima tudi ljubezen do Boga. Zato pravi sv. Janez, evangelist, razločno: «Mi vemo, da smo preneseni iz smrti v življenje, ker ljubimo brate. Kdor ne ljubi, je mrtev.»

Sv. Jeronim pripoveduje: Ko je bil sv. Janez, evangelist, tako star, da ni mogel več sam hoditi v cerkev in so ga drugi morali tja nositi, je v cerkvi vedno ponavljal te-le besede: «Otročiči, ljubite se med seboj!» Vprašali so ga, zakaj vedno te besede ponavlja. Apostol jim odgovori: «Zato, ker je to Gospodova zapoved in je dovolj, če to edino izpolnujemo.»

Ta nauk sv. apostola Janeza je tudi v ljudskem mnenju utrjen. Ko umrje kdo, ki je živel z vsemi v ljubezni in potrpežljivosti, ki je izkazoval ljubezen siromakom, sklepajo ljudje: «Umrli je dober in pravičen mož. Bog mu je gotovo dal nebesa.»

*

* *

23. Usmiljenje in ljubezen do bližnjega je mej najlepšimi krščanskimi čednostmi. Tista krščanska čednost namreč je najlepša, ki nas najbolj tesno veže z Bogom, ki je največja dobrota in lepota. Toda nič nas bolj ne veže z Bogom ko krščanska ljubezen. Zato je krščanska ljubezen najlepša krščanska čednost. Toda ljubezen do bližnjega je nedeljiv

del krščanske ljubezni. Zato pa je ljubezen do bližnjega kot nedeljiv del krščanske ljubezni mej najlepšimi krščanskimi čednostmi in Jezus, sv. apostoli in učenci Gospodovi so z naukom in z zgledom označevali, da je usmiljenje in ljubezen do bližnjega mej najlepšimi krščanskimi čednostmi.

Ko je svoje dni razpošiljal Jezus Kristus svoje učence v svet, razpošiljal jih je po dva in dva. Sv. papež Gregor pravi, da jih je radi tega razpošiljal po dva in dva, ker jih je hotel opomniti, da se morajo mej seboj ljubiti.

Prav to je tudi razlog, zakaj priporoča Jezus Kristus in za Njim sv. katoliška cerkev skupno molitev: «Kjer bosta dva ali trije zbrani v mojem imenu, bom tudi jaz mej njimi» in: «Rečem vam, ako se dva mej vami zjedinita in prosita kar-koli, dobita to gotovo od Očeta, ki je v nebesih.»

Bogu je namreč ljubezen do bližnjega tako ljuba, da mu iz naših rok nič ne ugaja, ako ne prihaja hkrati iz srca, ki ljubi svojega bližnjega. Ako je kdo že pred oltarjem in se spomni, da ima njegov bližnji kaj proti njemu, naj pusti dar in naj gre prej spraviti se s svojim bližnjim in potem naj se vrne.

Komu ni znana prilika o usmiljenem Samarijanu?

Nikoli pa ni Jezus bolj goreče priporočal ljubezni do bližnjega ko pri zadnji večerji, ko je ustanovil Najsvetejši zakrament. Milo je prosil apostole, naj se mej seboj ljubijo, milo je prosil nebeškega Očeta; naj bi bili vsi verniki vedno složni in edini med seboj, kakor je sv. Trojica edina in složna.

Ta krotka postava Jezusova je ločila nekdanje prve kristjane od paganov. Pagani so govorili o kristjanih: Glejte, kako se mej seboj ljubijo! Prav ta ljubezen prvih kristjanov je pridobila mnogo paganov in največ pripomogla, da se je sv. vera tako naglo širila.

Tako bi moralo biti tudi dandanes in videli bi, kako bi naše delovanje bilo uspešno. Izpolnjevanje presladke zapovedi Njega, ki se je za nas žrtvoval na križu, bi nas vodilo od uspeha do uspeha za čast Božjo in zveličanje duš.

*

*

*

*

*

*

*

*

24. «Ali nisi bil tudi ti dolžan usmiliti se svojega tovariša, kakor sem se jaz tebe usmilil?» Tako je rekel gospod hudobnemu hlapcu, kateremu je bil odpustil veliko svoto — deset tisoč talentov, dočim ni hotel ta odpustiti svojemu tovarišu niti sto denarjev, četudi je preden padel na kolena in ga milo prosil (Mat. 18).

Ta prilika nam dokazuje, kako usmiljen je nebeški Oče in kako usmiljen je z nami Jezus. Naše usmiljenje z bližnjim se ne da niti primerjati Božjemu usmiljenju. Usmiljenje Božje je neskončno, kakor je Bog neskončen.

*

*

*

25. Oglejmo si nekaj zgledov iz sv. evangelijev!

Ko je bil Jezus v templju, mu farizeji pridrsajo ženo, ki so jo bili dobili v prešuštvu. Postavili so jo v sredo in rekli: «Učenik, to ženo smo sedaj zalotili v prešuštvu. V postavi pa nam je Mozes zapovedal tako kamenjati. Kaj tedaj praviš?» To so pa rekli, ker so ga hoteli skušati, da bi ga mogli zatožiti. Jezus pa se je sklonil in je s prstom pisal na tla. Kaj je pisal, ne pove evangelist. Najbrže je pisal, kar je potem rekel farizejem. Ker niso namreč odnehali od svojega vprašanja, se Jezus dvigne in jim reče: «Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen v njo.» In se je spet pripognil in pisal na tla. Najbrže je pisal dalje, kar je rekel, t. j.: «Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen v njo.» Ko so farizeji to slišali, so začeli eden za drugim odhajati, da je ostal Jezus sam in žena, ki je v sredi stala. Jezus pa se je dvignil in ji rekel: «Žena, kje so tisti, ki so te tožili? Ali te ni nihče obsodil?» Ona pa je rekla: «Nihče, Gospod!» Jezus pa je rekel: «Tudi jaz te ne obsodim, pojdi in nikar več ne greš!»

Kakšno ljubeznivost in usmiljenje kaže Jezus v tej dogodbici! Ljudje smo neusmiljeni, Jezus — pravi Bog — pa usmiljen. Marsikdo, ki pozna to ali ono prešuštnico, reče, če jo vidi pri sv. spovedi ali pa pri sv. obhajilu: «Grda prešuštnica hodi še k sv. obhajilu in ima Boga za norca!» Pred Bogom pa ni tako! Pred Jezusom je usmiljenje. Jezus govori le: «Tudi jaz te ne obsodim ako se resnično kešaš in se hočeš poboljšati. Pojdi in nikar več ne greš!» Tako govori Jezus po ustih spovednikovih.

Poglejmo drug zgled! Jezus je bil v hiši nekega farizeja, ki ga je prosil, naj pride k njemu in naj

jé pri njem. In glej, žena, ki je bila očitna grešnica — nečistnica, je prinesla alabastrovo posodico mazila. Stopila je pogumno k Jezusu ter začela s solzami močiti njegove noge, jih z lasmi svoje glave brisati, jih poljubovati in z mazilom maziliti. Ko je farizej to videl, je sam pri sebi dejal: Ko bi bil on prerok, bi pač vedel, kdo in kakšna je žena, ki se dotikuje njegovih nog, bi vedel, da je grešnica. In Jezus mu je rekel: Simon, imam ti nekaj povedati. Farizej reče: «Učenik, povej!» Jezus odgovori: Neki upnik je imel dva dolžnika; eden je bil dolžan pet sto denarjev, drugi pa petdeset. Ker nista imela s čim plačati, je obema odpustil. Kateri ga bolj ljubi? Simon je rekel: «Menim, da tisti, kateremu je več odpustil.» On pa je odgovoril: «Prav si razsodil!» In se je obrnil k ženi in je rekel Simonu: «Vidiš to ženo? Prišel sem v tvojo hišo in mi nisi dal vode za noge; ta pa mi je s solzami močila noge in s svojimi lasmi jih brisala. Poljuba mi nisi dal, ta pa mi ni jenjala poljubovati nog, kar je prišla v hišo. Moje glave nisi z oljem mazilil, ta pa mi je noge mazilila z mazilom. Zato ti povem: Veliko grehov ji je odpuščenih, ker je veliko ljubila. Komur se manj odpusti, manj ljubi.» In je rekel ženi: «Odpuščeni so ti grehi.» Ti pa, ki so bili pri mizi, so začeli sami pri sebi govoriti: «Kdo je ta, ki celo grehe odpušča?» Jezus pa je rekel ženi: «Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru (Luk. 7).»

Tudi ta dogodbica kaže preljubeznivo in preusmiljeno srce Jezusovo. Mi, ljudje, smo neusmiljeni in sodimo trdo in kruto, toda Jezusovo srce je predobro in preusmiljeno.

Največje usmiljenje Jezusovega srca pa se je pokazalo na križu. Z Jezusom sta bila križana na

gori Kalvariji tudi dva razbojnika, ki sta ga oba od začetka zasramovala, ko sta že na križu visela (Mat. 27, 44). Eden izmed razbojnikov je Kristusa zasramoval in preklinjal do konca. Govoril je: «Ako si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama.» Drugi pa se je v zadnjem trenutku skesal in je začel svariti prvega in mu rekel: «Ali se tudi ti ne bojiš Boga, ki si v enaki obsodbi? In midva sicer po pravici, zakaj prejemava, kakor sva zaslužila s svojimi deli. Ta pa ni nič hudega storil.» In je rekel Jezusu: «Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo.» In Jezus mu je takoj dejal: «Resnično, povem ti, še danes boš z menoj v raju.»

Ta dogodek je za nas podučen. Desni razbojnik se je v zadnjem trenutku spokoril in pripoznal, da je Jezus nedolžen, sam pa kriv in da po pravici trpi. Skesal se je iz strahu Božjega in zahrepenel po nebesih, ko je vzdihnil: Gospod, spomni se me, kadar prideš v raj. Gospod ga je takoj odvezal vseh grehov in mu zagotovil raj.

*

*

*

26. Na ta način dobimo odvezo grehov tudi mi pri sv. spovedi. Če se pa naš strah Božji spremeni v popolno ljubezen do Boga, dobimo odvezo vseh grehov takoj, že pred spovedjo.

Kako je to važno za naše čase, ko slišimo vsak dan o velikih nesrečah in naglih smrtih! Ti, ki so se v zadnjem času utopili ali se ponesrečili z granatami, ali so se kesali svojih grehov? V tistem trenutku, ko jih je granata raznesla pač niso imeli časa kesati se, toda človek naj vsak večer moli ke-

sanje, da zadobi odpust grehov in milost Božjo za slučaj, da ga nagla smrt zaloti. Vsak večer vzdihnite z desnim razbojnikom: Gospod, ti si po nedolžnem trpel na križu. Križ sem zaslužil jaz. Spomni se mene, Gospod, če bi moral nocoj ali v kratkem iti v večnost.

En sam vzdih k Jezusu, če je združen s popolno ljubeznijo do Boga, nam izbriše vse grehe.

Jezus je torej neskončno usmiljen. Človek ima lahko vanj popolno nadnaravno zaupanje. Ne hodi mo nikoli počivat s smrtnim grehom in brez milosti Božje, ampak vselej obudimo prej popolno kesanje. Če se bomo resnično kesali v popolni ljubezni do Jezusa, bomo prav gotovo slišali o smrtni uri njegove preusmiljene besede: «Resnično, povem ti, še danes boš z menoj v raj!»

Pravljica pravi: Bili ste nekoč dekleti, ki ste se ljubili. Dali ste si besedo, da bo prišla prva, ki bo umrla, povedat drugi, kako je na onem svetu. Ko je prva umrla, se je res prikazala drugi! Ta se je razveselila in jo je vprašala: «Kako je kaj?» «Dobro», odgovori ona, «jaz sem zveličana.» «Kako je bilo pri sodbi?» vpraša druga. «O dobro, dobro, Jezus je bil usmiljen in dober. Jaz sem zveličana. Zlezla sem srečno skozi. Rečem ti, srečna ti, srečna ti, ki še živiš!» «Kako to?» reče druga. «Srečna si ti, ki si zveličana!» «Srečna, še bolj srečna si ti, ki še živiš, kajti ti si lahko nabereš še veliko zaslug in si lahko pridobiš v nebesih visoko, visoko mesto.

Ta pravljica je zelo podučna. Kristjan ima vsa sredstva, če hoče sveto in pravično živeti. Jezus nam je zapustil sv. zakramente, da se prav lahko zveličamo in nam daje vse potrebne milosti, da z

dobrimi deli zaslužimo v nebesih visoko, visoko mesto. Jezus je preusmiljen in nam bo vse obilno poplačal.

*

*

*

27. Ljudje se izgovarjajo, da ne morejo sveto živeti, ker imajo preveč dela in so vedno raztreseni v vsakdanjih molitvah. To se razume! Molitev je težko delo. Nekateri raji cel dan kopajo, kakor pa da bi na dan molili zbrano vse tri rožne vence. Raztresenost nas preganja vse. Treba pa se je premagovati, ker nam bo preusmiljeni Jezus to težko delo obilo poplačal. Če si bomo resno prizadevali, nam bo mili Jezus dal potrebno milost, da bomo mogli zbrano moliti.

Sv. Bernard, ki je bil opat, se je nekoč peljal s konjem po cesti. Konja je vodil hlapec. Sv. Bernard, ki se je rad pogovarjal le o svetih rečeh, vpraša hlapca, kako je kaj z njegovo pobožnostjo in ali rad moli. Hlapec reče: «O jaz molim rad! Moje največje veselje vsak dan je molitev.» Sv. Bernard vpraša dalje, ali je kaj raztresen? Hlapec se brž pobaha: «O jaz nisem nikoli raztresen! Ko molim, sem vedno zbran!» Sv. Bernard si je mislil: Če je to res, je ta hlapec boljši kakor angel. Zato mu reče: «Poskusimo nekoliko!» Hlapec reče: «Prav rad!» «Dobro», reče sv. Bernard, «če zmoliš zbrano en Oče naš, bo ta konj tvoj!» Hlapec si misli: «Ta bo res lepa, konja dobim!» «Moli tedaj!» reče sv. Bernard. Hlapec začne: «Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime.» Tu se ustavi in vpraša: «Čigava bo pa vprega?» Sv. Bernard pa mu reče: «Dovolj, dovolj! Sedaj vidim, da si raztresen.»

Ta zgled kaže, kako težka je dobra in zbrana molitev in koliko zaslug si lahko ž njo nabere pri neskončno usmiljenem Bogu. Imejmo zaupanje v Boga, imejmo zaupanje v Jezusa, kajti celo sv. Pismo Starega in Novega zakona potrjuje, da je Bog neskončno usmiljen in dobrotljiv.

*

*

*

28. Poleg tega je dal Jezus sveti Margariti Alacoque tudi to-le dragoceno obljubo, t. j. šesto obljubo: *«Grešnikom bo v mojem srcu studenec in hkrati neizmeren ocean mojega usmiljenja.»* V srcu Jezusovem je torej morje in sicer ne majhno morje, ampak veliko morje ali ocean Božjega usmiljenja.

Človek se lahko umije že v skledi vode. Mislamo si pa potok vode, mislimo si vse potoke celega sveta, mislimo si adrijansko morje in vsa druga morja, mislimo si veliki in tihi ocean skupaj — toliko in še več je Božjega usmiljenja v presv. Srcu Jezusovem! Naj ima človek grehov kolikor je kapljic v vseh morjih celega sveta — Božje usmiljenje je še večje. Kdor se hoče umiti in oprati, ima v Srcu Jezusovem neizmerno morje usmiljenja, v katerem lahko opere vse grešne madeže, ki jih ima na duši.

Sv. Margarita Alacoque piše: «Srce Jezusovo se postavlja mej grešnike in Božjo pravičnost in je mogočno, da lahko potolaži jezo Božje pravičnosti.» Na drugem mestu pravi sv. Margarita: «Srce Jezusovo hoče ustanoviti mej nami svoje kraljestvo, ker nam hoče v obilnejši meri izkazovati svoje neizmer-

no usmiljenje in svoje bogate milosti, ki nas posvečujejo.»

*

*

*

29. Ker je torej v srcu Jezusovem neizmeren ocean usmiljenja Božjega, ne sme nihče obupati. Obupati nad Božjo milostjo je največji greh. Sv. Avgustin, sv. Margarita Kortonska, sv. Marija Egipčanska in brez števila drugih je živelo v mladosti slabo, a so se izpreobrnili, da so se zveličali. Preusmiljeno Srce Jezusovo je skušalo tudi Judeža Iskariota rešiti na vse mogoče načine, kakor je razvidno iz zgodb o zadnji večerji, pa je le bil trdovraten. Naredil je velik greh, ko je Kristusa prodal za trideset srebrnikov, naredil je velik greh, ko ga je s poljubom izdal, naredil je velik greh, ko se je v smrtnem grehu obhajal pri zadnji večerji, pa vse to mu je Kristus odpustil, saj ga je sam obhajal, čeprav je vedel, da ga je prodal. Ko je pa obupal nad Božjim usmiljenjem in nad Božjo milostjo, ni bilo več rešitve zanj. Šel je in se obesil.

Da ne smemo obupati, dokazuje ta-le dogodek, o katerem beremo v životopisu sv. Janeza Vianneya. V Ars, kjer je bil sv. Janez Vianney župnik, je prišla leta 1855 neka vsa v črno oblečena gospa. Bila je obupana, ker se je njen mož sam sebe usmrtil. Ž njo je bil v vlaku tudi neki duhovnik, katerega je prosila, naj bi ga smela spremljati. Ko sta prišla v Ars, sta se postavila med župnišče in cerkev, ker sta vedela, da mora sveti župnik kmalu priti mimo. Ko je res kmalu prišel, je takoj zagledal v črno oblečeno gospo, se ustavil pred njo, ki je klečala,

kakor vsi drugi, se sklonil k njej in rekel: «Zveličan je, zveličan je!» Gospa se je stresla. Sveti župnik pa ji reče: «Rečem vam, da je zveličan. V vicah je in treba moliti zanj. Od mosta do vode je imel čas obuditi kesanje. To milost mu je od Jezusa izprosila Marija. Spomnite se, gospa, da ste v svoji sobi obhajali meseca maja šmarnice in vaš soprog je tihoma molil z vami. To mu je zaslužilo milost pravega kesanja, katero je obudil v zadnjem trenutku, ko je letel z mosta v vodo.» Duhovnik, ki je slučajno spremljal gospo v Ars, ni razumel teh besedi. Gospa pa mu je potem to razložila. Rekla je: «Zdravniki so mi predpisali potovanje zavoljo mojega zdravlja, v resnici pa je bila moja bolezen le grozen obup radi žalostne smrti mojega soproga. Bil je brezverec in vse dni svojega življenja sem se trudila, da bi ga izpreobrnila, pa tega nisem dosegla. Usmrtil se je sam, skočil je v vodo. Mislila sem za trdno, da je pogubljen in da se ne vidi več nikoli. Sedaj ste pa slišali, kaj mi je ponovno dejal g. župnik: Zveličan je, zveličan je! Povem vam, da sem sedaj popolnoma ozdravljena (O. H. Vodenik: Mesec presv. Srca str. 100).»

Nad Božjo milostjo in nad Božjim usmiljenjem ne smemo torej nikdar obupati, kajti usmiljenje Božje je veliko kakor neizmerni ocean. To velja zlasti za tiste, ki častijo Jezusovo presveto Srce, kakor je rekel Jezus sv. Margariti Alacoque: «Grešnikom bo v mojem Srcu studenec in neizmeren ocean mojega usmiljenja.»

To neskončno usmiljenje Božje nas uči, da moramo tudi mi biti usmiljeni svojemu bližnjemu in da se moramo čuvati take satanske in v nebo vpijoče trdnovratnosti, kakršno je zagrešil hlapec, o

katerem je govor v današnjem sv. evangelijsu, kajti
 »tako bo storil nebeški Oče tudi nam, ako ne bomo
 iz srca odpuščali vsakteri svojemu bratu.»

*

*

*

*

*

*

*

*

*

30. Pred svetovno vojsko (1) so bili vnebovpíjoči grehi redki, a sedaj se tudi ti največji in najbolj ostudni grehi širijo.

Prvi vnebovpíjoči greh je: Radovoljni uboj. Imenuje se vnebovpíjoč, ker je Bog rekel Kajnu, ko je ubil svojega brata Abela: »Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije z zemlje do mene (Moz. 4, 10).» To je velikanska pregreha, ki se navadno takoj kaznuje, ker kri vpije do Boga in ga poziva na maščevanje. Človek, ki je to pregreho storil, nima več miru do konca dni. Potika se okrog kakor Kajn, ki se je skrival pred Božjim obličjem, nestanoviten in bežen na zemlji.

Žal, da je treba dandanes tudi o tem govoriti, ker so se ljudje naučili v vojski ubivati in hočejo to samovoljno nadaljevati. V nobeni dobi nismo slišali o tolikih roparskih ubojih in pobojih po plesih in veselicah kakor v naši dobi.

Nihče nima sam od sebe oblasti črez življenje, niti črez svoje življenje niti črez življenje drugih. To oblast ima le Bog in komur jo Bog da. Zato more obsoditi v smrt in smrtno obsodbo izvršiti na zemlji le javna oblast, ki zastopa Boga. Posameznik nima te

1) Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od štev. 790 — 792.

oblasti, razen, če hoče kdo njemu vzeti življenje. V tem slučaju imamo po naravni in Božji postavi pravico braniti svoje življenje, tudi če bi naša obramba zahtevala smrt njega, ki nas je napadel in nam hotel vzeti življenje. Ko bi bil imel Abel meč in orodje, ko ga je Kajn napadel in bi bil Kajna ubil, ne bi bil prav nič grešil. Obramba je dovoljena. V vseh drugih slučajih pa nam mora biti življenje, bodisi naše življenje bodisi življenje bližnjega človeka, sveto in nedotakljivo. Zato je ostro prepovedan tudi dvoboj, ki se godi navadno le med neumno posvetno gospodo, dočim je uboj in roparski uboj bolj pogostoma med delavci in kmeti. Kajn je bil kmet.

Vedeti je treba, da mora tudi javna oblast, ko obsodi koga v smrt ali ko napove vojsko, dobro preudariti razloge, kajti kri človeka, ki bi bil po krivici v smrt obsojen in kri tistih, ki padajo v nepravilni vojski, vpije v nebesa za maščevanje. V starih, dobrih časih so se vladarji posvetovali tudi s Cerkvijo, preden so napovedali vojsko, kajti gorje vladarjem, ki napovedo krivično vojsko.

*

*

*

31. Drugi vnebovpijoči greh je mutasti ali sodomski greh. Imenuje se vnebovpioč greh, ker je Bog rekel Abrahamu: «Vpitje iz Sodome in Gomore postaja čedalje večje in njih hudobija je grozovito velika (Moz. 18, 20). V čem obstoji sodomski greh, se javno ne more niti razlagati, ker je to taka gnusoba, da tudi odrastli ljudje povešajo glavo od sramote, ko o tem slišijo. Ta pregreha je rada tam,

kjer so siti in pijani trebui, kakor je bilo v Sodomi in Gomori. Sv. pismo označuje to pregreho z besedami: Hoditi za *drugim mesom*, t. j. ne kakor narava zahteva, ampak proti naravi. Zato vpije to k Bogu za maščevanje.

* *

32. Tretji vnebovpijoči greh je: Zatiranje ubožcev, vdov in sirot. Imenuje se tudi ta greh vnebovpijoč greh, ker je v sv. pismu zapisano, da tečejo ubogim solze po lici in da vpijejo zoper njega, ki jih izžema. (Sir. 35, 18). Tak zgled nam podaja *današnji sv. evangelij*. Gospod, ki predstavlja Boga, je odpustil hlapcu, ki mu je bil dolžan deset tisoč talentov. Ta hlapec^a pa ni hotel odpustiti svojemu sohlapcu sto denarjev. Ker ni imel s čim plačati teh sto denarjev, je prosil, naj ž njim malo potrpi. in da mu bo vse povrnil. Toda ta trdosrčni hlapec, kateremu je gospod odpustil deset tisoč talentov, se ni hotel usmiliti svojega sohlapca, ampak ga je vrgel v ječo, dokler ne bi dolga poplačal. To trdo postopanje pa je vpilo za maščevanje. Drugi hlapci so ga ovadili gospodu, ki se je razsrdil in mu rekel: Hudobni hlapec, ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil, ali bi se ne bilo tudi tebi spodobilo, usmiliti se svojega sohlapca, kakor sem se jaz tebe usmilil? In gospod se je razsrdil in ga je izdal trinogom, dokler ne bi poplačal vsega dolga.

*

* *

33. Četrti vnebovpijoči greh je: Delavcem in najemnikom zaslužek zadrževati ali utrgovati. Tudi ta pregreha se imenuje vnebovpijoča, ker je v sv. pismu zapisano: «Plačilo, ki ste ga utrgali delavcem... vpije... in njih vpitje je prišlo do ušes Gospoda vojnih trum (Jak. 4).»

To so tisti štirje veliki grehi, ki se jih moramo posebno čuvati. Gorje nam, ako nas hudobni duh preмага in zavede v take pregrehe! Sv. Pavel kliče *v današnjem sv. berilu*: Oblecite orožje Božje, da boste mogli obstati pred zalezovanjem hudičevim... Vzemite orožje Božje, da se boste zamogli braniti ob hudem dnevu in v vseh rečeh popolni obstati. Stojte tedaj, opasani okoli ledja z resnico in oblečeni z oklepom pravice!... Pred vsem pa vzemite v roke škit vere, s katerim zamorete vse ognjene pušice hudobe pogasiti!»

*

*

*

34. Sv. Servacij, škof v Tongernu, je živel ob hudem času v 4. stoletju po Kr., ko so Huni prihrumeli v Evropo. Šel je v Rim, na grob sv. apostolov Petra in Pavla in je v cerkvi sv. apostolov molil, naj bi Bog odvrnil od Francoske šibo Božjo, t. j. hunsko vojsko. Tri dni in tri noči je brez jedi, brez pijače in brez spanja rotill Boga, naj odvrne od Galije šibo. Nazadnje ga je spanje premagalo in v sanjah vidi žareč prestol, na prestolu pa Jezusa, obdanega z angelskimi kori. Pred Zveličarjem klečita apostola Peter in Pavel, ki pokladata pred Gospoda goreče prošnje. Čez nekoliko časa se dvigne Peter, gre k Servaciju in mu reče: «Mož Božji! za-

kaj že ne nehaš mene s tako silnostjo na pomoč klicati? Vedi, da je Bog nepreklicno sklenil, da izroči Galijo poganski vojski za grehe kristjanov, *ki vpijejo v nebesa k njemu*. Vrne se domov, oskrbi svojo hišo in pripravi si grob, zakaj tvoje oči ne bodo gledale pokončevanja, ki se bo po Galiji godilo. Mestu pa, kjer boš počival, bo Bog zavoljo tebe prizanesel, da boš imel v grobu pokoj.»

Ta zgled nam dokazuje, kako Bog kaznuje skrite grehe, ki vpijejo v nebesa. Huni so bili šiba Božja za grehe, ki so vpili v nebesa za maščevanje. Tako kaznuje Bog večkrat posameznike, družine in tudi cele narode radi skritih hudobij, ki vpijejo v nebesa.

Čuvajmo se torej vsake hudobije in nečednosti, ker Bog nas gleda. On vidi vse, kar je skrito in kaznuje vsak greh. Zato nam kliče sv. Pavel: Pošteno hodite, kakor po dnevu! Živimo pravično in sveto, po noči kakor po dnevu, na skitem kakor na očitem, da bodo vsi vedeli, da smo odmrli grehu in da živimo po Gospodu Jezusu Kristusu.

* * *

* * *

* * *

* * *

35. V pismu do Rimljanov (6) beremo, da smo pri sv. krstu grehu odmrli in da živimo Bogu v Kristusu Jezusu, Gospodu našem. Tako bi res moralo biti, toda Zveličar je vedel, da so skušnjave velike in da človek prav lahko pade. Zato pa je postavil razen sv. krsta še druge sv. zakramente, da lahko še vstanemo, če kdaj pademo.

Človek se mora bojevati zoper skušnjave in zlasti zoper skušnjave hudičeve. Zato nas opominja sv. Pavel v pismu do Efežanov: «Oblecite vso bojno opravo, da boste mogli stati nasproti zalezovanju hudičevemu. Zakaj ni se nam bojevati zoper meso in kri, ampak zoper poglavarstva in oblasti, zoper gospodovavce temin tega sveta, zoper hudobne duhove v podnebjju (Efež. 6).»

*

* *

36. Sv. Pavel govori na tem mestu zlasti o hudobnih duhovih v podnebjju, ki so gospodovavci tega sveta. Iz teh besedi sklepamo, da letajo hudobni duhovi okoli nas kakor roparske ptice, ki iščejo, koga bi z Božjim dovoljenjem pograbile. To misel izraža tudi papež Leon XIII., v tisti molitvi, ki jo molimo po sv. maši in ki jo je on zložil: «In ti, vodnik nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z močjo Božjo v pekel pahni.»

*

* *

37. Marsikaj si lahko razlagamo tudi iz hudobije in pokvarjenosti človeške, a vsega ne! Naši prvi starši v raju gotovo niso bili hudobni in pokvarjeni, ampak so bili nedolžni kot angeli v nebesih. Ne moremo si torej razlagati njih padca in izgube prvotnega raja iz njih hudobije in pokvarjenosti. Sv. pismo nam tudi naravnost pove, da jih je zapeljal zviti satan, ki je oblekel kačjo podobo in ki je za-

čel priliznjeno govoriti: «Zakaj vama je Bog prepovedal jesti od vseh dreves?» In ko je Eva odgovorila: «Saj nama ni Bog prepovedal jesti od vseh dreves, ampak samo od tega drevesa ne smemo jesti, ker drugače bomo umrli», je zviti satan rekel: «Ne boste umrli, ne, ampak boste kakor Bog.»

Tako je satan v podobi kače zavedel ves človeški rod. Vsi smo se rodili brez milosti Božje kot grešniki. Ta madež, ki smo ga prinesli na svet, se imenuje izvirni greh.

Ta dogodek v raju nas uči, kako se moramo čuvati skušnjav hudičevih. So tudi ljudje in sploh hudobni svet in naše meso, ki nas skušajo, a tajiti ne smemo skušnjav hudičevih. Hudič hodi okrog kakor lev in išče, koga bi požrl.

Jezus je dovolil, da je nam v zgled tudi njega skušal hudobni duh. Ko se je postil štirideset dni in štirideset noči, je pristopil k njemu hudobni duh, v kakšni podobi, ne vemo, in mu je rekel: «Če si Sin Božji, reci, da naj bodo ti kameni kruh.» Jezus mu je odgovoril: «Pisano je: Človek ne živi samo ob kruhu, ampak od vsake besede, ki pride iz Božjih ust.»

Tedaj je satan peljal Jezusa po zraku in ga postavil na vrh jeruzalemskega templja in mu rekel: «Ako si Sin Božji, vrzi se dolu, zakaj pisano je: Svojim angelom je zapovedal zavoljo tebe in na rokah te bodo nosili, da z nogo ob kamen ne zadeniš.» Jezus mu odgovori: «Spet je pisano: Ne izkušaj Gospoda, svojega Boga!»

Tedaj ga vzame hudič na silno visoko goro in mu pokaže vsa kraljestva sveta in njih veličastvo ter mu reče: «Vse to ti dam, ako predme padeš in me moliš.» Jezus mu reče: «Poberi se, satan, zakaj

pisano je: Gospoda svojega Boga moli in njemu samemu služi.»

Pred vsem je torej satan izkušal Jezusa s poželenjem mesa, drugič z napuhom in predrznostjo in tretjič s poželenjem oči. Vsakikrat ga je Zveličar odločno zavrnil, da je potem satan osramočen odstopil.

Vsi ti navedeni zgledi nam pojasnjujejo besede sv. Pavla, «da se moramo namreč bojevati zoper poglavarstva in oblasti, zoper gospodovavce temin tega sveta, zoper hudobne duhove v podnebnju.»

*

* *

38. V življenju svetnikov in svetnic Božjih čitamo marsikaj, kar se zdi skoraj neverjetno in marsikdo misli, da se hudobnega duha ni treba bati, ker ga ni in ga ni še nihče videl. Te zmote se najbolj veseli hudobni duh sam, ker je na ta način bolj skrit. Za hudobnega duha je dobro, da deluje na skritem, da ga ljudje ne opazijo, kakor je za lovca dobro, da ga divjačina ne zapazi, ker jo tem lažje ujame. S tem si pa neverniki le sami sebi škodujejo. Hudobni duh jih vlači iz greha v greh, iz ene hudobije v drugo, iz ene nesreče v drugo, iz enega prepada v drugi prepad, da se niti ne zavedajo, kdo jih vlači in zato se tudi prav nič ne čuvajo.

*

* *

39. Naj navedem iz življenja svetnikov le nekaj zgledov, ki naj bodo nam vsem v poduk in svarilo!

Dne 22. junija se spominjamo blažene Kristine, ki je sveto živela v samostanu in častila zlasti sv. apostola Jerneja ali Bartolomeja. Nekega dne se ji prikaže hudoba v podobi tega sv. apostola in jej reče: «Hčerka, ti veliko moliš in srčno želiš, da bi čim prej prišla v nebeško kraljestvo, vedi pa, da to gotovo dosežeš, ako se sama usmrtiš. To se na-glo zgodi in prideš lahko takoj v nebesa.»

To skušnjava hudičevo omenjam, ker je danda-nes čuda dosti samomorov, ki si jih drugače ne zna-mo razlagati. Sam hudič ima tu svojo moč vmes. Jaz sam sem bil že večkrat klican k samomorivcem, ki se jim poskus ni posrečil. Vsi so srčno obžalo-vali svoje dejanje in se rotili, da sami ne vedo, za-kaj so se hoteli umoriti in včasih tudi sploh ne ve-do, kaj so delali.

Skušnjava hudičeva je blaženo Kristino mučila celega pol leta. Ko je bila sama, je skušnjava bila močnejša. Ko je bila pri vodnjaku, jo je hudoba silila, naj bi se kar vrgla v globočino, ko je bila v cerkvi, jo je nekaj gnalo vun, da bi izvršila nasve-tovano dejanje i. t. d.

Na drugi strani pa jo je strašila misel, da je samomor smrten greh, ki vede v večno pogubo. Ta misel jo je rešila. Po noči je večkrat slišala skriv-nosten glas: «Vstani hitro, ker je volja Božja, da se usmrtiš. Če tega takoj ne storiš, se vekomaj po-gubiš.»

Kakor je iz tega zgleda razvidno, se hudobni duh spravlja tudi na svetnice in jih nagovarja k samomoru. Kolikokrat slišimo celo pri sv. spovedi, da je kdo obupan in da ga misel prijemlje, da bi si vzel življenje. Ta obup in ta misel je hudičeva skušnjava. Te misli treba takoj in odločno odbiti.

Reči moramo: Beži, satan, ker zapisano je, da človek ne živi samo ob kruhu, ampak od vsake besede Božje, ker zapisano je, da moramo samo Boga moliti in da ga ne smemo izkušati.

Samomor je strašna pregreha. Če storimo ta korak vedoma in prostovoljno, nas izključi na veke iz nebeškega kraljestva.

Blažena Kristina pa je imela še druge hudičeve skušnjave. Hudič ji je navdihnil dvom o pričujočnosti Kristusovi v presv. evharistiji, dvom o vsevednosti in vsemogočnosti Božji. Bila je tako zmedena, da ni mogla prav nič moliti, pa tudi nič dobro razumeti. Lahko bi bila pomislila, da je Kristus postavil presv. evharistijo, Kristus, ki ni samo trpel na križu, ampak tudi od mrtvih vstal in da je prav s tem pokazal, da je njegova beseda: To je moje telo in: To je moja kri in: Tako delajte v moj spomin — resnična. Ko bi ljudje kaj takega rekli, bi smeli po pravici dvomiti — toda Jezus je dokazal, da je Bog, kateremu so pokorne vse stvari. V začetku je Bog le rekel: «Bodi zemlja!» in je bila, je le rekel: «Bodi luč!» in je bila. Tako je tudi pri zadnji večerji rekel: «To je moje telo, to je moja kri in je bila (Sv. Ambrož: De Sacram. 1.4, cap. 4).»

Ta skušnjava se večkrat loteva tudi drugih, da so nemirni in potrti, ko se bližajo k mizi Gospodovi. Vedite, da je to hudičeva skušnjava in nič drugega.

Prav tako je proti našemu razumu in proti naši vesti misel, da ni Boga, kajti Boga oznanjujejo vse stvari. Na vseh stvareh, zlasti pa na človeku, se spoznava prst Božji in modrost Božja.

Če je pa Bog nad nami, je čisto jasno, da je vsemogočen in vseveden, ker drugače bi ne bil Bog.

Ta skušnjava je hudičeva in jo moramo z vso odločnostjo odbivati. Odprimo zdrave oči in premisljimo modrost Božjo v stvarstvu, zlasti na človeku, da spoznamo, da je nad nami večni razum, po katerem je vse v najlepšem redu ustvarjeno.

In spet je hudobni duh šepetal blaženi Kristini te-le besede: «Ljuba hčerka! Tvoje delo je Bogu všeč, a premalo si do sedaj svoje telo trpinčila. Ker si bila do sedaj premehkužna, moraš sedaj s trnjem bičati svoje telo.»

Svetnica pa je takoj spoznala, da to ne more biti od Boga, kajti s tem bi svojemu zdravju škodovala in to ne more biti volja Božja, kajti Bog hoče, da imejmo zdravo dušo v zdravem telesu.

Ko je v postnem času premišljevala trpljenje Kristusovo, jej je hudobni duh navdihoval, da to ni res, ker Bog ne more trpeti. Take skušnjave obhajajo tudi druge vernike večkrat in kdor ni podučen v svetih resnicah katoliške vere, ne more takih skušnjav premagati. Kdor pa je podučen, ve, da je Kristus, ki je bil druga Božja oseba, imel tudi človeško naravo, kakor vsak človek in da je po človeški naravi resnično trpel.

Nadaljnja hudičeva skušnjava je bila ta-le: «Pojdi iz samostana! Samostansko življenje ni Bogu všeč, kajti Bog je od začetka ukazal zakonsko življenje.» To je deloma laž deloma resnica. Bog je v začetku res rekel: Množite se! pa ni rekel, da se mora vsakdo poročiti in da ne nastanejo lahko za človeka take razmere, da mu ni svetovati poroke. Bog tudi ni rekel, da je zakonski stan bolj vzvišen ko deviški stan. Nasprotno! Verska resnica je, da je deviški stan bolj vzvišen ko zakonski. Devišstvo je angelska čednost in celo nadangelska čednost.

Sv. Ciprijan pravi: «Čistost v deviškem stanu je na prvem mestu, zdržnost v vdovskem stanu na drugem, zvestoba v zakonu na tretjem mestu (De bono pudicitiae).» Sv. Jeronim pravi: Stoteren sad gre devicam, šestdeseteren vdovam, trideseteren zakoncem (In Mat. cap. 3).»

Blažena Kristina, ki je bila gotovo v tem vprašanju dobro podučena, je to skušnjava krepko odbila. Prav to skušnjava je imel Luter v 16. stoletju, t. j. 200 let kasneje, pa je ni odbil. Zapustil je samostan, stopil v zakonski stan in potegnil v krivo vero skoraj polovico nemškega naroda. Poročil se je z neko redovnico, ki je tudi zapustila samostan, ker tudi ni mogla in ni znala odbiti te skušnjave.

Ti prežalostni slučaji učijo, da moramo biti čujoči, pa tudi dobro podkovani v krščanskem nauku, ker je hudičevo zalezovanje zvito. Kdor je hoče premagati, mora veliko moliti in biti ponižen. Luter je bil prevzet, zato je padel in zavedel še druge v pogubo.

Nekega dne, ko je hotela bl. Kristina iti k sv. obhajilu, jej je satan šepetal: «Ne hodi k sv. obhajilu. Hostija ti bo pala na tla in bo velika zmešnjava. Pomisli tudi, da si velika grešnica in torej nevredna.

Svetnica se je takoj obrnila v goreči molitvi k Zveličarju in je potem spoznala, da je bila tudi to le hudičeva skušnjava.

Tudi ta skušnjava obhaja pogostoma nas, t. j. da nismo vredni, da smo grešniki in da je torej bolje, da ne gremo k sv. obhajilu. Marsikaj je res, marsikaj je laž. Resnica je, da smo grešniki, pa smo se skesali in dobili sv. odvezo, res je tudi, da nismo vredni in ne bomo nikoli popolnoma vredni, pa pomisliti moramo, da gremo k zdravniku, t. j. Zveli-

čarju, da prejmemo pri sv. obhajilu zdravilo za vse dušne rane.

*

* *

40. Kakor nas sv. Pismo uči, je Bog večkrat dovolil, da je hudobni duh udaril tudi z boleznijo in drugimi nesrečami na premoženju, na otrocih in na živini. Tako beremo o Jobu, da je Bog dovolil satanu, da je Joba udaril s hudo boleznijo, t. j. s hudimi tvori od pete do temena; da je dvignil silen vihar, ki je hišo podrl, kjer so bili njegovi otroci zbrani, da so umrli pod razvalinami; da je naredil, da mu je strela ubila ovce in pastirje in da so Kaldejci kamele odgnali in mladeniče, ki so jih čuvali, potolkli z mečem.

Take reči dovoli Bog nam v kazen za grehe ali pa da si še večje zasluge naberemo v potrpežljivosti. Sv. Cerkev je predpisala razne blagoslove in zarotovanja proti škodljivemu vplivu hudobnega duha.

*

* *

41. Hudobni duhovi so zavrženi angeli, ki imajo veliko moč. Kaj lahko vse povzroči satan, naj priča tale dogodka, ki jo beremo v životopisu sv. Liobe, sorodnice sv. Bonifacija, apostola Nemčije, ki jo praznujemo dne 28. sept. Svetnica je bila takrat opatica ženskega samostana v Bischofsheim-u. Nkega dne je nastala strašna nevihta, da je nebo bilo popolnoma črno. Grmenje in bliskanje je bilo ne-

popisno. Ljudstvo je bilo tako prestrašeno, da je od strahu pustilo svoje hiše in se zateklo v samostansko cerkev k svetnici upajoč pomoči od nje. Nevih-ta pa je razsajala čedalje huje. Ljudstvo se je v velikem strahu gnetlo le okolu svetnice. Tedaj je svet-nica odložila svoj šlar, ukazala odpreti velika cer-kvena vrata, se postavila na prag in naredila proti peklenski pošasti strašnega neurja znamenje sv. križa. Nato je zaklicala na pomoč trojedinega več-nega Boga in je trikrat zaprosila milosti Jezusove po priprošnji in po zaslugi presv. Device Marije. Ko je to storila, se je hkratu črno nebo raztrgalo v dva dela in zdelo se je, kakor da bi bil nekdo oba dela potegnil z neba na zemljo. Grmenje in bli-skanje je prenehalo, megle so se razpršile, nebo se je izčistilo in svitlo sonce se je prikazalo v pre-čudni lepoti.

Iz tega zgleda in iz svetopisemskega zgleda o Jobu je razvidno, da bi nas hudobni duhovi takoj uničili, ko bi jim bilo dovoljeno; uničili bi nam vse pridelke, da bi nas izstradali in pokončali.

*

* *

42. Vse to premišljevanje nam kaže, kako ne-umno in nevarno je igrati se s satanom. Pravijo: Saj nisem preklinjal Boga ali Matere Božje, ampak sem samo rekel: hudič! Pa si rekel tudi: hudič te vzemi! hudič te poberi! hudič te nesi! Da bi te hudič vzел! Da bi te hudič pobral! Da bi te hudič nesel! In to si rekel morda svojim otrokom, svoji ženi itd.

Predragi! To so hude in nevarne besede! To se mi je zdelo potrebno povedati. Mej delavci, de-Vljl.

lavkami in služabnicami se navadno ne sliši preklinjevanje Boga in Matere Božje, pač pa jim je hudič še precej dober znanec. Odvadimo se teh in podobnih besedi in imejmo vedno lepe besede v svojih ustih. Zalezovanje hudičevo je že tako veliko in močno, kaj treba še hudiča klicati na pomoč. Imejmo raji po svojih stanovališčih blagoslovljeno vodo, sv. podobe, zlasti podobo Srca Jezusovega, posvečujmo se temu Srcu, da bo mir Božji, ljubezen Božja in blagoslov Božji po naših družinah, da ne bo kdo nem in gluh za dobre in svete besede, ampak vsi vneti za čast Božjo in večno zveličanje.

43. «Sprejmite bojno opravo božjo, da se boste mogli braniti ob hudem dnevu in da boste mogli v vseh rečeh popolni ostati.» To je opomin vsem kristjanom, ki hočejo doseči večne višave, kamor smo namenjeni.

44. Oglejmo si danes nekoliko bojno orožje, ki je sposobno, da se obranimo vseh sovražnikov in da se vedno obdržimo v milosti božji, kajti naše življenje je boj in le kdor zna rabiti to orožje, si pridobi nebeško kraljestvo.

Sv. Pavel pravi v današnjem berilu: «Pred vsem vzemite v roko ščit vere.» To je pred vsem potrebno, če hočemo biti pravi kristjani. Vera v vsemogoč-

nega Boga in iz te vere izvirajoči strah božji, je *prva* podlaga za lepo krščansko življenje in za stanovitnost v dobrem do konca. Kjer vere ni, ni niti prve podlage in zato je zastoj govoriti o krščanskem življenju.

Toda vera — od kod je? Iz poslušanja Božje besede in krščanskega nauka.

Drage matere in očetje! Bodite previdni, da si vzgojite dobro krščansko družino, da je boste veseli. Otroci, ki niso podučeni v sveti veri in torej tudi nimajo strahu božjega, postanejo zločinci, kakor nas izkušnja uči. Takí so za vse sposobni. Zgledov imamo brez števila.

Blaženi Janez Cafasso, ki bo kmalu proglašen za svetnika, je bil svoj čas kaplan v ječi in je moral spremljati na morišče zločince, ki so bili obsojeni v smrt. Neki obsojenec, ki je bil zavoljo mnogih umorov obsojen v smrt, je do zadnjega preklinjal in ni hotel nič slišati o pokori. Svetnik je šel k njemu v celico in ga prosil, naj se spokori in spove, ker so mu dnevi, ure in minute štete in ni mogoče, da bi bil pomiloščen. Zločinec je odgovarjal: Pustite me in nikar me ne nadlegujte, kajti zame ni milosti in pomoči. Svetnik mu je rekel: «Dragi moj, nikar tega ne mislite! Za vse je milost. Kristus je umrl za vse, tudi za največje grešnike in vsi se lahko zveličajo.» Zločinec mu odgovori: Že dvajset let ne hodim poslušat Božje besede. Pred dvajsetimi leti sem bil zadnjič v cerkvi. Takrat sem slišal, da jih bo malo zveličanih, morda mej tisoči trije ali štirje. Ko sem te besede slišal, sem si mislil, da jaz prav gotovo ne bom med temi tremi ali štirimi in sem začel uživati svet in uganjati vse mogoče zločine, ker od onega sveta si prav nič ne obetam. Svetnik mu je

odgovoril: «Vi gotovo niste prav razumeli.» Zločinec pa je rekel: Mislim da sem dobro razumel in od takrat nisem več hodil v cerkev in k besedi božji, ker sem si mislil, da je vse zastonj. Svetnik mu reče: «Tistih besedi niste prav razumeli, ker niste bili pazljivi in niste hodili pridno k besedi božji. Tudi za vas je še prostor v nebesih, ako se srčno skesate svojih grehov in jih obžalujete. Prosim vas torej, spovejte se odkritosrčno in obžalujte svoje grehe.» Zločinec reče: «Ali res mislite, da je zame še čas?» Svetnik odgovori: «Gotovo! Le imejte zaupanje!» Zločinec zavpije: «Zakaj se mi ni to povedalo pred dvajsetimi leti, preden sem začel slabo življenje in preden sem postal zločinec?» Svetnik mu je podal Božje razpelo, katero je nazadnje poljubil. Na to je začel pripovedovati svoje grehe. Kesal se je srčno in dobil sv. odvezo. Ko je došel voz, ki so v njem vozili zločince na morišče, je tudi svetnik prisedel k njemu in ga tolažil. Ko so prišli na morišče, mu je svetnik rekel: «Še par trenutkov in boste pri Jezusu. Zločinec je še enkrat dobil sv. odvezo in poljubil Božje razpelo. Na to je stopil na oder. V zadnjem trenutku je svetnik še enkrat pristopil in dal nesrečnežu v poljub Božje razpelo. Stroj se je zganil in glava nesrečnega zločinca je odletela. Svetnik pa je zaklical vsem, ki so bili priča, na ves glas: *Tudi ta je rešen.*

Starši naj si dobro zapomnijo ta zgled in naj skrbijo, da se otroci, mladeniči in dekleta dobro podučijo v krščanskih resnicah, da hodijo redno k pridigam in h krščanskemu nauku in da rastejo v strahu Božjem. Pri božji besedi bodo slišali, da Bog ni le neskončno pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje, ampak tudi, da je Bog neskončno

usmiljen in dobrotljiv. Ta zgled nas uči, da je človek, ki nima prave in trdne vere za vse sposoben in da navadno konča ali v ječi ali na morišču kot zločinec. Čuvajte si torej otroke, čuvajmo mladino, da se vzgoji v sveti veri in v strahu Božjem.

Navadno se sliši, da je Luter, ki je toliko zla naredil sv. Cerkvi, pogubljen. Izstopil je iz samostana in se poročil z žensko, ki je tudi izstopila iz samostana. Začel je učiti krivo vero in odtrgal od katoliške cerkve na milijone ljudi.

Pripoveduje se pa, da je Luter sedel nekega lepega večera s tisto žensko pod milim nebom in da sta oba vzdihnila: «O kako lepo je nebo, a za naju je izgubljeno!» Čeprav pa je naredil Kristusovi cerkvi toliko škode, vendar ne smemo z gotovostjo reči, da se je pogubil, ker se je v zadnjem trenutku lahko skesal in zveličal. Sv. Brigita nam je zapustila celo knjigo razodetij, ki da jih je prejela od Kristusa. V teh razodetjih beremo tudi, da je svetnica nekoč prášala Zveličarja: «Kaj je z Lutrom?» Jezus je odgovoril: «Videla boš neskončno in neizmerno usmiljenje Božje.» Iz teh besedi se da sklepati, da se je morda tudi Luter na koncu skesal in rešil. Mi nismo sicer dolžni verovati, kar pravi sv. Brigita, čeprav je svetnica, ker ni katoliška cerkev tega nikdar potrdila, vendar spoznamo iz tega, kako je svetnica o tem sodila.

*

*

*

45. Drugo bojno orožje, ki je sposobno, da nas ohrani v milosti Božji in da nas obrani vseh sovražnikov, ki bi nas radi zavedli v greh, je dobra in po-

nižna spoved. Kdor opravi dobro spoved, ima mirno vest in nima takih skušnjav zoper sv. vero, kakor jih imajo ljudje, ki slabo živijo in v grehih vztrajajo. Sv. Janez Vianney je govoril: Pojdi in opravi dobro spoved in vse drugo bo samo ob sebi jasno.

Nekega dne je prišel v zakristijo k svetemu Janezu Vianney-u gospod, ki bi se bil rad s svetnikom razgovoril o nekih znanstvenih rečeh. Svetnik ga je samo pogledal, pa je že vedel, česa mu manjka. Rekel mu je: «Jaz nisem učen, da bi se razgovarjal o znanstvenih rečeh. Kar tam pokleknite in vas bom torej spovedal.» Gospod mu odgovori: «Saj jaz nisem prišel k sv. spovedi! Rad bi se le razgovoril o nekaterih verskih dvomih.» Svetnik mu reče: «Dragi moj! Jaz nisem učen dovolj, da bi se o takih rečeh razgovarjal. Kar tam pokleknite! Potem vam bom že kaj povedal in pojasnil.

Gospod poklekne, a svetnik, ki je dobival luč od zgoraj, spozna takoj njegovo dušno stanje. S primernimi vprašanji je spravil iz njega vso grešno gnusobo in ga z lepimi opomini genil, da se je prav resnično skesal vseh svojih grehov. Nato mu je dal sv. odvezo in ga na koncu vprašal: «No, imate še kaj povedati? Imate verske dvome?» Gospod odgovori: «Prav nobenega več. Sedaj sem miren in prav zadovoljen.»

Ta zgled nam kaže, kako dobra spoved razžene vse dvome in žalosti iz človeškega srca.

Sv. Vincencija Pavelskega je povabila neka velika grofinja, naj bi prišel pridigat v vas, kjer je ona bila gospodinja in vladarica. Ko je pridigal v prvi vasi, so vsi ljudje rekli: Ta je svetnik. V tej vasi pa je bil bolan najbolj ugleden mož, ki ga je imela grofinja pod seboj. Ko je ta mož slišal, da je prišel

v vas sv. Vincencij, je prosil, naj bi ga poklicali, ker da bi se rad spovedal. Sv. Vincencij se odpravi takoj k njemu in je našel, da se mož že 40 let ni spovedoval smrtnega greha iz same sramežljivosti. Njegovo življenje, četudi je veljal za najbolj pobožnega in uglednega moža, je bilo polno samih božjih ropov. Ko je sv. Vincencij odšel, je moža obiskala grofinja, kateri je zatrjeval, da ni nikoli prej opravil dobre spovedi in da bi se bil prav gotovo pogubil, ko bi ne bil prišel k njemu sv. Vincencij, ki ga je rešil pekla.

Sv. Vincencij je iz te spovedi spoznal, kako potrebno bi bilo, da bi se mej kmetskim ljudstvom prirejali misijoni. Zato je ustanovil družbo misijonarjev, ki naj bi zlasti mej kmetskim ljudstvom prirejali duhovne vaje ali sv. misijone.

Vsi ti zgledi so tudi nam v lep poduk. Za sv. spoved se moramo lepo pripraviti, kakor zahteva katekizem: 1. izpraševanje vesti, 2. kesanje, 3. trden sklep, 4. odkritosrčno in ponižno spoved, 5. pokoro za storjene grehe.

*

*

*

46. Nadaljnje orožje in sicer najboljše orožje proti vsem skušnjavam in sovražnikom je sv. obhajilo. Pri sv. obhajilu prejmemo Telo Jezusovo, ki daje moč našemu lenemu telesu, prejmemo Kri Jezusovo, ki daje moč naši gnili krvi, prejmemo dušo Jezusovo, ki daje življenje naši duši in kar je največ — prejmemo božanstvo Jezusa Kristusa v sebe, ki nas dela otroke Božje. Sv. obhajilo se ne da nadomestiti z nobeno rečjo. Sv. obhajilo je čez vse!

Neka bogata luteranska gospa, ki je ustanovila bolnico za luterane, je prišla nekoč k nekemu duhovniku — spovedniku usmiljenih sester v bolnici in je prosila pravilnik, ki se ga drže usmiljene sestre po katoliških bolnicah. Rekla je: V katoliških bolnicah je tako lep red, da se čuti človek, kakor bi prišel v cerkev. Vse je znažno, vse tiho, vse pridno, vse o pravem času, da je veselje gledati sestre, služabnike in služabnice. Prosim, dajte pravilnik usmiljenih sester. Duhovnik jej izroči, pa nič ne reče. Gospa odide in uvede v svoji bolnici za luteranske sestre in služabnice ta pravilnik. Za nekoliko mesecev se je luteranska gospa vrnila k duhovniku in mu žalostno povedala, da ni nič pomagalo, da je šlo vse osebje na razen v prepiru in sovraštvu.

Duhovnik reče: «Jaz sem vedel, da ne bo nič!»

Gospa odgovori: «Zakaj bi ne bilo? Saj je pri vas!»

Duhovnik: «Blaga gospa! Pri nas je še neka druga skrivnost, ki je vi nimate in je ne morete imeti.»

Gospa: «Katera pa?»

Duhovnik: «Pri nas je velika skrivnost sv. obhajila. Čč. sestre gredo vsak dan k sv. obhajilu. K sv. obhajilu hodi pogostoma tudi služabništvo. Vidite, pri sv. obhajilu dobivamo katoličani največjo moč, ki nas hrani v ljubezni in milosti Božji, ki daje potrpežljivost in vztrajnost do konca.»

Luteranka je sedaj razumela.

*

*

*

47. Nadaljnje orožje nam mora biti češčenje Marije Device. Kristus je na križu rekel učencu sv.

Janezu, evangelistu: «Sin, glej tvoja mati!» Te besede veljajo v prvi vrsti za apostole in potem za njih naslednike škofo in mašnike, a veljajo prav tako tudi za vse vernike, ker smo vsi učenci Jezusovi in potrebujemo matere Marije, njene milosti in priprošnje. Zato moli sv. cerkev, da ni bilo še slišati, da bi bil kdo zapuščen, ki se je k njej zatekel. Sv. Cerkev nam priporoča zlasti sv. rožni venec.

V životopisu blaženega Jožefa Cafasso beremo o velikem na smrt obsojenem zločincu, katerega je svetnik moral pripraviti na smrt.

Ko ga je svetnik prvikrat opomnil, da naj se spove svojih grehov, da dobi sv. odvezo, mu je odgovoril: «Pojdite od mene, kdo vas potrebuje? Zame ni nobene pomoči in nobene milosti.» Nato je začel še preklinjati. Svetnik pa ni obupal. Prišel je večkrat k njemu. Rekel mu je, da je tudi zanj še milost. Zločinec pa je bil trdovraten do dne, ko so ga odpeljali na morišče. Preden je vstopil v voz, so mu zvezali roke, da ni mogel niti prekrižati se. Svetnik pa je ž njim stopil v voz, da bi ga še po poti nagovarjal, naj se spravi z Bogom. Zločinec je odgovarjal: «Zame ni več milosti!»

Svetnik: «Zagotavljam vas, da je tudi za vas še milost. Pomislite, da boste za nekaj minut že mrtvi!»

Voz je prav takrat drdral mimo neke podobe, ki je predstavljala karmelsko M. D. V tistem trenutku je zločinec zamajal z rameni in svetnik ga je vprašal, kaj mu je? Zločinec mu odgovori, da bi se bil rad prekrižal pred podobo karmelske M. B., ker se je spomnil, da ga je rajnka mamica učila, naj vselej pozdravi M. B.

Takrat so se zločincu utrnile debele solze iz oči. Spomnil se je drage rajнке mamice, ki ga je prav učila in spomnil se je prečiste Device, ki ni še nikoli nikogar zapustila, ki se je k njej zatekel.

Rekel je tedaj svetniku: «Ali res mislite, da je zame še milost?»

Svetnik: «Gotovo, gotovo, tudi za vas. Kar spovejte se, da vam dam sv. odvezo.» Tako se je zločinec spovedal v vozu. Ko sta prišla na morišče, mu je podelil sv. odvezo in mu je dal v poljub sv. razpelo. Nato je stopil na morilni oder. Še enkrat mu je svetnik ponudil božje razpelo in glava nesrečnega zločinca je odletela. Svetnik pa je zaklical: «Tudi ta je rešen!»

* *

48. Vse take dogodbice učijo, kako morajo biti starši previdni in skrbni pri vzgajanju mladine. Ko bi bila tista mamica naučila tega človeka v mladosti ne samo pozdravljati podobo Karmelske Matere Božje, ampak tudi strahu Božjega, pogostnega prejemanja sv. zakramentov, bi ne bil le rešil svoje duše v zadnjem trenutku, ampak bi bil morda celo življenje prvi poštenjak. Tako pa je moral umreti kot zločinec.

* *

49. Nadaljnje orožje proti skušnjavam tega sveta, mora biti *previdnost*. Beži od slabe priložnosti

in skrbi, da tvoji otroci ne zajdejo v slabe družbe. Slabe priložnosti in slabe družbe pogubé največ ljudi.

Ko je prišel sv. Janez Vianney v faro Ars, je bilo vse ljudstvo močno podivjano. Vsako nedeljo so bili godci in ples pozno v noč. Cerkev in bratovščine so bile zapuščene. In to je bila mala gorska vasica. Ko je šel neko nedeljo svetnik po cesti, mu pride naproti oče s 16 letno deklico. Svetnik mu reče: «Kam pa jo peljete, oče?» Oče odgovori: «Greva pogledat na ples, pa ona ne bo plesala.» Svetnik pa reče: «Pa srce ji bo plesalo in tako plesalo, da vam bo morda na zadnje še ušla.»

Svetnik je spoznal, da je v fari krščansko življenje nemogoče, dokler ne izginejo divji in nevarni plesi. Zato pa jim je naslednjo nedeljo povedal: «Vi se boste pogubili, ako se ne poboljšate.»

Ljudje so ga ubogali, so divje in nevarne plese odpravili in začeli novo, lepo krščansko življenje. Ko je sv. župnik Janez Vianney umrl, je bila vsa fara res svetniška fara.

Primimo tudi mi, po besedah sv. Pavla za bojno opravo Božjo, da se bomo mogli obraniti vseh skušnjav in ohraniti se med hudobnim svetom v milosti Božji, v sv. popolnosti ljubezni in potrpežljivosti Božji.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

50. V nobenem pismu nas sv. Pavel ne opominja tako ostro, kakor v pismu do Efežanov, iz katerega

smo danes brali odlomek, kjer pravi, da moramo obleči vso bojno opravo, vse bojno orožje, da se obranimo hudobnega duha, ki nas zalezuje, da bi nas oropal tega, kar nam mora biti najdražje. Rabiti moramo vse bojno orožje in se z vsemi močmi postavljati v bran, da si ohranimo milost Božjo, da si ohranimo največjo čast, ki si jo more misliti človek, t. j. čast otrok božjih, bratov Jezusa Kristusa in dedičev večnega kraljestva. Če to izgubimo, je vse drugo na tem svetu le dim, ki hitro izgine.

Sv. Kajetan, ki ga praznujemo dne 7. avgusta, pravi: Posvetne dobrote niso prav za prav naša lastnina, le tó, kar si pridobimo za večnost, je v resnici naše. To je tudi res, kajti vse posvetne stvari, nam s smrtjo popolnoma odpadejo, kar si pa za večnost pridobimo, nam s smrtjo ne odpade. Vse posvetne sreče, časti in vso slavo je imenoval dim, ki se hitro razkadi. Le tó, kar je večno, je res vredno, da se zanje poganjamo.

Da ne izgubimo srečne večnosti, moramo napeti vse sile in raji pretrpeti vse in izgubiti vse na svetu, kar nam je še drago in ljubo. Zato je rekel Zveličar: «Ako te tvoja roka ali tvoja noga pohujšuje, odsekaj jo in vrzi jo od sebe; bolje je, da greš hrom ali kruljav v življenje, kakor pa da imaš dve roki ali dve nogi, pa da te vržejo v večni ogenj. In ako te tvoje oko pohujšuje, izderi je in vrzi je od sebe, bolje je, da greš z enim očesom v življenje, kakor pa da imaš obe očesi, pa da te vržejo v peklenški ogenj (Mat. 18, 9).»

To so jasne besede, a žal, da jih grešni človek težko razume. Razumeli jih niso niti naši prvi starši v raju, ki so bili v popolnosti otrok božjih. Adam in Eva sta bila otroka božja, torej v najvišji časti, a

sta pala z grehom na stopinjo živali in sta se tekla skrit v grmovje, kakor zajec ali lisica. Za majhno nasladnost sta treščila sebe in vse človeške otroke v pogubo, iz katere se niso mogli več sami rešiti. Potrebno je bilo, da je sam Sin Božji prišel na zemljo, da je človek postal in nas rešil s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo na križu. Trpljenje Kristusovo je nov dokaz, kako neizmeren zaklad in neizmerno čast so prvi starši izgubili, ko so morali zapustiti raj in ko so izgubili milost božjo in čast božjih otrok.

*

*

*

51. Po milosti božji in po zaslugah trpljenja Jezusa Kristusa zadobimo lahko spet pri sv. zakramentih čast otrok božjih in dedičev večnega kraljestva. Čuvajmo si to čast kot največji in najdražji zaklad. Da si ta zaklad ohranimo, moramo biti pripravljeni vse žrtvovati — tudi življenje, kakor so nam zgled pokazali sv. mučenci in svete mučenke.

Naj vam navedem zgled mučenca sv. Andreja Bobola, ki ga je sv. Oče Pij XI. proglasil za Veliko noč l. 1938. za svetnika. Bil je iz Jezusove družbe in eden izmed najbolj gorečih oznanjevalcev sv. katoliške vere v vzhodnih poljskih pokrajinah. Po rodu je bil Slovan, t. j. Poljak; rodil se je l. 1592. Štiriindvajset let je neutrudno delal za zedinjenje pravoslavnih duhovnij z Rimom. Cele duhovnije z duhovniki vred so se na njegovo prigovarjanje vračali v katoliško Cerkev. Mestece Janov je štel samo dva katoličana, ko je prišel tja sv. Andrej Bobola. Po njegovem večletnem delovanju pa so

skoraj vsi postali katoličani. To pa je strašno jezilo ruske kozake, ki so bili razkolniki. Kozaki so začeli moriti katoličane in požigati njih imetje. Že l. 1623. je bil umorjen polocki nadškof Jozafat Kunčević, ki ga častimo kot svetega Jozafata. Od 1647 do l. 1667, t. j. v dvajsetih letih so ruski kozaki umorili 100 katoliških duhovnikov, mej njimi 40 jezuitov. Mej temi jezuiti je bil tudi pater Andrej Bobola. Ujeli so ga dne 16. maja l. 1657. in so ga strašno mučili. Groza obhaja človeka, ko bere, kaj so delali ž njim. Potrebno pa je, da vam vse to razložim, da boste spoznali, kako je ta sveti Poljak vse raji potrpel, ko izgubil najdražji zaklad naše sv. vere in največjo čast otrok božjih in dedičev večnega kraljestva:

Najprej so ga hoteli z dobrikanjem in z obljubami pregovoriti, naj bi zatajil katoliško vero. Ker pa niso nič dosegli, so ga hoteli z mučenjem prisiliti na odpad od katoliške Cerkve. Zato so ga slekli in ga pretepli s kozaškimi biči. Nato so hudobneži narezali vej, da bi spletli venec okolu njegove glave. Te veje so tako močno pritiskali okolu glave, da so kosti pokale. Tako ovenčanega so deli med dva konja in ga vlekli po tleh do mesta Janova. Tretji jezdec ga je zadaj neprestano poganjal in zabadal s sulico. Ko ga pripeljejo h kozaškemu poveljniku, ga je ta hotel v jezi s sabljo presekat, da mu svetnik ni ulovil sablje z roko. Nato ga peljejo ti divjaki v mestno klavnico ter poskušajo z nečloveškimi mukami. Pred vsem mu odrežejo ušesa in nos, izrijejo mu oko, prerežejo mu goltanec in skozi goltanec potegnejo in iztržejo jezik. S telesa so mu v velikih kosih trgali kožo, za nohte mu zabivali treske, ga žgali itd. Ves čas so se divjaki kro-

hotali in kleli, svetnik pa je ponavljal dejanje vere, upanja in ljubezni, dokler mu niso iztrgali jezika. Bil je pri zavesti skoraj do konca, čeprav se je na celem životu tresel od silnih bolečin. Po dveh urah strahovitih muk niso še odnehali. Eden mu je hotel s palico prebosti prsi in srce. Nato so ga z vrvmi obesili na gredo-prečnico. Vse telo se mu je treslo in je drhtelo. Kozaki so se smejali, češ, kako pleše, potem so ga vrgli na tla, ker so mislili, da je že mrtev. Ko so kozaki odšli, je kmalu prijahal kozaški polkovnik, ki je po mestu pregledoval trupla umorjenih katoličanov. Spoznavši, da je v njem še iskrica življenja, potegne sabljo in mu zada dve globoki rani za vrat. Ko je nastopila smrt, ga je dal polkovnik vreči v bližnjo gnojnico, da bi razkolniki imeli kdaj mir pred tem svetim apostolom katoliške vere.

*

*

*

52. Bog pa je vse drugače obrnil. Ponoči je nastala velika svetloba nad truplom sv. mučenca, da so tudi kozaki pritekli gledat. To jih je tako preplašilo, da so takoj pobegnili iz Janova. — Katoličani so sedaj brez strahu pobrali sveto truplo iz gnojnice ter je prenesli v cerkev. Štiri dni so verniki hodili kropit in poljubovat truplo. Potem so prišli redovni jezuitski bratje, ki so truplo najprej prenesli v Duboj, kjer so jezuitje iz mesta Pinjska imeli malo posestvo. Ko so kozaki odšli iz tistih krajev, so truplo sv. mučenca prenesli z veliko slovesnostjo iz Duboja v mesto Pinjsk v grobnico jezuitske cerkve sv. Stanislava. To se je zgodilo dne 30. maja l. 1657, t. j. 14 dni po mučeniški smrti. Že

naslednje leto pa je začela nova vojska mej Rusijo in Poljsko, ki je trajala 9 let. Rusi so l. 1663 požgali velik del mesta Pinjska; zgorel je tudi samostan oo. jezuitov in njih cerkev; in zgorele so tudi vse listine o mučeništvu sv. Andreja Bobole. Ker je vojska razgnala ljudi na vse strani, so pozabili tudi na grob sv. mučenika pod razvalinami. Tako je bil grob pozabljen 45 let, t. j. do l. 1702. Takrat so jezuitje sezidali nov samostan in cerkev, a so bili v velikih stiskah. Rektor tega samostana o. Martin Godebski je 19. aprila tega leta pozno v noč molil in prosil Boga, naj bi dal zavodu svetnika, ki bi se zavzel za zavod. Kar stopi predenj neki jezuit, ki je bil ves ožarjen s svetniško svetlobo in mu reče: «Jaz sem o. Andrej Bobola, janovski misijonar in sem živel v tem zavodu. Kozaki so me ubili iz sovraštva do kaŕt. vere. Zakaj iščete drugega priprošnjika, ko imate mene. Poiščite moje truplo mej sobrati (v grobnici) in postavite me na poseben prostor, da se zgodi, kar je Bog namenil.» Prikazen zgine. Rektor je drugo jutro pripovedoval, kaj se mu je zgodilo po noči. Šli so iskat v grobnico, pa krste sv. Andreja Bobole niso našli. Tretjo noč pa se prikaže svetnik bratu zakristanu in mu reče: «Moje telo je na levi strani vhoda v skupno grobnico, pokrito je z zemljo. Tam iščite, pa boste našli.» Nato so res našli njegov grob. Odprli so krsto in našli v njej nestroхло telo s sveŕimi ranami. Čeprav so se listine o njegovem mučeništvu v zgorelem samostanu izgubile, je ranjeno telo jasno kazalo, kako neusmiljeno so ga mučili. Ko so se doteknili njegove obleke, se je sesula v prah, telo pa ne. Jezuitje so potem oblekli gibko telo v novo obleko. Vest o ohranjenem telesu se je bliskoma raznesla po vsej deŕeli. Ljudstvo je za-

čelo trumoma romati, da bi počastilo sv. ostanke. Že l. 1712. je začela cerkvena obravnava, da bi bil o. Andrej Bobola proglašen za svetnika. L. 1755. je že papež izdal odlok, da je o. Andrej Bobola bil res pravi mučenec. Že takrat bi ga bil papež proglasil za blaženega, da se ni vnela huda gonja zoper Družbo Jezusovo, ki so jo hoteli sovražniki na vsak način zatreti, kakor se je res zgodilo l. 1773. Tudi poljska država je bila že v razpadu, da so si jo kmalu razdelile mej seboj Avstrija, Rusija in Prusija.

*
* *

53. Po zatrtju Družbe Jezusove je jezuitska cerkev v Pinjsku postala katoliška stolnica in grob sv. Andreja Bobole je prešel v varstvo kat. škofa v Pinjsku. Ko so pa l. 1793 Poljsko znova razdelili, je bilo mesto Pinjsk pridruženo Rusiji; cerkev in samostan pa so zasedli razkolni duhovniki. Ker pa ni bil papepežev odlok o zatrtju Družbe Jezusove prebran v Rusiji, so jezuitje tam še nadalje delovali. Ustanovili so v Polocku velik zavod in so leta 1808 dosegli pri ruski vladi, da so smeli telo sv. Andreja Bobole prenesti iz Pinjska v jezuitsko cerkev v Polocku. Radi čudežev, ki so se začeli goditi, so katoličani in razkolniki začeli zelo častiti ostanke svetega mučenca Andreja.

*
* *

54. L. 1820. so bili jezuitje pregnani tudi iz Rusije. Njih cerkev, kjer so bili ostanki sv. An-
IX.

dreja, so dobili v roke dominikanci. Toda že l. 1830 je car vzel to cerkev dominikancem in jo izročil razkolni duhovščini. Dominikancem pa se je posrečilo, da so smeli prenesti truplo svetega mučenca v svojo župno cerkev v istem mestu, kjer so je položili v posebno kapelo. Tu so je čuvali do l. 1864., ko so bili tudi dominikanci sami pregnani iz Rusije. Njih župno cerkev so dobili sedaj svetni duhovniki, ki so sv. truplo čuvali do l. 1922.

*
* *

55. Mej tem ko so imeli dominikanci sv. truplo v svoji župni cerkvi v Polocku, je papež Pij IX. po dokončani cerkveni obravnavi proglašil mučenca Andreja Bobolo za blaženega kljub temu, da je carska vlada odločno protestirala. Rusi so doživeli zasluženo sramoto. Umor sv. patra Andreja Bobole je za Rusijo velika sramota. Zato niso dovolili ob beatifikaciji nobene slovesnosti. Ko je l. 1917. pala carska vlada, je mogilevski nadškof Ropp vpričo 30 duhovnikov odprl krsto in uradno dognal stanje sv. ostankov, da niso strohneli.

Kmalu potem so boljševiki dobili oblast v Rusiji. Le-ti so v Pinjsku vdrli v jezuitsko grobnico, so razbili grobove in zažgali vse, kar so našli v njih. Božja previdnost je poskrbela, da trupla sv. Andreja ni bilo več tam. L. 1919. so boljševiki prišli tudi v Polock in so hoteli truplo sv. Andreja Bobole zažgati, toda mnogi so se temu uprli, saj so ga tudi razkolniki začeli častiti. L. 1922 pa je posebna boljševiška komisija odvedla svetnikovo truplo v mo-

skovski muzej. Kaže, da so hoteli za vselej prepričati, da bi svetega trupla ne dobili Poljaki.

*

*

*

56. Božja previdnost je drugače ukrenila. Istega l. 1922 je nastala v Rusiji strašna lakot. Sv. Oče Benedikt XV. je poslal v Rusijo posebno odposlanstvo, razdeljeno na več skupin, ki so imeli nalogo na več krajih v Rusiji deliti živež lačnemu ljudstvu. V Moskvi sta v imenu sv. Očeta delovala amerikanska jezuita Walsh in Gallgher. Sv. Oče je njima naročil, naj posredujeta pri ruski vladi, da izroči sv. ostanke rimski stolici. Vlada je privolila s pogojem, da se prenos izvrši na tihem. Preden so pa vse pripravili za prenos, je ruska vlada postavila še en pogoj, namreč, da se jezuit Walsh obveže *v imenu Vatikana, da ne bodo iz Rima nikomur dali sv. trupla, niti dela sv. trupla, ako ruska vlada prej tega ne dovoli.* Amerikanski jezuit ni hotel in ni mogel tega podpisati. Vlada pa se je za nekaj dni premislila in izročila svetnikovo truplo brezpogojno. Amerikanska patra sta nato sv. truplo prepeljala naprej do Odese, odtod z ladjo preko Carigrada v Brindisi, odtod pa z vlakom v Rim, kjer sta je izročila sv. Očetu l. 1923 na Vseh Svetih dan. V Rimu je najprej počivalo v neki vatikanski kapeli, potem pa od meseca maja 1924 v jezuitski cerkvi «Al Gesu».

*

*

*

57. Na Veliko noč 1938 je po končani novi obravnavi in po dokazanih devetih novih čudežih sv.

Oče slovesno proglasil za svetnika poljskega mučenca Andreja Bobola, ki so ga razkolniki kozaki l. 1657 na grozovit način mučili in *ubili* iz sovraštva do sv. vere. Poljaki so od sv. Očeta dobili dovoljenje, da smejo truplo sv. mučenca prepeljati na Poljsko, kjer mu hočejo postaviti kot izvoljenemu zaščitniku poljske države veličastno cerkev. Njegov prevoz na Poljsko v prvi polovici meseca junija l. 1938, je bil podoben zmagoslavju. Predsednik poljske republike Moščiski je dovolil za prevoz poseben železniški voz, ki so ga spremenili v *kapelico*. Poljski narod je daroval svetniku novo *srebrno krsto*, ki ima *steklen pokrov*, da more vsakdo videti nestroholo truplo svetnika, ki je oblečen v duhovniško obleko s srebrno palmo v rokah (1).

* *

58. Tako je Bog poveličal svetega mučenca, ki je dal življenje, da se je ohranil v milosti Božji in v največji časti otroka božjega in dediča večnega kraljestva. Ta poljski pater nam je dal zgled, kako moramo napeti vse sile in raji izgubiti vse, kar nam je drago na tem svetu — tudi življenje, ko izgubiti večno slavo v nebesih.

* *

59. Premišlujte vse to, kar ste tukaj brali, vsi, ki lahko mišljeno grešite, bodisi z jezo in preklinjevanjem, s požrešnostjo in pijanostjo, bodisi z grehom, ki ga mej kristjani ne smemo niti imenovati,

(1) Glasnik presv. Srca Jezusovega l. 1938.

bodisi z opravljanjem ali obrekovanjem, bodisi s prevzetnostjo in nevoščljivostjo ali tudi z lenobo. Premišljajmo resno, kaj nas čaka po telesni smrti. Bog bo dal obilno plačilo telesu in duši. Zato sklenimo danes, da hočemo posnemati tega najnovejšega svetega poljskega mučenca ravnaajoč se po besedah sv. Pavla: «Oblecite vso bojno opravo, ...da se boste mogli braniti ob hudem dnevu in da boste mogli v vseh rečeh popolni ostati. Stojte opasani okoli svojih ledij z resnico in obdani z oklepom pravice... Predvsem pa vzemite v roko ščit vere... čelado zveličanja in meč duha», da si ohranimo največji zaklad milosti božje in največjo čast otrok božjih in dedičev večnega Kraljestva.

II.

Triinsedemdeseto

Branje

ZA PRAZNIK KRISTUSA KRALJA.

1. Ko je Jezus stal pred Poncijem Pilatom, ki je bil namestnik rimskega cesarja, ga je le-ta vprašal: «Ali si Ti kralj judovski?» Jezus je odgovoril: «Govoriš to sam od sebe, ali so ti drugi povedali o meni?» Pilat je odgovoril: «Kaj sem jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovni so te meni izdali. Kaj si storil?» Jezus pa je pohlevno odgovoril: «Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki pač bojevali, da bi ne bil Judom izdan, toda moje kraljestvo ni od tega sveta.» Pilat mu tedaj reče: «Ti si torej *kralj?*» Jezus odgovori: «*Sem!* Jaz sem v to rojen in sem v to prišel na svet, da pričam o resnici. Vsak, kateri je iz resnice, posluša moj glas.»

Kristus je torej kralj in sicer večni kralj, ki je od mrtvih vstal in živi na desnici Boga Očeta. On je ustanovil sicer samo duhovno kraljestvo, a bi bil lahko ustanovil tudi posvetno kraljestvo za cel svet. Njegovi volji se morajo vsi pokoriti in sicer ne samo Njegovi božji in večni volji, ampak tudi Njegovi človeški volji, kajti tudi Njegova človeška volja je volja Boga Sina, ker je v Jezusu le ena oseba namreč oseba Sina božjega.

Jezus ni samo kralj, ampak kralj vseh kraljev. Posvetni kralji imajo oblast od Njega — Boga in če kaj storijo proti Njegovi volji, grešijo in bodo morali Njemu dajati odgovor...

Mnogo kraljev je bilo, kakor poroča zgodovina, ki so se natančno in vestno ravnali po tem nauku, a bilo je tudi mnogo kraljev, cesarjev in drugih vladarjev, ki so Kristusu nasprotovali, ki so mislili, da ni nikogar nad njimi, ki so tudi Njegovo sv. cerkev priganjali.

*

*

*

2. Dne 28. sept. praznujemo god češkega kralja sv. Vaclava ali Venceslava. Le-ta je bil zelo pobožen, kajti njegov oče ga je na smrtni postelji izročil v odgojo stari materi sv. Ljudmili, katero praznujemo kot mučenico dne 16. sept. Sv. Vaclav je na vso moč podpiral sv. cerkev. Dajal je vsemu ljudstvu lep zgled pobožnega življenja. Sam je sejal pšenico, sam jo žel in v snope vezal ter sam tudi mlel, kolikor je bilo dovolj za svete hostije. Prav tako je grozdje sam trgal in vino napravljajal za daritev sv. maše. Kot kralj je srčno rad stregel pri sv. maši. Obiskoval je cerkve celo po noči in če je našel cerkev zaprto, je pokleknil na prág in srčno molil zase in za svoje ljudstvo. O tem kralju se pripoveduje ta-le dogodbica: V neki zimski noči, ko je bil po cestah globok sneg, je šel boš v cerkev. Sluga, ki je šel za njim, je trepetal od mraza. Kralj pa mu ukaže, naj stopa po njegovih stopinjah. Sluga je ubogal in si na njegovih stopinjah ogrel noge, da ga ni več zeblo. Opazil pa je, da so bile

stopinje s krvjo oškropljene. V neki zimski temni noči sta s slugo zgrešila pot in nista mogla najti izhoda. Sluga se je začel zelo bati. Toda kmalu začne od sv. Vaclava vzhajati prečudna svetloba, da najdeta hitro izgubljeno pot.

Ta sveti kralj je sezidal veliko cerkva in duhovnišč, da bi se krščanska vera, ki so jo prav takrat Čehi sprejeli, dobro utrdila. Čehi ga častijo kot patrona češke zemlje.

Prav tako pobožno je živel tudi cesar Henrik Drugi, ki si je bil v svesti, da brez vere ni mogoče vladati nobenega ljudstva. Zato je podpiral iz vseh moči delovanje sv. cerkve. Smatral je samega sebe za služabnika vsem. O njem je bila govorica, da ni bilo še nikdar tolike ponižnosti pod škrlatnim cesarskim plaščem. Okolu sebe je hotel imeti le svete može in ti so mu bili najljubši prijatelji, kateri so ga morali opominjati za vsako napako, ki bi jo bil storil. Prigodilo se je nekoč, da se mu je zameril škof v Kölnu. Kmalu pa je cesar spoznal, da je škof popolnoma nedolžen. Kaj je naredil cesar? Šel je pred škofa, pokleknil pred njim in ni hotel vstati, dokler ni škof izjavil, da mu iz srca odpušča. Ta cesar je posebno častil Marijo, mater Božjo in jo izvolil za svojo posebno varihinjo. Vse cerkve M. B. so štejele njega za dobrotnika. Beremo, da je celo cerkvi M. B. na Bledu poslal dar. Siromake je imenoval za svoje dediče, kajti on ni imel otrok, ker je živel s svojo soprogo sv. Kunigundo v deviškem stanu. Umrl je l. 1024 po Kr.

Lahko bi vam povedal še o drugih vladarjih, ki so natančno izpolnjevali načelo, da je Kristus kralj vseh kraljev in da smo vsi: visoki in nizki na-

vezani na Njegove nauke in na Njegovo najsvetejšo postavo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

3. Prevzetni vladarji so se že večkrat pregrešili proti Kristusu, so nasprotovali Njegovi sv. volji, preganjali Cerkev, a se je še vselej na koncu pokazalo, da to ni bilo za državo koristno, ampak škodljivo. Kristus-kralj je še vselej zmagal. Najhujše je bilo v začetku krščanstva, ko so hotela posvetna vladarstva Cerkev zatreti, a se ni posrečilo, čeprav so bila ta vladarstva mogočna. Bilo je sicer na tisoče in tisoče mučnikov, a nazadnje so se ta vladarstva zrušila in Kristus-kralj je zavladal po vsem svetu.

Velik in mogočen je bil Napoleon. Ukazoval je celi Evropi, a pregrešil se je hudo proti sv. cerkvi. Samega papeža Pija VII. je gnal v pregnanstvo l. 1809. Toda že l. 1815 se je vse njegovo cesarstvo zrušilo in je sam moral iti istega leta na otok sv. Helene v pregnanstvo, kjer je umrl dne 5. maja 1821. Sv. Cerkev in papeštvo pa se ni zrušilo, ampak obstaja močno do današnjega dne.

V Nemčiji je slavní kancelar Bismark preganjal katoliško cerkev. Nazadnje pa je moral sramotno odstopiti, katoliška cerkev pa se je v boju le še okrepila. Nikjer na svetu ni danes katoliška cerkev tako zgledna ko na Nemškem. Nemški katoličani so zgled vsem drugim katoličanom.

Leta 1870. so kričali brezverci in liberalci po celem svetu: «Konec bo katoliške cerkve, konec papeštva!» Pa so se temeljito zmotili! Jezus, ki je naš kralj, je vse drugače obrnil. Tisti, ki so tako kričali, so umrli in izginili, Kraljestvo Jezusovo ni izginilo in namestnik Jezusa na zemlji je danes veliko bolj spoštovan in češčen po celem svetu kot l. 1870.

Vse to dokazuje, da so resnične besede Jezusove: «Ti si Peter (skala) in na to skalo bom zidal jaz svojo cerkev in vrata peklena je ne bodo premagala.»

*

*

*

4. Če je Kristus naš kralj in sicer kralj, ki se je za nas popolnoma žrtvoval na križu, da bi nas odrešil, je naša sveta dolžnost, da mu moramo biti zvesti in pokorni in da ga moramo ljubiti.

Ta kralj ni kakor drugi kralji, ki nosijo meč in zahtevajo pokorščino z mečem. On nas je podvrigel z *ljubeznijo*, ki jo je izkazal na križu. Mi nismo le Njegovi podložni, ampak *bratje*, ker nas je s svojo krvjo naredil otroke božje. Zato smo tudi dediči nebeškega kraljestva.

Naša zvestoba in pokorščina, ki smo jo dolžni Jezusu Kristusu, bi morala biti prav za prav sama ljubezen, ker nas je on le z *ljubeznijo* pridobil.

*

*

*

5. Čitajte životopise svetnikov in svetnic božjih in spoznali boste, da je v njih srcih gorela ljube-

zen do Jezusa ko velik ogenj. O tej ljubezni, ki so jo imeli svetniki, pravi sv. Pavel: «Svest sem si, da nas ne bo moglo ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, ne življenje, ne smrt, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanjost, ne prihodnost, ne moč, ne visokost, ne globočina in ne druga stvar (Rim. 8, 38).»

Sv. Krizostom pravi, da ni nobena reč tako visoka in imenitna kakor ljubezen Jezusova do nas in ljubezen naša do Jezusa.

Svetniki so za to ljubezen vse žrtvovali, jed in pijačo in celo življenje. Beremo o sv. Gerazimu, ki ga praznujemo dne 5. marca, da je zapustil svet, vse posvetno življenje in vse ugodnosti in šel v puščavo. Ko je zbral nekaj somišljenikov, je sestavil za puščavnike pravila. Pet dni v tednu je moral vsak puščavnik le zase živeti in nič govoriti. Teh pet dni so uživali le kruh, vodo in dateljne. Ob sobotah in nedeljah pa so prihajali skupaj, da so skupno molili in skupno delovali. Sv. Gerazim pa se je še cel postni čas najstrože postil, da ni razen sv. obhajila skoraj nič drugega užival. Svetniki so se torej iz ljubezni do Jezusa odpovedali celo takemu veselju, ki je dovoljeno in celo jedi in pijači, da bi si pridobili njegovo ljubezen.

Toda povest pravi, da se je bil priklatil hudobni duh tudi v samostan, kjer je živel sv. Gerazim. Predstojnik Evtihej je začel učiti krivo vero. Cerkevni zbor v Kalcedonu l. 451, na katerem je bilo zbranih 600 škofov, je to krivo vero obsodil. Toda predstojnik v samostanu se v svoji prevzetnosti ni vdal. Začel je še bolj širiti svoje krive nauke. Tudi sv. Gerazim mu je veroval, ker ni bil še zvedel, kako je cerkev v Kalcedonu odločila. Ko je pa zve-

del, se je takoj vdal iz ljubezni do Jezusa, ki prepoveduje v cerkvi razkole. On ni bil prevzeten kakor Evtihej, ampak je zavoľo Jezusa Kristusa rad vse žrtvoval, tudi svoje mnenje.

Sv. Janez od Boga, ki ga praznujemo dne 8. marca, je imel v svojem srcu tak ogenj ljubezni, da je ž njim vse premagal. Ko je gorela velika bolnica, je sv. Janez pol ure nosil mej plameni bolnike vun in metal postelje in druge vrednosti skozi okno. Ljudje so se kar čudili, kako da ni zgorel v velikem ognju. On ni nehal, dokler ni zadnjega bolnika rešil. Plameni, ki so uničevali hišo, niso bili tako močni ko plamen ljubezni, ki je gorel v njegovem srcu.

Ker je imel tako gorečnost in ljubezen do Jezusa, mu je neki škof dodal priimek: *Od Boga*. To ime mu je tudi ostalo. S tem priimkom se razločuje od drugih svetnikov tega imena.

Njegova gorečnost mej bolniki je bila taka, da so celo plemenitaši hodili v njegovo bolnico, da bi ga le videli in da bi mu pomagali streči bolnikom. Knezi in škofje so mu pošiljali velike svote denarja, katere je sv. Janez od Boga rabil za siromake in bolnike.

Sv. Janez od Boga se je popolnoma žrtvoval iz ljubezni do Jezusa.

Dne 17. okt. praznujemo god sv. Margarite Marije Alacoque. Ko je ta svetnica klečala nekega dne pred Najsvetejšim, se ji je Jezus prikazal in ji razodel svoje srce, ki je bilo vse obdano z ognjenimi plameni, ki pomenjajo njegovo gorečo ljubezen do nas. Naročil jej je, naj začne oznanjevati češčenje Njegovega presvetega srca. Obljubil je obilnih milosti vsem, ki bodo njegovo srce častili in ljubili. Imela

je veliko nasprotnikov in je morala prestatati veliko žalitev, a dosegla je, da so ljudje začeli častiti in ljubiti presveto srce Jezusovo in da je tudi cerkev postavila poseben praznik presv. Srca.

* * *

6. Kristus je kralj ljubezni, kralj, ki nas ljubi in ki zahteva od nas ljubezni. Tega se moramo zavedati.

Biti moramo ponosni, da je on kralj naših src, kralj naše ljubezni. To moramo kazati v dejanju. Zato moramo zvesto izpolnjevati njegove zapovedi. Njegova podoba mora biti razobešena v naših stanovanjih. Presveto Srce Jezusovo je obljubilo: «Blagoslovil bom hiše, kjer bodo izpostavili in častili sliko mojega presvetega Srca.» Obljubil je družinam, ki bodo častile Njegovo srce, mir, blagoslov in srečo pri vseh njih podjetjih in delih.

Počastimo danes kralja vseh kraljev, kralja naše ljubezni in prisezimo mu večno zvestobo, pokorščino in ljubezen:

«Kralj bodi, Gospod, ne samo vernih narodov, ampak vseh narodov celega sveta! Daj, naj se od kraja do kraja zemlje razlega en glas: Bodi hvala božjemu srcu, ki nas je rešilo, slava in čast na veke.»

*
*
*
*
*
*
*

7. Kristus je kralj vseh ljudi, kralj vseh narodov, kralj nebes in zemlje.

Besedo kralj pa moramo prav razumeti. Kristus ni samo kralj v prenesenem pomenu, t. j. kralj našega uma, naše volje in naših src, ampak kralj vseh ljudi, vseh narodov in celega sveta.

Da ima Kristus kot Bog vso oblast nad nami, in nad vsemi narodi, je samo ob sebi umljivo, toda Kristus ni le Bog ampak tudi Človek in tudi kot Človek ima Kristus najvišjo, t. j. kraljevsko oblast nad vsemi narodi, nad vsemi ljudmi celega sveta in nad angeli v nebesih. In to je, kar danes praznujemo.

Kristus ima tudi kot Človek kraljevsko, t. j. najvišjo oblast nad vsemi narodi na zemlji in nad angeli v nebesih, ker ima božjo osebnost. Vsi se morajo tudi njegovi človeški volji pokoriti, ker je to volja druge božje osebe. Vse prerokbe starega zakona potrjujejo to resnico, ker vse prerokbe se v bistvu glasijo, da se bo *iz Jakobovega rodu* rodil kralj — Mesija, ki mu bodo pokorni vsi narodje, da bo vladal od kraja do kraja sveta.

Ko je prišel nadangel Gabrijel naznaniti rojstvo kralja — Mesije iz Marije Device, je rekel: «Glej spočela boš v svojem telesu in rodila Sina in imenuj njegovo ime Jezus. Ta bo velik in sin Najvišjega imenovan, in Gospod Bog mu bo dal *prestol Davida, njegovega očeta in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca* (Luk 1, 31-33).»

Tako je bilo napovedano rojstvo Kralja Mesije Človeka iz rodu Jakobovega in Davidovega.

Kristus je tudi sam sebe imenoval kralja, kakor beremo v evangeliju sv. Mateja (25,34): «Takrat

poreče *Kralj* njim, ki bodo na njegovi desnici: Pri-
dite, oblagodarjeni mojega Očeta, posedite kralje-
stvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta;
zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem
bil in ste mi dali piti; ptujec sem bil in ste me vzeli
pod streho; nag sem bil in ste me oblekli; bolan
sem bil in ste me obiskali; v ječi sem bil in ste pri-
šli k meni. Tedaj mu bodo pravični odgovorili: Go-
spod, kdaj smo te videli lačnega in smo te nasitili?
Kdaj smo te videli ptujega in smo te pod streho
vzeli in nagega in smo te oblekli. Ali kdaj smo te
videli bolnega ali v ječi in smo prišli k tebi? In
Kralj bo odgovoril in jim rekel: Resnično, povem
vam, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših
bratov, ste meni storili (Mat. 25, 34).»

*

*

*

8. Ko je Pilat vprašal Jezusa: «Ali si ti kralj?»
je Jezus odgovoril: «Kakor praviš; *jaz sem kralj!* Jaz
sem v to rojen in v to prišel na svet, da pričam o
resnici. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.»

Jezus je torej potrdil, da je kralj. Rekel je si-
cer, da njegovo kraljestvo, ki ga je ustanovil, ni od
tega sveta, ker je hotel ustanoviti le duhovno kra-
ljestvo sv. cerkve, toda vedeti moramo, da bi bil Kri-
stus lahko ustanovil tudi posvetno kraljestvo na
zemlji. Zato je izrečno dejal: *sedaj* pa moje kra-
ljestvo ni od tega sveta!! Judje so ga sicer tožili,
da se proglašja za *kralja* tega sveta, to pa so delali
iz hudobije, ker so dobro vedeli, da je Kristus vedno
govoril le o duhovnem kraljestvu in je kraljem tega
sveta *pustil* posvetna kraljestva.

*

*

*

9. Kristus je slovesno rekel: «Dana mi je *vsa oblast v nebesih in na zemlji*.» On je torej *najvišji Kralj na zemlji* in vsi drugi posvetni kralji so le njegovi namestniki in njegovi pooblaščenici.

Sv. Janez, evangelist, imenuje Jezusa Kristusa *poglavarja vseh kraljev na zemlji* (Razodetje 1, 5) in pravi da ima na svojem oblačilu in na svojem ledju zapisano: *Kralj vseh kraljev in gospod vseh gospodovavcev* (Razod. 19, 16).

*

*

*

10. Kristus ni ustanovil posvetnega kraljestva za cel svet, ampak le duhovno kraljestvo, ki se imenuje *cerkev*. Kakšno je to kraljestvo? Na videz je majhno, kakor je majhna in neznatna gora Sion nasproti drugim goram. Čeprav pa je sv. Cerkev ponižna, kakor je ponižna in nizka sijonska gora, presega kljub temu vse druge gore in je višja od najvišje gore. Zakaj? Zato ker je postavljena, kakor pravi prerok Izaja (2), na vrh vseh gora. Vsi ljudje celine sveta jo vidijo in prihajajo k njej govoreč: «Priďte, pojdimo na hrib Gospodov, kjer se bomo učili pota Gospodova.» Vse druge gore, t. j. druga kraljestva, jo morajo podpirati. Sijon, t. j. sv. cerkev, sloni na drugih gorah, t. j. na drugih kraljestvih in je torej višja ko vsa druga kraljestva. Druga kraljestva bi se je včasih tudi rada otresla, včasih bi je rada tudi uničila, pa previdnost božja tega ne dovoli. Na tisoč kraljestev je od Kristusovih časov nastalo in je potem tudi padlo, a Sijon, t. j. Kristusova cerkev stoji trdno in vrata peklena je ne morejo premagati. Marsikateri zid so cerkvi izpodkopali, pa

cerkve niso mogli porušiti. Resnične so besede Jezusove: «Ti si Peter, t. j. skala in na to skalo bom zidal jaz svojo cerkev in vrata peklena je ne bodo premagala.»

Sv. katoliško cerkev morajo vsi ubogati *v rečeh, katere jej je Kristus izročil*. To velja za vse enako; za preproste in gospode, za siromake in bogate, za neučene in učene, za podložnike pa tudi za vladarje, za duhovnike in druge. Kristus je vsem na enak način zapretil: Kdor cerkve ne posluša, naj bo kakor pagan ali kakor cestninar. Pagani in sleparji, ki so po svoji krivdi zunaj cerkve, se pogube, prav tako vsi, ki cerkve ne poslušajo.

Majhen je torej griček sijonski, pa vsi ljudje morajo iskati zveličanja na njem, drugače se pogubijo. Kristus je svojo cerkev dobro počastil in utrdil. Zidana je na vrhu vseh drugih hribov in gora, na najvišjem mestu, da jo lahko vsi vidijo, pa tudi da jo vsa druga kraljestva sveta morajo podpirati in čuvati. To je Jezusova naredba.

Iz tega je razvidno, da vladajo na zemlji vladarji, knezi, predsedniki itd. le po milosti Jezusovi in da bi njih odredbe in ukazi ne smeli nasprotovati Bogu in Zveličarju Jezusu Kr., kajti apostoli so učili, da je treba Boga bolj ubogati ko ljudi. Jezus Kr. je kralj vseh kraljev, kralj nebes in zemlje. Protij njegovim zapovedim bi ne smeli vladarji nič ukreniti in storiti. To ne velja le o Kristusu-Bogu, ampak tudi o Kristusu-Človeku. Njegovi *človeški volji*, njegovim *človeškim ukazom* se morajo pokoriti vsi ljudje in vsi angeli, ker je v Jezusu le ena oseba, namreč *Božja*.

*

*

*

11. Kristus pa si je tudi pridobil najvišjo pravico do vsega človeštva, ker nas je odrešil s svojo dragoceno krvjo. Mi vsi smo Kristusovi, t. j. kristjani, udje njegovega telesa.

*

* *

12. Čeprav pa je bil Kristus pravi kralj vseh narodov, vendar ni hotel izvrševati kraljevske posvetne oblasti nad narodi in ni postavil sebi namestnikov v posvetni oblasti, ampak je očitno rekel Pilatu: *«Moje kraljestvo ni od tega sveta.»* Toda s tem ni rečeno, da bi smeli predstojniki ali tudi celi narodje kaj storiti, kar bi bilo proti volji Jezusovi. Predstojniki tega sveta so pred večnim Kraljem, pred Bogom le služabniki. Pred Kristusom smo vsi enaki, ponižni podložniki in služabniki.

*

* *

13. Ko sta stala sv. Peter in sv. Janez pred velikim zborom v Jeruzalemu, da bi pojasnila, kako sta ozdravila hrome ga človeka, ki je prosil miloščine pred vhodom v svetišče, tedaj je sv. Peter pogumno povzdignil glas in rekel: «Poglavarji ljudstva in starešine, poslušajte! Ako sva danes sojena zavoljo dobrote, izkazane bolnemu človeku, da je ta bil ozdravljen, bodi znano vam vsem in vsemu Izraelovemu ljudstvu, da v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa nazareškega, ki ste ga vi križali, katerega je Bog obudil od mrtvih, v njem stoji pred vami zdrav. Ta je kamen, ki ste ga zavrgli vi — zidavci,

ki je pa postal vogelni kamen. In v nikomer drugem ni zveličanja, zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi se mogli zveličati.» In ko jim je veliki zbor prepovedal govoriti o Jezusu, tedaj sta pogumno odgovorila: «Sodite, če je prav pred Bogom vas bolj slušati ko Boga (Dej. ap. 4, 12).»

Tako pogumni, kakor sta bila sv. Peter in Janez, bi morali biti vsi! Pogumno moramo nastopati, ko gre za čast Jezusa Kristusa, našega najvišjega Kralja, ko gre za njegove sv. nauke, ko gre za njegovo sv. cerkev. Kar je proti Kristusu, najvišjemu kralju, moramo obsojati in zavračati. Proti Kristusu ni noben zakon, nobena naredba veljavna, ker vsi zakonodajavci so le služabniki božji, ki mu morajo služiti v ponižnosti, da se zveličajo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

14. Ko bi vsi ljudje, predstojniki in podložni pripoznali Kristusa kralja, ko bi vsi predstojniki in podložni sprejeli njegove svete nauke in bi se po njih vestno ravnali, bi zavladata mej vsemi narodi sreča in blagostanje, mir in ljubezen; ne potrebovali bi ne vojakov ne orožnikov, ne sodnij ne ječ, ne gozdnih in ne poljskih čuvajev, ne sabelj in ne pušk, ne strojnih pušk in ne topov. Ko bi vsi sprejeli Kristusov nauk *in ga izpolnjevali*, bi vse bojno orožje lahko prelili v poljedelsko orodje; v srpe, kose, orala, kladiva, žage itd. (Izaja 2).

*

*

*

15. Kakšen namen ima sv. Cerkev, da je v teh naših časih postavila praznik Kristusa-Kralja? Sv. cerkev hoče s tem praznikom dati vsem katoličanom pogum, da bi neustrašno in s ponosom nastopali za Kristusove nauke v zasebnem in javnem življenju. Ta praznik nam pravi, da je Jezus Kralj vseh kraljev, da smo vsi, bogati in ubogi, predstojniki in podložni njegovi služabniki. Ta praznik nam pravi, da se ne smemo nikogar bati, ko gre za čast Božjo in za njegovo sv. cerkev.

Jezus ni samo Kralj vseh kraljev, ampak nam je tudi zgled potrpežljivosti, zgled požrtvornosti; on je na križu trpel in za nas umrl. Tako nam je pokazal, da moramo biti pogumni, da se ne smemo ustrašiti nobene stvari, tudi smrti ne, ko gre za resnico in pravico.

*

*

*

16. Take misli nas morajo obhajati zlasti ko klečimo pred božjim razpelom, na katerem so črke: I. N. R. I., t. j. Jezus nazareški, kralj judovski. Bila je navada, da so pribili na križ napis, s katerim je bilo na kratko povedano, zakaj je bil kdo umorjen. Jezusu je dal Pilat zapisati: I. N. R. I., ker so ga Judje zatožili, da hoče biti kralj judovski, kar je Jezus Pilatu pritrdil: *«Jaz sem kralj!... Jaz sem za to rojen in sem za to prišel na svet.»* Judje so sicer šli k Pilatu in so mu rekli: Nikar ne piši: Jezus nazareški, kralj judovski, ampak da je on rekel, da je kralj judovski, toda Pilat je odgovoril:

Quod scripsi, scripsi, t. j.: *Kar sem zapisal, sem zapisal.*

*

*

*

17. Pomislimo tudi, da je bil Jezus s *trnjem kronan*. Krono so mu napravili radi tega, ker je rekel, da je kralj. Da bi ga pa zasmehovali, so mu spletli trnjevo krono. Tako se ne smemo tudi mi ustrašiti nobenega zasramovanja in zaničevanja, ko gre za čast Božjo, ko gre za resnico in pravico. V tem moramo kristjani hoditi za svojim Kraljem. Imenujemo se kristjani, ker verujemo v Kristusa in njegove nauke in ker smo udje njegovega telesa. Če smo udje njegovega telesa, *smo deležni tudi njegove kraljevske časti* in mu moramo biti tudi v tem podobni, t. j. naša kraljevska čast mora biti s trnjem obdana in križana. Kakor kraljuje Kristus s križa, prav tako bodi tudi naše življenje križano, ako hočemo kdaj častitljivo od mrtvih vstati in vekomaj ž njim kraljevati.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

18. Sv. Oče Pij XI. je ukazal *praznovati* praznik Kristusa kralja zadnjo nedeljo v oktobru. On je imel prvo sv. mašo v čast Kristusu kralju dne 31. dec. 1925 in je ukazal, naj se tega dne cel svet posveti presvetemu Srcu Jezusovemu.

Posvetiti se moramo torej danes Srcu Kristusa kralja.

*

* *

19. Kakšen kralj je Kristus? Ali morda tak kralj kakršni so naši kralji in cesarji? Ne! Saj ti kralji in cesarji imajo le od njega oblast, kajti vsa oblast je *od Boga*.

Pozemski kralji so umrljivi, on je večni Bog, je večni Kralj. Grobnica avstrijskih cesarjev na Dunaju priča, kako minljiva je vsa pozemska čast in oblast.

Pozemskim kraljem se ni Kristusa nič bati, ker Kristus ni prišel, da bi njim jemal oblast, ampak da bi jo še potrdil. Zato je kralj Herod po neumnosti divjal proti Njemu in po neumnosti so divjali proti Njemu drugi oblastniki.

*

* *

20. Kristus je res ustanovil kraljestvo, toda duhovno, nadnaravno kraljestvo — sv. Cerkev. Ta nadaljuje Njegovo nadnaravno, božansko delo. Nevidni kralj v tem kraljestvu je sam Kristus, vidni poglavar pa je sv. Peter oziroma so nasledniki sv. Petra. To je povsem drugo kraljestvo, ki ni od tega sveta. Tega kraljestva služabniki so škofje in duhovniki,

*

* *

21. Da je Kristus res Kralj v katoliški cerkvi, potrjujejo besede Jezusove: «Moje *kraljestvo* ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki pač bojevali, da bi ne bil izdan Judom, toda moje kraljestvo ni od tod.» Pilat mu je tedaj rekel: «Torej si ti kralj?» Jezus je odgovoril: «To je da, jaz sem kralj. Jaz sem za to rojen in sem zato prišel na svet, da pričam o resnici. Vsak, ki je iz resnice posluša moj glas.» Pilat pa mu reče: «Kaj je resnica?» Ko je to rekel, je spet šel vun k Judom in jim rekel: «Jaz ne najdem nobene krivice na njem. Navada pa je pri vas, da vam enega izpustim o Veliki noči; hočete tedaj, da vam izpustim kralja judovskega?» Zavpili so tedaj vsi skupaj: «Ne tega, ampak Barabola!» Bil je pa Baraba razbojnik (1).

*

*

*

22. Iz tega dogodka in iz teh besedi je razvidno, da je Kristus res kralj, da pa ni ustanovil posebnega posvetnega kraljestva za ves svet, ampak duhovno kraljestvo sv. Cerkve. Posvetna kraljestva so prepuščena posvetnim oblastnikom, ki pa morajo biti pokorni Kralju vseh kraljev — Kristusu in vladati v ponižnosti izročena ljudstva po naravni postavi oziraje se vedno na Kristusovo duhovno Kraljestvo, ki je postavljeno na vrh vseh hribov in gričev (2), t. j. čez vsa kraljestva tega sveta, ker ima nalogo voditi vse ljudi, nizke in visoke, kralje in podložnike v večno kraljestvo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

1) Jan. 18, 33.

2) Jesaja 2, 2.

23. Sv. cerkev imenuje Kristusa v vseh molitvah Kralja, Kralja nebes in zemlje. Da bi se kristjani bolj zavedali te resnice, je postavila še poseben praznik Kristusa Kralja. Zavedati se moramo, da ima Kristus v rokah vse kraljevske oblasti celega sveta. Kralji, cesarji, predsedniki republik — vsi ti vladajo v njegovem imenu in po njegovi milosti. On bi bil lahko ustanovil eno samo kraljestvo za ves svet, pa tega v svoji neskončni milosti ni hotel storiti, ampak je posvetne kraljevske oblasti pustil, kakršne so bile in je ustanovil za ves svet le duhovno kraljestvo, ki je sv. Cerkev.

Tako je rekel angel Gabrijel Mariji: «Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan. In Gospod Bog mu bo dal *sedež Davida*, njegovega Očeta in bo kraljeval — v hiši Jakobovi vekomaj.»

Tudi druge prerokbe Starega zakona govore o Mesiju - kralju, ki bo kraljeval čez ves svet, čez vsa morja in vse otoke.

Prerok Ecehijel napoveduje, da bo prišel *drug David*, ki bo vladal cel svet, kakor vlada pastir ovce na paši.

Zato so Judje mislili in mislijo dandanes, da bo Mesija, ko pride, ustanovil tudi eno posvetno kraljestvo za cel svet. Prerokbe pa jasno kažejo, da bo ta kralj krotek in ponižen, da bo ljubil svoje ovčice in jih vodil na dobro pašo, da ga bodo izdali za 30 srebrnikov, da ga bodo bičali, da bo naše grehe nosil in jih pribil na križ. Vse to dokazuje, da novi Kralj David, ki bo gospodoval čez ves svet, ne bo obnovil posvetnega kraljestva Izraelovega,

ampak da bo ustanovil le duhovno Kraljestvo, ki bo v resnici obsegalo vse narode celega sveta.

24. Če je to res, moramo vsi skrbeti, da bomo vredni člani njegovega Kraljestva. Jezus Kristus mora vladati v javnem in zasebnem življenju. Jezus Kr. mora biti Kralj v cerkvi, v šoli, na sodniji, v domači hiši, v vseh uradih, v vseh trgovinah, v bor-nih in bogatih hišah, v kmečkih hišah pa tudi v vladarskih palačah, kajti najvišji kralj je On!

Ljudje živijo dandanes in se obnašajo, kakor da bi se za to resnico nič ne menili. Mnogi celo nasprotujejo in zaničujejo Kristusa in njegovo Kraljestvo na zemlji. Proti tej veliki zmoti človeštva je dvignil glas sv. Oče in postavil praznik Kristusa-Kralja, da bi se ta resnica obnovila v srcu vseh vernikov. Vsi ljudje se morajo spametiti in morajo spoznati, da je Kristus naš najvišji, neomejeni vladar, kateri svoje slave drugim ne more dati.

25. Dne 31. maja l. 1919. se je cela Španija posvetila presv. srcu Jezusovemu. Na Angelskem griču — nad Madridom — so napravili spomenik Srcu Jezusovemu. Pred tem spomenikom je španski kralj Alfonz molil posvetilno molitev. Ko je ta dan korakal kralj v slovesni procesiji na grič, je začel mej potjo jokati. Njegov spremljevalec, znani apostol presv. Srca P. Matej, ga vpraša: «Veličanstvo, za-

kaj jočete?» Kralj mu odgovori: «Ne morem se iznebiti žalostne misli, da sem jaz edini knez, ki posvečuje svoj narod Srcu Kristusa-Kralja, katere-mu bi se moral z veliko ljubeznijo klanjati ves svet.»

Španski kralj Alfonz (1) je bil pobožen in veren kralj in je v svoji plemenitosti razumel, kaj pomeni: Kristus-Kralj.

*

* *

26. Ko je Kristus jezdil na oslu v Jeruzalem, so ljudje stlali oblačila na pot, so trgali zelenje in je metali, koder je jezdil in so klicali: «Hozana sinu Davidovemu!»

Tako bi ves svet moral častiti Jezusa-Kralja! Danes bi se morali vreči vsi ljudje na kolena pred Njega: siromaki in bogati, preprosti in učeni, podložni in vladarji in predsedniki republik in bi morali klicati: «Hozana sinu Davidovemu. Vladaj nad nami, nad našimi dušami, nad našimi družinami in nad vsemi narodi!»

*

* *

*

*

*

*

*

*

27. David, kralj, je prerokoval, da bo Mesija zavladal z lesu, t. j. s sv. križa. Kristus je kralj, ki

1) Kralj Alfonz je najbrže že takrat slutil vse veliko gorje, ki bo zadelo Španijo, ki se je čedalje bolj pogrezala v nevero, neednost in revolucijo. To nevero in neednost plačuje danes Španija s krvjo.

vlada s križa. Njegova kraljevska krona je trnjeva, njegovo kraljevsko žezlo je lesena palica. On vlada le z ljubeznijo in ne z orožjem. Tako-le nam opisujejo sv. evangelisti Kristusa-Kralja: Pilat je vse poskusil, da bi Jezusa ne obsodil v smrt, ker je spoznal, da je nedolžen. Zadnji poskus je bil ta-le: Dal je Kristusa bičati. Zvezali so ga na nizek steber, da je Kristus bil prisiljen vpogniti hrbet, po katerem so vihteli jermene, ki so imeli na koncu svinčene krogle, železne zobčke in koščene drobce. Ti udarci so ga vsega razmesarili. Nato so vojaki spletli trnovo krono in mu jo potisnili na glavo. V njegovo desnico so mu djali trst za žezlo. Slekli so mu obleko in ga oblekli v star škrlatast plašč, ki so ga nosili vojaki. Na dvorišču pred sodno hišo Pilatovo je stala cela kohorta vojakov, ki je ob času, ko je bila polna, štela šeststo mož. Vojaki, ki so ga stražili, so predenj stopali in poklekovali ter ga zasramovali govoreč: Pozdravljen, kralj judovski, so vanj pljuvali in ga s trstom, ki so mu ga jemali iz desnice, tolkli po glavi. Vsega razmesarjenega in potolčenega pripelje Pilat pred ljudstvo in reče: Glejte človek! Hotel je reči: Saj to niti človek ni in se ga bojite kot kralja!

*

*

*

28. In vendar je ta kralj — z lesenim žezlom, s trnovo krono na glavi in ves raztolčen in razmesarjen, zavladal po vsem svetu. Leseno žezlo in trnova krona je znamenje kralja, ki vlada naše duše v katoliški cerkvi, kateremu se prostovoljno vsi klanjamo, kateremu so se prostovoljno podvrgli vsi na-

rodje celega sveta. To je kralj, od katerega prihaja vsa sreča in blagoslov za dušo in telo, od katerega prihaja vsa sreča in blagoslov za narode in države, za podložnike in njih vladarje.

*

*

*

29. Pilat se je Kristusu smejal, ko mu je Kristus odgovoril, da je res kralj, da je v to rojen in v to prišel na svet, da priča o resnici: «Vsak, kateri je iz resnice, posluša moj glas.» Pilat mu je zaničljivo rekel: «Kaj je resnica?» Da so tudi vojaki vanj pljuvali, ga zaničevali, mu trnovo krono nastavili in mu dali trst za žezlo, pred njim poklekali in ga s trstom tolkli po glavi — vse to jim je skoraj gotovo namignil deželni poglavar Pilat. S tem je hotel Pilat hkrati smešiti tudi Jude, češ, glejte vašega kralja! Tudi z napisom na križu je hotel smešiti hkratu Jude in Jezusa. Zapisati je dal zaničljivo: «Jezus nazareški, kralj judovski!

*

*

*

30. Če vse to premislimo, če premislimo zlasti, da Jezus ni bil le bičan in zasramovan, ampak pribit na križ med dva velika razbojnika in če potem premislimo, kako je ta zasramovani kralj zavladal po vsem svetu, si podvrgel vse narode in kraljestva, moramo priznati, če bi tudi drugega dokaza ne imeli, da je njegovo delo bilo božje. Sv. cerkev pravi o Kristusu: «On si ni podvrgel kraljestev z vojsko in strahom, ampak je viseč na križu potegnil z ljubez-

nijo nase vse. O trikrat srečne države, katerim uka-
zuje Kristus in katere izpolnjujejo nebeške ukaze,
ki jih je on prinesel na svet. V njih ne razsaja orožje,
mir potrjuje pogodbe, v njih je lepa edinstvo in dr-
žavni red je trden; v njih čuva vera zakonsko živ-
ljenje, v njih raste mladina v nedolžnosti in njih
čisti domovi so polni svetih čednosti.» (1).

O tem zasramovanem in na križ pribitem kra-
lju pravi sv. cerkev: «Tebi, Zveličar, ki si večna
podoba Najvišjega, ki si Luč od Luči, o Bog, naj se
poje čast, slava in kraljevsko veličastvo! Ti sam si
od vekov upanje in središče vseh časov; Tebi je
Vsemogočni po pravici izročil najvišje žezlo naro-
dov; Ti si cvet brezmadežne Device, poglavar člo-
veškega rodu, kamen, ki je z višave padel, ki je
s svojo veličino pokrtil vso zemljo. Po Tebi je člo-
veški rod, ki je bil v sužnosti krutega sovražnika,
razbil verige in si prisvojil nebesa. Ti si učenik, du-
hovnik, postavodajavec, ki imaš na obleki s krvjo
zapisano: Knez vseh knezov, najvišji Kralj vseh kra-
ljev. Tebi smo radovoljno pokorni, ker imaš pravico
ukazovati vsem. Biti pokorni tvojim postavam, je
slast vseh podložnih.» (1).

*

*

*

31. Kakor je iz tega nauka razvidno, je Jezus,
z lesenim žezlom, s trnovo krono in na križu viseč
med dvema razbojnikoma edini, kateremu lahko po-
polnoma zaupamo svoje duše in svoja telesa, svoje

1) Hymnus ad Laudes in festo Chr. Regis.

1) Istotam o Hymnus ad Matutinum.

hiše in svoja posestva, edini, kateremu lahko popolnoma zaupate svoje otroke in sploh vse svoje imetje in kar nam je najdražje na svetu.

32. Križani Jezus, kralj s trnovo krono na glavi, je glavni nauk vseh štirih evangelijev. Spomin na križanega Jezusa nas čuva slabih dejanj, ki jih sv. evangelijski prepovedujejo in nas navdušuje za vse lepo in dobro, kar nam priporočajo sv. evangelijski in nam daje pogum v bridkostih, žalostih in nesrečah.

33. Prav radi tega bi tudi božje razpelo, ki nam kaže križanega Kristusa, ne smelo biti le v cerkvi in na cerkvenih oltarjih, ampak v vsaki hiši in po vseh stanovanjih. Ni ga nobenega bolj zveličavnega in srečnega pogleda kot je pogled na božje razpelo, na katerem visi večni kralj pravičnosti in miru. Naši stari so postavljali božje razpelo tudi po cestah, zlasti na križpota. Popotnikom, ki so šli mimo, je božje razpelo pridigalo o krivdah naših grehov, o božji svetosti, o ljubezni božji do nas, o ljubezni naši do Boga, o kesanju za storjene grehe, o upanju, o pokorščini, prizanesljivosti in potrpežljivosti.

To je, kar vam tukaj posebe priporočam: V vsako hišo, v vsako stanovanje tiče božje razpelo, ki naj tiho pridiga strah božji, ljubezen božjo, po-

koro za grehe, resnično kesanje in pravično in mirno krščansko življenje. Na božjem razpelu bodo brali vsi, kaj jim je storiti v težkih slučajih, v obupu, v žalosti in bridkosti. Pred božjim razpelom boste delali najboljše sklepe in najlepše obljube.

*

*

*

34. Sv. Lavrenciju, ki ga praznujemo dne 5. sept., je mati pripravila najlepšo in bogato poroko. On pa je pokleknil pred božje razpelo in rekel: «Ti, o Gospod, si moje upanje.» Pustil je poroko in stopil v samostan, postal svet redovnik, potem nadškof in patriarh v Benetkah in po smrti svetnik v nebesih.

Sv. Gualbert, ki ga praznujemo dne 12. julija, je bil viteškega rodu. Prigodilo se je, da je drug vitez umoril njegovega brata, ne da bi bil kaj kaznovan. Takrat so bile v Firenci nezdrave in neredne razmere. Zato je vitez Gualbert sklenil viteza morivca ubiti. Nekega dne si prijezdita oba viteza v ozki soteski nasproti. Morivec ni močel nikamor ubežati, ker je imel vitez Gualbert seboj tudi oboženo služabništvo. Kaj stori morivec? Skoči s konja, se vrže na zemljo, in dene roke *na križ* ter vdano pričakuje smrtnega udarca. Ko vidi vitez Gualbert roke na križ, se takoj spomni Jezusa, ki je na križu molil za svoje sovražnike. Ta misel na usmiljenega Jezusa ga premaga, da mu vse odpusti. Veli mu vstati in mu reče: «Bodi ti vse odpuščeno in pojdi brez skrbi, kamor hočeš.» Nato je vitez Gualbert šel v bližnjo cerkev, ki je bila na cesti, da bi molil. Ustavi se pred božjim razpelom in gleda po-

božno na križanega Jezusa. Ko tako gleda, vidi, da je Jezus sklonil proti njemu glavo, kakor bi mu hotel izraziti svoje veselje in hvaležnost, da je odpustil sovražniku zavoljo svetega križa, na katerem je on molil za svoje sovražnike. To božje razpelo, s katerega je Jezus nagnil glavo, hranijo do današnjega dne v Firenci.

Znamenje, katero je Kristus dal vitezu Gualbertu z božjega razpela, je posvetnega viteza zelo pretreslo in presunilo. Do takrat je bil posvetnjak, ki je imel le ničemurne, lakomne in požrešne misli. Ta prizor na božjem razpelu pa ga je vsega premenil. Rekel je sam pri sebi: «Če je Bog to moje malenkostno delo, ki sem je storil iz ljubezni do njega, poplačal s tako velikim in lepim čudežem, kaj mi bo dal še-le v nebesih, če bi mu služil iz vseh svojih moči?» Pri tej priči je sklenil, da se hoče za vselej odpovedati svetu, njegovemu veselju in njegovi prevzetnosti in posvetiti vse svoje življenje le Bogu. Ta svoj sklep, ki ga je vitez Gualbert naredil v samotni cerkvi pred božjim razpelom, je tudi natančno izpolnjeval. Služabništvo je poslal domov, sam pa je stopil v bližnji samostan, kjer je začel lepo in sveto življenje. Ko je njegov oče slišal o tem, je tekel v samostan in je začel neusmiljeno razsajati in kričati na predstojnika. Terjal je sina domov. Gualbert, ki je bil v svoji celici in je bil o tem opozorjen, si je mej tem dal v naglici ostriči lasi in je naglo oblekel redovniško haljo ter je s knjigo v roki mirno pričakoval očeta. Ko je oče stopil v njegovo celico in je videl sina že oblečenega v redovno obleko, se je zjokal, kakor da bi mu bil sin umrl. Toda sin mu je sedaj vse pojasnil

in dopovedal. Tako se je oče polagoma umiril in dal sinu celo očetovski blagoslov.

Sv. Gualbert pa je bil zvest svojim sklepom in je potem celo prestopil v strožji red. Postal je puščavnik in je dal sezidati še veliko drugih samostanov.

Ko je smrtno obolel je sklical k sebi predstojnike vseh samostanov, ki jih je bil dal sam sezidati, da bi se od njih poslovil in jih blagoslovil. Samostanski predstojniki pa so ga prosili, naj še kaj pove, kar bo koristno za vse redovnike vseh njegovih samostanov. Tedaj je začel za slovo narekovati pismo, v katerem pravi mej drugim: «Ljubezen je čednost, ki je celo Stvarnika nagnila, da je postal stvar (človek). Ljubezen je čednost, ki vsebuje vse zapovedi, kakor je učil Jezus apostole, ko jim je rekel: «To je moja zapoved, da se ljubite mej seboj.» In sv. Pavel pravi: «Ljubezen pokrije celo množico naših grehov. Če bi imeli vero in vse druge sv. čednosti, ljubezni pa bi ne imeli, bi nam nič ne pomagalo.» To je bil njegov zadnji nauk, ki ga je dal redovnikom.

Božje razpelo, pri katerem se je sv. Gualbert izpreobrnil, ko je Jezus nagnil glavo k njemu, so v poznejšem času prenesli z veliko slovesnostjo in sijajnostjo iz majhne obcestne cerkvice v cerkev presvete Trojice v Firenci, kjer je hranijo in častijo.

Vitez sv. Gualbert je kleče pred božjim razpelom naredil najboljši sklep. Pred božjim razpelom je postal hkratu svetnik. Posnemajmo ga!

Blaženi Jožef Cafasso je priporočal mladim duhovnikom, naj vsak večer pokleknejo pred božje razpelo in naj se pred križanim Kristusom prašajo: Kaj sem danes dobrega storil? Ta svet, ki ga je dal

blaženi Jožef Cafasso, ni primeren le duhovnikom, ampak vsem ljudem. Vsak človek naj se vsak večer kleče pred božjim razpelom ali pred podobo Srca Jezusovega praša: Kaj sem danes dobrega storil? in naj potoči vsaj eno gorko solzo za grehe, ki jih je storil. Ena gorka solza bi mu izbrisala vse grehe in bi se zveličal, čeprav bi ga Bog poklical po noči neprevidenega pred sodnji stol. Učimo se pred božjim razpelom jokati nad svojimi grehi, da ne bomo pred sodnjim stolom križanega Jezusa jokali prepozno.

Neka pravljica slove: Bil je kralj, ki je obsodil človeka, ki se je pregrešil proti njegovi osebi, v temno podzemsko ječo. Siromak je bridko jokal. Po dolgem času pa se je kralj spomnil siromaka v temni ječi in ga je dal poklicati k sebi. Ko pride predenj, mu reče: Rešiti te hočem te temne ječe, ako mi prineseš vedro, polno vode. Pokaže mu vedro in ga odpošlje. Človek gre veselo od kralja, ker si misli, da mu bo pač lahka reč, napolniti dano mu vedro. Najprej gre z vedrom k bližnjemu studentu. Zajme vode, pa vedro je bilo le suho. Poskušal je večkrat, da bi je napolnil, pa vedro je bilo vedno suho in brez vode. Šel je k drugemu studentu in spet poskušal napolniti vedro, a vedro je bilo vedno prazno. Šel je k morju in si mislil, da bo v morju lahko napolnil vedro, a vedro je bilo vedno prazno. Siromak je obupal in se začel jokati, kajti temne in smrdljive ječe se je silno bal. Ko je milo jokal, mu je ena solza pala v vedro. Pogledal je v vedro in glej, vedro je bilo polno. Njegovo srce se je razveselilo. Pogumno in veselo je sedaj nesel polno vedro h kralju. Kralj mu reče: Sedaj vidim, da si

se res poboljšal in da obžaluješ svoje slabo dejanje. Pojdi in bodi prost.»

Ta pravljica je podučna. Kralj je naš Gospod. Pred tem Gospodom dobimo sedaj odpust grehov z eno samo solzo. Gorje pa nam, ko bi na sodni dan prišli predenj brez solze, t. j. nespokorjeni, ker bi nas vrgli v temno ječo, kjer bo jok in škripanje z zobmi. Učimo se vsak dan točiti solze pred križanim Jezusom-Kraljem, da se nam ne bo treba na sodni dan jokati in trepetati.

V enajstem stoletju po Kristusu je neki Berengarij, ki je imel v sv. cerkvi visoko službo, začel v svoji prevzetnosti učiti krivo vero, da v presv. evharistiji ni Kristus navzočen, čeprav je Kristus to jasno povedal pri zadnji večerji: «To je moje telo, to je kelih moje krvi» in: «Tako delajte v moj spomin» in čeprav je cerkev od apostolskih časov vedno tako učila. Njegov škof ga je radi tega posvaril in sv. Cerkev je obsodila ta njegov nauk. Berengarija pa je kmalu začela vest peči. L. 1055 je javno preklical svojo zmoto. Na smrtni postelji se je silno bal, stopiti pred sodni stol križanega Kristusa. Duhovniki in drugi so ga tolažili, češ, da je preklical zmoto in krivo vero. On pa se je jokal in govoril: «Kaj to? Krivo vero sem preklical, a kaj to? Koliko sem jih zapeljal v zmoto in v krive nauke? To me sedaj peče in straši!» Umrl je v strašnih dušnih bolečinah l. 1088, ko je bil star 90 let.

To je strašen zgled. Ne žalimo Jezusa v življenju.

*

*

*

35. Jezus ima sicer trnovo krono, leseno palico za žezlo in je bil na križ pribit, a je kljub temu najvišji kralj, je kralj vseh kraljev, ki nas bo sodil. Njegovi oblasti ne bo ušel nihče, ne siromak ne bogatalec, ne podložnik ne predstojnik, ne vernik ne duhovnik. Pripravljajmo se na sodbo s tem, da obljekujemo pred božjim razpelom ali pred podobo njegovega srca svoje grehe, da dobimo odpust in milost božjo.

Štiriinsedemdeseto Branje

ZA PRAZNIK VSEH SVETIH.

1. Sv. Janez, evangelist, nam pripoveduje *v današnjem sv. berilu*, da je videl v duhu izvoljence Gospodove, ki so bili zaznamljeni in ki so stali pred Njim, oblečeni v bela oblačila, s palmovimi vejami v rokah. Slišal je njih število. Bilo jih je iz Izraelovega rodu stoštiriinštirideset tisoč, iz drugih narodov, rodov, ljudstev in jezikov pa brez števila. Prepevali so vsi srečni pred Jagnjetom Božjim: Čast Bogu našemu, ki sedi na prestolu in Jagnjetu.

*

*

*

2. Kristjani, ali smo mi izvoljeni za večno zveličanje, kjer bomo v neskončni sreči peli pesem Bogu Očetu in Jagnjetu božjemu? Premišljajmo to današnji dan, ko obhajamo praznik vseh izvoljenih, ki stoje noč in dan pred obličjem božjim pojoč v neskončni sreči: Aleluja! Kristus nam podaja *v današnjem sv. evangeliju* znamenja, po katerih lahko spoznamo, kdo so izvoljeni za večno življenje. Pravi: Blagor ubogim v duhu, t. j. takim, ki ne mislijo velikih reči o sebi, ki se ne napihujejo, ki niso

ošabni in prevzetni, ampak ponižni, ker njih je nebeško kraljestvo. Blagor krotkim, t. j. takim, ki se ne jeze, se ne prepirajo, ne razsajajo in ne preklinjajo, ampak vse voljno potrpijo, ker bodo zemljo posedli, t. j. bodo sebe in svet premagali in pridobili s potrpežljivostjo in molčečnostjo. Blagor žalostnim, t. j. takim, ki žalujejo na tem svetu radi trpljenja, ki ga morajo prenašati radi storjenih grehov, ker oveseljeni bodo. Blagor lačnim in žejnim pravice, t. j. takim, ki koprnijo po pravičnosti in srčno želijo, naj bi povsod zmagala dobra in pravična stvar, ker nasičeni bodo, t. j. njih želja se bo izpolnila. Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli. Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali, t. j. bodo na večne čase bolj blizu obličja Božjega, ko drugi sveti ljudje in bodo uživali neskončno lepoto božjo. Blagor mirnim, t. j. takim, ki imajo tak mir, ki ga svet ne more dati, ki so vdani v voljo božjo v vseh okolnostih, ki dobro in slabo z enakim mirom od Boga prejemaajo, ker otroci božji bodo imenovani, t. j. taki so pravi otroci vseмогоčnega Boga, v katerem ni nobene premenljivosti. Blagor njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe, t. j. njim, ki jih preklinjajo in ki o njih vse slabo govorijo, čeprav so nedolžni, ker njih je nebeško kraljestvo. Njih plačilo je obilno v nebesih.

Prašajte se danes, ali imate ta osmera znamenja na sebi? Če jih imate, ste zaznamljeni za nebeško kraljestvo. Blagor vam! Mej angeli in mej izvoljenimi boste prepevali pesem: «Hvala in slava, modrost, zahvala, čast, krepost in moč Bogu našemu od vekomaj do vekomaj. Amen!»

*

*

*

3. Vedeti moramo tudi, da smo kristjani na zemlji s svetniki v nebesih in z dušami v vicah v občestvu, kakor udje enega telesa. Mi jih častimo in kličemo na pomoč, a oni prosijo v nebesih oziroma v vicah za nas, Ta tesna zveza mej svetniki v nebesih, dušami v vicah in kristjani na zemlji se v katekizmu imenuje občestvo.

Ohranjen nam je govor sv. Gregorja Nisenskega, katerega je imel na grobu sv. Teodorja, ki je umrl kot mučenik. Sv. Teodor je umrl l. 306. in je bil mlad vojak, pa prepričan in stanoviten kristjan. Iz govora sv. Gregorja Nisenskega, ki je živel v istem stoletju, izvemo, da so kristjani v oni dobi prav tako verovali v občestvo svetnikov in častili svetnike ter jih klicali na pomoč, kakor jih mi danes kličemo na pomoč. Naj navedem le nekoliko stavkov iz omenjenega govora: «Krščansko ljudstvo... od kod ste dobili poziv, da ste se v tako obilnem številu zbrali na tem svetem mestu?... Jasno je, da vam je dal znamenje sveti mučenik iz vojaškega stanu in vas poklical iz raznih dežel na sveto mesto svojega počitka... Častitljivo in neomadežano telo, posoda njegove duše... leži tukaj na svetem mestu, se visoko časti in se hrani kot najdragocenejši zaklad do časa častitljivega vstajenja... Druga trupla se nam studijo in nihče ne gre rad na njih grob... Kdor pa pride... na mesto groba, kjer počiva *pravični*... se veseli slavnih del svetega mučenika... se šteje najsrečnejšega, če se more dotekniti njegovih koščic... Pridi k nam, kjerkoli si... Prosi za domovino... Bojimo se nadlog, skrbijo nas nevarnosti... Bojui se kot vojak za nas, prosi kot mučenik za svoje sohlapce. Čeprav ne živiš več na zemlji, pa vendar dobro poznaš vse bolečine in stiske člo-

veškega rodu. Izprosi nam mir... Da smo bili do sedaj obranjeni nadlog, je bilo tvoje delo, kar hvalježno priznavamo. Prosimo za barmbo tudi v bodočnosti. Če bi pa kdaj bila potrebna še večja pomoč, pridruži se zboru svojih bratov mučenikov in molite skupno za nas. Prošnje mnogih pravičnih bodo rešile ljudstvo grehov. Stopi pred sv. Petra, prosi sv. Pavla in sv. Janeza, božanskega učenika in ljubljene učenca, naj skrbijo za cerkve, katere so sami ustanovili...»

Iz tega govora je razvidno, da so prvi kristjani verovali, kakor mi, v občestvo svetnikov, t. j. da smo kristjani na zemlji združeni, kakor udje enega telesa, s svetniki v nebesih, da jih častimo, kličemo na pomoč in da svetniki v nebesih slišijo naše prošnje, da nas čuvajo in prosijo Boga za nas, ko smo v nadlogah, stiskah in nevarnostih. Luterani tega ne učijo, ker ne verujejo v občestvo svetnikov. Katoliška cerkev pa se vedno drži apostolskega nauka in nauka prvih kristjanov. Ta nauk prvih kristjanov se jasno spoznava iz govora sv. Gregorja Nisenskega na grobu sv. mučenika Teodorja.

Sv. Ignacij Lojolski je bil v mladosti stotnik in je moral braniti s svojo četo trdnjavo Pampelono, ki so jo Francozi oblegali. V ognju pa ga je zadel kos kamena na levo stegno in krogla iz topa mu je razdrobila desno bedrno piščal. Ko je padel stotnik, so se vojaki vdali. Francozi so zavzeli trdnjavo in stotnika Ignacija zanesli v stanovanje svojega generala, kjer so ga obvezali. Ko je nekoliko ozdravel, so ga nesli v očetov grad Lojola, ki je bil v bližini. Doma so ga morali spet rezati na nogi, ker ni bila rana dobro izčiščena. Trpel je hude bolečine. V tej bolezni je bilo, da je nekega dne prosil, naj

mu prinesejo knjigo, iz katere bi bil rad bral zaljubljene reči. Te knjige pa niso imeli v očetovem gradu. Namesto nje pa mu prinesejo življenje Kristusovo in življenje svetnikov. V začetku ni tega rad bral, a polagoma mu je začelo ugajati življenje svetnikov čedalje bolj. Primerjati začne svoje življenje s čistim in svetim življenjem svetnikov. Premišljeval je, kako so možje in ženske iz najvišjih stanov zapuščali svet in posnemovaje Kristusovo uboštvo živeli po samostanih, se postili in molili in tako dosegli večno zveličanje. Ko je tako premišljeval, ga prevzame milost Božja. Rekel si je sam pri sebi: Zakaj bi pa ti, Ignacij, ne začel takega svetega in čistega življenja? In hitro je naredil trden sklep, da hoče neumni svet zapustiti in zanaprej sveto živeti.

Pri tem sklepu je tudi ostal. Postal je velik mož, velik svetnik. Ustanovil je Jezusovo družbo, ki je po vsem svetu razširjena in ki je dala sv. cerkvi največ vnetih misijonarjev in svetnikov.

Naj nas ta zgled uči, kako moramo tudi mi radi premišljevati življenje svetnikov in se vnemati za sveto in čisto življenje. Na mesto drugih knjig čitajmo pogosto rajši življenje svetnikov. V knjigah svetnikov najdemo najlepše reči, najlepše zglede za moške in ženske, za mlade in stare.

Ti zgledi nam kažejo, kakò nam je živeti, kako posnemati svetnike in svetnice Božje, jih častiti in klicati na pomoč, da dosežemo njih večno slavo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

4. Celo leto praznujemo godove svetnikov in svetnic božjih. Za vsaki dan imamo v koledarju več imen zaznamljenih. Toda veliko več imamo svetnikov in svetnic božjih, katerih imen niti ne poznamo. Koliko milijonov je v nebesih nedolžnih otrok, ki niso nikdar greha storili in tudi ne poznali, koliko milijonov je odrastlih kristjanov in kristjan, ki so sveto in pravično živeli, prejeli ob smrtni uri po-božno sv. zakramente in se sedaj vesele v nebesih, pa nihče ne ve njih imen. Za vse znane in neznane svetnike in svetnice božje je postavljen današnji praznik Vseh svetnikov. Postavljen je ta praznik zlasti, da se spomnimo sv. mučenikov in mučenic božjih, ki so dali življenje za Kristusa in za sv. vero, pa nihče ne pozna njih imen. Saj je znano, da je v rimskem mestu mej prvimi kristjani bilo do 70.000 mučencev in mučenk. In koliko jih je bilo v vseh stoletjih do današnjega dne v misijonskih deželah!

*
* *

5. V sv. letu 1925. smo si ogledali v Vatikanu misijonsko razstavo. To je bila velikanska razstava, ki je privabila tja ljudi s celega sveta. Kaj takega more napraviti le katoliška cerkev, ki je po vsem svetu razširjena, ki ima misjonarje po vseh delih sveta in po vseh otokih. Kaj takega bi ne zmogla nobena država. Le cerkev, ki ima misijonarje, ki so pripravljeni vsak ukaz sv. Očeta natančno izvršiti, premore kaj takega.

Ta razstava je bila tako velika, da bi je človek v enem mesecu ne bil mogel prav pregledati. Tu smo gledali ves paganski svet; tu smo videli pagan-

ske družine v svojih kočah, kako živijo, kako molijo malike, videli smo misijonarje in redovnice, kako učijo delati in moliti po teh družinah, videli smo, kako preganjajo misijonarje in redovnice, kako jih pribijajo na križ, kako jim meče zabadajo v oči, kako jih žive zakopavajo, kako jih s sulicami prebadajo, kako jih na grmadah zažigajo itd. Kdor je videl to razstavo, njemu ni treba iti v Azijo, v Avstralijo in na daljne paganske otoke, ker je lahko videl tu vse pagansko življenje pa tudi vse trpljenje misijonskega dela. Presunil nas je na tej razstavi zlasti oddelek, ki kaže razne kužne bolezni, gobavost in mrzlice v teh deželah. Katoliška cerkev mora dajati velikanske svote za zdravnike, zdravila, za bolnice in zavetišča v teh deželah. Koliko misijonarjev, redovnic, zdravnikov in postrežnikov omaga pri tem težavnem dobrodelnem trudu! Brez dobrodelnosti bi pa misijonsko delo ne moglo dobro napredovati. Tu smo videli moške, ženske in otroke, ki jim gnije obraz, ki jim gnijejo roke in noge in odpadajo celi udje. To so strašne bolezni v tistih južnih in toplih krajih!

Ko obhajamo danes god vseh svetnikov, se spominjajmo poleg prvih kristjanov, tudi sv. misijonarjev, redovnic in vseh kristjanov in kristjan v misijonskih deželah! Koliko jih je prelilo svojo kri za Kristusa kakor v prvih časih kristjanstva, koliko preganjanja so morali trpeti do današnjega dne! Vsa ta preganjanja, vse to trpljenje v misijonskih deželah, je sedaj obilo poplačano v nebesih.

*

*

*

6. Ko smo bili l. 1925. v rimskem mestu, smo obiskali tudi cerkev sv. Klementa, papeža in mučenika. Tam so tri cerkve, ena pod drugo. Iz cerkve, ki je na vrhu zemlje, smo šli po stopnicah dolu v drugo pod zemljo, iz te spet po stopnicah v tretjo, ki je še bolj globoko in prav tako velika. Tu počivajo kosti sv. Klementa, papeža-mučenca in svetega apostola Cirila. Papeža Klementa je paganski cesar poslal v prognanstvo na Kerzonez. Ko je prišel tja, je tam našel še 2000 kristjanov v pregnanstvu, kamor so jih bili pregnali. Tam so morali vsi kamene obsekovati. Trpeli so strašno žejo, ker ni bilo tam nobenega studenca. Ker je sv. Klement mnogo paganov izpreobrnil, mu je dal cesar navezati na vrat težko železo in ga vreči v Črno morje. Njegovo truplo se je potem našlo in apostol Ciril, ki je na Kerzonezu oznanjeval sv. vero med paganskimi kozarji, je ostanke sv. Klementa odnesel seboj, Sv. Ciril in njegov brat sv. Metod sta se kasneje mudila na Moravskem, kjer sta brez števila ljudi izpreobrnila. Njih delo pa ni bilo vseh njiju nasprotnikom, ki so ju radi tega zatožili papežu. Papež ju je poklical z Moravskega k sebi. Sveta brata sta se tedaj odpravila na daljno pot, a Ciril je vzel seboj ostanke sv. Klementa, ki jih je zvesto hranil. Ko je papež Hadrijan slišal, da se bližata sveta brata mestu in da neseta ostanke sv. Klementa, jima je šel naproti z duhovščino in ljudstvom z veliko slovesnostjo. Sveta brata sta se potem pred papežem in duhovščino tako srečno opravičila radi raznih pritožb nasprotnikov, da so papež in duhovščina oba zelo pohvalili in vse njih delo glede božje službe odobrili. Papež je oba brata posvetil v škofa. Toda božja volja je bila, da je

Ciril obolel in tam umrl. Djali so ga začasno v grob, ki ga je bil pripravil papež zase. Potem pa so njegove ostanke prenesli v cerkev sv. Klementa, kjer so jih položili k večnemu počitku zraven ostankov sv. Klementa.

V koledarjih se spominjamo le sv. Klementa, sv. Cirila in sv. Metoda, danes pa se moramo spominjati tudi vseh tistih kristjanov, ki so ž njimi trpeli. Sv. Klement je našel na Kerzonezu 2000 kristjanov, ki so tam trpeli lakot in žejo, sv. Ciril in Metod pa sta po raznih deželah izpreobrnila na tisoče in tisoče ljudi, ki so sveto živeli in se zveličali pa njih imen niti ne poznamo. Vseh teh svetih kristjanov se moramo danes spominjati.

Ne smemo misliti, da so svetniki bili le v jeruzalemskem in rimskem mestu, po vsem svetu je bilo do sedaj na milijone in milijone svetih kristjanov, kristjan in nedolžnih otrok, ki so vsi zveličani in se z veseljem ozirajo iz nebes na nas. Koliko svetnikov je bilo v Franciji in v Španiji, koliko na Nemškem, v Belgiji in na Angleškem!

Francoska devica sv. Terezija Deteta Jezusa nam je dala v najnovejšem času prekrasen zgled, kako treba živeti, ako se hočemo po kratki poti zveličati. Takih svetih deklet, žen in mož je bilo v Franciji in drugod veliko, a nimajo v koledarju imena. Vseh teh se danes spominjajmo.

*

*

*

7. Ti milijoni in milijoni iz vseh narodov, ki so se zveličali, se danes vesele v nebesih govoreč:

Blagor nam, ki smo bili ubogi, t. j. ponižni v duhu, ker naše je sedaj nebeško kraljestvo!

Blagor nam, ki smo bili krotki, ker posedli smo zemljo nebeškega kraljestva!

Blagor nam, ki smo bili žalostni, ki smo žalovali zavoljo slabega ki se godi na svetu, ker smo sedaj potolaženi!

Blagor nam, ki smo bili v življenju lačni in žejni pravice, ki smo krivice trpeli, ker smo sedaj oveseljeni!

Blagor nam, ki smo bili usmiljeni s svojim bližnjim, ker smo sedaj usmiljenje dosegli!

Blagor nam, ki smo bili čistega srca ker gledamo sedaj Boga!

Blagor nam, ki smo bili mirni, ki smo potrpežljivo in vdano prenašali siromaštvo, nesreče, nezgode in krivice, ker smo sedaj otroci božji imenovani!

Blagor nam, ki smo zavoljo pravice v življenju preganjanje trpeli, ker naše je sedaj nebeško kraljestvo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

8. Sv. Herma, ki ga praznujemo dne 3. maja, je bil v duhu postavljen na visoko goro, od koder je gledal ves človeški rod, ki je razširjen po vsem svetu. Videl je dvanajst hribov. Vsak hrib je bil drugačen. Nekateri so bili goli, drugi s trnjem pokriti itd. Tistih dvanajst hribov pomenja dvanajst vrst ljudi. Nekateri so pridni, pobožni in stanovitni,

ki rodijo dober sad, drugi pa so leni, malomarni in hudobni.

Sv. Matej pa nam postavlja pred oči v današnjem sv. evangeliju po Jezusovih besedah osem vrst dobrih kristjanov, katerih je nebeško kraljestvo.

*

*

*

9. Kristus pravi: «Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.» Sv. Avguštin piše, da ubogi v duhu so ponižni in bogaboječi ljudje. Bogati v duhu so prevzetneži, napuhnenci, ki se celo Boga ne boje. Tako izgubijo nebeško kraljestvo, kakor so je izgubili prevzetni angeli in kakor sta prvotni izgubila Adam in Eva.

Sv. Luka pravi le: Blagor ubogim, kar razlagamo lahko tudi tako-le: Blagor ubogim ali siromakom na tem svetu, ki svoje siromaštvo potrpežljivo prenašajo, ker bodo na onem svetu bogati. Ta razlaga je dopustna, a vedeti moramo, da najdemo včasih bogatine, ki so ubogi v duhu, t. j. ponižni in bogaboječi, nasprotno pa najdemo včasih velike siromake, ki so polni napuha in prevzetnosti.

Res pa je, da je Kristus rekel o bogatinih, da pojde prej kamela (velblod) skozi luknjico majhne igle, kakor pa bogatinec v nebeško kraljestvo. V nebesih ne najdemo lakomnikov, skopuhov, zapravljalcev, lahkoživcev, ne najdemo ljudi ki so se v življenju le po veselicaх vlačili. V nebesih so trdo preizkušeni mučenci Gospodovi, spokorni spoznavavci, zdržne device in čednostne vdove, pridni in pobožni kristjani, ki so po Božji volji živeli služječ si v potu svojega obraza svoj kruh. Vsi ti ponavljajo

v nebesih besede Kristusove: «Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.»

*

*

*

10. «Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli.» Kdo so ti? Sv. Tomaž in sv. Avguštin razlagata, da krotki so ti, ki se ne jezijo, ki se ne prepirajo in ne maščujejo, temveč raji molče trpé. S potrpežljivostjo, s ponižnim molčanjem in zatajevanjem vse premagajo in posedejo zemljo... Vpraša se, katero zemljo? Sv. Krizostom pravi, da zemljo posesti pomenja biti srečen in zadovoljen na tem in onem svetu. Prav tako se izraža tudi sv. Avguštin. Zemlja pa pomenja tudi telo, ki je iz nje vzeto. Obvladati telo pa je velika milost.

*

*

*

11. «Blagor žalostnim, ker bodo oveseljeni.» Žalostni smo lahko iz raznih vzrokov, bodisi ker moramo krivico trpeti, bodisi ker se nam na svetu slabo godi in moramo trdo delati in slabo živeti, žalostni pa smo lahko tudi, ker smo z grehom Boga žalili, nebesa izgubili in pekel zaslužili. Ta žalost se nam bo v veselje izpreobrnila. Trpljenje bo prenehalo, če prej ne — v nebeškem kraljestvu. Žalost bo prenehala, ko nas bo Bog sprejel v svojo milost, če prej ne — v nebeškem kraljestvu.

Povzdignimo danes svoje oči v nebesa, kjer se veselijo milijoni zveličanih duš. Ko bomo prišli k

njim v nebesa, bomo še-le prav spoznali besede Kristusove: «Blagor žalostnim, ker oveseljeni bodo.»

* *

12. «Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo.» Kdo je lačen in žejen pravice? V navadnem življenju pravimo, da je lačen in žejen pravice, komur se je ta ali ona krivica zgodila bodisi na premoženju, bodisi na časti ali na dobrem imenu. Človek, kateremu se krivica godi, si ne more dati miru. Tak je podoben lačnemu in žejnemu človeku, ki željno hrepeni po jedi in pijači. Kristus nam zatrjuje, da bodo lačni in žejni prav gotovo nasičeni, če prej ne v nebeškem kraljestvu.

Pravičnega pa imenujemo pred vsem človeka, kateri se skrbno čuva hudega in dela dobro. Kdor je te pravice lačen in žejen, bo popolnoma nasičen z notranjim veseljem in z notranjo zadovoljnostjo že na tem svetu, prav gotovo pa z nepopisljivim veseljem na onem svetu.

Povzdignimo oči v nebesa! Tam bomo prav spoznali besede Kristusove: «Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo.»

Prašajmo svetnike in svetnice Božje, po kateri poti so prišli do neskončne sreče: ali po potu pravice ali po potu krivice? Iz tisoč grl se bo oglasilo: Ne po potu krivice, ampak po potu pravice. Čuvajte se vsake tudi najmanjše krivice nasproti Bogu in nasproti bližnjemu, če hočete kdaj uživati neskončno veselje v nebesih!

* *

13. «Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli.» Tako uči Kristus. Svet pa uči: Vsak naj skrbi zase in naj živi kakor more. Za druge naj mu ne bo mar!

Kdo uči prav, ali Kristus ali posvetnjaki?

Nauk Kristusov potrjujejo tisoči in tisoči, ki so stregli bližnjemu po bolnicah in se žrtvovali, tisoči in tisoči, ki so vse svoje premoženje prodali, da so pomagali siromakom. Nekateri so zapustili celo kraljeve dvore in so po bolnicah in sirotiščih stregli siromakom. Ravnali so se po besedah Kristusovih: Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli. Dosegli so usmiljenje, ne od ljudi, ampak od Boga v nebeškem kraljestvu.

Danes se veselijo siromaki in njih dobrotniki pri najbogatejši mizi v nebesih. Iz tisoč in tisoč src se odmeva danes: Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli.

*

*

*

14. «Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali.» Tako Kristus. Svet pa kliče: Kaj čistost, kaj devištvo? Po veselih družbah in tovarišijah, po plesih — to je življenje!

Kdo uči prav? Poglejmo v nebesa! V nebesih ni nečistnikov, ampak le svetniki, ki so si prizadevali živeti brez greha, posebno ti, ki so si prizadevali živeti brez nečistega greha. Ti gledajo Boga. Res je sicer, da gledajo v nebesih vsi zveličani Boga od obličja do obličja, a čiste duše ga gledajo od blizu in spremljajo Jagnje Božje prepevajoč posebno pesem, katere drugi ne znajo in ne morejo peti.

Tam se veselijo z Marijo, prečisto Devico in z angeli na večne čase.

Povzdignimo danes srce v nebesa! Ko pridemo tja, bomo še-le dobro spoznali besede Kristusove: «Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali.»

*

*

*

15. «Blagor mirnim, ker otroci Božji bodo imenovani!» Kdo so ti? Miren je človek, ko mu vest ničesar ne očita. Komur vest ničesar ne očita, je v milosti Božji, torej otrok Božji in dedič večnega kraljestva. Človek, ki je v grehu, nima miru. Kdor je na pr. po krivem prisegel, nima nikoli miru, dokler se z Bogom ne spravi in škode ne popravi, dokler se ne skesa in dokler ne dobi odpusta pri zakramentu sv. pokore. Tak ve, da je sovražnik Božji in ne otrok Božji in da ga zadene lahko večna poguba, ako ga Bog nenadoma odpokliče.

Tudi posvetnjaki želijo miru, pa ga iščejo tam, kjer ga ni. Miru iščejo v grehu, v razveseljevanju in uživanju tega sveta. Kristus pa nam priporoča mir, ki so ga angeli oznanili v božični noči, ko so prepevali: «Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.»

Ta mir obstoji v čisti in mirni vesti in ga je Kristus obljubil apostolom, ko jim je rekel: «Svoj mir vam dam, svoj mir vam zapustim, ne kakor ga svet daje, vam jaz dam.»

Za ta mir se posvetnjaki ne menijo. Zato pa je njih vest vedno nemirna, ker se bojijo Boga, katerega so z grehom žalili.

Dvignimo danes srce v nebesa. Tam je na milijone svetnikov in svetnic božjih, ki so že dobili plačilo za trojni mir, ki so ga vedno iskali na zemlji, t. j. za mir s samimi seboj, za mir z bližnjim in za mir z Bogom. Postali so otroci Božji in nam kličejo v spomin besede Kristusove: Blagor mirnim, ker otroci Božji bodo imenovani.

*

*

*

16. «Blagor njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe, ker njih je nebeško kraljestvo. Blagor vam, kadar vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker vaše plačilo je obilno v nebesih, zakaj tako so preganjali preroke, kateri so bili pred vami.»

Tem besedam se svet smeje, toda prašajmo danes svetnike in svetnice božje, s čim so si zaslužili neskončno srečo v nebesih? Vsi nam bodo soglasno odgovorili: *S trpljenjem* zavoljo pravice! Trpeli smo preganjanje in zaničevanje zavoljo Jezusa in njegovega nauka; trpeli smo s Kristusom, sedaj smo s Kristusom poveljani. Trpeli smo mučeništvo, zasmorovanje, preklinjevanje, sedaj pa uživamo s Kristusom plačilo. Blagor vsem, ki trpe za dobro in pravično stvar, ker njih je nebeško kraljestvo.

*

*

*

17. Tako imamo osem lepo zelenih hribov, ostali štirje, katere je videl sv. Herma, so goli, požgani, suhi ali pa polni trnja in ostudnih kač. Ti štirje pomenjajo malopridne ljudi, ki nimajo dobrih del in sv. čednosti. Le osem je lepo zelenih hribov, na katerih rastejo dobra dela in sv. čednosti.

*

*

*

18. Besede, katere je govoril Gospod na gori, so čista resnica in pravica. Svet nam ponuja drugačnih naukov in žal, da se jih ljudje raji oprijemljejo. Kar imenujejo posvetnjaki belo, je v resnici črno, kar imenujejo veselo, je v resnici žalostno, kar imenujejo prijetno, je v resnici neprijetno.

Ogibajmo se posvetnjakov, malopridnih in brezverskih ljudi in bodimo ž njimi, ki sveto živijo, katerih je nebeško kraljestvo. Težko je sicer razumeti in še težje je izpolnjevati, kar je Kristus učil na gori. Toda vse bomo razumeli in vse lahko izpolnjevali, ako se bomo ozirali v nebese, kjer čaka tudi nas neskončna sreča.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

19. Vseh svetnikov dan je dan veselja, vseh mrtvih dan pa je dan žalovanja in jokanja. Veselite se z veselimi, jokajte z jokajočimi — velja o teh dneh.

*

*

*

20. Vseh svetnikov dan! Pojdimo v nebeške višine, nad sonce in nad zvezde. Zamislimo se v nebesa, kjer je sonce, ki nikdar ne zajde.

Na vzvišenem sedežu je večni Bog, ki je živo sonce, ki razsvetljuje nebesa, ki pošilja žarke svete milosti tudi na zemljo. Pred njim klečijo milijoni in milijoni angelov, svetnikov in svetnic božjih, ki gledajo nepremično Njegovo obličje in prepevajo na glas, da se nebesa pretresajo: Svet, svet, Gospod vojnih množic! Polna so nebesa in zemlja Tvoje slave! Hozana na višinah!

Na Njegovi desni je Sin človekov, ki nosi na rokah, nogah in nad srcem krvava znamenja. Ta je Kristus, naš Zveličar, edinorojeni Sin Božji. Nad Njim plava golobček Božje ljubezni sv. Duh in sliši se glas nebeškega Očeta: Ta je moj preljubi Sin, na katerim imam veselje, njega poslušajte!

Na desni Boga Sina je presveta in brezmadežna Marija Devica z rožnim vencem v roki in z zlato krono na glavi — kraljica nebes in zemlje. Okolu Nje so device v belih oblačilih, ki pojò prelepo deviško pesem, katere nihče drug ne more peti, ko device, ki so se bile v življenju odpovedale posvetnemu življenju in so živele po Marijinem zgledu le za Jezusa.

Kdo so ti, ki sedijo na dvanajstih prestolih in sodijo dvanajst Izraelovih rodov? To je dvanajst apostolov s sv. Petrom na čelu.

Tam vidimo brezštevne množice zveličanih mučencev in spoznavavcev iz raznih narodov in jezikov, iz raznih pokrajin in različnih stanov. Brezštevne množice redovnikov in redovnic, ki so zapustili svet in premagali njegovo poželjivost in hudobijo, se sedaj vesele v večni slavi.

V nebesih izginjajo vsi stanovi: Bogati in ubogi, gospodje in kmetje, delavci in gospodarji — vsi so skupaj brez razločka. So sicer tudi v nebesih različne stopnje večne slave po delih in zaslugah, toda stanov ni. Vsakdo je popolnoma srečen v Bogu, ki ga gleda od obličja do obličja in ne potrebuje druge sreče.

*

*

*

21. Gori torej srca danes v nebesa, kjer so zveličane duše in kjer je tudi nam pripravljeno mesto!

Gori srca v nebesa, kjer bo prenehalo vse trpljenje, kjer se nam bo izpolnila sleherna želja. Ako bi se nam ena sama nemirna željica v nebesih ne mogla izpolniti, ne bi bila to nebesa. Nebesa so kraj, kjer se bo naše nemirno in siromašno srce popolnoma upokojilo.

*

*

*

22. Gori srca v nebesa, kjer bodo tudi naša telesa dobila večno plačilo. Kakor resnično je Kristus vstal od smrti, vstala bodo resnično tudi naša telesa. Ne vržemo zastonj semena v zemljo. Seme skali in iz njega priraste lepa rastlina. Tako tudi ne zagrebamo zastonj mrtvih teles. Iz njih prirastejo sodnji dan častitljiva telesa, ki se bodo svetila kakor sonce. Ta telesa bodo srečna, da jih ne bo zadela več nobena niti najmanjša bolečina niti najmanjši udarec. Po vstajenju ne bo častitljivemu telesu na potu nobena reč, ne gora ne zid, ne ogenj

ne voda, kakor beremo o Kristusu, ki je prišel skozi zaprta vrata k apostolom. Ta telesa bodo gibčna in urna kot misel in sijajna kot sonce.

Vse to nas uči sv. vera. Ko bi človek globoko premišljeval te velike resnice, bi se ne bal ne groma ne bliska, ne bolezni ne smrti, ker smrt mu je prehod v večno kraljestvo.

*
* *

23. Sv. Konrad, ki ga praznujemo dne 19. februarja, je bil v svoji mladosti zamišljen le v pozemeljske reči, kako bi premoženje množil, kako bi v časteh vedno višje plezal in kako bi mogel čim večje sladnosti uživati. Ko ga je pa milost sv. Duha presunila, se je odločno in stalno odpovedal svetu in je živel le za Boga in za nebesa. Svoje oči je dvigal kvišku, k Bogu, kjer čaka človeka neminljiva krona, ki je obljubljena svetim in pravičnim v večni slavi.

Zanimivo je vedeti, kaj je bil zunanji povod njegovi izpreobrnitvi? Konrad je bil namreč strasten lovec. Nekoč pride do gostega grmovja, kjer se je rada skrivala divjačina. Da bi jo prepodil, zapali goščavo. Takrat pa je zapihal hud veter, ki je zanesel ogenj v visoki gozd, ki se je tam začel. Gozd je takoj zagorel. Žareči ogorki so leteli od debla do debla. Konrad gleda v strahu nekoliko časa pokončevalno delo velikega ognja, a se kmalu spusti v beg, odvrže lovsko orodje in se skrije doma v svoji hiši. Ljudje pritečejo od raznih strani v bližino strašnega požara in se preplašeno poprašujejo o krivcu te velike nesreče. Prav takrat pride iz go-

ščave siromak, ki je nabiral suhljad. Razdraženo ljudstvo ga zagrabi in začne ž njim neusmiljeno ravnati. Pahnejo ga v ječo in ga z natezanjem in z drugimi mukami prisilijo, da prizna, da je res gozd zažgal, čeprav je bil nedolžen. Obsodili so ga v smrt.

Konrad pa se je mej tem le doma skrival, čeprav ga je vest hudo pekla. Kaj storiti? Če se ovadi, ga razdraženo ljudstvo lahko ubije. Poleg tega bi bilo treba plačati ogromno odškodnino. Če se pa ne ovadi, bo nedolžni siromak trpel. To premišljevanje mu je po noči in po dnevu delalo hudo dušno stisko. Kaj naj stori? Nazadnje ga milost sv. Duha presune, da gre pogumno pred sodnike, razodene nedolžnost siromašnega človeka, prizna svojo krivdo in obljubi vso odškodnino za gozd. Tako je izgubil več ko polovico svojega premoženja. Lahko bi bil z drugo polovico še vedno prav udobno živel, a milost sv. Duha ga je hkratu vsega premenila in gnala drugam. S privolitvijo svoje žene, ki je stopila v samostan, se je ločil od doma in postal puščavnik. Štideset let je živel v ostri spokornosti. Dal je za vselej slovo vsemu posvetnemu veselju in dvigal neprenehoma oči gori, kjer je Kristus, ki sedi na desnici Boga Očeta. Dal je vsemu človeštvu prekrasen zgled svetega življenja in je tako zveličal svojo dušo.

*
* *

24. Gori srca! Sv. vera nam obeta v nebesih velike reči. V nebesih nas čakajo prijatelji in znanci, svetniki in angeli.

Ti, ki so na tem svetu siromaki, ki morda niti toliko nimajo, da bi jim po smrti jamo izkopali ter rakev naredili, naj se nikar ne žalostijo, ker čaka jih neizmerno plačilo v nebesih. Za grobom bodo izginile stanovske razlike in sploh vse časti tega sveta. V nebesih bodo razlike le po zaslugah. Tam bodo le ta-le odlikovanja: Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo! Blagor krotkim ker zemljo bodo posedli! Blagor žalostnim, ker oveseljeni bodo! Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo! Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli! Blagor mirnim, ker otroci Božji bodo imenovani! Blagor njim, ki preganjanje trpe zavoljo pravice, ker njih je nebeško kraljestvo!

Gori torej srca, kjer obhajajo milijoni in milijoni srečnih duš danes svoj god prepevaje: Aleluja, aleluja! Hodimo za njimi in živimo po njih zgledu, po Kristusovih naukih, da pridemo kdaj v kraj večne slave.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

25. Kristus je rekel množici in učencem: «Kdor hoče za menoj hoditi, naj zataji sam sebe, naj vzame svoj križ nase in naj hodi za menoj (Mark 8, 34).»

To je pot, ki pelje h Kristusu v nebesa. To pot so hodili vsi svetniki in vse svetnice, ki se sedaj veselé v večni slavi. To pot je hodila tudi sama Marija, mati Božja, ki je kraljica vseh svetnikov.

Kristus nas je učil to pot ne-le z besedo, ampak z zgledom. On sam je nesel težki križ na Kalvarijo, in ko je srečal pobožne žene, ki so ga objokovale in milovale, ko so ga videle vsega trudnega, potnega in krvavega s trnovo krono na glavi, je rekel (Luk. 23, 28): «Hčere jeruzalemske, nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci.» Kristus je hotel reči: Kdor nosi vdano križ, ne potrebuje tolažbe od tega sveta, jočejo naj se tisti ki so grešili. Kristus ni obupoval s težkim križem, ampak je v velikih težavah in bridkostih še druge tolažil in jim dajal pogum ter jih grajal, ker niso razumeli, v čem bodi naša žalost. Povedal je pobožnim ženam: «Glejte, dnevi bodo prišli, ob katerih porekò: Srečne so nerodovitne in telesa, katera niso rodila in prsi, katere niso dojile! Takrat bodo začeli klicati goram: Padite na nas! in hribom: Pokrite nas! Če namreč z zelenim lesom to delajo, kaj se bo zgodilo s suhim.»

*

*

*

26. Kakor je Jezus tolažil žalostne žene jeruzalemske, tolaži v vseh časih njegovo srce žalostne, potrte, preganjane duše in nam daje pogum, da moramo po njegovem zgledu srčno nositi svoje križe in težave. To tolažbo je obljubil tudi sv. Margariti Alacoque. Mej dvanajsterimi obljubami je ta obljuba *tretja*. Glasi se: «*Tiste, ki bodo častili moje srce, bom tolažil v trpljenju.*»

Ta obljuba Kristusova je dragocena, če pomislimo, da ima vsak človek svoje križe in težave. Križi in težave so dediščina, ki smo jo podedovali

po Adamu. V Jobovi knjigi (5, 7) beremo: «Človek se rodi za delo, kakor ptiček za letanje.» Tomaž Kempčan govori (II, 12) o kraljevi poti svetega križa in pravi: «Obrnimo se kamorkoli, povsod nas čaka križ.» Blagor človeku, ki nosi potrpežljivo in veselo svoj križ, ker le v križu je življenje in zveličanje.

*

* *

27. Križ, ki ga ima vsak človek je sestavljen iz mnogih križev in križcev. Te križe in križce nam zadaje služba, nam zadajejo tovariši, naši podložniki in predstojniki, naše bolešno telo, naše strasti, razmere itd. Vse te reči sestavljajo naš veliki vsakdanji križ, pod katerim zdihujemo. Pod bremenom vsakdanjega križa čutimo vsi, da nam je tolažba in milost Božja potrebna, če hočemo res vztrajno, potrpežljivo in vdano v voljo Božjo nositi ta svoj križ za Kristusom in zveličati svojo dušo.

*

* *

28. Nekateri nosijo križ le primorani, čeprav ga ne sovražijo, drugi nosijo križ potrpežljivo, ker jih sili pokora za storjene grehe, tretji pa ga nosijo z veseljem in z ljubeznijo do Boga in do Zveličarja. Ta trojna vrsta se je pokazala že na potu na Kalvarijo, ko so Jezusa gnali v smrt.

Na tem potu so srečali nekega Simona Cirenčana, ki je prišel s polja in so ga primorali, da je pomagal nesti križ, ker je bil Jezus že tako izmučen, da bi jim bil lahko po potu umrl. Simon Cirenčan ni rad storil tega, pa je vendar le nesel in ga v tem oziru smemo imenovati srečnega, da je samemu Kristusu pomagal in olajšal trpljenje. Jezus mu je gotovo to uslugo in pomoč obilo poplačal.

Drugo vrsto ljudi predstavlja desni razbojnik, ki je bil s Kristusom križan. Pripoveduje sv. Luka, da je levi razbojnik Jezusa preklinjal in ga sramotil z besedami: «Ako si ti Kristus, pomagaj si sam in nama.» Desni razbojnik pa mu je odgovoril karajoč ga: «Ali se tudi ti ne bojiš Boga, ki si v isti obsodbi? Midva sicer trpiva po pravici, zakaj prejemava po zaslugi svojih del, ta pa ni nič hudega storil.» In je rekel Jezusu: «Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo.» In Jezus mu je rekel: «Resnično, povem ti, danes boš z menoj v raju.» Tudi ta razbojnik ni ljubil križa, saj pravi drugi evangelist, da je v začetku tudi sam preklinjal Jezusa. Toda kmalu se je po milosti Božji skesal in se obrnil skesano k Jezusu in Jezus ga je takoj potolažil in mu obljubil raj.

Tretja vrsta ljudi posnema Jezusa veselo in pogumno prenašajoč križe in težave. Tem poslednjim velja zlasti obljuba Kristusova, ki jo je dal sv. Margariti Alacoque: «Tiste, ki bodo častili moje srce, bom tolažil v trpljenju.»

*

*

*

29. Kdor se križa brani ali ga sovraži, si s tem prav nič ne koristi, ampak še škodi, kajti križem ne

ubeži nihče. Radi ali neradi, križe imamo vsak dan vsi. Kdor se jih brani ali jih sovraži, ne prejme od Kristusa nobene tolažbe, a se kljub temu ne oprosti križev in težav. Ti križi in težave mu postanejo še bolj grenki in neznosni, ker tak ne dobi nobene tolažbe od Jezusa oziroma od Jezusovega presv. Srca. Nasprotno pa postanejo tudi največji križi in težave človeku prijetne, ako se vda v voljo Božjo in jih prenaša v zadostilo za grehe, ki jih je sam storil ali ki so jih drugi storili.

*
* *

30. Životopisi svetnikov potrjujejo to resnico. Blaženi Henrik, ki se ga spominjamo dne 25. januarja, je moral v življenju trpeti veliko preganjanja in zaničevanja. Nekega dne — tako pravi pripovedka — se je zamaknil v nebesa v družbo angelov in svetnikov. Angel, ki je stal zraven njega mu reče: «Dvigni obe roki kvišku!» Ko je dvignil roke kvišku, je videl, da se je na obeh rokah iz dlani prikazala lepa rudeča roža z lepim zelenjem, ki je roke do prstov zakrivala. Obrnil je roke, pa tudi na drugi strani je bil lep pogled. Pogledal je noge, a glej, tudi na nogah se je prikazala lepa rudeča roža. Začudeno je vprašal angela, ki je stal zraven njega: «Prosim te, kaj pomenjajo te štiri rože?» Angel mu odgovori: «Te rože pomenjajo prvič trpljenje in trpljenje, in drugič trpljenje in trpljenje. To so štiri rudeče rože na rokah in nogah.» Svetnik je vzdihnil: «O prečudna reč pred Gospodom, da je trpljenje, ki je človeku tako zoprno, v dušnem oziru tako lepo!»

Ta prikazen je svetniku razodela, da bo moral veliko trpeti, a da mu bo trpljenje v največjo lepoto. Trpljenje, ki je trpimo potrpežljivo in vdano — so rože, ki lepo dišijo in človeka lišpajo.

Na tem svetem možu se je pokazalo, kako resničen je pregovor: «Bog tepe, kogar ljubi in tlači, kogar sprejme za otroka.»

Temu svetemu možu je Bog razodel, da s trpljenjem, z nadlogami, boleznimi, nezgodami in nesrečami, ki jih prenašamo vdano in potrpežljivo, hvalimo, častimo in slavimo Boga na najlepši način.»

Sv. Elizabeta, ki jo praznujemo dne 19. novembra, je v največji nesreči in žalosti, ko je namreč popolnoma vse zgubila, pela *Te Deum*, kajti prepričana je bila, da hvaliti Boga v sreči je *srebro*, a hvaliti ga v nesreči je *zlato*.

Sv. Lidvina, ki jo praznujemo dne 14. aprila, je bila triintrideset let v postelji v strašnih bolečinah. V zadnjem letu njenega trpljenja se ji je večkrat prikazal nad posteljo lep *rožni grm*. V začetku je ta grm bil majhen, polagoma pa je zrastel v drevo. Nje angel ji je razodel, da ne bo prej umrla, dokler se vsi cvetni popi ne razvijejo v lepe in popolne rože. Lidvina si je to prikazen razlagala o svojih bolečinah in je svoje bolečine smatrala za lepe, Bogu prijetne rože. Prepričana je bila, da ne bo umrla, dokler ne bo zadnje bolečine prestala, t. j. dokler ne bo rožni grm njenega življenja pognal in razvil zadnje cvetke. To se je tudi zgodilo. V noči pred velikonočnim praznikom je bila vsa njena soba napolnjena z nepopisljivo lepim duhom, kajti vsi popi so bili krasno razviti. Svetnica

se je zamaknila v nebesa in slišala nebeško pesem: Alleluja. Rekla je, da bo kmalu tudi ona sama z angeli in svetniki prepevala: Alleluja, kar se je tudi res zgodilo tri dni kasneje.

Življenje sv. Lidvine je vsemu človeškemu rodu, zlasti pa hudo trpečim v tolažbo. Kdor mora kaj trpeti, naj premišljuje njeno življenje. Sv. Lidvina nam kaže, v čem je naša prava tolažba. Po navodilu spovednikovem je sv. Lidvina skoraj neprestano premišljevala trpljenje Jezusovo. To je prvi vir tolažbe. Drugi vir njene tolažbe je bil Jezus v sv. evharistiji, ki ga je pogostoma in prav pobožno prejemala. Posnemajmo jo! Ljubezen do Jezusa, ki je za nas neskončno trpel in ki nas je tako ljubil, da je z nami ostal v presv. evharistiji in se nam daje zauživati pri sv. obhajilu, je naša sladka tolažba, ki lajša naše nadloge in naše gorje. Vse te nadloge in bolečine moramo smatrati za lepo dišeče rože. To tolažbo nam daje Jezus, nam daje Njegovo presveto Srce, ki nas je neskončno ljubilo in se za nas žrtvovalo na križu, kakor se žrtvuje tudi v presveti evharistiji.

Beremo o sv. Margariti, ki je bila hčerka ogrskega kralja in ki jo praznujemo dne 28. januarja, da si je iz ljubezni do Jezusa sama nalagala razne muke in pokore. Napravila si je pas iz ježeve kože, pa je ostre ščetine obrnila proti mesu in pas imela tudi po noči, da so jo ščetine zabadale. Opravljala je vsako leto dolge poste ob kruhu in ob vodi. Mesa ni nikdar jela razen v bolezni. Vsako leto je od Velikega četrтка do Velike noči bila neprestano v molitvi brez spanja. V samostanu je pometala cerkev in celice, obednico in kuhinjo in sploh opravljala najraji najnižja dela. V bolnici je z nepopis-

ljivo potrpežljivostjo in zatajevanjem stregla bolnicam, ki so imele najostudnejše bolezni. Neka oseba je imela bolezen, ki je bila podobna koleri. Sv. Margarita je srčno prosila predstojništvo, naj jej dovoli, da bo tej bolnici stregla. Predstojništvo jej je dovolilo, toda le s pogojem, da si privzame še drugo osebo za pomočnico. To je tudi storila, toda ta oseba ni mogla prenašati smradu in je kmalu pustila sv. Margarito samo.

Nekoč se je zgodilo, da je predstojnica kaznovala nekatere sestre in jim naložila, da morajo za pokoro kositi na tleh in sicer le vodo in kruh. Da bi dala sestram lep zgled ponižnosti, je sv. Margarita prosila predstojnico, naj jej dovoli, da se sme udeležiti te kazni, čeprav ni bila pri tem nič prizadeta.

Trije knezi so jo hoteli imeti za ženo: vojvoda poljski, kralj češki in kralj siciljski. Sv. Margarita pa ni marala, ker je imela že samostanske obljube. Rekli so jej, da jo papež lahko oprosti teh obljub. Svetnica pa je odgovorila, da si da raji odrezati nos in ustnice, kakor pa da bi svoj deviški stan zapustila.

Ta svetnica je bila iz kraljevske hiše, pa jo vendar-le v marsičem lahko posnemamo. Bila je radovoljno uboga, je opravljala radovoljno najnižja dela, je stregla bolnim, ki so imeli najostudnejše bolezni, se je radovoljno postila, je radovoljno z drugimi krivimi dostajala kazni, četudi ni bila kriva, se je radovoljno odpovedala sijajni poroki itd. Mnogo pa je ljudi, ki so že od rojstva ubogi in morajo opravljati najnižja dela, morajo streči bolnikom, ki imajo najostudnejše bolezni, se morajo postiti, ker nimajo kaj jesti, morajo po krivici kazni trpeti, se ne morejo dobro poročiti itd. Če so vdani

v voljo Božjo in prenašajo potrpežljivo vse te reči, ki jih ne morejo premeniti, si lahko zaslužijo prav tako slavo v nebesih, kakor sv. Margarita, ki je radovoljno vse to opravljala in radovoljno prenašala.

*

*

*

31. Vsak izmed nas naj premisli svoje križe in težave, ki jih mora trpeti vsak dan. Našel jih bo mnogo, ki jim ni mogoče ubežati. Kdor bi se jih hotel s silo in z jezo iznebiti, bi si sam naložil še večje križe in bi ne dobil od Boga in od Jezusa nobene tolažbe. Zato se moramo ponižno vdati in potrpežljivo prenašati. Takim je Jezus obljubil še posebno pomoč in tolažbo, ko je rekel sv. Margariti Alacoque: «Njim, ki bodo častili moje Srce, bom dal tolažbo v trpljenju.»

Hodimo za Jezusom prenašajoč potrpežljivo svoje vsakdanje križe. To je kraljevska pot, o kateri govori Tomaž Kempčan. Ta pot vodi k svetnikom v nebesa. Gori srca!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

32. Jezus je dal sv. Margariti Alacoque dvanajst obljub. Zadnja, t. j. dvanajsta se imenuje *velika obljuba*, ki se glasi: «Njim, ki bodo devet mesecev zaporedoma prvi petek pobožno prejemali sv. obhajilo, bom podelil milost stanovitnosti in srečno smrt.»

Da nam je za pogostno sv. obhajilo obljubljena srečna smrt in večno zveličanje, je zapisano že v

sv. evangeliju. Tako je rekel Jezus Kristus: «Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj... Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. VI, 52; 55).» V katekizmu tridentinskega cerkvenega zbora je zapisano, da je ta zakrament najbolj uspešno sredstvo za pridobitev večne slave.»

Zato moli mašnik, ko konča obhajati: «O sveta gostija, ki daje poroštvo prihodnje slave!»

Razlog, zakaj nam ta zakrament daje poroštvo večnega zveličanja, je ta-le: V tem zakramentu se naša duša združi na prečuden način z Jezusom, kakor je On sam rekel: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem (Jan. VI, 57).»

Kdor je pa tako združen z Jezusom, da je Jezus v njem in on v Jezusu, se prav gotovo zveliča. Tak se ne more pogubiti.

Sv. tridentinski zbor pravi: «Ta zakrament je zdravilo, ki nas brani smrtnega greha... in nam odpušča vsakdanje pogrške.»

Sv. Ambrož pravi: «Ta zakrament je zdravilo za vsakdanje slabosti.»

Sv. Tomaž pravi: «Ta zakrament nas brani greha v tem žvljenju.»

Pokojni škof Dr. Mahnič je nam. svojim učenecem, zelo priporočal pogostno sv. obhajilo. Za zgled nam je navajal katoliško duhovščino, ki živi mej ljudstvom, kjer je sto in sto skušnjav, priložnosti in težav, veliko nasprotovanja in večkrat tudi žalitev in vendar se skoraj vsa duhovščina brez izjeme dobro vzdržuje na višini svetosti in pravičnosti. V samostanih je to laže, ker ni toliko priložnosti, a duhovščina mora živeti z ljudstvom, delovati mej ljud-

stvom in biti v sto in sto nevarnostih. Kaj torej vzdrzuje katoliško duhovščino na tej višini? Nobe-
na druga reč ko vsakdanje sv. obhajilo pri sv. maši.
Tako je govoril pokojni škof Dr. Mahnič.

Iz vseh teh izjav je razvidno, da ga ni boljšega
sredstva, s katerim si zagotovimo stanovitnost, sreč-
no smrt in večno zveličanje, ko sv. obhajilo.

*

*

*

33. Pa bi utegnil kdo reči: Če je že v sv. evan-
geliju za pogostno obhajilo obljubljen večno zve-
ličanje in večna slava, čemu še obljuba o devetih
prvih petkih? Kaj pomenja teh devet petkov? Ali
ni to vraža? Zakaj jih mora biti devet?

Marsikdo je že mislil, da je vraža, če pa do-
bro premislimo, spoznamo takoj namen, ki ga je
imel Kristus, ko je to nasvetoval sv. Margariti. De-
vet mesecev je tri četrtnine leta in izkušnja uči, da
kdor hodi tri četrtnine leta vsak prvi petek k sv.
obhajilu, nadaljuje potem to sveto delo še zadnjo
četrtnino, t. j. do konca leta in se v enem letu s po-
močjo milosti Božje tako privadi, da nadaljuje po-
tem celo svoje življenje. Za plačilo, da je hodil k
sv. obhajilu vsaki prvi petek devet mesecev zapo-
redoma, dobi od Jezusa milost in sicer posebno
milost, da nadaljuje to sveto delo celo življenje. To
zadostuje za dosego večne slave, ker je Kristus re-
kel: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima
večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.»
Tudi če bi Kristus ne bil dal sv. Margariti velike
obljube, bi to v bistvu vendar lahko vedeli in na
ta način dosegli večno življenje.

Izkušnja nas uči, da začnejo popolnoma novo življenje vsi, ki opravljajo to sv. pobožnost. Pri njih ni več govora o smrtnem grehu. Njih življenje postane sveto in pregovor pravi: Kakršno življenje, taka smrt.

Obhajilo devetih prvih petkov je torej zelo važna in odločilna pobožnost. Jezus sam je za to pobožnost obljubil stanovitnost in srečno smrt. Več nam ni mogel obljubiti, če nam je za to majhno delo obljubil nebeško kraljestvo. Zato se ta obljuba, ki je bila dana sv. Margariti Alacoque, imenuje velika obljuba Srca Jezusovega.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

34. Ko je Kristus svoj čas govoril na gori o znamenjih večnega zveličanja, je rekel:

Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo.

Blagor krotkim, zakaj zemljo bodo posedli.

Blagor žalostnim, zakaj potolaženi bodo.

Blagor usmiljenim, zakaj usmiljenje bodo dosegli!

Blagor njim, ki so čistega srca, zakaj Boga bodo gledali!

Blagor mirnim, zakaj otroci Božji bodo imenovani!

Blagor njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe, zakaj njih je nebeško kraljestvo!

Kristus blagruje uboge v duhu, t. j. ponižne, krotke, žalostne zavoljo greha, lačne in žejne pra-

vice, čiste, mirne in potrpežljive v preganjanjih. Kdo so ti? To so pobožne duše, ki ljubijo Jezusa, ki častijo njegovo presveto Srce, ki ga pogostoma prejemajo pri sv. obhajilu in iščejo tolažbe le v Jezusu. Vseh teh osem točk se da na kratko povedati tudi tako-le: Blagor njim, ki pogostoma prejemajo Jezusa pri sv. obhajilu ali pa tudi tako-le: Blagor njim, ki goreče častijo Jezusovo srce, zakaj njih je nebeško kraljestvo, zemljo nebeškega kraljestva bodo posedli, potolaženi bodo, usmiljenje bodo dosegli, Boga bodo gledali, otroci Božji bodo imenovani in večno slavo bodo dosegli.

Imamo torej različne sv. čednosti, pa vse sv. čednosti ima, kdor ljubi Jezusa in resnično časti njegovo presveto srce, ki je pričujoče v najsv. zakramentu. Koncem koncev je češčenje Jezusovega presvetege Srca najboljše zagotovilo, da se bomo zveličali. Ta namen ima Jezusova obljuba, ki se tiče devetih petkov. Kdor izpolni to željo Jezusovo, dobi obilnih milosti; Jezusovo Srce ga prav gotovo ne bo zapustilo in njegova smrtna ura bo srečna in blagoslovljena.

*

*

*

35. Kdor bere življenje svetnikov, in svetnic Božjih, spozna da so se vsi svetniki in svetnice Božje odlikovali v ljubezni do Jezusa. Ljubiti Jezusa ali ljubiti njegovo presveto Srce, je isto. Prav tako lahko rečemo, da je ljubiti Jezusa v najsvetejšem zakramentu isto, kar ljubiti njegovo presveto Srce, ki je v najsvetejšem zakramentu pričujoče.

Sv. Frančišek Caracciolo, ki ga praznujemo dne 4. junija, je tako gorel od ljubezni do najsv. zakramenta, da je včasih prebil v premišljevanju pred Najsvetejšim po cele noči. Ko je umiral, je samostanskim tovarišem in bratom zapustil ljubezen do Najsvetejšega kot posebno dediščino reda, ki ga je sam ustanovil.

Preden je Kristus izvolil sv. Petra za poglavarja sv. Cerkve, ga je trikrat vprašal: Peter, ali me ljubiš? Dvakrat je Peter odgovoril: «To je da, ti veš, Gospod, da te ljubim.» V tretjič pa je odgovoril: «Gospod, ti vse veš, ti veš tudi, da te ljubim.»

Kristus je od poglavarja sv. cerkve zahteval posebno ljubezen, ker je bil izvoljen, da bo druge učil ljubezni. Iz tega je razvidno, da moramo vsi imeti ljubezen do Jezusa, oziroma do njegovega Srca, ako se hočemo zveličati.

Sv. mučeniki so trpeli najhujše muke iz ljubezni do Jezusa. Ko bi ne bili imeli goreče ljubezni do Jezusa oziroma do njegovega presvetega Srca, bi mučeništva ne mogli razumeti.

Sv. Janez Vianey je neprestano mislil na ljubezen do Jezusa in na njegovo presveto Srce. Skoraj v vsaki pridigi je priporočal pobožnost do Srca Jezusovega. Nekoč je na praznik presv. Srca zjutraj rekel s solznimi očmi: «Pojdimo vsi k Srcu Jezusovemu, k prestolu dobrote božje. Iz njega poteka dovolj ljubezni in usmiljenja, da se lahko potopijo vsi grehi celega sveta. O ko bi vedeli, kako nas to srce ljubi, bi umrli od radosti. Edina prava sreča na tem svetu je, ljubiti ga in vedeti, da nas ljubi.»

Nekoč so mu rekli: «Gospod župnik, kaj bi storili, ko bi vam Bog dal na izber: ali iti takoj v nebesa ali delovali tu na zemlji za izpreobrnitev greš-

nikov?» Svetnik je odgovoril: «Mislim, da bi raji ostal na zemlji.» «Ali je to mogoče? Svetniki so tako srečni v nebesih!» Sv. Vianey odgovori: «To je da, a svetniki so v pokoju (penziji) in ne morejo več slaviti Boga z delom, z žrtvami in s trpljenjem za zveličanje duš!»

Tega mnenja so bili tudi drugi svetniki, ki so goreli od ljubezni do Jezusa in do njegovega presvetega Srca. Zato so delovali iz vseh moči, da bi tudi drugi začeli ljubiti Jezusa in njegovo presv. Srce ter se zveličali.

*

*

*

36. Posnemajmo svetnike in častimo goreče to predobro in presveto srce. Prosimo je milosti in bomo prejeli od njega vsega v obilnosti. Obljubljena nam je srečna smrt v milosti Božji, ako bomo prve petke prejeli sv. obhajilo.

Neki duhovnik pripoveduje ta-le genljivi dogodek. Navzoč je bil, ko se je na smrtni postelji izpreobrnil brezverski družinski oče. Na smrtni postelji je prejel prvo sv. obhajilo in ž njim je prvo sv. obhajilo prejela tudi njegova žena in trije otroci. Ko se je v sobi to godilo, je v kotu klečala stara ženica, ki je bila njih služabnica. Uboga ženica je jokala od veselja. Po končanem sv. opravilu je počasi vstala in šla k umirajočemu. Rekla je umirajočemu jokaje: «Gospod, ali dovolite svoji stari služabnici, da vas ob tej tako lepi in svečani priliki objame?» Umirajoči jo jokaje objame. Uboga ženica pa je začela ihteč govoriti: «Glejte, gospod, že dvajset let sem pri vas, pa ta dolga leta sem bila nekaj

več ko uboga služabnica. Bila sem apostolka presvetega Srca. Dvajset let že darujem vsak dan sv. obhajilo Jezusovemu presv. Srcu z namenom, da bi se ta hiša izpreobrnila in se posvetila presv. Srcu. Hvala Bogu, da sem danes to dočakala. Sedaj lahko umrjem, ker sem s svojimi molitvami to dosegla.» Srce Jezusovo je uslišalo molitve te uboge ženice, ki je trdno verovala v njegovo usmiljenje. (1).

Ta stara ženica — preprosta služabnica nam je dala lep zgled, kako moramo častiti Srce Jezusovo in imeti vanje trdno zaupanje, pa tudi lep zgled apostolskega delovanja v slabih in brezverskih družinah, katere moramo s potrpežljivostjo in z gorečo molitvijo izpreobračati in spravljati na pravo pot.

Češčenje Srca Jezusovega in obhajilo vsaki prvi petek in sploh pogosto obhajilo bodi nam popotnica za romanje na daljno pot k svetnikom in svetnicam, ki se danes vesele svojega že doseženega namena in godu v večni slavi.

Gori srca!

*

* * *

*

*

*

*

*

*

37. Vsi ljudje smo na tem svetu romarji, ki romajo v drugo deželo, v deželo svetnikov, v kraljestvo Marije Device, v večno kraljestvo Jezusa Kristusa. Tukaj je le prehodno bivališče, naše stalno prebivališče je večno kraljestvo. Tja moramo upirati svoje oči, tja neprestano romati in ne ustavljati

1) O. Herman Vodenik: Mesec presv. Srca Jezusovega. - Stran 64.

se niti za trenotek. Tu velja pregovor: Kdor ne gre naprej, t. j. kdor se ustavi, gre nazaj. Kdor se ustavi radovoljno le za trenotek z eno samo pregrešno mislijo, željo ali pregrešnim dejanjem, da naredi smrten greh, odleti daleč nazaj in ko bi le z enim samim smrtnim grehom umrl, bi na veke ne dosegel večnega kraljestva.

Ko so apostoli spoznali, da je Jezus Zveličar, so takoj popustili mreže in očeta in so šli za njim (Mat. 4, 20, 22).

Ko je sv. Peter rekel Kristusu: «Glej mi smo vse zapustili in smo šli za teboj. Kaj tedaj nam bo?» mu je Jezus rekel: «Resnično, povem vam, da ob prerojenju, t. j. ob vstajenju, ko bo Sin človekov sedel na sedežu svojega veličastva, boste tudi vi, ki ste šli za menoj, sedeli na dvanajstih sedežih in sodili dvanajst Izraelovih rodov. In sleherni, ki zapusti hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zavoljo mojega imena, bo prejel stoterno in dosegel večno življenje. Veliko pa jih bo poslednjih, ki so prvi in prvih, ki so poslednji (Mat. 19, 27-30).»

Ko je rekel Jezus nekomu: «Hodi za mano!» in mu je ta odgovoril: «Gospod, pusti me prej, naj grem in očeta pokopljem», mu je Jezus odgovoril: «Pusti, naj mrtvi svoje mrtve pokopljejo, ti pa pojdi in oznanjaj Božje kraljestvo.» In drug mu je rekel: «Gospod, za teboj hočem hoditi, toda pusti me poprej, naj vzamem slovo od svojih domačih.» Jezus mu je rekel: «Nihče, ki prime s svojo roko za drevo in se nazaj ozira, ni pripraven za Božje kraljestvo!» Jezus je hotel reči: Prvo, kar moramo imeti vedno pred očmi in kar moramo na vsak način doseči, je Božje kraljestvo. Ako le za trenotek odstopimo, se

lahko prav v tistem trenutku vekomaj pogubimo (Luk. 9, 59-62).

Zato mora biti vsakdo pozoren, zakaj na tem svetu moramo raznovrstna dela opravljati, pa glavnega ne smemo nikdar opustiti (Luk. II, 42), čeprav bi morali vse drugo na svetu takoj zapustiti.

*

*

*

38. Na pravi poti v deželo večnega kraljestva se ne smemo torej nikdar ustaviti, nikdar se od nje odmakniti, da nas smrt ne najde nepripravljene v našo večno pogubo.

Toda to še ni dovolj! Kdor roma v tujo deželo in v tuje kraljestvo, mora misliti na hrano po potu, da ne omaga, mora misliti, kako bo živel prve čase, ko pride v tujo deželo. Prva skrb mora biti za popotnico. Ko prideš v tuje kraljestvo in dobiš že tam službo in plačilo, se ti ne bo več bati.

Mi smo romarji v deželo svetnikov, v najbolj oddaljeno večno kraljestvo Kristusovo; zato moramo skrbeti za popotnico na tej daljni poti. To popotnico nam je sam Kristus naznanil in jo tudi sam dal, ko je rekel: «Jaz sem kruh življenja. Vaši očetje so jedli mano v puščavi (ko so romali iz egiptovske sužnosti v sveto deželo) pa so umrli. To je kruh, ki iz nebes prihaja, da ne umrje, kdor je od njega. Jaz sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel. Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj in kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta... Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa Sínu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije

mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče in jaz živim zavoljo Očeta, tako bo tudi on, ki mene je, živel zavoljo mene. Ta je kruh, ki je iz nebes prišel. Ne kakor so jedli vaši očetje mano in so umrli. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj (Jan. 6).»

S temi besedami nam je Zveličar sam povedal, s kakšno hrano se moramo oskrbeti in kakšno hrano moramo uživati, če hočemo kdaj priti iz solzne dežele v deželo svetnikov in svetnic Božjih, v večno kraljestvo Kristusovo. Vsakršna druga hrana je za romarje, ki so na tej poti proti večnemu kraljestvu, nezadostna.

Kaj naj rečemo o kristjanih, ki morda samo enkrat v letu prejemljejo najsvetejši zakrament? Kako naj imajo taki ljudje življene v sebi in kako naj stopajo po potu večnosti? To je po besedah Kristusovih skoroda popolnoma nemogoče. Tako hodijo v duhovnem oziru nazaj in ne naprej. Na smrti postelji bodo hoteli vse poravnati, a je težko vse hkratu poravnati in navadno še radi zanikarnosti niti te milosti ne dobijo.

Ko je prišel sv. Frančišek Ksaverski na Japonsko, ga je prednik nekega budističnega samostana parkrat povabil k sebi, ker je hotel slišati Kristusov nauk. Prvo premišljevanje v tem budističnem samostanu je bilo: «Kaj ostane za človekom, ko mu odsečejo glavo?» Odgovor se je glasil: «Nič, kajti s telesom umrje tudi duša.» Sv. Frančišek pa jih je podučil: «Telo umrje in razpade, toda duša živi.

Ako je človek dobro delal, bo dobil večno plačilo; ako pa je slabo delal, ga bo zadela večna poguba.»

Prednika tega samostana so te besede genile. Premišljeval je od tistega dne neprestano besede sv. Frančiška: «Tvoja duša je neumrljiva.»

Ko je sv. Frančišek odšel iz tega mesta, je prednik zatrjeval drugim misijonarjem: «Jaz zaničujem sedaj budistično vero in molim le pravega Boga!»

Pri vsem tem pa se ni upal storiti odločilnega koraka, da bi bil sprejel sv. krst in druge sv. zakramente. Na smrtni postelji je klical sicer katoliškega duhovnika, a ta je prišel prepozno, ko je prednik bil že mrtev...

Tako se večkrat zgodi tudi kristjanom, ki odlašajo izpreobrnitev do zadnjega trenutka. Zadnji trenotek sicer pride, a tista sreča, ki jo je človek pričakoval, da bi vse poravnal, ne pride...

39. Ko gredo ljudje iz ene države v drugo, morajo imeti svoje listine ali spričevala v redu. Na meji morajo vse pokazati. Če niso spričevala v redu, jih zavrnejo. Takim ni dovoljeno iti v drugo državo.

Že stari Grki in Rimljani so verovali v «pravljico», da ne gredo duše, ki se ločijo od telesa, naravnost na drugi svet, ampak da pridejo do reke, ki so jo imenovali Stiks, kjer se ustavijo. Tam jih čaka Karont s svojim čolnom, da jih spravi na oni svet. Duše pa morajo plačati Karontu brodnino. Če ne morejo plačati, ne gredo črez. Tam hodijo po

breĝu reke Stiks in joĉejo ter zdiĥujejo, ker so bile nemarne, da niso niti toliko priĥranile, da bi v redu plaĉale listek za prevoz.

Jedro te «pravljice» je, da mora biti vse v redu, preden stopimo na oni svet.

Ako hoĉemo kdaj sreĉno priromati v kraljestvo Kristusovo, moramo imeti dokumente v redu, t. j. dobra dela in ĉednosti. Mej temi dokumenti je prevaŝen dokument — dokument ali znamenje Kristusove potrpeŝljivosti. Kdor tega dokazila ali znamenja nima, nima sploh nobene podobnosti Kristusove na sebi in ne more v veĉno kraljestvo Kristusovo. Zato moli sv. cerkev na olĉno nedeljo, naj bi nam Bog podelil dokument Kristusove potrpeŝljivosti, da bi mogli kdaj postati deleŝni Kristusovega ĉastitljivega vstajenja.

Ta dokument vzdrŝuje prav za prav vse druge dokumente ali listine. Kdor tega dokumenta Kristusove potrpeŝljivosti nima, mu drugi dokumenti in celo dokument vere, upanja, in ljubezni, ne morejo pomagati, ker je le potrpeŝljivost, ki vzdrŝuje vse svete ĉednosti na pravi viŝini in v pravih mejah. Sv. Bernard pravi: «Kdor nima potrpeŝljivosti, izgubi praviĉnost, t. j. ŝivljenje, t. j. pogubi svojo duŝo.» Le potrpeŝljivost nas vzdrŝuje na potu Kristusovem. Sv. Peter nam kliĉe: «Kristus je za nas trpel in vam zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah (1. Pot. 2, 21).»

Kdor hoĉe vedeti, kaj je potrpeŝljivost v Kristusu, naj bere ŝivljenje svetnikov in svetnic Boŝjih, na pr. ŝivljenje sv. Margarite, ki jo praznujemo dne 28. januarja. Ona je bila hĉi ogrskega kralja, pa se je radovoljno odpovedala bogatim porokam in je ŝivela tiho in trudapolno ŝivljenje v siromaŝnem

samostanu. Kdor bere njen životopis, najde v njem tolažbo za vse svoje težave in bridkosti: Če si bolan, ne nadleguj preveč ljudi, ki ti strežejo, ampak bodi po zgledu sv. Margarite molčeč in potrpežljiv, prenašaj tiho z Bogom, česar ne moreš premeniti. Če pa stanuje kdo s teboj, ki je bolan, ne toži se preveč o sitnostih in o smradu, ampak prenašaj vse to po zgledu sv. Margarite potrpežljivo. Ona je tiho in zadovoljno prenašala smrad kužnih bolezni drugih v samostanu. Ko je namreč neka oseba v samostanu obolela na bolezní, ki je bila podobna koleri, se je sama ponudila za postrežbo, čeprav je bil tak smrad, da ga nobena druga redovnica ni mogla prenašati. Če si siromak in si morda s težavo privoščiš ob nedeljah in praznikih košček mesa, glej, sv. Margarita se je prostovoljno odpovedala vsaki boljši hrani in ni nikoli hotela jesti mesa. Če moraš trdo služiti in se nisi mogel srečno poročiti, pomisli, da je sv. Margarita, ki je bila iz kraljevske hiše, vse to prostovoljno sprejela in prenašala do smrti. Če si iz nizkega stanu, in nimaš nobene časti, pomisli, da je sv. Margarita vso to nizkost prostovoljno izvolila in potrpežljivo prenašala.

Tako ima vsak človek sto in sto priložnosti, da se lahko uri v potrpežljivosti in da si pridobi dokument ali svedočbo Kristusove potrpežljivosti.

Kdor ne more najmanjše nevšečnosti in zoprnosti prenesti brez preklinjevanja, razsajanja in jeze, naj pomisli, kakšen dokument bo pokazal na meji, ko bo hotel stopiti v deželo svetnikov in svetnic Božjih, t. j. v Kristusovo kraljestvo?

*

* *

40. Zavedajmo se torej, da smo romarji, ki romajo v deželo svetnikov in svetnic Božjih, t. j. v Kristusovo kraljestvo. Glejmo, da je dosežemo! Skrbimo za hrano na potu in za potrebne dokumente ali svedočbe, zlasti za dokument Kristusove potrpežljivosti, ki vse druge dokumente vzdržuje in potrjuje. Večna beseda Kristusova se glasi: «Kdor hoče za menoj, naj zataji sam sebe, naj vzame svoj križ nase in naj hodi za menoj (1 Pet. 8, 34).»

* * *

* * *

41. Premišljujmo dobro, kaj dviga človeka v nebesa, kaj ga tlači v pekel? Kaj je privedlo milijone svetnikov v nebesa, kaj je privedlo mnogo nesrečnih ljudi v pekel? Katera je svetniška pot, ki vede v zveličanje, ki moramo po njej hoditi, ako se nečemo pogubiti?

Če hočemo svetniško živeti, moramo imeti svetniško znanje ali svetniško učenost. Kako boš hodil po svetniški, večni poti, če ne veš, katera je ta pot in kakšna je? Kakor je potrebno znanje v posvetnih rečeh, n. pr. znanje o telegrafu, če hočeš rabiti telegraf, znanje o telefonu, če ga hočeš rabiti, znanje o zrakoplovu in o njegovih strojih, če hočeš rabiti zrakoplov; znanje o radiju, če ga hočeš rabiti; znanje o poljedelstvu, vrtnarstvu in vinarstvu, če hočeš biti kmet, vrtnar ali vinorejec itd., prav tako je potrebno svetniško znanje ali svetniška učenost, če hočeš živeti kot svetnik in pravi kristjan ter priti kdaj do visokega namena, t. j. do zveličanja v nebesih.

* * *

42. Da to svetniško pot dobro spoznaš in da si pridobiš globoko svetniško znanje, je potrebno vztrajno premišljevanje verskih resnic. To svetniško znanje se vceplja že otrokom s katekizmom ali krščanskim naukom. To pa še ni zadosti! To svetniško znanje se vceplja vsako nedeljo in praznik s cerkvenimi govori. To pa še tudi ni zadosti! Od časa do časa se prirejajo tridnevnice, misijoni in duhovne vaje. Pri misijonih in pri duhovnih vajah si človek pridobi globoko svetniško znanje, da začne hoditi po svetniški poti.

Glavna točka svetniškega znanja je, da biva nad nami Bog, ki je vse ustvaril, ki vse ohranjuje in vlada. To resnico znamo vsi na pamet povedati, a to ni zadosti! Treba je, da jo globoko spoznaš, da se o tem trdno prepričaš, da te ta velika resnica popolnoma prevzame in obvlada.

Nadaljnja točka svetniškega znanja je, da je Bog ustvaril človeka, da ga spoznava, ga časti, moli in mu zvesto služi izpolnjujoč njegove zapovedi ter tako zveliča svojo dušo.

Nadaljnja točka svetniškega znanja je, da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Bogu ni nič skritega. Vse je pred njim očitno. Vse misli, vse želje in vsa dejanja, naj bodo še tako skrita pred ljudmi, so njemu do zadnje pičice znana.

Nadaljnja točka svetniškega znanja je, da je bil Kristus Sin Božji — pravi Bog, ker drugače bi nas ne bil mogel odrešiti in bi ne bil mogel postaviti sv. zakramentov, pri katerih dobivamo odpust grehov in milost Božjo. To spoznanje je tako potrebno, da ne more biti govora o pravem krščanskem življenju, če ne verujemo, da je bil Jezus v

resnici Bog-Človek, ki je umrl na križu za nas in je resnično tretji dan od mrtvih vstal in šel v nebesa, kjer sedi na desnici Boga Očeta. Ta resnica o Sinu Božjem vsebuje nujno tudi nauk o presv. Trojici, o Bogu Očetu, ki nas je ustvaril, Bogu Sinu, ki nas je odrešil in Bogu sv. Duhu, ki nas posvečuje, t. j. o treh božjih osebah in o eni sami Božji naravi.

Nadaljnja točka svetniškega znanja je, da je človeška duša neumrljiva, da je naše telo sicer umrljivo, a da bomo vstali vsi sodnji dan od mrtvih. Takrat bo dobilo tudi telo plačilo ali kazen.

Ker nam je pa obljubljeno večno nadnaravno zveličanje, ki ga z naravnimi močmi ne moremo doseči, je dalje nujno potrebna milost božja, kajti brez milosti božje ne moremo nič nadnaravnega in za večno življenje zaslužnega storiti. Zato nam je nujno potrebna *molitev*, da si izprosimo potrebnih milosti.

Sv. Terezijo Deteta Jezusa imenujemo *malo* Terezijo, ker je hotela biti vedno *mala*. Učila je, da biti majhen pomenja, biti ponižen, pomenja, spoznavati, da človek brez milosti Božje ničesar za večno življenje storiti ne more, pomenja, živeti v sv. strahu, ker je človek nesposoben, da bi se s svojimi močmi mogel zveličati in rešiti večne pogube.

To so glavne točke svetniškega znanja. Te točke nas morajo prevladati, kajti ni dovolj, da jih znamo na pamet, potrebno je, da smo o njih globoko prepričani. To prepričanje si pridobimo s pridnim vsakdanjim premišljevanjem, s poslušanjem božje besede in z duhovnimi vajami.

*

*

*

43. Ni pa dovolj le svetniško znanje in prepričanje, potrebno je, če se hočemo zveličati, da te točke v življenju izvajamo. Potrebno je, da stopimo na svetniško *pot* z novim življenjem, ki je nasprotno temu izprijenemu svetu.

Prašali so sv. Tomaža, škofa, ki ga praznujemo dne 2. oktobra, zakaj ne mara nič več za svojega nečaka, ki ga je prej tako ljubil. Svetnik je odgovoril: «Mladeniči niso dandanes več tako pošteni, kakor so bili v prejšnjih časih. Če bi bil jaz v mladeniški dobi ugledal zapeljivo osebo drugega spola, bi bil zarudel in bi bil svoje oči obrnil v drugo stran, da bi je ne videl. Sedaj pa ne dela mladina več tako.»

Hotel je reči: Ljudje in zlasti mladina hodi dandanes po potu pogube, po potu posvetnega veselja in uživanja in ne po pošteni in svetniški poti. Kdor hodi po poti pogube, bo zašel na koncu v večno pogubo, kdor pa hodi po svetniški poti, bo prišel na koncu mej svetnike v večno življenje.

Premišluj resnico, da je nad tabo vsemogočni Bog, ki vidi vse tvoje misli in želje, poglede in dejanja in premaguj se in kroti grešno požljivost, da te Bog ob sodbi ne udari z večno pogubo. Imej strah božji, da se ohraniš pošten in čist.

Sv. Bazilij pravi (In psalmum 33): Ko te skušnjava napada, misli na strašno sodbo pred večnim sodnikom, ki jo bodo poslušali vsi ljudje in angeli, misli na hudobne duhove, ki bodo stali ob tebi z ognjenimi obrazi, da te ponesejo v peklensko pogubo, misli na ogenj v peklu, ki ne bo imel nobene svitlobe, a bo strašno žgal, misli na sramoto, ki te bo takrat zadela pred vsemi ljudmi in pred

vsemi stvarmi, misli na vse to, premagaj se in odstopi od greha.

Spovednik sv. Tomaža, škofa, je izjavil pri preiskavi o njegovi svetosti: «Prisegam pri Bogu, da je bil ta človek, ko mu je bilo 54 let, na duši in na telesu tako čist, kakor v dan, ko je bil rojen na svet.»

Če je bil sv. Tomaž, škof, v družbi in je kdo povedal nespodobno šalo, da so se drugi smejali, je bil v teh stvareh tako nedolžen, da je prašal, kaj pomenja to smejanje. Če je pa nespodobno šalo razumel, je takoj resno posvaril.

Tudi v jedi in pijači se je enako krotil. Boljše jedi, ki so jih prinesli na mizo, je le malo pokusil, drugo pa pustil za siromake. Če je družba nanesla, da je moral ž njimi piti vino ali pivo, je iz vljudnosti položil čašico le na ustnice, ne da bi kaj pil.

Toda krotenje mesene požljivosti še ni vse. Treba je tudi *ponižnosti in ljubezni*. Ponižnost in ljubezen božja je izvrstno znamenje, da smo na svetniški poti.

Sv. Terezija Deteta Jezusa je iskala pot v nebesa. Pa je našla zapisano v sv. Pismu besede, ki jih govori Bog, ki je večna resnica: «Kdor je majhen, pridi k meni.» Kdor hoče torej k Bogu, mora biti majhen, t. j. ponižen. Sv. ponižnost je torej gotova pot v nebesa. Ponižnega človeka nese Jezus na svojih rokah po najkrajši poti k Bogu v nebesa.

Da postanemo resnično ponižni moramo dobro premišljevati glavne točke svetniškega znanja, t. j. da je nad nami vsemogočni Bog, ki nas je ustvaril, da je vse, kar imamo, od Boga; da nismo sami o sebi nič in da nimamo nič svojega, kakor pravi sv. Pavel: «Kaj pa imaš, česar bi ne bil prejel? Ako si

pa prejel, kaj se hvališ, kakor da bi ne bil prejel? (1), da nas je Kristus s svojo krvjo na križu odrešil, da nam je s svojim trpljenjem zaslužil vse milosti, ki so potrebne za naše zveličanje; da je naša duša neumrljiva in da bomo morali dati oster račun za vsako krivico in prevzetnost, ki bi jo zagrešili.

Zgled izredne ponižnosti nam je dal sv. Tomaž, škof. On je imel najvišjo državno službo. Ko mu je bilo 44 let, je iz same ponižnosti popustil visoko službo, stopil v bogoslovnico in postal ponižen mašnik. Ko je bil izvoljen za škofa v Herefordu, je le z velikim obotavljanjem in jokom sprejel škofovsko posvečenje. Trpel je potem veliko preganjanja in krivic, pa se ni dal nikdar premagati jezi.

Svojo ljubezen do bližnjega je kazal s tem, da je imel vsak dan pri obedu celo množico siromašnih ljudi. Ko je bil še v šolah v Parizu, je kupil suknjo in plašč siromašnemu dijaku s pogojem, da ne bo vsaj leto dni hodil v krčmo igrat in popivat. Ko je na cesti srečal pogreb tudi največjega siromaka, je ukazal ustaviti sprevod, da je opravil za mrliča predpisane molitve.

Prava in resnična svetniška pot se kaže tudi v tem, da svojo službo, ki jo imamo po svojem stanu, zvesto in natančno opravljamo. O sv. Tomažu beremo: «Tomaž je bil v govorjenju resnicoljuben, v svetovanju previden, v službi zvest. Njegove roke so bile pri vsakem opravilu čiste, da se ni dal podkupiti z darom. Prevzetne bogatince je držal v brzdah, siromake je rad sprejemal in zasliševal ter jim po-

(1) Kor. 4, 7.

maġal. Kot škof je pridno spovedoval in pridigoval.»

V njegovih časih je bila sv. cerkev bolj stroga z javnimi grešniki, kakor dandanes. Če je kdo javno druge pohujševal, je moral tudi javno pokoro delati in pokazati pred ljudstvom, da res obžaluje svoje grehe in da se je poboljšal. Neki baron je javno pohujševal ljudi z nečistovanjem. Sv. škof Tomaž ga je izobčil iz cerkve in ga ni hotel več sprejeti, dokler se ni podvrġel predpisani javni pokori. Neki drugi baron je njegovega prednika škofa ujel, da bi izsilil od njega denar. Vsled tega je bil izobčen. Ker ga je vest zelo pekla in se je hotel spraviti s cerkvijo, je prišel ponižno k sv. Tomažu in mu ponudil 1200 zlatih z upanjem, da bi se s tem rešil javne pokore. Toda sv. Tomaž ni hotel sprejeti denarja, ampak je zahteval javno pokoro, da bi tudi ljudstvo videlo, da se je skesal in poboljšal.

Tako je sveti moŹ zvesto opravljal svojo sveto sluŹbo. Čeprav je bil bistrega razuma se je vendarle pred vsakim vaŹnim opravilom iz *same globoke poniŹnosti* skrbno in vestno posvetoval s svojimi svetovavci.

Pri vsem tem pa je bil še šibkega in bolehnega zdravja. Bolezen in starost ga je na koncu tako potrla, da je zaslutil bliŹnjo smrt. Ko je prejel sv. zakramente, je izdihnil dušo z besedami: *V tvoje roke izročim svojo dušo.*

Ta svetnik nam je pokazal *svetniško pot*, ki se nikjer ne ujema s posvetno potjo. Svetniška pot je: Čistost, zmernost, krotenje mesene poŹeljivosti, poboŹnost, ki hoče le to, kar Bog hoče in se ogiblje vsemu, kar je proti boŹji volji, dalje poniŹnost, ki je nasprotna prevzetnosti tega sveta, dalje ljubezen

božja, ki dela človeka miroljubnega, potrpežljivega, usmiljenega in značajnega, dalje zvestoba, ki zahteva, da opravljajmo svojo službo natančno zavoljo Boga, ker bomo po tem tudi sojeni.

*

* *

44. To je pot svetnikov, po kateri moramo vsi hoditi, ako se hočemo zveličati. Navedel sem vam le enega svetnika, — sv. Tomaža, škofa. Lahko bi vam navedel tisoč in tisoč zgledov, moških in ženskih. Naj omenim še očeta sv. Terezije Deteta Jezusa. Ta je bil notar, torej učen mož. Njegova resnična pobožnost in svetost se pozna po otrocih, katere je on vzgojil. Sv. Terezijo Deteta Jezusa je le on vzgojil, kajti njena mati, ki je bila tudi zlata mamica, je umrla, ko je imela sv. Terezija še-le 5 let. Oče sam je vsak dan vodil sv. Terezijo, ko je bila že pri prvem sv. obhajilu in druge hčerke v cerkev k sv. obhajilu in je ž njimi vsak dan pristopal k mizi Gospodovi. Otroci te družine so imeli res zlato mamico, pa tudi zlatega očeta. Sv. Terezija je večkrat rekla svojim tovarišicam v samostanu: *«Moj oče je bil svetnik.»* Taki sveti starši imajo tudi svete otroke. Družina sv. Terezije je prekrasen zgled za otroke, za matere in očete.

*

* *

45. Katehet, ki uči male otroke sv. resnic, spozna večkrat že prvi dan, kateri otroci imajo zlate mamice in zlate očete in kateri imajo zanikarne

starše, ki se zanašajo le na šolo. Prva šola mora biti v materini oziroma v očetovi hiši. Otroci zlatih staršev prinesejo že vse polno znanja sv. krščanskih resnic v šolo. Dobri starši imajo največje veselje s svojimi otroci, katere učijo sv. krščanskih resnic.

«Kdo vas je vse to naučil?» prša večkrat g. katehet otroke, ki prinesejo že iz materine in očetove hiše lepo znanje krščanskih resnic in lepih sv. pesmic. Odgovor se glasi: «Mama nas je naučila, pa tudi tata nas je zvečer učil, ko se je vrnil z dela.»

To so zlati starši, katere treba posnemati.

*

*

*

46. Vsi ti zgledi kažejo posameznikom in družinam pravo pot v nebesa. Zgenimo se, da nas divji narodi v Afriki, Ameriki in Aziji ne osramotijo, kajti ti pridobivajo nebeško kraljestvo, katero mi izgublamo z nemarnim življenjem. Potrudimo se, da si pridobimo učenost svetnikov in ravnajmo se po njej v vsej ponižnosti, potrpežljivosti, čistosti in ljubezni. Zgenite se, matere in očetje, vzgajajte vztrajno in v strahu božjem svoje otroke, podučujte jih v svetih resnicah, da postanejo dobri, bogaboječi in stanovitni na svetniški poti, da ž njimi dosežete v nebesih večno slavo.

Petinsedemdeseto Branje.

ZA VSEH VERNIH DUŠ DAN.

1. Ko se nam nesreča dogodi, nam vselej ta svet lahko nudi tolažbo. Naj se nam zgodi na tem svetu kar-koli, vselej najdemo pot, po kateri lahko uidemo žalosti in se raztresemo. Izvzeta je le smrt. Le ob smrti nima ta svet nobene tolažbe in nobenega razvedrila. Ob smrti nas svet in njegovo veselje popolnoma zapusti; ob smrti in ob grobu utihne vse, kar utegne človeka veseliti in vedriti na tem svetu. Ob smrti utihnejo prijatelji in znanci, starši in otroci, žena in mož, kajti umreti mora človek vsak zase. Smrt je za človeka najtežavniši trenotek, ko nima od nikoder, od nobene strani tega sveta nobene najmanjše tolažbe. Ob smrti in ob grobu stoji svet molče, ker ne pozna nobene tolažbe in ne more umirajočemu in mrtvemu prav nič pomagati.

*

*

*

2. Ena sama reč nas v tem trenutku tolaži, ki pa ni od tega sveta in ki nam je svet ne more dati, namreč sv. vera, ki nam obeta večno zveličanje in vstajenje. Kristus je rekel: «Pride ura, v kateri bodo slišali vsi, ki so v grobeh, glas Sina Božjega in

pojdejo iz njih!» To je največja skrivnost naše sv. vere. To skrivnost je Kristus večkrat poudarjal in sicer na najbolj slovesen način. Rekel je: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. 6, 55).» Lahko rečemo, da ni Kristus nobene resnice tako poudarjal ko vstajenje mesa poslednji dan. Sv. Pavel ponavlja v vseh svojih pismih to slovesno obljubo Kristusovo. Tako tudi v današnjem sv. berilu, kjer kliče: «Bratje, glejte skrivnost vam povem: Vsi bomo vstali.. Naglo, kakor bi z očmi trenil, na glas poslednje trobente, zakaj zapela bo trobenta in mrtvi bodo vstali netrohljivi in mi se bomo izpremenili. Zakaj trohljivo to mora obleči netrohljivost in umrljivo to mora obleči neumrljivost.» Takrat, ko bo naše truplo obleklo neumrljivost, bomo peli vsi veselo pesem: «Uničena je smrt v zmagi. Smrt, kje je tvoja zmaga? Smrt, kje je tvoje želo?»

*

*

*

3. Kristus je samo rekel mrtvemu mladeniču v Najmu: «Mladenič, rečem ti, vstani», in je takoj vstal in šel domov z ubogo materjo - vdovo. Vsa množica pa je strmela.

Sv. Frančišek Ksaverski se je pravkar odpravljaj, da bo maševal, kar pridejo s pogrebom v cerkev. Sorodniki se vržejo pred svetnika in ga milo prosijo, naj mrtveca obudi. Sv. Frančišek veli v imenu Jezusa Kristusa, naj mrtvec vstane. Takoj je vstal, da so vsi strmeli.

Ob drugi priložnosti je dal sv. Frančišek odgrebsti mrliča, ki je bil že prejšnji dan položen k

počitku. Ko so ga odgrebli, je zaklical nad njim: «V imenu živega Boga ti zapovem: vstani, da izpričaš resnico svete vere, katero oznanjujem.» Mrlič je vstal in vsa množica je zaklicala: «Bog kristjanov je vsemočen. Podeli nam sveti krst!» Tako se je vsa množica dala krstiti.

Kristus je vsemočen in more tudi mrtve obuditi v življenje. Zato verujmo njegovi besedi: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.»

*

* *

4. To je prvo zagotovilo, ki nam ga daje sv. vera. Drugo se tiče življenja po vstajenju. Pravični bodo po vstajenju živeli srečno na vse večne čase. Kristus je rekel: «Pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu Božjega in pojdejo iz njih ti, ki so dobro delali k vstajenju življenja, ti pa, ki so hudo delali, k vstajenju obsodbe.» Zamislimo se v tisti čas, ko pojdemo v večno življenje. Kako srečni in kako veseli bomo takrat na tej poti. Ta zadnja pot bo vsa ozaljšana s slavaloki, ki bodo postavljeni v čast njim, ki so zmagali svet in njegove skušnjave. Blagor njim, ki se bodo takrat našli na tisti poti. Šli bodo v nebeške prostore na večno ženitnino.

*

* *

5. Da se bo to res zgodilo, nam je porok Kristus, ki je pravi Bog, ki je vsemočen

in večn. On ima življenje sam v sebi, kakor Bog Oče in je podeli, komur hoče. Tako beremo v današnjem sv. evangeliju: »Kakor ima Oče življenje sam v sebi, je tudi Sinu dal, da ima življenje sam v sebi.« Zaupajmo torej v Zveličarja, ki je početnik vsega življenja. Kdor počiva v Njem, ni mrtev, ampak bo živel.

*

*

*

6. Pogoji za večno življenje je izpolnjevanje Kristusovega nauka. Tako je rekel Kristus: »Ti, ki so dobro delali, pojdejo k vstajenju življenja.« Naše večno življenje je odvisno od dobrih del, večna poguba in večna smrt pa od greha, kakor pravi sv. Pavel: »Želo smrti je greh!«

Poživimo danes vero v neumrljivost človeške duše in v vstajenje mesa. Duša ne umrje nikoli, telo pa bo vstalo poslednji dan. Zato moramo biti skrbni v izpolnjevanju božjih zapovedi, da nas na koncu ne zadene večna poguba.

*

*

*

7. Da duše naših dragih rajnkih še živijo, imamo v življenju svetnikov prav trdne dokaze. Imamo pa tudi dokaze, da celo duše svetnikov niso prišle naravnost pred obličje božje, ampak da so se morale očistiti malih madežev na duši, kajti v nebesa ne more nobena niti najmanjša nepopolnost. Bog je namreč neskončno svet in ne dovoli niti najbolj svetim dušam vstopa v nebesa, dokler se popolnoma

ne očistijo vseh tudi najmanjših madežev. Zasluge, katere si človek nabere z dobrimi deli v življenju, mu sicer ostanejo za celo večnost, a madeži se morajo očistiti v vicah. Zato je mogoče, da bo užival kdo, ki je bil dolgo časa v vicah, v nebesih višjo stopnjo večne sreče, ko drugi, na pr. nedolžni otroci, ki niso bili v vicah.

Če so pa celo svetniki morali iti skozi vice in trpeti časne kazni za male madeže, koliko bolj drugi, ki so posvetno živeli, ali ki niso imeli časa, da bi tu na zemlji delali pokoro.

*

*

*

8. Iz tega je razvidno dvoje: Prvič, da moramo dušam v vicah pomagati z molitvami in dobrimi deli, ki jih opravljajmo zanje in drugič, da moramo tudi sami skrbeti, da tukaj na zemlji delamo pokoro za svoje grehe, da nam ne bo treba v vicah toliko trpeti.

Dan vernih duš v vicah, ki nas spominja dragih rajnkih, ki so se od nas ločili, ni samo dan velike žalosti, ampak tudi resnoben dan, ki nas uči največje resnice in skrivnosti naše sv. vere. Poslušajmo te nauke in začnimo takoj sveto življenje, ki ne bo nikoli minulo, ampak se po smrti nadaljevalo v večni slavi.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

9. Cerkev, se je danes oblekla v žalostno, črno ali mrtvaško obleko in sliši se le žalostno petje, kajti danes se spominjamo dragih rajnk, ki trpijo časne kazni v vicah. Kristjani hodijo današnji dan na grobove svojih rajnk in molijo za njih rešitev iz vic. Ta navada je zelo lepa in kaže, da imamo v svojih srcih vero in upanje, ker drugače bi ne molili za rajnke, ampak bi jih pozabljali kakor pagani. Ta navada nas loči od paganov, pa tudi od luteranov in drugih krivih ver, ki ne poznajo vic. Zato pa spominjajte se radi svojih dragih, ki so se ločili od vas, in molite za njih duše, ker s tem kažete najbolj, da ste kristjani in katoličani.

*

*

*

10. Pojdimo sedaj v duhu na grobove in premišlujmo, kaj nas učijo suhe lobanje in suhe kosti naših rajnk, staršev, bratov, sester prijateljev in znancev!

V knjigi preroka Ezehiela beremo, da ga je Bog peljal na veliko in široko polje, katero je bilo polno mrtvaških kosti. Na tako veliko polje, kjer je na tisoče in tisoče kosti rajnk, ki so pred nami živeli, pojdimo v duhu tudi mi. Sedaj so te kosti suhe in mrtve, a znajo vendar jasno govoriti in nas učiti. Blagor mu, kdor posluša njih besede in njih nauke.

*

*

*

11. Vprašajmo: Kdo ste, suhe in razmetane kosti, suhe in votle lobanje? Iz tisoč in tisoč kosti in XV.

koščic se bo oglasilo: Mi smo sedaj, kar boste vi kmalu, in smo bili nekdaj, kar ste vi sedaj.

Nekdaj cvetoči obrazi in gibčne in močne žile so segnile in le votle kosti so ostale, da človeka strah in groza spreleta, ko jih gleda. Tam leži mladenič, ki je umrl v najlepših letih, tam deklica, ki je umrla v najlepšem cvetju prelepe mladosti — in kaj je ostalo? Suha lobanja in suhe kosti! Tam leži mož, ki je bil v življenju visoko spoštovan, kateremu se je vse globoko poklanjalo, ki je morda nekoč razsojal o življenju in smrti — in kaj je ostalo? Votla lobanja in suhe kosti!

Za nekaj let bodo tudi te mrtvaške glave in kosti strohnele in se v zemljo izpremenile. Takrat se bodo popolnoma uresničile besede Božje: «Spomni se, človek, da si prah in da se boš v prah izpremenil.»

In koliko greha so morda naredili ti ljudje, ki sedaj njih kosti premišljujemo! Obnašali so se morda prevzetno, slepili so neizkušene ljudi s sladkim govorjenjem in smejanjem, ponašali se z znanostjo in učenostjo, delali bližnjemu krivice, zatirali siromake, hodili po veselih družbah in plesiščih — in kaj je ostalo? Votla lobanja in suhe kosti, ki vpijejo na pomoč: Pomagajte, pomagajte z molitvami in dobrimi deli, ker naše duše trpijo v vicah že dolgo vrsto let!

*

*

*

12. Pogled na mrtvaško polje nam navdaja strah in grozo. Straši nas misel, da bomo kmalu tudi mi njim enaki. O mladina, ki se ošabnoносиš in dru-

ge zavajaš v greh — glej, kako bodo kmalu tvoje kosti suhe in mrzle ležale na pokopališču, kako bo tvoja glava v malih letih votla in strašna! V malih letih boš črvom jed in boš s strahom navdajal vse, ki so te morda v življenju občudovali.

O vi vsi, ki se sedaj ponašate in mislite, da ste kaj, da imate veljavo, le glejte kako se vam bodo v kratkem kosti polomile in posušile in razdrobile! Nekdaj tako lepi obrazi, tako močna in gibčna telesa se bodo izpremenila v kupček kosti, ki bodo ležale razmetane po pokopališču in bodo vpile: Kar ste vi sedaj, smo bili mi nekdam in kar smo mi sedaj, boste vi kmalu!

Osebe, ki so se morda v življenju med seboj sovražile in preganjale, glejte, kako mirno ležijo druga poleg druge. Njih kosti ležé sedaj skupaj in se ne prepirajo. Vse je sedaj pozabljeno in se je tudi moralo pozabiti. Ena kost leži vrhu druge, čeprav so se v življenju izogibale. Te kosti nam sedaj dokazujejo, kako neumni so vsi prepiri, sovraštva, jeze, nevoščljivosti, preganjanja in škodoželjnosti. Vse te kosti nam kličejo: Bodite prijatelji mej seboj, dobro želite drug drugemu, podpirajte se in ljubite se mej seboj! Učite se od nas, kako je treba vse pozabiti, kako je treba žalitve odpuščati in se drug drugega prenašati. Vaše kosti bodo po smrti skupaj ležale in se objemale.

*

*

*

13. Stopimo na grob dragéga očeta in rajnke matere! Ko so umrli, smo za njimi jokali. Od tistega časa je morda že dolgo. Če pogledamo v grob, ne

najdemo drugega ko kupček kosti — to so sedaj telesa vaših dragih staršev. Tiste roke, ki so vas pestovale, ki so vas nosile, so sedaj suhe kosti, tiste prsi, ki so vas dojile, so se polomile in zgrudile, tista glava, ki je le na vas mislila, je sedaj suha, mrzla in votla. Tiste roke očetove, ki so vas redile, vas oblačile in vam vse potrebno dajale, so sedaj vse sneedene in suhe.

Groza! Pa da bi vsaj njih duše bile srečne? Poslušajmo, kaj nam danes govorijo vaši starši! Ti vpijejo danes na pomoč, ker gorijo morda v vicaх že toliko let in si ne morejo prav nič pomagati. Njih usta in njih jezik je mrtev in ne more več moliti; njih roke so mrtve in se ne morejo več sklepati k molitvi, njih noge ne morejo več hoditi v cerkev, da bi bili pri sv. maši ali da bi prejeli sv. zakramente. Kličejo nam: «Pomagajte nam vsaj vi, otroci naši, ki smo vas pustili še na svetu. Ker sami ne moremo več moliti, molite vi za nas, ker ne moremo več rok sklepati k molitvi, sklepajte jih vi; ker sami ne moremo več v cerkev hoditi, hodite za nas vi; ker ne moremo več prejemati sv. zakramentov, prejemaјte jih vi.»

Pristopi h kostem svoje žene, ki leži v prezgodnjem grobu in ti je zapustila še nepreskrbljene otroke. Telo tvoje žene je prah in kup strohnelih kosti. S teboj je bivala pod eno streho, tebe podpirala, tebe ljubila, za tvojo čast se potegovala, tvoje otroke lepo učila, tebe mnogokrat tolažila, tebi veselje delala, ko si bil žalosten; za tvoje premoženje skrbela. Toda Božja volja je bila, da te je prezgodaj zapustila. Stopi na njen grob in poglej vanj! Tista, ki je bila nekđaj tvoje veselje, tvoja tolažba in tvoja podpora, je vsa zdrobljena. Dve večji kosti ležite križem

— njeni pridni roki, na koncu votla glava, na drugemu koncu spet dve večji kosti — njeni nogi. Iz groba ti prihaja prošnja: Pomagajte mi, ker si sama ne morem več pomagati. Imejte usmiljenje, otroci, s svojo materjo in molite zame sv. rožni venec, hodite radi k sv. maši in prejemajte zame sv. zakramente!

Sedaj pa pristopi ti, žena — vdova, na grob svojega moža, pristopi z nepreskrbljenimi otroci, ki jočejo okrog tebe in hočejo kruha. Nekdaj, dokler je bil mož zdrav in je mogel delati, ste vsi lepo živeli in bili veseli v družini. Toda tisti očetovski obraz, ki se vam je tako prijazno smehljal, je votel in votle so tiste očetovske oči, ki so skrbno gledale na vas, tiste pridne roke, ki so za vas delale in se trudile in tiste noge, ki so za vas hodile na delo, so sedaj le suhe kosti. Iz groba se glasi: Otroci moji, pogledajte moje zdrobljeno telo! Imejte usmiljenje s svojim očetom in molite za njegovo dušo, ki je v vicah. Sam si ne morem prav nič pomagati. Moj jezik je prah, da ne morem ž njim moliti, moje roke so mrtve, da jih ne morem dvigati k Bogu; moje noge ne morejo hoditi v cerkev. Sinovi moji in hčere moje, ki sem vam zapustil svoje premoženje, molite zame, zahajajte zame v cerkev in prejemajte zame sv. zakramente.

Tam je grob tvojega brata in tam grob tvoje sestre. Ni še dolgo let, kar jih pokriva hladna zemlja. Pogledaj v njih grob! Iz groba boš slišal glas: Usmilite se nas vsaj vi, bratje naši in sestre. Naše telo je v grobu segnilo, a duša naša trpi v vicah. Ne zabite nas danes, ko pričakujejo vsi mrtvi od živih pomoči. Molite za nas, da bi se danes mogli preseliti iz kraja žalosti v večno veselje.

Tam je grob tvojega prijatelja in znanca. Bila sta si v življenju dobra in vesela tovariša. V njegovem grobu so sedaj samo suhe kosti in votla lobanja, ki kličejo na pomoč: «Tovariš, prosim te, pomagaj mi, ker si sam prav nič ne morem pomagati. Moje kosti so zdrobljene, moja duša pa trpi v vicah. Kdaj bo konec neznosnega trpljenja, ne vem. Bog ti stokrat poplačaj, kar storiš zame, da me rešiš iz tega ognja.»

*

*

*

14. Kristjani imajo navado, da lepšajo grobove, zlasti vernih duš dan, da se spominjajo rajnkih in molijo za drage. Ta navada je lepa in kaže, da imamo vero v neumrljivost človeške duše. Toda na pokopališču vidimo polno grobov, na katerih ne stoji ne križ ne kamen. Njih se ne spominja prav nihče. Po njih grobovih raste trava, plevel in morda celo trnje. Ni ga sorodnika, ki bi prišel, okopal in počistil grob. Kakor so pogrebci nametali zemljo na njih grobove, tako leži.

Kdo so ti? To so grobovi siromakov, ki so umrli zapuščeni, morda v bolnicah. Siromaki so bili na tem svetu, berači. Sedaj trohnijo v zemlji. Nikogar ni, ki bi pokleknil in pomolil kaj zanje. Ti vpíjejo iz grobov: Usmilite se siromakov! Siromaki smo bili v življenju. V potu svojega obraza smo delali vse dni svojega življenja za druge. Ko smo umrli, nas ni nihče objokoval, nihče nam ni postavil spomenika, nihče se nas ne spominja. Molite za nas! Ko boste vi umrli, se vam bo morda prav tako godilo. Nihče

se vas ne bo spominjal, a spominjali se vas bomo mi pred Jezusom in Marijo v nebesih.»

*

*

*

15. Tam so grobovi duhovnikov in redovnic. Bratje, pokleknimo! Tiste roke, ki so nas nekdanj blagoslavljal in nam delile sv. zakramente, tista usta, ki so izgovarjala sv. odvezo, tiste noge, ki so hodile nekdanj previdevat — so sedaj le suhe koščice. Izkušnja uči, da so grobovi duhovnikov večkrat pozabljeni. Drugih se spominjajo otroci in vnuki, duhovnik je živel sam in umrl sam, okoli njegove smrtne postelje ni morda nihče jokal in njegovega groba se morda nihče ne spominja. Žlahta se je za njim prepirala in preklinjala, a molila ni prav nič.

Bratje, molimo za svoje rajne dušne pastirje, kakor za svoje starše. Naše molitve za rajne duhovnike se nam bodo obilno poplačale. Ti bodo v nebesih prosili Jezusa in Marijo za nas.

*

*

*

16. Na pokopališču je tudi prostor, kjer ni še nihče pokopan. Prazen je še, a zgovoren. Ta prostor je odločen nam! Za leto dni bomo morda že tam počivali. Za leto dni bomo morda že tudi le suhe kosti. Letos smo še zdravi in veseli skupaj. Drugo leto bo že marsikdo izmed nas v večnosti. Ko bi nam Bog hotel to razodeti, prav gotovo bi takoj začeli sveto živeti in se pripravljati na smrt.

*

*

*

17. To premišljevanje je za vse, ki nimajo vere, nad vse žalostno. Toda za vernike, ki vedo, da bomo poslednji dan iz groba vstali, je vera v Kristusa in v njegove besede velika tolažba. To mrtvaško polje, ki smo o njem premišljevali, bo oživel, koščica se bo s koščico združila in duša se bo spet združila s telesom.

*

*

*

18. Ko je Bog peljal preroka Ecehijela na široko polje, ki je bilo polno suhih kosti in mrtvaških glav, ga je vprašal: «Kaj misliš, ali bodo te kosti oživele?» Prerok je odgovoril: «Gospod, ti veš!» In Bog mu reče: «Prerokuj o teh kosteh in reci: O suhe kosti, poslušajte, kaj govori Gospod Bog! Tako govori gospod Bog: «Glej, jaz bom privedel spet dušo v vas in boste spet živele. Napolnil vas bom spet z mesom, potegnil spet žile in kožo čez vas in dal vam bom spet dušo.» Prerok je začel vpiti nad suhimi kostmi, kakor mu je Gospod ukazal in glej, nastal je velik šum med kostmi. Kost se je združila s kostjo, meso je spet napolnilo kosti in žile in kožo je Bog potegnil čez nje. Duše pa ni bilo še v njih. In Bog ukaže preroku: «Prerokuj: Pridi, duh, od vseh štirih vetrov v mrtva telesa!» In prerok Ecehijel je začel klicati: «Pridi, duh, od vseh štirih vetrov v mrtva telesa!» In glej, prišel je duh in Izraelci so stali prred njim živi, kakor prej in bilo jih je silno dosti.

Tako se bo zgodilo sodni dan, kakor nas uči sv. vera. Te suhe kosti in mrtvaške glave na naših pokopališčih se bodo spet združile in vstale. Angeli

bodo privedli duše od vseh štirih vetrov spet v mrtva telesa. Vstali bomo in spet živeli. Takrat bo tudi telo dobilo svoje plačilo. Veselili se bomo pred Bogom in naše veselje bo brez konca. Blagor njim, ki se na smrt dobro pripravijo, in se preselijo s tega sveta v milosti Božji, ker Boga bodo gledali od obličja do obličja in uživali neskončno srečo.

19. Veliko jih je, ki so bili lansko leto današnji dan še mej nami, a so se mej letom od nas ločili in sedaj mrtvi v grobu leže.

Vprašamo, ali so se vsi ti tako ločili, da ne moremo več do njih? Res je sicer, da jih sedaj do sodnega dne ne moremo več videti z očmi, da jim ne moremo segati v roko, pa imamo vendar-le sredstvo, s katerim pridemo lahko v dotiko z dragimi rajnkimi. To sredstvo je molitev in druga dobra dela. Molitev sega skozi vse višave do samega prestola nebeškega Očeta in sega skozi nižave do samih duš v vicah.

Mrtvi nas torej slišijo, če se ž njimi pogovarjamo z molitvijo. Kako se to godi, je velika skrivnost, ki jo imenujemo v apostolski veri: *občestvo svetnikov*. V apostolski veri izpovedujemo, da smo kristjani zvezani z dušami v nebesih in v vicah, kakor so zvezani udje enega telesa. Kar en ud dobrega stori, koristi celemu telesu ali občestvu. Naše molitve, ki jih opravljamo za duše v vicah ali v čast svetnikom

ali v pomoč bratom v Kristusu, občutijo vsi udje celega telesa ali občestva, zlasti pa ti, ki zanje posebe molimo.

*
* *

20. To resnico, da z molitvami lahko pomagamo dušam v vicah, so verovali tudi Izraelci v starem zakonu. Tako-le beremo v drugih Makabejskih bukvah: «Sveta in dobra je misel, moliti za mrtve, da bi se oprostili svojih grehov.» Tudi daritve so Izraelci opravljali za verne duše v vicah, kakor darujemo mi sv. maše.

Sv. katoliška cerkev moli neprestano za duše v vicah in daruje vsak dan nekrvavo daritev za rešitev duš iz vic. Sv. Krizostom pravi: «Že od apostolskih časov je zapovedano, da se pri nekrvavi daritvi spominjamo rajnkih.» Sv. Avguštin pravi: «Ni dvoma, da pomaga molitev, sv. maša in miloščina dušam v vicah.»

*
* *

21. Kristjani so dolžni moliti za rajnke, ker so naši bratje, ki v vicah trpijo in jim mi lahko pomagamo. Sv. Avguštin pravi, da je ogenj, ki očiščuje v vicah hujši in strašnejši, kakor vse hudo, ki se da izkusiti ali misliti na tem svetu. Sv. Gregor pravi, da je ogenj v vicah hujši ko vsaka druga muka na tem svetu, čeprav ne traja večno. Nekateri sv. očetje pravijo, da se ogenj v peklu razločuje od ognja v vicah le s tem, da traja ogenj v vicah le časno, dočim traja ogenj v peklu večno.

Gotovo je tudi, da si duše v vicah same ne morejo več pomagati. Pomagati jim moremo le mi z molitvijo, z daritvijo sv. maše, s postom in z miloščino.

Ker je trpljenje v vicah tako strašno, bi moral vsak človek že na tem svetu skrbeti z dobrimi deli, da mu ne bo treba v vicah toliko trpeti. Nihče naj se ne zanaša na znance in na žlahto. Iz lastne izkušnje vemo, kakò malo mislijo znanci, prijatelji in sorodniki na rajnke: V tem oziru pravi sv. Tomaž Kempčan popolnoma prav: «Ne zanašaj se preveč na znance in prijatelje, ne odlagaj pokore na večnost, zakaj prej bodo nate pozabili, kakor se ti zdi. Boljše je, da si zveličanje sam prej preskrbiš in lastna dobra dela naprej pošlješ v večnost ali seboj neseš, kakor da bi se zanašal na pomoč drugih po smrti. Če sedaj nisi skrben sam zase, kdo naj zate skrbi v bodočnosti?» Sv. Gregor pravi: «Bolj gotovo je, da človek v življenju stori in oskrbi, kar bi želel, naj bi se zanj po njegovi smrti storilo.»

*

* *

22. Vedi pa, da pomoč, katero nakloniš ubogim dušam v vicah, ne koristi samo njim, ampak tudi tebi. Bog ti bo gotovo poplačal dobro delo, ki je storiš v prid dušam v vicah. On je usmiljen ž njimi, ki so usmiljeni z bližnjim.

Pomisli tudi, da te duše, ki si jih ti rešil iz vic, ne bodo pozabile pred obličjem Božjim in da ti bodo hvaležne. One bodo najboljši priprošnjiki zate pri Bogu. Ko bi ti kdaj prišel v vice, bodo rešene duše goreče in zvesto prosile zate, da bi bil kmalu

rešen. Tvoj lastni dobiček zahteva, da moli za duše v vicah, da opravlja zanje dobra dela, prejema sv. zakramente in daruj sv. maše.

Ako bomo pozabljivi do duš v vicah, bo tudi sodnik nam neusmiljen in oster, zakaj on sam je rekel: S kakršno mero boste merili vi drugim, s tako bodo drugi vračali vam. Sv. Avguštin piše: «Molite za rajnke, da bodo tudi oni za vas prosili, ko pridejo v veselje. Oni čakajo na nas, da bi pomoč dobili, in kličejo vsak dan iz trpljenja k nam. O človek, bodi usmiljen z bližnjim v vicah, ako hočeš, da bo Bog tebi usmiljen, zakaj kakor se ti usmiljuješ bližnjega, v isti meri se bo Bog usmiljeval tebe! Moli torej vedno za duše v vicah!» Na drugem mestu pravi: «Najsvetejša šega in najsvetejše opravilo je, da človek daruje za rajnke, da zanje moli in daje vbogajme.»

*

*

*

23. Katoliški nauk nas torej uči, da nismo popolnoma ločeni od vernih duš v vicah. Imamo sredstvo, s katerim smo lahko v dotiki z vernimi dušami v vicah. To sredstvo so molitev in druga dobra dela. Z molitvijo se lahko pogovarjamo z dragimi rajniki in jim lahko pomagamo.

Molimo danes goreče za drage rajnke: O nebeški Oče, reši danes po zaslugah gospoda Jezusa Kristusa iz vic duše naših dragih rajnikih, dušo našega dragega očeta, drage matere, brata, sestre, naših dobrotnikov, duše naših rajnikih sorodnikov in vseh, ki pričakujejo danes od nas pomoči! O nebeški Oče,

daj jim večni mir in večno luč, poslednji dan pa častitljivo vstajenje!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

«Resnično, resnično, povem vam, da pride ura, ko bodo mrtvi slišali glas Sinu Božjega.»

24. Vsem ljudem sili danes v glavo žalna misel: Kje so naši dragi rajnki? Ali se bomo z njimi še kedaj videli? Milo nam je pri srcu in solze nam siliho v oči, ko premišljujemo trdo osodo, ki je slehernemu človeku zasojena: «Spomni se, človek, da si prah in da se boš v prah premenil.»

*

*

*

25. V tej žalosti nas razveseljujejo besede Jezusa Kristusa, s katerimi nam napoveduje vstajenje mesa: «Resnično, resnično, povem vam, da pride ura, ko bodo mrtvi slišali glas Sina Božjega!» To je naša največja tolažba. Ta tolažba nam lajša žalost, ki jo čutimo v srcu, ko stopamo po žalostnem polju, kjer počivajo trupla naših staršev, sorodnikov, znancev in prijateljev, ki so se od nas ločili in čakajo sodnjega dne.

*

*

*

26. Da ima Jezus tudi moč obuditi mrtve v življenje, je pokazal z dejanjem. Sv. evangelij pripo-

veduje o mrliču, ki so ga nesli iz mesta Najm k pogrebu. Jezus je pristopil k mrliču, ki so ga nesli po izraelski šegi v odprti rakvi. Ti, ki so nesli, so se ustavili. Jezus zakliče: «Mladenič, rečem ti vstani!» Mrtvi se je takoj dvignil in je izpregovoril.

Prav tako je Kristus prijel mrtvo Jairovo hčer za roko in jej zaklical: «Deklica, rečem ti, vstani!» in brž je vstala in izpregovorila. In prav takò je Kristus obudil mrtvega Lazarja, ki je bil že štiri dni v grobu, ko mu je zaklical: «Lazar, kličem ti, pridi vun!» in brž je mrtvec, ki je že smrdel, oživel.

S temi čudeži je Kristus dokazal, da more mrtve obujati in da jih bo obudil poslednji dan, kakor je obljubil: «Resnično, resnično, povem vam, da pride ura, ko bodo mrtvi slišali glas Sina Božjega.»

Tem besedam Kristusovim se je množica čudila. Jezus pa je razločno povedal: «Kakor ima Oče življenje sam v sebi, je tudi Sinu dal, da ima življenje sam v sebi. In mu je oblast dal tudi sodbo delati, ker je Sin človekov. Ne čudite se temu, ker ura pride, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sina Božjega. In bodo prišli vsi, ki so dobro delali, v vstajenje življenja, vsi pa, ki so hudo delali v vstajenje obsodbe (Jan. 5, 26)» in dalje: «Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v mene veruje, bo živel čeprav umrje (Jan. 11, 25).» — «To je volja mojega Očeta, kateri me je poslal, da ima sleherni, kateri vidi Sinu in veruje vanj, večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. 6, 40).»

*

*

*

27. S smrtjo ni torej vsega konec. Poslednji dan bomo iz grobov vstali in potem vekomaj živeli. Smrti

se torej človeku ni bati. Bati se moramo le sodbe. Ta sodba bo takoj po smrti, kakor pravi sv. Pavel: «Odločeno je človeku umreti, potem pa sodba (Hebr. 9, 27).» Ta sodba, katero bo izrekel Sin Božji nad nami po smrti, se imenuje posebna sodba. Sodni dan pa bo splošna sodba, kakor je rekel Kristus: «Ne čudite se temu, ker ura pride, ob kateri bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu Božjega. In bodo prišli vsi, ki so dobro delali, v vstajenje življenja, vsi pa, ki so hudo delali v vstajenje obsodbe.» Takrat bo konec vseh časnih kazni. Nastopila bo večnost.

Iz besedi Jezusa Kristusa je razvidno, da duše naših rajnkih še živijo, da bodo trupla iz grobov vstala in da se bomo spet gledali od obličja do obličja, kakor se gledamo sedaj.

*

*

*

28. V knjigi Modrosti beremo (3, 1): Duše pravičnih so v Božjih rokah. Smrtno trpljenje se jih ne dotakne. Zdi se očem neumnežev, kakor bi bili umrli; njih ločitev se šteje ko bridkost in njih odhod od nas ko konec: oni pa so v miru!

Kristus je rekel (Mat. 10, 28): Ne bojte se njih, ki morejo telo umoriti, duše pa ne; temveč bojte se veliko bolj njega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel.

Duše naših dragih rajnkih tedaj živijo. Zakopali smo sicer njih trupla, ali njih duše živijo in mislijo na nas. Ne morejo se nam sicer prikazati, a čutijo na skrivnosten način naše molitve in prošnje. Prav tako molijo za nas tudi zveličane duše v nebesih in trpeče duše v vicah.

Ta misel je nam v veliko tolažbo. Kdor je izgubil starše, brate, sestre, moža ali ženo, naj se večkrat spomni, da so duše rajnkih dobro shranjene, da molijo morda že pred obličjem Božjim za nas.

Toda še bolj tolažilna je za nas druga resnica, namreč, da bodo naša trupla sodni dan iz grobov vstala. Tako-le je zdihoval pobožni Job že pred prihodom Zveličarjevim: «Vem, da moj Odrešenik živi in da bom poslednji dan iz zemlje vstal, da bom spet obdan s svojo kožo in da bom gledal v svojem mesu svojega Boga. Prav jaz ga bom videl in moje oči ga bodo gledale. To upanje je v mojem srcu shranjeno.»

Tako so se ljudje tolažili že v starem zakonu. Nam pa je dal Odrešenik slovesno obljubo, da bomo sodni dan vsi iz groba vstali. Rekel je: «Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v mene veruje, ne bo umrl vekomaj... Ne čudite se, zakaj ura pride, ko bodo vsi, ki v grobu spé, slišali glas Sinu Božjega in bodo prišli ti, ki so dobro delali, v vstajenje življenja, ti pa, ki so hudo delali, v vstajenje pogube.»

Kakor je Kristus učil, učili so tudi apostoli in tako trdno uči tudi sv. cerkev. Sv. Pavel kliče: «Kakor morajo po Adamu vsi umreti, tako bodo v Kristusu vsi vstali... Glejte, skrivnost vam povem. Vsi bomo sicer vstali, toda izpremenjeni ne bomo vsi. Naglo, ko bi z očmi trenil, na poslednjo trobento (ker zapela bo trobenta) in mrtvi bodo vstali nestrohljivi in mi se bomo izpremenili (1. Kor. 15).»

*

*

*

29. Ker imamo torej trdno prepričanje, da bodo mrtvi poslednji dan iz groba vstali, pokopujemo mrtva človeška trupla s častjo, obiskujemo njih grobove, jih venčamo s cvetjem in molimo za rajnke. Svitel žarek veselega upanja, da se bomo spet videli, nas tolaži, ko stopamo danes po žalostnem polju, kjer počivajo mrtva trupla naših dragih rajnikih staršev, bratov, sester, znancev, prijateljev in dobrotnikov. Sv. vera nam nalaga dolžnost, da molimo za rajnke, saj bomo kmalu tudi sami počivali na tem polju in potrebovali pomoči.

30. Truplo, ki je položimo v zemljo, je kakor seme, katero vsejemo v zemljo. Seme se v zemlji izpremeni, prav tako se tudi telo v zemlji izpremeni. Ko se seme v zemlji izpremeni, potem skali in iz njega zraste rastlina. Ta rastlina, ki zraste iz zemlje, se razlikuje od semena. Prav tako bo tudi s človeškimi trupli. Iz mrtvih trupel, ki so se v zemlji v prah premenila, bodo zrastle trupla, ki se bodo razločevala od mrtvih trupel, kakor se razločuje rastlina od semena.

Telesa, ki bodo vstala iz grobov izpremenjena, bodo naša nekdanja trupla. Niti en las na glavi ne bo izgubljen. Božja vsevednost in vsemogočnost bo vsakemu svoje ohranila. Čeprav bi se prah tega ali onega trupla porabil z rastlinstvom za drugo truplo, se bo na sodni dan vrnil v prvotno truplo, kakor se vrne posojeni denar upniku. Kar je pa siromak izgubil s trdim delom ali lakotjo, se mu bo istotako vrnilo. Nikar torej ne poprašujmo, kako se bo to zgo-

dilo, kajti ta beseda je neumestna, ko govorimo o Bogu in o Božjih delih (Sv. Avguštin de civ. Dei l. 22 c. 10).

Ko pravimo: Niti en las se ne bo izgubil, si ne smemo misliti, kakor da bi se moralo prav vse — tudi nepotrebno ohraniti ali da bi Bog ničesar ne mogel dodati, ampak, da bo vstalo telo, o katerem se bo smelo reči, da je prav naše nekdanje telo.

Na Božji ukaz, se bodo iz mrtvega prahu prikazala nova izpremenjena neumrljiva telesa.

* *

31. Zamislimo se v duhu v čas, ko bo črez hribe in doline, čez morja in jezera zadonela trobenta. Slišali jo bomo, tudi mi. Vstali bomo iz grobov. S svojimi očmi bomo zagledali Zveličarja, svoje drage starše, brate, sestre, prijatelje in znance. S kakšnim veseljem se bomo pozdravljali in poljubovali, če bomo stali na desnici. To bo nepopisno veselje in neizmerna sreča, kakršne oko ni še videlo in uho ni še slišalo. Takrat se bomo zahvaljevali drug drugemu za vse molitve, s katerimi smo bili rešeni iz vic, kjer smo trpeli časne kazni.

* *

32. Sredi drugega stoletja pred Kr. so imeli Judje strašno vojsko s Sirijo. Njih vojskovodja je bil Juda Makabejec. Sovražnike so sicer hlabro in srečno z Božjo pomočjo premagali, a mnogo Judov je v boju palo. Ležali so po bojnem polju ko snopje ob

žetvi. Drugi dan so prišli, da bi trupla pobrali in pokopali. In glej, pod suknjami pobitih so naši malikovavske predmete, ki jih je Judom postava prepovedovala. Vsem je bilo takoj očito, da so zavoljo tega v boju pali. Obrnili so se k molitvi in prosili Boga, naj bi storjene grehe odpustil in pozabil. Junaški Juda pa je vse ljudstvo opominjal, naj se ohranijo brez greha, ker sedaj vidijo, kaj se je zgodilo zavoljo greha. Potem pa je mej ljudstvom zbral denar in poslal v Jeruzalem dvanajst tisoč drahem srebra, da bi se daritve opravile za grehe mrtvih, ker je dobro in pobožno mislil o vstajenju. Ako bi ne bil upal, da bodo mrtvi vstali, bi bilo nepotrebno in prazno moliti za mrtve.

Leta 167. pred Kr. je dal sirski kralj Antioh Četrtri zagrabiti sedem bratov z materjo vred, ker niso hoteli odstopiti od izraelske vere. Hotel jih je prisiliti, naj bi zatajili vero svojih očetov. Mučili so jih neusmiljeno, pa vsi so raji umrli ko zatajili Boga. Ko so v velikih mukah umirali, so govorili hudobnemu kralju: *«Ti hudobnež nas v sedanjem življenju moriš, a kralj celega sveta nas bo ob vstajenju obudil v večno življenje, ker umrjemo zavoljo njegovih postav.»*

Tako so se tolažili sveti bratje z materjo vred v največjem trpljenju in v največjih mukah, tako so junaško umirali, ker so upali v vstajenje mesa.

*

*

*

33. Za duše mrtvih so molili in opravljali daritve že pred Kristusom, ker so bili prepričani, da njih duše še žive in da bodo mrtvi na sodnji dan iz gro-

ba vstali. Koliko bolj moramo moliti mi, ki imamo jasen nauk Gospoda Jezusa Kristusa, da je človeška duša neumrljiva in da bodo mrtvi poslednji dan iz groba vstali.

Obudimo danes živo vero v Jezusa Kristusa, Sina Božjega in v njegove besede: «Resnično, resnično, povem vam, da pride ura, ko bodo mrtvi v grobeh slišali glas Sina Božjega» in druge besede: «Jaz sem življenje in vstajenje. Kdor v mene veruje, bo živel, tudi če umrje in kdor živi in v mene veruje, bo živel vekomaj.»

Naj bi ta vera poživila v nas gorečnost za pomoč dušam v vicah, ki iz čistilnega ognja stegujejo roke k nam in srčno koprniijo po svetlih nebesih.

34. Strašno je gledati,, ko gori posestniku hiša. Dim in ogenj se dviga v zrak, hlodi pokajo, zidovje se usiplje, Ljudje vpijejo in hitijo skupaj, ker bi nesrečnemu radi pomagali. Strah pretresa vse, ko gledajo, kako gori siromaku vse, kar si je s trdom pridobil in prihranil v mnogih letih. Naj bo prijatelj ali neprijatelj — vsi hitijo skupaj gasiti in braniti, da bi se ogenj ne razširil. Ogenj je še bolj strašen, ako se vname po noči, in morda celo v vetru, ki neti in razpihuje iskre na sosednja poslopja. To je strašen prizor. Nesrečni ljudje kričijo: Pomagajte, pomagajte!

V vicah pa ne gorijo hlodi, ne gorijo vrata in podovi, ne gorijo skrinje in obleka, ampak duše

naših dragih rajnkih. Iz plamena velikanskega ognja se stegujejo proti nam in vpijejo: Pomagajte, pomagajte! Pridite, kristjani, gasit ogenj, v katerem gorimo in strašno trpimo. Ulivajte z molitvami in dobrimi deli vode na nas, da se vsaj nekoliko oddahnemo.

*

*

*

35. Tolažijo se nekateri misleč, da v vicah ni tega ognja, kakor v peklu. To je zmota. Razloček je le ta, da je v peklu ogenj večni, v vicah pa ne. V peklu je trpljenje večno, v vicah pa le časno. Sv. Avguštin pravi, da je ogenj v vicah bolj hud, ko vse na svetu in da se v vicah čistijo duše, kakor se čisti zlato v ognju.

*

*

*

36. Utegnil bi kdo reči: «Saj duše ne morejo goreti, ker nimajo telesa. Telo gori, duša ne more goreti.» Tudi ta ugovor je prazen. Naj pojasnim z zgledom! Deni roko na ogenj! Vprašam: «Kdo trpi, koga boli?» Odgovarjaš: «Moja roka trpi, moja roko boli.» To pa ni res. Če denemo mrtvo roko v ogenj, ali roka trpi, ali jo kaj boli? Mrtva roka ne trpi prav nič. Zakaj ne? Zato ne, ker ni v njej oživljajoče duše. Telo samo na sebi ne trpi prav nič, ampak duša trpi, ki je v telesu. Duša prav za prav gori.

Tako je v vicah. Duše gorijo! Ogenj, ki peče duše, je tak, da sega duši do živega, kakor bi še bila v telesu, da trpi, kakor bi bila v telesu.

Sv. Avguštin pripoveduje, da je bil v Kartagini zdravnik Genadij, ki ni mogel verovati, da je človeška duša duhovno bitje, ki živi in čuti tudi zunaj telesa.

Nekoč se mu prikaže po noči v sanjah angel iz nebes. Angel se postavi pred posteljo, pogleda spečega zdravnika ostro in ga vpraša: «Genadij, spiš ali bediš?»

Speči Genadij odgovori: «Spim.»

Angel reče: «Ali me vidiš?»

— «Gotovo da te vidim.»

— «Ali me vidiš z očmi?»

— Ne, kajti jaz spim in so moje oči sedaj zaprte. Vidim te, pa ne vem, kako?

— «Ali slišiš, kar ti govorim?»

— Gotovo, da te slišim?»

— «Ali me slišiš s svojimi ušesi?»

— «Ne, kajti jaz spim? Slišim te, pa ne vem, kako te slišim.»

— «Sedaj mi govoriš, pa kako mi govoriš? Ali z usti in z jezikom?»

«— Ne! Moja usta so popolnoma mirna. Gotovo je, da govorim, pa ne vem, kako govorim.»

— «Vidiš torej, da gledaš, poslušáš in govoriš, čeprav so tvoji čuti popolnoma v miru... Napočil pa bo dan, ko bodo tvoje telo položili v grob. Tvoji čuti bodo takrat popolnoma mrtvi, da, razpali bodo in se premenili v prah, toda ti boš kljub temu lahko še gledal, poslušal in govoril...»

Nato je angel izginil. Genadij se je zbudil, pa je bil od tistega časa prepričan, da je duša duhovno bitje, ki živi in čuti tudi zunaj svejega telesa.

Ali ne goré tudi hudobni duhovi?

Tako piše sv. Avguštin. Dostavljamo: Po smrti bo naša duša gledala, poslušala in govorila, pa tudi trpela v vicah ali v peklu, ali pa uživala v nebesih neskončno srečo.

Res je sicer, da ni še odločeno kakšen je ta ogenj Sv. katoliška cerkev uči le, da je v vicah veliko trpljenje. Kakšno trpljenje da je v vicah, z ognjem ali na drug način, ni odločeno. Skoro vsi sv. očetje pa učijo, da je v vicah ogenj, ki čisti duše, ki niso še zadostile za vse grehe. Tudi sv. Pismo nam skoraj jasno pove, da se duše v vicah čistijo v ognju. Bilo bi torej nespametno in predrzno, ko bi tega ne verovali.

Pozemski ogenj tudi ni tako hud ko ogenj v vicah. Sv. Bonaventura uči, da največja kazen v vicah presega vse bolečine in trpljenje tega sveta in vsi sv. očetje učijo, da se trpljenje tega sveta ne da niti primerjati s trpljenjem v vicah. Trpljenje v ognju, zlasti za dolg čas, se ne da niti popisati. In ogenj v vicah je še hujši. Kakor se zlato čisti v ognju, se duše čistijo v vicah v velikem trpljenju in v velikih bolečinah. Noben madež ne sme ostati. V nebeško kraljestvo ne more noben niti najmanjši madež.

Spomnite se zgodbe o ubogem Lazarju in bogatinu, ki je na tem svetu žrl in pil in se veselil. Lazar je bil v življenju siromak. Hodil je na vrata bogatinove milo prosit drobtinic, ki so padale z mize. Pa nihče mu jih ni hotel dati. Še psi bogatinovi so siromaku lizali bolne noge. Prigodilo se je, da sta oba umrla.

Siromak Lazar je šel v Abrahamovo naročje, požrešni bogatinec pa v pekel. V velikih bolečinah je vzdignil bogatinec oči in je zagledal od daleč Lazarja v Abrahamovem naročju in je iz velikega trpljenja klical nasproti Abrahamu: «Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči prst v vodo in mi ohladi jezik, ker strašno trpim v plamenih.» Abraham pa mu je odgovoril: «Sin, spomni se, da si v življenju dobrote dobival, Lazar pa je slabo užival. Sedaj je ta potolažen, ti pa trpiš, sicer pa je med nami in vami velik prepad, da ni mogoče ne od tukaj tja in ne od tam sem.» Nesrečni bogatinec pa je odgovoril: «Prosim te, oče, pošlji Lazarja na moj dom. Imam sedem bratov. Pove naj jim, da ne pridejo kdaj v ta kraj strašnih bolečin.» Abraham je odgovoril: «Saj imajo Mozesa in preroke; naj jih ubogajo.» Ta pa je rekel: «Ne, oče Abraham, ampak če kdo od mrtvih vstane, se bodo gotovo spokorili.» Abraham pa je odgovoril: «Ako ne poslušajo Mozesa in prerokov, ne bodo poslušali, tudi če kdo od mrtvih vstane.»

Takemu trpljenju je podobno trpljenje v vicah. Ne moremo sicer reči, da je trpljenje v vicah prav tako strašno, kakor v peklu, a verovati moramo, kar nas sv. vera uči, da je tudi trpljenje v vicah strašno. Ko bi poskusili biti le en dan v vicah, bi raji celo življenje delali pokoro, sveto živeli in raji na tem svetu zadostili za vse grehe, kakor pa da bi morali biti po smrti le en dan v vicah.

*

*

*

37. Koliko časa trpijo duše v vicah? Z gotovostjo smemo le to reči, da bodo vice le do sodnega

dne. Po sodnem dnevu ne bo več vic. Koliko časa traja trpljenje za posameznika, ne more nihče vedeti razen Boga. Trpljenje v vicah je odvisno od slabega ali dobrega življenja. Dokler človek ne plača zadnjega vinarja in ne dopolni vse pokore, ne more iti v večno kraljestvo. V nebeško kraljestvo ne more noben niti najmanjši madež.

*
* *

38. Da spoznamo težko stanje vernih duš v vicah, moramo pomisliti, da si duše v vicah ne morejo same prav nič pomagati. Pregovor pravi: Kamor drevo pade, leži. Tako je s človekom, ko umrje. Telo leži globoko pod zemljo, kjer se ne more več geniti, duša pa trpi v vicah in si ne more sama pomagati. Tam bo trpela, dokler zadnjega vinarja ne plača, ako jej drugi ne pomagajo.

*
* *

39. Ali pa mi lahko pomagamo dušam v vicah? Po nauku sv. katoliške cerkve o občestvu svetnikov, smo mi, kristjani na zemlji, združeni z dušami v vicah, kakor so udje enega telesa združeni med seboj. Udje enega telesa si med seboj lahko pomagajo, na pr. roka roki, noga nogi itd. Prav tako lahko pomagamo mi vernim dušam v vicah, ker smo vsi udje enega telesa, kateremu glava je Kristus. Če molimo za duše v vicah ali če darujemo zanje sv. obhajilo, čutijo to duše v vicah. Naše molitve in naša

obhajila so zanje prava pokrepčava in pohladilo v trpljenju.

*

*

*

40. Tomaž Kempčan popisuje življenje sv. Lidvine, ki je živela ob njegovem času. Pripoveduje nam, da je ta velika svetnica štiriintrideset let trpela nepopisne bolečine. V trpljenju je bila večkrat zamaknjena. V takih trenutkih jej je Bog dal gledati tudi vice, kjer so duše trpele več ali manj po različnosti svojih grehov. Mej njimi je spoznala več svojih prijateljev in prijateljic. Ko je premišljevala to trpljenje, je spoznala, kako majhno je njeno trpljenje. Zato si je začela nakladati za pokoro še drugih muk. V svojem trpljenju je neprenehoma klicala Božje usmiljenje na pomoč dušam v vicah in je srčno objokovala njih veliko trpljenje; dotočila je včasih toliko solza, da so se ji na koncu prikazale krvave solze. Rešila je veliko duš, posebno o velikih praznikih. Storila je junaški sklep, da bi v prid vernim dušam v vicah rada trpela na postelji *do sodnega dne*. Tako strašne so se ji zdele kazni, katere je videla v vicah. Razodeto pa ji je bilo, da je s svojim trpljenjem in s svojimi molitvami rešila iz vic verne duše svojih staršev, znancev in sorodnikov do tretjega kolena.

Po zgledu te svetnice, moramo tudi mi vsaj danes v duhu iti v vice in premišljevati strašno trpljenje vernih duš dragih rajnkih.

Gotovo so nekateri mej vami, ki se morda še sedaj jočejo, ker so jim v tem letu pokopali dragega očeta ali ljubo mater. Grob, kamor so jih položili

je še svež. Zapustili so vam morda lepo premoženje, da sedaj lahko izhajate. Če vam pa niso zapustili premoženja, so vas pa lepo vzgojili. Hvaležnost zahteva, da poslušajte danes njih glas, ko vas kličejo na pomoč: O sinovi in hčere, pomagajte z molitvami in dobrimi deli!

Tam vidiš morda druge, ki kličejo na pomoč. Morda je tvoj brat, tvoja sestra, morda tvoja žena, tvoj mož, tvoji otroci. K tebi stegujejo roke in prosijo: Usmilite se me!

Mej trpečimi v vicah najdeš morda tudi veselo dušo. Kdo je ta? Zapustila je dobre otroke, ki molijo in prosijo zanjo, darujejo zanjo sv. obhajilo in sv. mašo in morda je že danes zanjo rešilni dan, ko pojde v večno slavo. Danes se jej bodo odprla nebeška vrata, danes bo videla obličje Božje in večno kraljestvo, danes bo videla Zveličarja in njegovo presveto mater Marijo.

Tam vidiš množico duš, ki so že pripravljene za vstop v večno kraljestvo. Obetajo, da bodo za nas prosile v nebesih, če jim danes podamo še zadnjo pomoč, da se osvobodijo vsega trpljenja.

Nazadnje pogledjmo še dušo, ki je v vicah najbolj zapuščena in ki najbolj trpi. V strašnih bolečinah premišljuje, kako lahko bi bila zadostila z lahkimi pokorami za vse grehe. V življenju je pokora lahka in celo prijetna, v vicah pa je trpljenje strašno. Premišljuje, kako lahko bi bila sveto živela, pa je raji hodila po veselica in po grešnih zabavah; kako lahko bi bila izpolnjevala vse božje in cerkvene zapovedi in si na lahek in sladek način pridobila nebeško kraljestvo. Svoje oči povzdiguje proti nebu in kliče: Oče nebeški, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči svoj prst v hladno vodo in mi ohladi jezik,

ker silno trpim v tem ognju. Nebeški oče pa odgovarja: Sin, spomni se, da si veliko dobrega užil, Lazar pa veliko slabega. Lazar je na zemlji s pokoro zadostil za vse grehe, zato je sedaj potolažen, ti pa nisi delal pokore v življenju zato pa sedaj trpiš, dokler ne poplačaš zadnjega vinarja, ali pa dokler drugi, tvoji sorodniki in znanci, zate ne zadostijo na zemlji. Duša pa odgovarja: Prosim te, oče nebeški, pošlji koga v mojo hišo. Doma imam sinove in hčere, brate in sestre. Pove naj jim, kako strašne so tukaj bolečine. Bojim se, da bodo hodili po mojih poteh in da bodo prišli v ta kraj strašnega trpljenja. Reče naj jim, naj se izpreobrnejo, in naj delajo pokoro. Prosi naj jih, naj molijo zame, da se prej rešim iz tega kraja. Nebeški oče pa odgovarja: Saj imajo Mozesa, preroke, sv. evangelije in pisma sv. apostolov, saj imajo duhovnike, ki jim oznanjujejo besedo Božjo in jim oznanjujejo pokoro. Naj jih poslušajo! Duša pa odgovarja: Ne, oče nebeški! Ako kdo pride k njim od mrtvih, se bodo izpreobrnil in spokorili! Nebeški Oče pa odgovarja: Ako Mozesa, prerokov, apostolov in duhovnikov ne poslušajo — tudi če kdo od mrtvih vstane, ga ne bodo poslušali.»

*

*

*

41. Tako prosijo in kličejo duše v vicah, ki trdno pričakujejo pomoči od naših molitev in dobrih del.

Z molitvijo in z dobrimi deli pomagamo trpečim dušam v vicah, pa tudi sami sebe tolažimo. Na grobu nam daje tolažbo le vera in upanje v Boga in Jezusa Kristusa, ki nam je obljubil, da nas bo obudil po-

slednji dan. Poslednji dan bomo spoznali, da naše molitve in dobra dela za drage rajnke niso bile zastonj. Takrat nam bodo za to dajali ti, ki sedaj trpé v vicah, večno hvalo!

42. Ko stojimo na grobu dragih rajnkih, nam ta svet ne more dati nobene tolažbe. Na grobu umolkne ves svet s svojimi veselici in zabavami, kakor na smrtni postelji, kjer človek zastonj pričakuje pomoči od tega sveta in od minljivih posvetnosti; na grobu govori le sv. vera, ki nas zagotavlja, da nas je Kristus odrešil na križu, da je od mrtvih vstal in da bomo z njegovo močjo in pomočjo tudi mi od mrtvih vstali, ker drugače bi Kristus ne bil od mrtvih vstal. Zato je le vstajenje Kristusovo glavni steber naše sv. vere in katoliške cerkve.

43. Sv. Pavel pravi: «Ako Kristus ni vstal, je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi vaša vera (I. Kor. 15, 14).» Pravi pa tudi: «Ako mrtvi ne bodo vstali, tudi Kristus ni vstal (I. Kor. 15, 13).»

Učenca ki sta šla v Emavs, sta bila na potu žalostna, ker rekla sta Jezusu, ki se jima je pridružil, pa ga nista spoznala: «Mi smo upanje imeli, da bo on Izrael odrešil, toda mimo vsega tega je danes že tretji dan, kar se je to zgodilo (Luk. 24, 21).» Ho-

tela sta reči: Skrb nam dela, ker je danes že tretji dan, kar se je vse to zgodilo, kajti Gospod je rekel, da bo tretji dan vstal. Ako ne vstane, se vse naše upanje podere.

Apostoli in učenci Gospodovi nas torej učijo, da je vstajenje Gospodovo glavna resnica naše sv. vere. Ko bi Kristus ne bil vstal, bi ne *mogli* verovati. Vse naše upanje v naše vstajenje poslednji dan bi bilo prazno.

*

*

*

44. Kristus pa je resnično vstal. Ni se prikazal samo temu ali onemu, ampak mnogim, ki so bili izvoljeni. Prikazal se je vsem apostolom že prvi dan po vstajenju, ko so bili vsi skupaj zbrani zvečer in so imeli zaprta vrata iz strahu. Ko je vstopil, jim je rekel: «Mir vam bodi!» In ko je to rekel, jim je pokazal roke in stran. Učenci so se tedaj obveselili, ker so videli Gospoda. Tedaj jim je spet rekel: «Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, pošljem tudi jaz vas.» In ko je bil to izrekel, je vanje dihnil in jim rekel: «Prejmite svetega Duha. Komur boste grehe odpustili, so mu odpuščeni in komur jih boste zadržali, so mu zadržani.» Takrat je Jezus postavil zakrament svete pokore. Tomaž pa, ki je bil izmed dvanajsterih, ni bil pri njih, ko je Jezus prišel. Drugi učenci so mu tedaj povedali: «Gospoda smo videli.» On pa jim je rekel: «Ako ne vidim na njegovih rokah znamenj žebljev in ne denem svojega prsta v rane žebljev in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval.»

Za osem dni so bili njegovi učenci spet notri in Tomaž ž njimi. Jezus pride, čeprav so bile duri zaklenene, stopi v sredo in reče: «Mir vam bodi!» Potem reče Tomažu: «Vloži svoj prst semkaj in poglej moje roke; podaj sem svojo roko in položi jo v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren.» Tomaž je odgovoril in rekel: «Moj Gospod in moj Bog!» Jezus pa mu reče: «Ker si me videl, Tomaž, si veroval; blagor njim, ki niso videli, pa so verovali (Jan. 20).»

Apostoli so ga z lastnimi očmi videli in z lastnimi ušesi slišali in so o tem pričali kot sveti možje, ki so za to resnico vsi žrstvovali življenje. Pretrpeli so najstrašnejše muke, pa niso odstopili od svoje trditve. Tako so zveličali svoje duše in rešili vse ljudstvo iz teme greha in zmote! To so bili značajni možje — skala, ki je nanjo Jezus Kristus sezidal svojo cerkev. In ni se prikazal apostolom samo enkrat, ampak v štiridesetih dneh večkrat, ker jih je v tem času podučeval o sv. zakramentih in o svoji sv. cerkvi. Sv. Pavel pravi v prvem pismu do Korinčanov (15): «Jezus se je prikazal Kefu, t. j. sv. Petru, potem enajsterim, potem se je prikazal več ko petsto bratom, izmed katerih je še sedaj veliko živih, drugi pa so pomrli; potem se je prikazal Jakobu, potem vsem apostolom; poslednjič za vsemi pa se je prikazal tudi meni, kakor negotniku, zakaj jaz sem najmanjši mej apostoli in nisem vreden, da bi me imenovali apostola, ker sem preganjal cerkev božjo. Po milosti božji pa sem to, kar sem.»

Jezus se je v štiridesetih dneh po vstajenju neprestano prikazoval in govoril apostolom in u-

čencem o božjem kraljestvu, t. j. o svoji cerkvi. Vstajenje Gospodovo je trdno dokazano. Judje, ki so s tako drznostjo zahtevali smrt Kristusovo, so po vstajenju kar umolknili. Ko bi Kristus ne bil vstal, bi bili takoj lahko pokazali njegov grob in njegovo mrtvo truplo, saj so celo stražo postavili pred grob. V svoji hudobiji so dali denarja stražnikom, in jim naročili, naj rečejo, da so truplo apostoli ukradli, ko so stražniki spali. To njih obnašanje in govorjenje pa je bilo največja nemarnost, kajti stražniki bi ne bili mogli tega trditi, če bi bili res spali, če pa niso spali, kako bi bili dovolili, da bi učenci truplo odnesli? Apostoli bi tudi ne bili žrtvovali svojega življenja za taka sleparstva. Apostoli in učenci Gospodovi so bili sveti in značajni možje. Pomisliti moramo tudi, da je po vstajenju Gospodovem, cela množica judovskih duhovnikov sprejela sveto krščansko vero in vstopila v katoliško cerkev.

Kristus je torej resnično od mrtvih vstal in potrdil na najbolj sijajen način svojo nauk.

Ta resnica pa je nam največja tolažba in nas navdaja, ko stojimo na grobu svojih dragih, z največjim upanjem. Sv. Pavel nas uči: «Kristus je vstal od mrtvih, prvina spečih», t. j. prvi človek, ki je s častitljivim telesom od mrtvih vstal izmed vseh, ki v grobu spiyo... «Kakor v Adamu vsi umrjejo, prav tako bodo v Kristusu vsi oživelili (I. Kor. 15).»

*

*

*

*

*

*

*

*

*

45. Kristus je rekel: «Ne čudite se temu, ker ura pride, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu božjega; in bodo prišli vsi, ki so dobro delali, v vstajenje življenja, vsi pa ki so hudo delali v vstajenje obsodbe. (Jan. 5, 28).»

Sv. Pavel pravi: «Glejte, skrivnost vam povem: Vsi bomo sicer vstali, toda premenjeni ne bomo vsi. Naglo, ko bi z očmi trenil, na poslednjo trobento, (ker zapela bo trobenta) in mrtvi bodo vstali nestrohljivi in mi se bomo izpremenili. To strohljivo namreč mora obleči nestrohljivost in to umrljivo mora obleči neumrljivost. (I. Kor. 15).»

*

*

*

46. Sv. Pavel odgovarja tudi na vprašanje, kakò bodo vstali mrtvi? Pravi: «Pa poreče kdo: Kako bodo vstali mrtvi? S kakšnim telesom bodo prišli? Neumnež! Kar ti seješ, ne oživi, če popred ne umrje. Kar seješ, ne seješ trupla, ki ima zrasti, ampak golo seme, na pr. pšenično ali drugo.» Sv. Pavel hoče reči: Seme, ki ga sejemo, še ni bilka, katera bo iz semena zrastla, ampak le zrno tega ali onega žita. Prav tako tudi mrtvo truplo še ni telo, ki bo iz groba vstalo. Kakršna razlika je mej semenom in mej pšenico, ki zraste visoko s šestdeseterim in stoterim sadom, prav taka je razlika mej truplom, ki ga denemo v grob in mej vstalim človekom. Vstalo bo prav tisto telo, ampak poveličano. Noben prašek se ne bo izgubil. Porok nam je vsevedni in vsemogočni Bog!

Primeri o pšeničnem semenu in o pšenični bilki in klasu ni edina, ki bi pojasnjevala naše vsta-

XVII.

jenje. Mislite si podobo M. B., na pr. Rafaelovo, ki bi bila v temi. Nato pa prižgite električno svitlo luč, ki naj obsije podobo. Kakšna razlika je mej podobo v temi in podobo v svitu električne luči. In vendar je vedno ista podoba.

Mislite si lepo pokrajino v dežju in megli! Ko se oblaki in megle razpodijo in prisije zlato sonce, kakšna velika prememba je v trenutku! Tako bo ob vstajenju. Naša mrtva telesa, ki so v zemlji strohnela, bodo vstala premenjena in poveljučana v soncu *milosti Božje*.

47. Da pa more Bog mrtvega obuditi v življenje, je Kristus pokazal na najbolj sijajen način.

Ko je Lazar, brat Marije in Marte, v Betaniji umrl, se je Jezus odpravil tja. Ko je prišel tja, je bil Lazar že štiri dni v grobu. Veliko Judov pa je bilo prišlo k Marti in Mariji, da bi ju tolažilo zavoljo njiju brata. Ko je pa Marta slišala, da se Jezus bliža, mu je tekla naproti in mu rekla: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, ne bi bil moj brat umrl, pa tudi sedaj vem, da ti bo Bog dal, kar koli ga boš prosil.« Jezus ji reče: »Tvoj brat bo vstal.« Marta mu odgovori: »Vem, da bo vstal ob vstajenju poslednji dan.« Jezus ji reče: »Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v mene veruje, bo živel, čeprav umrje. Kdorkoli živi in v mene veruje, ne bo umrl vekomaj. Veruješ to?« Marta reče »Kaj pa da verujem, Gospod, da si ti Kristus, Sin živega Boga, ki si na ta svet prišel.« Ko je bila to izgovorila, je šla poklicati sestro in jej je rekla: »Učenik je tukaj in te zove. Ko je

Marija to slišala, vstane hitro in steče k njemu. Jezus namreč še ni bil prišel v trg, ampak je bil še na mestu, kjer mu je bila prišla Marta naproti. Jude, ki so bili v hiši in so jo tolažili, pa so videli, da je Marija hitro vstala in odšla, so šli za njo, ker so menili: «H grobu gre, da bo tam jokala.»

Ko je tedaj prišla Marija tja, kjer je bil Jezus, mu je pala k nogam in mu rekla: «Gospod, ko bi bil ti tukaj, ne bi bil moj brat umrl.» Ko je Jezus videl Marijo jokajočo in jokajoče Jude, ki so bili prišli ž njo, se je užalostil v duhu. Rekel jim je: «Kam ste ga položili?» Rečejo mu: «Gospod, pridi in poglej!» Tedaj se je Jezus zjokal, Jude so rekli: «Glejte, kako ga je ljubil!» Mnogi izmed njih pa so menili: «Ali bi ne bil mogel ta, ki je oči odprl sleporojenemu, tudi storiti, da bi ta ne bil umrl?» Jezus se je tedaj spet sam v sebi razžalostil. Na grob, kamor so Lazarja položili, je bil zavaljen kamen. Jezus reče: «Odvalite kamen!» Marta, sestra mrtvega Lazarja, odgovori: «Gospod, mrlič že smrdi, zakaj štiri dni že leži!» Jezus ji reče: «Ali ti nisem rekel, da boš videla čast Božjo, ako veruješ!» Tedaj so kamen odvalili, Jezus pa je oči kvišku vzdignil in rekel: «Oče, zahvaljujem te, da si me uslišal. Jaz sem pa vedel, da me vselej uslišiš, toda zavoljo ljudstva, ki okoli stoji, sem rekel, da verujejo, da si me ti poslal.» Ko je to izrekel, je z velikim glasom zavpil: «Lazar, pridi vun!» In Lazar, ki je že štiri dni ležal v grobu, je takoj prišel vun. Povezan je bil na rokah in nogah s povoji, njegov obraz pa je bil po judovski šegi zavit v prt. Jezus jim reče: «Razvezite ga in naj hodi!»

Vse ljudstvo je strah obšel. Veliko Judov, ki so prišli tolažit Marijo in Marto in so videli, kar je Jezus storil, je vanj *verovalo*.

*
* *
*

48. Kakor je iz teh zgledov razvidno, je pri Bogu vse mogoče. Na Božji ukaz bodo mrtva trupla iz grobov vstala, ko bo silna trobenta kakor grom pretresala zemljo, nebo in morje.

Kakšno veselje in kakšna iznenadba bo takrat za vse, ki bodo vstali s častitljivimi teles!

Ko je bil sv. Frančišek v Indiji, je v potrdilo svojega nauka, storil več čudežev. V kraju Komboture je obudil dečka, ki se je bil utopil v vodnjaku. Mati — vdova se je vrgla pred svetnika in ga milo prosila pomoči. Svetnik se je zjokal. Padel je pred mrliča na kolena in začel z vsem srcem klicati Vsemogočnega na pomoč. Potem se je dvignil, položil z neomajnim zaupanjem roko na mrtvega dečka in mu zaklical: «Deček, vstani!» Deček je pri tej priči oživel. Mati, oče, žlahta in vse ljudstvo ni vedelo, kako bi dalo duška svojemu prevelikemu veselju. Lahko si mislimo, kako so dečka vsi objemali, kako so staršem čestitali in jih srečne štel.

To je le medla slika veselega vpitja in objemanja, ko bomo iz groba vstali in zagledali spet svoje starše, brate, sestre, otroke in druge nam ljube osebe.

Poživimo vero v vse te resnice, kajti le te resnice so danes naša tolažba. Zahvaljen bodi Bog, zahvaljen Zveličar Jezus Kristus, ki nam je dal to upanje. Potrudimo se, da to dosežemo, kakor nas je

Kristus učil: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.» Z vrednim prejetjem najsvetejšega zakramenta bomo tudi dušam v vicah pomagali na najbolj uspešen način, kajti človek, ki prejme Jezusa v presv. evharistiji, postane drug Kristus in vse njegove molitve in dobra dela imajo v Kristusu nadnaravno moč v zmislu njegovih besed: «Kdor je moje meso in pije mojo kri, *ostane v meni in jaz v njem*. Kakor je mene poslal živi Oče in živim jaz zavoljo Očeta, prav tako bo tudi on, ki mene jé, živel zavoljo mene (Jan. 6 »).

*

*

*

*

*

*

*

*

*

49. Ko govorimo o vernih dušah v vicah, je potrebno, da izpregovorimo nekaj besedi o vrednosti, ki jo ima sv. maša za verne duše v vicah.

Krščanski nauk se glasi, da smo kristjani na zemlji zvezani z dušami v vicah, kakor so zvezani mej seboj udje enega telesa. To je občestvo svetnikov. Roka pomaga lahko nogi, noga roki, oči pomagajo ušesom, ušesa očem, da bolje spoznamo stvari itd. Prav tako smo zvezani z dušami v vicah, da jim s svojimi dobrimi deli lahko pomagamo, da zanje prosimo in zanje zadostujemo.

Najboljše dobro delo, najboljša molitev in najboljša hvala večnemu Bogu pa je brez dvojbe daritev sv. maše.

Najboljše delo je gotovo sv. maša. Nobeno drugo dobro delo ni Bogu tako všeč ko daritev sv. ma-

še. Zato ne moremo z nobenim drugim dobrim delom tako zadostiti božji pravičnosti, ko z daritvijo sv. maše in z nobenim dobrim delom tako potolažiti božjo jezo, ko s sv. mašo. Če je človek, za katerega se daruje sv. maša vsestranski dobro pripravljen, se mu s sv. mašo prav gotovo odpustijo vse kazni, ki jih je zaslužil za grehe. Navadno pa ni nihče vsestranski pripravljen; zato se mu navadno odpusti le del časnih kazni, ki jih je zaslužil za grehe. Zadoščenje za kazni obrnemo lahko tudi v prid vernim dušam v vicah po *priprošnji*. Sv. očetje so mnenja, da se prav gotovo odpusti vernim dušam časna kazen, ki jo morajo trpeti v vicah bodisi vsa bodisi en del, kakor so se pač v življenju vredne pokazale.

Slavni francoski govornik Lakordèr pravi v nekem pismu: Na Poljskem je umrl kmet, ki ga je pravičnost božja obsodila v vice. Njegova žena je neprestano molila za njegovo dušo. Ker pa je mislila, da njene molitve niso dovolj izdatne, je hotela naročiti eno sv. mašo. Bila je tako siromašna, da ni mogla dati nagrade, ki se navadno daje za sv. mašo. Zato se je obrnila do bogatega gospoda ter mu ponižno razložila svojo prošnjo. Ta gospod, čeprav brezverec, se je dal preprositi ter jej je dal majhen milodar. Tako se je opravila sv. maša v kapeli presv. Srca za dušo njenega soproga. Žena je pri sv. maši prejela tudi sv. obhajilo z veliko gorečnostjo. Bogatinec, ki je dal za sv. mašo, je bil bogato poplačan, kajti rajnki kmet se mu je nekaj dni za tem prikazal ter mu naznanil to le: «Hvala vam za dar, ki ste ga podelili, da se je opravila presv. daritev. Ta sv. maša je rešila mojo dušo iz vic. Sedaj pa sem prišel iz hvaležnosti za vaše dejanje oznaniti vam, da vam sam Bog sporoča, da je smrt blizu in

da se morate spraviti ž Njim.» To je bogatinca presunilo, da se je takoj izpreobrn timer in da je umrl kakor dober kristjan. (1)

V tem slučaju so se rajnkemu kmetu odpustile vse časne kazni, da je bila njegova duša takoj rešena iz čistilnega ognja v vicah.

*
* *

50. Sv. maša pa je tudi *prošnja*. Pri sveti maši darujemo Jezusa in *prosimo*, naj bi Bog milostno podelil temu ali onemu, živemu ali rajnkemu to ali ono milost ali dobroto, zlasti odpust kazni za grehe in posvečujočo milost Božjo. Grešniki pa tudi duše v vicah dobijo več ali manj, kakor so se pač vredne izkazale v svojem življenju. Ko bi oseba, za katero se mašuje bila vsestranski pripravljena za sprejem tolikih milosti, bi dobila prav gotovo neizmernih milosti.

Ker je volja božja, da se sv. maše darujejo vsak dan in ker so sadovi sv. maše iz povedanega razloga omejene, je prav in koristno, da za en ter isti namen darujemo več sv. maš.

*
* *

51. Sv. maša pa ima tudi *hvalni in zahvalni* namen in ker je Bog vreden neskončne hvale in zahvale, je v tem oziru sv. maša neskončna hvala in zahvala Bogu. Z nobenim drugim delom ne moremo bolje hvaliti in zahvaljevati Boga ko s sv. mašo,

(1) Vodenik : Mesec presv. Srca. Str. 60.

kajti pri sv. maši se sam Jezus daruje po mašnikovih rokah nebeškemu Očetu v hvalno in zahvalno daritev.

*

* *

52. Vedeti pa moramo, da se teh sadov sv. maše udeležujejo verniki na trojen način.

1. *Na splošen način.* Mašnik izjavlja pri vsaki maši pred povzdigovanjem, da daruje sv. mašo za »vse pravoverne kristjane in spoznavavce katoliške in apostolske vere» in po povzdigovanju moli, »naj se Bog spomni vseh služabnikov in služabnic, ki so v znamenju sv. vere šli pred nami v večnost in spijo v miru... Njim in vsem, ki v Kristusu počivajo naj Bog podeli kraj, kjer se bodo pokrepčali v luči in v miru.«

Ker govori mašnik v imenu in po namenu sv. cerkve, je torej ta sad sv. maše splošen, t. j. za vse žive in rajne pravoverne kristjane. Mašnik ga sploh ne more drugam obrniti.

*

* *

53. *Posebne sadove* sv. maše prejmejo ti, za katere mašnik posebe daruje sv. mašo, bodisi da so posamezne osebe bodisi da so skupine, bratovščine ali sploh društva.

Tudi verniki, ki so pričujoči pri sv. maši in sodarujejo z mašnikom sv. mašo lahko ta *posebni sad obrnejo*, komur hočejo. Mašnik moli namreč pred povzdigovanjem: »*Spomni se, Gospod, svojih slu-*

žabnikov, služabnic in vseh pričujočih, ki njih vero poznaš in veš za njih pobožnost, za katere ti darujemo ali kateri ti darujejo to hvalno daritev zase in za vse svoje, za odrešenje svojih duš, za upanje zveličanja in svojega zdravja in svoje prošnje pošiljajo tebi, večnemu, živemu in pravemu Bogu.

Posebnega sadu so torej deležni vsi, za katere mašnik posebe daruje in vsi, ki so pričujoči in ki sv. mašo z mašnikom v srcu darujejo in vsi, za katere ti darujejo. Pri tem ni nič odvisno od števila pričujočih. Bodi število še tako veliko, vsak prejme toliko milosti, kolikor bi jih prejel, če bi bil sam v cerkvi. Razume pa se, da se ti sadovi pomnožijo, če smo pri več sv. mašah.

3. *Prav poseben ali oseben sad* dobi pri sv. maši mašnik sam, ker se udeležuje daritve na oltarju na prav poseben način, kajti vsako dobro delo koristi pred vsem njemu, ki ga opravi.

*

* *

54. Iz tega premišljevanja je razvidno, da si verniki v življenju pridobijo od sv. maše lahko veliko več sadov nego jih dobijo verne duše v vicah. Verne duše v vicah se ne morejo več udeleževati svetih maš, ne morejo več darovati in tudi nič žrtvovati za sv. maše. Zato je veliko bolje, če človek poskrbi, da se *vsaj en del* sv. maš, ki jih je namenil zase in za svojo dušo, opravi že v življenju in ne po smrti. To je zelo hvalevredno. Na noben način pa ne smemo opuščati sv. maš in molitev, ki so namenjene za vernike po njih smrti.

*

* *

55. Duše v vicah dobivajo po priprošnji od sv. maše sad zadostitve, t. j. odpustijo se jim prav gotovo kazni, ki jih trpijo v vicah bodisi vse bodisi deloma, kakor so se pač vredne izkazale v življenju.

Da bomo znali ceniti neskončno vrednost sv. maše, moramo pomisliti, da je vsak greh, tudi najmanjši, neskončna razžalitev božja in da ne more nihče v nebesa pred obličje Božje, dokler ni do zadnjega vinarja zadostil pravičnosti Božji. Bog je namreč neskončno svet in zato ne more nihče pred njegovo obličje, dokler se v ognju pravične pokore popolnoma ne izčisti. Tudi svetniki, ki jih na oltarju časimo, niso vsi šli naravnost pred obličje Božje. Kakor beremo v življenju svetnikov, so se mnogi morali prej izčistiti, četudi le za kratek čas. Kaj bo še-le z nami? Če se je na zelenem lesu to godilo, kaj bo še le s suhim lesom? Bodimo torej modri in prejemajmo pogostoma sv. zakramente, ki nam jih je Jezus dal. Udeležujmo se zlasti sv. maš in darujmo jih zase in za druge, da se nam po Jezusu odpustijo časne kazni, ki smo jih zaslužili za greh in ki bi bile sicer za nas prestrašne.

*

*

*

56. Kakor na križu, vpije Jezus tudi pri sv. maši v nebesa k nebeškemu Očetu za milost v vseh naših stiskah in težavah, za odpust naših grehov in za zmanjšanje kazni, ki smo jih zaslužili za grehe. Pri vsaki sv. maši se sliši klic: «Oče odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!»

Pobožen spovednik pripoveduje o neki zelo ponižni in pobožni deklici to-le: Bila je še-le osem let stara, pa je znala prav goreče občevati z Jezusom v

najsv. zakramentu. Nekoč jej je sam spovednik priporočil, naj prosi Jezusa pri sv. obhajilu za neki dar. Deklica reče: «Kakšen dar?» Spovednik odgovori: «Reci mu: Ljubi Jezušček, moj spovednik mi je naročil, naj Te prosim za neko dušo. In če te Jezus vpraša: Katero dušo? reci mu: Ti jo že požnaš, t. j. duša, ki se ne da izpreobrniti.» Deklica obljubi. Pri naslednji spovedi reče deklica spovedniku: «Oče, storila sem vse, kakor ste mi ukazali.» Spovednik se je delal, kakor da se ne spominja. Deklica pa reče: «Saj ste mi vendar ukazali, naj molim Jezusa za neko dušo, ki se ne da izpreobrniti. Jezus mi je odgovoril: Sestrica moja, je že vse storjeno.... Reci spovedniku, naj me vedno prosi duš, pa jih bo imel. Oče, tista duša že prihaja. Dajte mi hitro odvezo, ker Jezus mi je rekel, da bo duša prišla, ko pojdem spet k sv. spovedi.» Spovednik je hotel deklici še nekaj govoriti, a deklica je rekla: «Oče, prosim vas, dajte mi sv. odvezo, ker čutim, da tista duša že prihaja.» Ko je deklica odšla proti oltarju, je spovednik šel iz spovednice. A glejte, pred seboj je zagledal osebo, katero je deklici priporočil. Oseba reče: «Oče, prišel sem k spovedi!» Spovednik je kar ostrmel, ko je ta oseba pokleknila pred spovednico in se začela prav skesano in jokaje spovedovati. Ljudje niso videli še nikoli te osebe v cerkvi klečeče, sedaj pa hkrati tolika ponižnost in skesanost! «Ne vem, kako to, a čutim, da me nekaj vleče, milost Božja me je premagala, čutim, da sem popolnoma izpremenjen» — tako reče oseba, ki ni vedela, kaj se je zgodilo. Spovednik pa, ki je vse vedel, bi mu bil lahko pokazal nedolžno deklico, ki je vse to od Jezusa izprosila. (1)

Ta zgled nam kaže, kako mogočnega pomočnika imamo v presv. evharistiji in koliko sadov in milosti bi si lahko izprosili od nebeškega Očeta po Jezusu Kristusu pri sv. maši in pred sv. tabernakljem zase, za druge in za verne duše v vicah.

*
* *
* *
* *

57. Vernih duš dan se vsi dobri kristjani potrudijo, da pomagajo dušam v vicah z molitvami in z dobrimi deli, zlasti pa s svetimi mašami. Da bi sadovi, ki jih lahko dobimo pri sv. maši, bili bolj obilni in da bi mogli dušam v vicah bolj izdatno pomagati, premišljujmo nekatere reči ki morajo pri sv. maši vzbujati našo posebno pozornost.

*
* *

58. Pred vsem moramo vedeti, da se pri sv. maši daruje po mašnikovih rokah sam Jezus Kristus, ki je Bog in človek, kakor se je daroval na križu. Le način darovanja je drug. Na križu je tekla kri, pri sv. maši pa se nekrvavo daruje.

Ker je torej sv. maša tako vzvišeno in božje opravilo, stopi mašnik v začetku pod stopnice in kliče iz globine svoje nevrednosti Boga na pomoč, da bi mu dal posebno moč, da bi mogel vredno opraviti sv. daritev. Tako morajo storiti tudi verniki, ki so pri sv. maši. Treba je poklekniti in prositi milosti

Božje, da bi mogli vredno sodarovati sv. mašo Bogu v čast, za vse naše potrebe in za verne duše v vicah.

*

* *

59. Nato gre mašnik na oltar, bere na desni strani berilo, potem na levi strani sv. evangelij. Ljudje vstanejo in se prekrizajo, ker je v evangeliju Jezusova beseda. Po evangeliju je ob nedeljah in praznikih navadno pridiga, da se ljudstvu razloži berilo in zlasti sv. evangelij, ki je Jezusova, torej Božja beseda.

Po pridigi je prvi glavni del sv. maše, t. j. darovanje. Takrat bodite pazljivi, da z mašnikom tudi sami darujete kruh in vino. Pri tem opazite, da vlije mašnik par kapljic vode v vino. *To je skrivnost.* Voda pomenja človeško naravo, vino pa Božjo naravo. Zato reče mašnik takrat: «*O Bog, stori, naj bi po skrivnosti vode in vina postali deležni božanstva Jezusa Kristusa, ki se je ponižal, da je postal deležen naše človeške narave.*»

Po darovanju se mašnik obrne in pozove vse pričujoče naj molijo: Orate fratres, da bi njegova daritev in daritev vseh pričujočih vernikov bila prijetna vsemogočnemu Bogu Očetu.

Kmalu nato zapusti mašnik zemljo in stopi v duhu v nebesa mej angele in zapoje ž njimi pred nebeškim Očetom: «*Sanctus, sanctus, sanctus, t. j. Svet, svet, svet, Gospod Bog vojnih trum! Nebesa in zemlja so polna Tvojega veličastva. Hozana na višavah! Blagoslovljen (Jezus), ki prihaja v imenu Gospodovem! Hozana na višavah!*»

*

* *

60. Sedaj začne najsvetejše opravilo. Mašnik se prav globoko pokloni. To je znamenje, da stoji v duhu pred vsemogočnim Bogom Očetom, katerega prosi potem po Jezusu Kristusu, naj bi milostno sprejel to prečisto daritev, zlasti za katoliško cerkev, za papeža, škofa, za vse pravoverne kristjane, za vse, za katere se je namenil posebe maševati, za vse pričujoče, ki sodarujejo v prid sebi in vsem svojim, za zveličanje svojih duš, za zdravje, za odvrnitev vseh nesreč in škod in za vse, ki izpolnjujejo s tem svoje obljube.

Preden nastopi najsvetejši trenotek, položi mašnik roke na kruh in vino. *To je sveto skrivnostno dejanje*, ki je bilo v navadi tudi v starem zakonu, preden so jagnje ali kaj drugega zaklali. Judovski duhovnik je takrat spovedal svoje grehe in vse ljudske grehe in jih položil na jagnje. To dela tudi mašnik nove zaveze. Ko položi roke na kruh in vino, položi hkratu vse naše grehe na jagnje Božje, ki ima priti pod podobo kruha in vina in prosi nebeškega Očeta, naj bi se potolažil in milostno sprejel to Jezusovo daritev za naše grehe in nas rešil večne pogube in nas prištel mej zveličane.

Nato ponovi mašnik, kar je Kristus naredil in zapovedal pri zadnji večerji: *To je moje telo in: To je kelih moje krvi!* To je glavno dejanje pri sv. maši, ko postane na prečudovit in preskrivnosten način pričujoč sam Jezus Kristus kot Bog in človek pod podobo kruha in vina.

*

*

*

61. Po povzdigovanju do sv. obhajila je nekaj skrivnostnih dejanj, na katere vas hočem opozoriti.

Kmalu po povzdigovanju se mašnik spet *globoko* pokloni, kakor pred povzdigovanjem. To je spet znamenje, da stoji mašnik pred prestolom vseмогоčnega Boga Očeta, katerega prosi, naj pošlje angela, ki naj nese te darove pred obličje njegovega nebeškega veličastva, da bi postali deležni vsakikrat, ko sprejmemo telo in kri Jezusovo, obilnosti nebeškega blagoslova in nebeške milosti.

Potem moli mašnik za rajnke, katerih se posebe spominja in sploh za vse mrtve, ki v Kristusu počivajo in prosi nebeškega Očeta, naj bi nas deležne storil vseh zveličanih ne po naših zaslugah, ampak po Jezusu Kristusu.

Ko konča te besede, naredi nad darovi trikrat križ izgovarjajoč besede: Po Jezusu Kristusu, po katerem nam Ti, nebeški Oče, ustvarjaš, posvečuješ (†) oživljaš (†), blagoslavljaš (†) in deliš vse te dobrote. Potem vzame v roko sv. hostijo, naredi ž njo trikrat križ nad kelihom in dvakrat mej kelihom in prsmi izgovarjajoč besede: Po njem, ž njim in v njem je Tebi, večnemu in nebeškemu Očetu (†) in sv. Duhu (†) vsa čast in slava.

Ko izgovarja zadnje besede, dvigne kelih s sv. hostijo, kakor bi jo hotel pokazati nebeškemu Očetu, kateremu prihaja po Jezusu vsa čast in slava in po katerem prihajajo od nebeškega Očeta vse milosti in dobrote za vse ljudi celega sveta.

Tisti križi, ki jih dela takrat mašnik pomenjajo vse štiri strani sveta, torej cel svet, ki je bil odrešen s križanim Jezusom. Tako so tudi v starem zakonu gibalili meso zaklanega jagnjeta na vse štiri strani in

je dvigali pred obličje Božje, od koder prihajajo vse milosti.

Sv. Filip Neri pravi, da je to dejanje mašnikovo pri sv. maši najsvetejše.

*

* *

62. Takoj nato moli mašnik najlepšo molitev: Oče naš, ki jo je učil sam Jezus.

Pred sv. obhajilom vzame mašnik sv. hostijo, jo prelomi in spusti košček sv. hostije v kelih. Kaj pomenja to?

Že v starem zakonu so jagnjetu odvzeli najprej kri, da je bila kri ločena od telesa, potem pa so telo razsekali, da se je živo pokazala smrt. Tako se tudi na oltarju živo kaže žrtev in smrt Jezusova, ker se zdi po besedah: To je moje telo in: To je moja kri, kakor da bi bila kri ločena od telesa. Da se nam to še bolj živo predoči, razdeli mašnik sv. hostijo in spusti še košček Jezusovega požrtvovanega telesa v kelih.

Po tem presv. dejanju reče mašnik trikrat: Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas in podeli nam mir.

Mašnik se zato trikrat potrka na prsi, ker so naši grehi krivi Jezusove smrti.

*

* *

63. Nato moli mašnik pred žrtvovanim jagnjetom Božjim za sv. cerkev, ki naj jo Bog utrdi, dalje dve molitvi v pripravo za sv. obhajilo, potem se sam

sebe obhaja in obhaja tudi vernike, če so pripravljeni. Na koncu podeli sv. blagoslov.

64. Lahko bi vam še marsikaj povedal o drugih dejanjih pri sv. maši, a naj to zadostuje, da spoznate, kako veličastna pesem je sv. maša, kako pomembno je vsako najmanjše dejanje, kako neizmerno moč ima sv. maša, pri kateri se nekrvavo daruje Sin Božji, Jezus Kristus v neskončno čast in hvalo Božjo, v zadoščenje časnih kazni vernih duš v vicah, v zadoščenje naših kazni, ki smo jih zaslužili z grehi, za časno in večno srečo vsega človeštva. Na oltarju kliče Jezus k nebeškemu Očetu: «Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo» in: «Še danes boš z menoj v raj!» (1)

(1) Pouk, molitve in šmarnice o vernih dušah dobite v posebni knjižici „Kraljica vernih duš“ v goriški Kato-liški knjigarni. To knjižico je spisal prof. Dr. Ivan Tul in jo zelo priporočamo.

Vsebina :

1. Edeninsedemdeseto Branje za dvajseto nedeljo po Binkoštih Str. 1157
2. Dvainšedemdeseto Branje za edenindvajseto nedeljo po Binkoštih „ 1220

II.

3. Triinsedemdeseto Branje za praznik Kristusa Kralja „ 1289
4. Štiriinsedemdeseto Branje za praznik Vseh svetih „ 1320
5. Petinsedemdeseto Branje za Vernih duš dan „ 1372

Na znanje.

«Sejavec» se bliža koncu svojega dela. Še *enaajsti* snopič, ki bo obsegal branje za 22., 23. in 24. ali zadnjo nedeljo po Binkoštih in «Sejavec» bi se lahko usedel na koncu «dolge njive» k počitku.

Za enajstim snopičem pa se bo še ponatisnil *prvi* snopič z nekoliko pomnoženo tvarino, ker se je prva izdaja razprodala, da je mnogi niso mogli dobiti.

Če Bog da zdravje in moč, dodamo še *dvanajsti* snopič, ki naj bi obsegal branje za nekatere slavnosti, ki jih ljudstvo rado praznuje z veliko slovesnostjo. Temu snopiču bi prideli še kazalo, ki bi iz njega bilo razvidno, kako bi se lahko «Sejavec» porabil mej drugim tudi za mesec maj in junij.

Dvanajst snopičev — dvanajst oznanjeavcev sv. resnic. Naj bi se nad njimi uresničile besede: *S trdom sejejo, z veseljem žanjejo* (Psalm 125).

Vse, ki so prejeli poslane snopiče prosimo, naj poravnajo dolg, da poravnamo tudi mi nastale hude stroške.